RODICA

OJOG-BRAȘOVEANU

GRASĂ și proastă

Ed. Ladrian

Rodica Ojog-Braşoveanu

RECUNOŞTINȚĂ

Era urâtă şi săracă, în schimb — leneşă şi ghinionistă. De asta nu se îndoia nimeni, dar să le iau pe rând.

Avea o urâțenie particulară, care izbea, şi, din acest punct de vedere, devenea remarcabilă, era imposibil să treacă neobservată. În altă epocă, ar fi putut trece drept interesantă, însă în anii aceia, când triumfau frumusețile drăgălaşe cu gropițe şi nuri de păpuşă à la Nicole Courcel sau foarte tânăra, pe atunci, Liz Taylor, se părea că Daniela n-are nici o şansă. Şoca, înainte de toate, pielea extrem de întunecată, destul de rar întâlnită chiar printre romi. Cu alte trăsături, ar fi putut fi confundată cu o mulatră. Aşa, era confundată cu un chip desprins de pe o frescă bisericească, înnegurat de funinginea veacurilor. Avea toate caracteristicile picturilor de odinioară, cu figuri prelungi, lipsite de carnalitate, ochi bulbucați, accentuat sprâncenați, şi buze zgârcite, toate figurile semănând între ele, ctitori, sfinți şi sfinte, până la neidentificabil. Un nas prea lung şi părul creț, lânos, lipsit de strălucire, nu adăugau farmec obrazului tuciuriu. În ansamblu, putea fi definită drept o urâțenie, dar, incontestabil, originală. În ce o priveşte, Daniela avea propria ei oglindă, care glăsuia altfel. Se considera o frumusețe (a rămas la aceeaşi părere până în ziua de azi), o frumusețe de tip special, se simțea şi se comporta ca atare. Singurul minus pe care şi-l căina era lipsa „toalelor", considerând, ca cele mai multe tinere de altfel, că o garderobă şic şi modernă i-ar desăvârşi look-ul şi i-ar asigura succesul.

Eram cu toții foarte săraci pe atunci, adevărați bogătaşi, însă, față de mizeria familiei Zega, amândoi soții provenind din gospodării complet năruite de evenimente, de marile răsturnări social-economice de după război. Taică-său, Iurie Zega, îşi lăsase tot avutul în Basarabia, mama, refugiată din Polonia, adusese cu ea o casetă de argint cu amintiri: câteva fotografii, documente, scrisori şi un ceas medalion. Săraci ca doi şoareci de biserică, n-aveau două ceşti de acelaşi fel în casă şi mi-amintesc că la ei am văzut, cu stupoare, pentru prima oară în viață, un dulap şchiop sprijinit pe o cărămidă învelită în ziar...

Dă-i încolo, că şi prea se puseseră pe plodit, patru copii, Daniela fiind cea mai mare, când cele mai multe cupluri se încumetau la unul

singur, cel mult doi! Probabil tot inconştiența care caracteriza întreaga familie operase şi aici, pentru că în epocă raclajele erau libere, nu țineau de cultul baptist nici unul dintre ei, iar veniturile pe care se puteau bizui, aleatorii, abia le asigurau masa zilnică, şi aceea pe sponci. Practic, doamna Zega țesea covoare la domiciliu pentru diverse cooperative, în vreme ce bărbatu-său, mai mult şomer, făcea pe paznicul de noapte. Țin minte că într-o vară găsise un post de morar, undeva pe la Dunăre; cuptorul duduia non stop, iar mirosul de pâine caldă ajungea până în stradă.

Inconştiența de care pomeneam însă, le permitea să treacă prin viață cu paşi dezinvolți, aproape nepăsători şi fără mâhniciuni. Nu susțin că la ei în casă era atmosferă de carnaval, dar se putea vorbi despre o veşnică duminică însorită. Nu i-am auzit niciodată certându-se, plângându-se, copiii nu primiseră în viața lor o singură palmă, în ciuda rezultatelor şcolare dezastruoase. Domnul Zega părea definitiv instalat deasupra evenimentelor, nimic nu-l atingea; cu judecata de azi, aş fi înclinată să cred că ceea ce-l salva era conştiința propriei sale valori. În ce o fi constat aceasta, habar nu am, ştiu doar — de la alții — că posedase în Basarabia moşii întinse, aducând a latifundii. Mama muncea enorm şi era fericită când putea oferi familiei o masă gustoasă şi îndestulată. Îşi adora bărbatul şi toate acestea se părea că-i sunt de-ajuns pentru a se simți mulțumită. Cât îi priveşte pe copii, nu le cerea nimic altceva decât să fie sănătoşi, iar necazurile Danielei le percepea cu răbdare şi înțelepciune:

„Va veni şi rândul tău, aşa se întâmplă în viață, cine începe prea bine termină rău, uită-te la taică-tău, cine începe mai prost, e fericit mai târziu.”

Nu cred să fi cunoscut persoană mai ghinionistă decât Daniela! Era suficient să pună mâna pe ceva ca să se spargă, perechea de Kapron păstrată pentru ocazii se agăța de la primul purtat, nimănui nu i se fura buletinul mai des, la examene îi cădeau întotdeauna subiecte din materia necitită, iar în iarna care urmase operației estetice făcute la nas alunecase pe gheață şi căzuse... tot în nas. În ceea ce priveşte dantura, bunul ei cel mai de preț, incredibil de albă (funcționa şi contrastul cu fața oacheşă), de frumoasă şi de strălucitoare, care ar fi fericit şi un star de cinema, la abia treizeci de ani era amenințată de paradontoză. Asta se întâmpla prin ultimii ani de facultate, căci Daniela dădea impresia că nu se grăbeşte să-şi termine studiile. Constituia

un exemplu tipic de studentă întârziată, cu zeci de restanțe la activ şi vreo trei repetenții. La vremea respectivă, se putea lăuda că-i cea mai bătrână studentă de la cursurile de zi ale Facultății de Filologie din Bucureşti, iar eu nu încetam să mă minunez de gigantica iresponsabilitate pe care o vehicula. Mi-amintesc, de pildă, că, la finele anului IV, la sesiunea din vară, avea patru restanțe din iarnă, mai adunase acum cinci (dintr-un condei, nouă boabe pentru toamnă) şi, cum ar fi mâine, trebuie să se prezinte la ultimul examen. Am trecut pe la ea să iau o carte, decisă să nu zăbovesc mai mult de câteva minute. Eram convinsă că o găsesc cu compresă udă pe frunte, lângă o stacană de cafea, trăgând cu disperare pe ultima sută de metri. Am găsit-o, dar nu luând cu asalt materia în cea mai mare parte virgină (nu se pregătea pentru seminarii sau, şi mai simplu, lipsea), ci gata să iasă pe uşă. Am simțit că mă ia cu amețeală:

— Unde naiba te duci?!

— La ştrand. E o zi superbă.

— Mă, tu ai înnebunit? Rămâi cu zece restanțe la toamnă? Măcar pe ăsta să-l fi luat!

— Ce mi-s nouă, ce mi-s zece! Oricum, am parcurs o jumătate de materie. La noapte fac fițuici pentru restul... Degeaba te chiorăşti la mine, nu mă pot concentra pe o zi ca asta, când ştiu ce bine e acum la ştrand...

Cam în aceeaşi perioadă, avea să ia plasă — alt ghinion! — şi de la Dorin. Nu mai trec în revistă celelalte aventuri, toate penibil eşuate, mă opresc la cea mai spectaculoasă.

Dorin era medic, cu câțiva ani mai în vârstă, şi făcea o navetă uşoară la Titu. Legătura depăşise un cincinal ca vechime şi, după părerea mea, se ajunsese la stadiul acela în care începuse să se autodizolve. Din constatări personale şi statistici, dacă o relație amoroasă nu se concretizează într-un an şi jumătate, cel mult doi din clipa în care partenerii ştiu cum le stă în acelaşi pat şi fără pijamale, anevoie se mai ajunge la Primărie.

Daniela, pe de altă parte, se îndrepta spre treizeci şi unu de ani, intrase în panica de vârstă a fetelor bătrâne, ținea la Dorin — de altfel, şi o partidă — şi dorea să se cazeze. Refuzul lui Dorin rămânea însă ferm. În afară de faptul că mama lui îşi visa altfel de noră — frumoasă, de familie, doctoriță sau arhitectă şi bogată —, Dorin nutrea un singur vis: să emigreze în Canada. Îşi depusese de ani de zile actele în Nicolae

Iorga, scrisese şi la Europa liberă, dar în ciuda demersurilor, a memoriilor şi audienţelor, autorităţile refuzau să-i dea un răspuns concret.

— Eu aici nu rămân! Să ştiu că trec Marea Neagră înot şi tot măcar!

— Sunt gata să te urmez în orice condiţii, îl asigura Daniela. Legale sau clandestine.

— Trebuie să mă întrebi şi pe mine dacă sunt de acord. Plec în necunoscut, în aventură, fără bani, fără relaţii. Crezi că am nevoie de o povară în plus, de responsabilitatea unei familii? Nu ştiu cum mă voi descurca eu singur, în cazuri din astea, la nevoie faci un compromis, o căsătorie din interes, sau pe gigolo-ul, obligatoriu e să fiu liber!

Anii treceau însă, răbdarea lui Dorin începuse să se tocească, iar Daniela devenea tot mai convingătoare. În sfârşit, pe la mijlocul unei toamne „mizerabile", precoce şi deprimantă, după o pneumonie care-l ţintuise la pat şase săptămâni, sătul de aşteptare şi vlăguit de boală, Dorin acceptă să se facă nunta...

Povestea, în epocă, Daniela:

— ...Eram în culmea fericirii! Îmi comandasem un deux-pièces galben pai pentru cununia civilă şi mă zgâiam prin vitrine după o rochie albă, elegantă, pentru seară, ceva care să pot folosi şi ulterior. Toate se aranjau de minune, lucrurile curgeau de la sine, maică-sa cârtea mai puţin şi aveam promisiuni ferme pentru obţinerea unui apartament... Nu pot să uit seara aceea! Ne aflam în garsoniera lui şi leneveam în pat, ascultând ploaia şi nu ştiu ce concert parcă de fierăstraie, avea damblaua lui cu muzica de cameră. Dar eu n-o auzeam, în cap îmi zornăia obsesiv „ia-ţi, mireasă, ziua bună, de la fraţi, de la surori", bucata aia a lui Constantinescu. A doua zi, dimineaţa, urma să mergem împreună să ne facem analizele la Witting, unde Dorin avea o şustă şi putea grăbi lucrurile. Când s-a terminat concertul...

Dorin trase halatul de casă peste pijama şi se opri în faţa oglinzii, trecându-şi degetele prin păr. Daniela se întinse somnoroasă:

— Nu ne culcăm? Mâine avem o zi încărcată.

— Cobor numai o secundă, să văd dacă nu am ceva la cutia poştală. Când am venit de la serviciu, am uitat...

— Dacă nu ţi-e lene, râse Daniela, du-te. Eu n-aş coborî din pat pentru nimic în lume!

Se întorsese cu un plic în mână, desfigurat, dând senzaţia că întreaga lui făptură arde, că-i gata să se prăbuşească:

— E de la Paşapoarte. Mi-au admis plecarea.

Daniela suferi mult. Se ataşase de Dorin, îl iubea din toată inima, edificase perspective, se obişnuise cu gândul că face parte definitiv din viaţa ei şi că, în general, a reuşit în sfârşit să se aranjeze, că s-a orientat pe pârtia cea bună. Mai gravă însă era credinţa că, o dată cu Dorin, pierduse unica şi ultima şansă de a fi fericită, iar ghinionul, bine cunoscutul ei ghinion, ieşea deja din sfera umoristicului, urmărind-o cu fidelitate; dovedit şi răzdovedit, se constituia în dominanta existenţei sale.

În acele zile, bilanţul i se părea dezastruos. Împlinise treizeci şi unu de ani, contemporanii ei se cazaseră toţi, rămăseseră liberi doar puştii sub douăzeci şi cinci, şi primea din ce în ce mai des oferte de „clandestinitate" din partea moşilor de patruzeci cu burticică, nevastă şi copii. În rest, sărăcia cea de toate zilele, groaza însoţind fiecare schimbare de anotimp care presupune obligatoriu şi cea a vestimentaţiei, mai cu seamă acum, în prag de primăvară — „scoţi paltonul şi ce te faci, că se vede totul?" — , mai avea în faţă un an întreg de facultate, urma repartiţia... De aici încolo nici nu îndrăznea să se gândească! Cu palmaresul ei de restanţe, repetenţii şi note la limită, o aştepta o bomboană de sătuc înfundat în cel colţ de ţară unde nu scoţi „cauciucurile" din picioare tot anul, un WC cu faianţă de brad şi muşte grase, verzi, inevitabila relaţie jalnică, promiscuă, cu agronomul, zootehnicianul sau preşedintele CAP...

— A fost o vreme, povestea ulterior Daniela, când mă gândeam serios la sinucidere. Mai mult decât lipsa de soluţie a momentului, mă panica ideea că lucrurile nu se vor schimba niciodată, că sunt iremediabil născută sub o constelaţie blestemată; nimeni nu-şi poate îndrepta destinul cu umărul, iar când acesta ţi-e potrivnic, nu-ţi rămâne mare lucru de făcut. Mă simţeam condamnată pe nedrept la perpetuă nefericire, era în dreptul meu să renunţ la calvar. Mai aveam dinaintea ochilor şi soarta maică-mii, doar mizerie şi muncă de condamnată la galere, o singură pereche de chiloţi buni pentru doctor, un palton mai bătrân ca mine şi un caiet gros cu reţete economice şi-mi spuneam că, decât o astfel de viaţă, mai bine mă spânzur în clipa următoare, de primul pom ieşit în cale.

A urmat un an greu. N-ar fi fost mai greu ca alţii, dar starea de deprimare a Danielei dădea relief şi amplifica necazurile cât de mărunte, care altă dată treceau neobservate. Familia aştepta nerăbdătoare să-şi termine studiile, trăia cu sentimentul nelămurit şi nemărturisit că di-

ploma universitară a Danielei, ca un soi de talisman magic, le va schimba cursul existenței, va aduce în sfârşit soarele şi pe ulița lor. Dar, până la miracole, diploma presupunea avantaje concrete şi imediate. Dintâi, un suflet mai puțin în grija şi la masa familiei, un ajutor financiar cât de modest. Şi pe urmă, Daniela avea suflet bun, o să-şi tragă şi frații după ea. Când se înalță unul în neam, vin umbră şi ceilalți...

De la Dorin primi o singură felicitare de Crăciun. Convențională, laconică. Era bine şi îi dorea şi ei tot bine. Îi telefonă, în schimb, maică-sa. Exulta şi, de atâta fericire, ziceai că o să plesnească la toate încheieturile. Dorin îşi luase examenele pentru recunoaşterea diplomei de medic, întâlnise o americancă foarte bine situată, se căsătoriseră şi se stabiliseră în California.

Peste câțiva ani, Daniela avea să-i viziteze, exultând ea de data aceasta. Altă poveste...

Ultimul an de facultate, ultimul examen dintre cele de absolvire. Mai urma, desigur, diploma, dar hopul cel mare aproape că fusese trecut. Danielei nu-i venea să creadă. Pentru prima oară în cariera ei de studentă, era integralistă, în fine, aproape, nu mai conta un examen, şi simțea, ca un fel de premoniție, că lucrurile sunt pe cale să se îndrepte. Oricum, privea la ce se petrece în jurul ei dintr-o perspectivă mai luminoasă.

Un necaz, valabil pentru toți studenții, de altfel, interveni chiar în preziua examenului. Titularul catedrei de „Universală" fusese chemat la o conferință la Praga şi îi ținea locul asistentul lui, Petrescu, figură de tristă amintire pentru multe generații. Din relatările Danielei, am recunoscut imediat genul. Nu există promoție, indiferent de profilul facultății, care să nu numere printre dascălii săi şi câte un dobitoc sinistru, de obicei incompetent, proletar incult („blio", „sanviş", „plovăr") cu o excelentă părere despre sine însuşi şi totdeauna sadic. Tipul de examinator care aşteaptă cu sufletul la gură ca studentul s-o încurce, radiază când aceasta se întâmplă şi trânteşte cu satisfacție perversă. Daniela răspunse modest, de şapte. Un profesor mai pretențios ar fi notat-o cu şase, în nici un caz mai puțin. Bref, Petrescu a trântit-o. La treizeci şi doi de ani, în anul V, la ultimul examen dinaintea celui de diplomă. Deci, la toamnă, din nou studentă. Ce contează!

Nu îndrăzni să spună nimic acasă. Nici vorbă de admonestări sau sancțiuni, aşa ceva nu se pomenise la ei în familie, dar simțea că pur şi simplu nu poate face față cumplitei decepții, dezamăgirii din privirile

lor, suferinței nearticulate de pe figura de martiră grasă, urâtă şi veşnic sacrifi-cată a mamei. De luni de zile țeseau nădejdi, sperau, vedeau în sfârşit țărmul, uite-l colea, la un întins de braț... Daniela se căzni să pară veselă, acuzând în acelaşi timp o oboseală grea, vecină cu surmenajul. Simțea nevoia unei mici vacanțe, şi pe bună dreptate, toată lumea era de acord. Plecă chiar a doua zi dimineața la Constanța, unde aveau neamuri, pe sora domnului Zega şi o verişoară.

— ...Sufeream ca un câine, îşi amintea Daniela. De astă dată chiar nu mai vedeam dinaintea ochilor decât beznă, iar perspectiva încă unui an petrecut în facultate mă scotea din minți. Îmi venea să urlu de durere şi furie şi, deşi obişnuită cu ghinioanele, ăsta din urmă mi se părea de neconceput, cel mai nedrept! Ca şi cum Dumnezeu Însuşi vroia să-şi bată joc de mine! Să fii atât de aproape de liman, iar tu să eşuezi, şi încă singura din peste o sută cincizeci de studenți! În zilele acelea, dacă l-aş fi întâlnit pe Petrescu, jur pe ce am mai scump că l-aş fi ucis!

Petrecea zile întregi plângând şi, pentru că nu îndrăznise să vorbească nici cu mătuşă-sa, aceasta, văzând-o deprimată şi tot cu ochii roşii, îşi închipuia că suferă din cauza vreunui „derbedeu". Chagrin d'amour... Informată era doar verişoara Norica, o fătuță de paisprezece ani, dezghețată şi sufletistă, care încerca s-o consoleze după puterile ei:

— Dacă tot ai făcut facultatea în nouă ani, ce mai contează încă unul? Anul viitor o să fie o joacă pentru tine, ştii toată materia, te duci doar ca să ai prezență...

O implora să meargă la plajă sau la plimbare, măcar la un film, dar Danielei nu-i ardea de nimic. Zăcea, lâncezea, plângea şi dormea. În semn de solidaritate, nici Norica nu mai ieşea, pendulându-se între camera Da-nielei şi grădină.

— După vreo săptămână, a reuşit să mă scoată totuşi din casă. Atâta a insistat şi m-a rugat plângând, că până la urmă am cedat. Am tras nişte blugi pe mine, un tricou şi espadrilele, mi-am strâns părul într-o coadă de cal; obrazul — ca vai de lume, umflat de plâns şi nemachiat. Arătam înfiorător, nu mă puteam uita în oglindă, dar puțin îmi păsa...

Hm, gândeam noi, „fetele", dacă Daniela, care nici în duminica Paştelui nu-i roză zambilică, spune că arăta înfiorător, înseamnă că era ceva de vise rele!

Grasă şi proastă

— Am ieşit pe bulevardul Tomis şi am luat-o la deal, spre Mamaia. Nu vedeam nimic în jur, vitrinele — şi aşa căcăcioase pe timpul lui Ceauşescu — „treceau” pe lângă mine, nu înregistram nimic din toaletele străzii. Începuse sezonul, veniseră primii turişti străini, arborând ultimele modele de vară din Vest — se purta în draci galben canar cu bleumarin, tocurile evazate şi eşarfe cochete înfăşurate pe cocuri înalte — dar astea aveam să le descopăr mai târziu, pentru că atunci efectiv nu le vedeam. Ronțăiam maşinal dintr-o pungă de floricele, Norica mă urma ca un cățel, făcând eforturi disperate să mă distreze, îmi făceam socoteala, trăgând cu ochiul la ceas, că plimbarea trebuie să dureze măcar o oră, pentru a motiva ieşirea şi a pretexta oboseală...

O maşină „opulentă”, Chevrolet, a oprit pe neaşteptate chiar în dreptul lor, la marginea trotuarului. Daniela înregistră, reflex, doi inşi — un şofer de casă mare, în uniformă şi cu şapcă, şi încă unul în spate. Un cap rotund ca o bilă, cu o pereche de ochi iscoditori, coborî geamul portierei, interesându-se în limba franceză:

— Scuzați-mă, pe unde trebuie s-o luăm ca să ajungem în port?

Daniela îl vedea prima oară pe Jules, viitorul ei soț.

— I-am explicat pe unde s-o ia, nu era complicat, dar, tot aşa, mecanic, fără să-l văd, ca un robot. Nu-mi ardea de nimic, iar de gagicăreală cel mai puțin. Nici n-apucasem să schimbăm două fraze, când, din senin, a oprit lângă noi un echipaj de miliție. Nu trebuie să vă mai povestesc cum stăteau lucrurile cu străinii pe vremea Marelui Bulă, cum vânau „japițele” care intrau în contact cu ei, ce aveai de tras după o simplă conversație cu un „imperialist”. Vajnicii noştri paznici ai ordinii ne-au luat de umeri şi ne-au dat brânci s-o cărăm, dacă nu vrem s-o pățim. Am fugit ca din puşcă, doar un conflict cu autoritățile îmi mai lipsea în zilele acelea! În spatele nostru, Jules se „răscula”, făcea gură, adică de ce suntem bruscate pentru o simplă informație oferită la solicitarea unor turişti cu paşapoarte în regulă, cetățeni francezi, cazul va ajunge la ambasadă etc.

După mai puțin de cinci minute, în timp ce goneau spre casă, Daniela nervoasă, în pragul lacrimilor din cauza incidentului, Norica plină de remuşcări, Chevroletul le ieşi din nou în cale. Jules le invită la o cafea. O dragoste la prima vedere. Un coup de foudre mai clasic nici nu se putea închipui.

Era avocat în Lyon, provenind dintr-o familie de comercianți bogați, celibatar la treizeci şi şapte de ani. Cel mai interesant însă, şi amănuntul

căpăta semnificații speciale pentru Daniela, care vedea aici limpede mâna destinului, era faptul că Jules, structural anti-turist (zigzagurile pe harta lumii avea să le facă ulterior, singură), părăsind în acel 197... Franța pentru prima oară, decisese, ca prim obiectiv — niciodată nu se va şti de ce —, exact România. După două săptămâni petrecute pe Litoral, veni la Bucureşti, să-i cunoască familia şi s-o ceară de nevastă. După un an de formalități complicate, zbucium, nerăbdare şi acatiste la Biserica Sfântul Anton, scrisori înflăcărate şi telefoane zilnice din Lyon, a dat Dumnezeu şi s-au căsătorit. Până în ultima clipă, Daniela a tremurat să nu se întâmple ceva, să nu intervină ceva...

... Peste câțiva ani, abătându-mă cu o buclă de la un itinerar care ducea spre sudul Franței, am vizitat-o la Lyon. Ei, da — les copains! — de data asta, se putea afirma că Daniela o izbise! Casă pricopsită, zi-i palat, slugi stilate, majordom „în dungi", şi asta spune mai mult decât piscină, jeep Grand Cheroquee, casă de vacanță în Baleare şi alte simboluri, pentru noi, sărăntocii din Est, de opulență occidentală. Daniela însăşi se schimbase enorm, prezentând rezultatul pe viu a va să zică banii conjugați cu performanțele industriei de frumusețe aplicate la subiect. Se filase, izbutind un trup pe care, fără a fi perfect, toate hainele cădeau bine, se făcuse tot ce se putea cu părul lânos — nu-i crescuse o coamă sălbatică à la Brigitte Bardot, dar cel puțin nu mai constituia un defect, trecea neobservat — machiajul inspirat scotea în evidență aerul bizantin al trăsăturilor şi, în primul rând, căpătase alura şi acea inconfundabilă dezinvoltură a cetățeanului avut din țările membre (fondatoare) NATO.

În totul, devenise o persoană interesantă, de o urâțenie fascinantă, care putea să intrige şi să ispitească. Pe lângă ea, cu cârpele mele făcute la Arta Modei din Bucureşti, mă simțeam provincială şi şleampătă, ca o contabilă de la IAS Dârloagele...

Se simțea, desigur, fericită, dar nu părea copleşită, prăbuşită sub povara norocului; în cele din urmă, viața îi dăduse ceea ce merita, nimic uluitor. Bineînțeles, îşi adusese şi familia, îi aranjase cât se poate de bine, avea şi o fetiță de doi ani, iar drăguțul de Jules era nebun după amândouă.

Am stat trei zile la ea, timp în care nu înceta să mă urmărească obsesiv cărămida învelită în jurnal de sub dulapul familiei Zega... La despărțire mi-a spus că preconizează, pentru iarna ce vine, o vizită în România.

Grasă şi proastă

A venit, într-adevăr, după Anul Nou. Plină de cadouri — fusese dintotdeauna o generoasă, trăind din plin bucuria de a dărui —, triumfătoare şi ameţitor de elegantă. Mi-au luat piuitul mantoul de vizon croit modern, şi nu „clasic, să cadă în picioare şi peste douăzeci de ani” şi poşeta Chanel cu urechi şi cataramă de aur. Noi lucram pe atunci şi duminicile, ne achitam datoriile externe, îi luam pe toţi la tone de oţel pe cap de locuitor şi ne avântam în zbor, pe frig şi întuneric, spre culmile cele mai înalte ale comunismului! Uite o ocazie pe care Daniela o ratase!

N-avea prea mult timp la dispoziţie, Bucureştiul constituind doar o escală în drum spre Grecia, aşa că, în dimineaţa următoare sosirii ei, s-a dus la Universitate. Intenţiona să-şi echivaleze diploma în Franţa şi avea nevoie de anumite acte. Nu era singurul motiv şi am rugat-o să mă lase s-o însoţesc. Pentru nimic în lume nu vroiam să scap momentul! Un moment unic!

La secretariat, problema s-a rezolvat — ici, un Kent, dincolo, un parfumel, o şocolată — dând din palme. Inutil să amintesc că apariţia ei a făcut senzaţie, era dezbrăcată, scotocită, evaluată din priviri. Marea reîntâlnire, însă, abia urma — motiv pentru care o şi însoţisem — şi ne-am îndreptat spre cabinetul lui Petrescu.

Doamne, cum mai seamănă unii „umanoizi” între ei! Avusesem în facultate un imbecil de lector la Drept Internaţional, tot aşa, spaima lumii, buricul pământului, care — pretindeau studenţii — „avea o plăcere în trup” să radă la examene: în inventarul lui figurau mai mulţi restanţieri şi repetenţi decât duminici! Ăsta din faţa noastră îi era frate geamăn. Aceiaşi ochi mici, răutăcioşi şi plini de neîncredere, aceeaşi expresie silnică de parcă ar fi avut sub nas un cotlet de pisică, acelaşi glas de scapete, aceleaşi haine mototolite de individ care şi-a petrecut noaptea într-un compartiment de clasa a 2-a.

Am trecut în plan secund, pregătindu-mă pentru un spectacol de zile mari.

La intrarea noastră, Petrescu a înălţat o privire subţiată. Aprioric, deranjat. A recunoscut-o pe Daniela, dar fără nici o surpriză. Pariez că nu-i observase „ambalajul”, care făcea cât salariul lui pe o viaţă. Bineînţeles că nu s-a ridicat, şi-a săltat doar sprâncenele:

— Tovarăşa Zega?

— Se poate spune şi aşa, a surâs Daniela.

— În ce problemă?

— Nici una. Am venit doar să vă mulțumesc. Țineți minte? M-ați lăsat repetentă în anul V, ultimul examen înainte de absolvire...

Petrescu îşi încreți buzele şi abordă un ton superior:

— Nu mi-am făcut decât datoria. Dacă...

— Dumnezeule! exclamă mieros Daniela, dar nu vă reproşez nimic. Am venit doar să vă mulțumesc că ați făcut-o. Datorită dumneavoastră, în loc să-l predau azi pe T. Neculuță, poetul cizmar, în fundul Deltei, la Murighiol...

De ce Murighiol, mi-a explicat-o ulterior. La repartiție, postul de profesor în respectivul sat de pescari rămăsese singurul neocupat. Îi aparținea de drept Danielei, studenta cu rezultatele cele mai slabe.

— ... aşa cum s-ar fi întâmplat dacă terminam normal, o dată cu colegii mei, azi sunt căsătorită, stabilită în Franța şi mă simt cât se poate de bine. Am venit doar să-mi exprim recunoştința că m-ați trântit. Ați schimbat întreg cursul existenței mele.

Nu-l slăbeam din ochi şi, pe cuvânt, am avut ce vedea. După o clipă de surpriză, s-a transfigurat şi a sărit în picioare, cu mâna întinsă spre Daniela:

— Tovarăşă Zega! Nici nu ştiți ce bucurie mi-ați făcut! Sunteți primul student, mă rog, studentă, din cariera mea, care m-a înțeles şi vine să-mi mulțumească. N-am trăit degeaba, mai există recunoştință pe lumea asta!

Şi, jur, avea lacrimi în ochi! Daniela m-a privit consternată. Uite cărui soi de dobitoc îi datora totul! Căci, dacă n-ar fi picat-o la examen, ea nu pleca la mare, dacă n-ar fi plecat la mare, nu l-ar mai fi cunoscut pe Jules, dacă nu l-ar fi cunoscut pe Jules, poate că ar fi şters la fund, acum, un cârd de pui de lipoveni cu ochi albaştri şi murdari de dude...

Dacă, dacă, dacă... Am luat-o pe Edgar Quinet şi am intrat direct la Capşa ca să discutăm, la un Cinzano, cum e mai bine: să ai de-a face cu ticăloşi sau cu cretini?

— Habar n-am, a conchis Daniela, şi nici nu cred că are importanță. În ce mă priveşte, îi mulțumesc lui Dumnezeu că mi — la scos pe Petrescu în cale. Îmi pare rău că nu l-am invitat să ia masa cu noi.

Pe urmă, am discutat ce toalete să-şi ia cu ea la Atena.

DISCUL

Erau căsătoriți de peste treizeci de ani. Andrei perseverase ca o boală rea, Coca cedase din ambiție. Iubea pe altcineva. O dragoste împărtăşită, dar neîmplinită, marele regret al vieții ei, ascuns împreună cu câteva fotografii într-o cutie veche de ceai. Dar aşa erau aşezate lucrurile pe atunci, nu se putuse altfel. Azi, când „măcelăria" e la modă — legiuni de trupuri despuiate la televizor, în reviste, pe uliță —, Coca se simțea înduioşată amintindu-şi cât de naivi şi curați fuseseră ei doi. În anii aceia însă, cinci ori şase după război, mai funcționau vechile rigori şi sfânta convenție. Un copil din flori mai însemna o ruşinoasă povară viageră, concubinajul între tineri — o excepție, se punea preț pe virginitate, iar o fată cumsecade nu se lăsa în ruptul capului sărutată chiar de la prima întâlnire; o noapte petrecută împreună — vis tulburător, sfâşiat de sforăitul pe două voci al părinților din odaia alăturată.

Coca era o fată cumsecade, din cuminte târg moldovenesc pe deasupra, pisată neîncetat de maică-sa, de îndată ce încetase să mai creadă în Moş Crăciun: „cu dinții să te ții până în noaptea nunții, şi ai să vezi ce bună ziua capeți toată viața!"

Se ținuse. Fără convulsii, fără dinți, fără şantajul clasic „trebuie să mă înțelegi, dacă nu vrei tu..." Mirel era tot din provincie, îndoctrinat de mic că teleleica-i una, iar domnişoara pe care o iei cu inel, alta! „Să nu-ți bați niciodată joc de o fată cuminte, avem patru fete în bătătură, surorile tale, cum ți-ar cădea ție, la o adică?..."

Se cunoscuseră luând amândoi acelaşi tren de Moldova. Peste trei zile începea anul universitar. Mirel era student la Medicină, Coca, la Filologie. O ajutase să-şi pună în plasă valiza sărăcuță de carton presat. Mai grea era sacoşa cu merinde, borcane şi pachete chibzuit întocmite şi fără economie de sfoară, la care bătrânele, mama şi bunica, trudiseră toată seara din ajun: „măcar o săptămână să nu cheltuieşti..." Prin plasa cu ochiuri emanând arome specifice, predilect usturoiul, se vedea toată infrastructura eforturilor de gospodărie nevoiaşă, iar Coca se simțea umilită până la lacrimi. Doar gândul la sacrificiile bătrânelor, la aplicația investită în fiecare nod migălit o împiedicase să abandoneze sacoşa în brațele primului cerşetor.

— Mi-e teamă că-i prea grea, şoptise roşie de confuzie.

Mirel râse:

— Mie mi-e teamă să nu le confundăm. Am una exact la fel.

Începuseră să râdă amândoi şi Coca încercase o senzaţie unică, aceea de a-l fi cunoscut de când lumea. Din primele cinci minute. După un sfert de ceas, ştiau că se potrivesc de minune. După câteva ore, pe peronul Gării de Nord din Bucureşti, jurară că nu se vor despărți niciodată.

Era startul unei idile care avea să dureze şapte ani.

Plimbări lungi în Cişmigiu, la Şosea sau departe, dincolo de hotarele Bucureştilor de atunci. Popasuri pe bănci strâmbe, sub copacii dantelați ai lui April ori încărcați de rugina amurgurilor de toamnă, spectacole, filme... Doamne, ce de filme! Multe şi proaste, sovietice şi italiene, doctrină cu şapcă, proletar mobilizatoare, dar ce conta!

Iarna, în special, aveau unde să se încălzească, iar artiştii erau frumoşi: Lucia Bose, Raf Valone, Vania Lanovoi, se mai întâmpla câte „o capă şi spadă" cu Jean Marais sau Gérard Philippe... Şi, stai puțin, că mai erau ceaiurile! Aveau loc în locuințele colegilor ai căror părinți, scăpați ca prin minune de „comun", dispuneau de oarece spațiu. Petreceri sărace, cu tort de biscuiți, dar, în primul rând, multă, multă pâine. Gospodinele mai versate îşi înnobilau „sanvişurile" băgându-le la cuptor, însă, dintre toate improvizațiile, cele mai rele erau lichiorurile industrie casnică: afinată, socată, caisată, ată...

Un pumn de aspirine luai a doua zi, dar nici asta nu conta! Se țineau în brațe, dansând „decadent" în clar-obscurul unei veilleuse coafată de un imens abajur de pergament, pictat cu motive nipone.

Şi iar râdea Coca peste ani, comparând naivitatea, candoarea petrecerilor de atunci cu ceea ce socotea ea a fi orgiile junețiide azi. Cine auzise la vremea aceea de partuze — nici măcar nu se cunoştea termenul! — şi alte grozăvii dezgustătoare pe care îi era şi silă să le pronunțe?! Despre homosexuali se discuta în şoaptă, iar lesbienele, aceşti monştri ai naturii, probabil că nici nu existau...

Se cunoscuseră într-o luni. În sâmbăta care urmase, îl însoțise la ceaiul unei colege mediciniste. Locuia în Vatra Luminoasă şi, minune mare a acelor ani, avea o cameră numai a ei, într-o căsuță idilică, transferată parcă din Iaşiul înzărzărit al lui Teodoreanu.

Dansau după plăci puse la patefon cu manivelă şi, când brațele lui Mirel o înlănțuiseră, încercase o senzație de fericire vecină cu leşinul.

... Să nu ne despărțim şi viața ta să o legi de a mea...

Cânta Dorina Drăghici, cu patosul diabetic, dar nu mai puțin emoționant, al epocii. Amețiți de dragoste, vrăjiți, hotărâră, într-o inimă şi un glas, că acesta va rămâne pe vecie cântecul dragostei lor, secretul lor. Trecuseră ani, decenii, totul se estompase, topindu-se în irepetabilul zilelor de demult, dar erau suficiente doar câteva acorduri pentru ca inima Cocăi să se înfioare de nostalgie, privirea să i se aburească.

De câte ori evoca acele timpuri, Coca îşi zicea că, în ciuda sărăciei lucii, ea fusese pe deplin fericită, avusese o studenție frumoasă. Îşi amintea cu plăcere de două vacanțe de iarnă petrecute la Gârbova, două pietre prețioase dintr-un colan tainic zăvorât în adâncul ființei ei. În dormitorul cabanei încăpeau treizeci de inşi, se dormea ca la puşcărie, pe priciuri alăturate şi suprapuse, cu hanoracele pe ei din cauza frigului; strâns înlănțuiți, cu buze fierbinți care nu se desprindeau toată noaptea.

Nu putea uita nici serile feerice... o lună fabuloasă, cea mai dolofană din câte avea să vadă vreodată, se rostogolea lasciv deasupra cabanei; întregul decor adormit sub o somptuoasă hlamidă sugera eternul. În cabană se dansa până spre miezul nopții, se urla în cor şi cu entuziasm nespus folclor studențesc.

Trei cowboys, înțoliți la fix, călăreau prin Texas...

În ultimul an de facultate, îi făcuse o vizită acasă, la Dorohoi. O vizită oficială, de Paşte. Pentru Coca era limpede că fusese invitată în urma insistențelor lui Mirel, la „vedere", şi se pregătise cu minuțiozitate. Mai târziu avea să-şi spună că putea scuti osteneala. A ei şi a bătrânelor care piguliseră o lună cu acul pentru a-i rostui o înfățişare modestă, dar drăgălaşă. Vital li se părea ca, de la primul ochi, „cuscra" să-şi dea seama că are de-a face cu o gospodină de mâna întâi şi, în sensul acesta, trudiseră ca fiecare centimetru din îmbrăcămintea Cocăi să constituie o mostră de broderie artistică şi măiestrie spălat-călcat. Gata echipată, de atâta apret, Coca scârțâia din toate încheieturile.

Şi apoi, Doamne, cât se mai frământaseră, câte ceasuri de sfătuială cu presupuneri şi degete frânte, împingând serile până spre miezul nopții, din pricina darurilor către familie! Tatăl Cocăi, om cumsecade, dar fără subtilități, decisese tranşant:

— Dacă le-o place, bine, dacă nu, salutare! Fata-i frumoasă, cuminte, li-cen-ți-a-tă!!! (şi aici răcnea de satisfacție), că asta-i zestrea de

azi, şi nici culeasă din drum! Ce atâta tevatură cu cadourile? De parcă ei nu ştiu ce vremuri trăim!

— Nu ştii ce vorbeşti, Costache! — se năpusteau consternate nevasta şi bunica. Păşeşte prima oară în casa oamenilor, mai e şi sărbătoare mare, şi tu gândeşti să meargă cu mâna goală, ca milogii?! Păi, asta i-o scoate soacră-sa pe nas o viaţă!

— Dacă e să se mărite cu soacră-sa, mai bine rămâne la mine în bătătură! Şi peste toate, mai sunt si mulţi, să umpli alde Cinema Sidoly!

Adevărat că erau mulţi! Dintâi, viitoarea soacră, marea redută, văduvă de război, uscată şi înrăită, desigur, căci, vorba lui Costache, „asta a avut în viaţă mai multe necazuri decât duminici". Veneau la rând surorile mai mici ale lui Mirel, patru cu toatele, eleve, ultima în clasa a patra primară, başca o bunică şi un unchi bătrân lepădat de Dumnezeu pe prispa lor. Unul peste altul, opt inşi... Şi aia e, că sălăşluiau toţi laolaltă, nu poţi să duci la unul şi ăilalţi să stea în priveală.

După consfătuiri zbuciumate, se fixară toţi la exponate de industrie casnică, atenţii mici, dar bine simţite. Câte un fleac de broderie fină — guleraşe, batiste, mileuaşe cât palma cucoanelor, iar bărbaţilor, o sticlă de vin vechi din pivniţa lui Costache. Acestea, vârfuite de un cozonac uriaş, cu belşug de ouă şi nucă, lucrat cu mare dichis, cadou oferit întregii familii.

Când intră în casa pe al cărui frontispiciu era înscris anul 1878, un soi de conac cu ziduri leproase, măcinate de igrasie, azi probabil demolat, Coca nu avea nici un fel de experienţă de viaţă, dar era îndeajuns de perspicace ca să sesizeze că nu-i dorită. Mai realiză că ostilitatea subterană pe care o simţea la absolut toţi membrii familiei nu o viza pe ea personal. Familia respingea însăşi ideea de căsătorie a lui Mirel, stâlpul care le rezema toate nădejdile de mai bine, şi o făcea la lumina zilei, răspicat şi categoric.

Ulterior avea să i-o reproşeze amarnic lui Mirel, adică la ce o mai trambalase pe trenuri şi o chemase de caraghioasă tocmai de la Bârlad, dacă ştia care e poziţia maică-sii, înainte chiar de a-i fi dat bună ziua?! „Ăştia te vor slugă la ei, pe viaţă, să-i tragi pe ăilalţi după tine... Se gândesc la fete, nu la fericirea ta."

În realitate, Mirel forţase nota, închipuindu-şi că pune familia în faţa unui fapt împlinit şi că era imposibil ca maică-sa, factor decisiv, să nu se lase cucerită de farmecul şi modestia Cocăi. Bineînţeles, cunoştea „socotelile Dorohoiului", nu era însă de acord în ruptul capului

că ar fi în mod deliberat jertfit de dragul surorilor. În capul maică-sii zornăia o singură idee: „Băiatul intră la toamnă în pâine. Medicii câştigă azi cel mai bine... Lasă-i pe ăia cu Partidul şi securiştii! În tot târgul, doar trei inşi au maşină mică, toţi doctori!” — şi îi enumera. „Nu cer nimic pentru mine, de un pumn de mălai şi o cană de chişleac mă ajung cu pensia. La fetele astea mă gândesc, să le ajute să-şi facă şi ele un rost... Ce, n-are timp să se însoare? Peste un şapte-opt ani încolo, c-abia a intrat în douăzeci şi cinci! Fata o fi cumsecade, nu zic, dar de ce să-şi rupă ea de la gură pentru altul? P'ormă, una-i muierea la poezele pe lună holbată, şi alta când împărţi cu ea plapuma şi cuptorul! Zi-i că mai vin şi un plod, doi...”

Situaţia nu era singulară, existau mii de cazuri în care fraţii mai mari îşi sacrificau viaţa personală pentru ca familia să supravieţuiască, dar faptul în sine nu o consola pe Coca. Erau de cinci ani împreună, Mirel continua să spere într-un viitor comun, o ruga să aibă răbdare, dar peste veto-ul maică-sii nu trecea:

— A suferit prea mult, nu pot să-i fac o figură atât de nasoală! Aş nimici-o şi nici eu nu m-aş simţi mai fericit.

— Şi cu mine cum rămâne? — întreba Coca, sufocată de gelozie.

O privea ca un câine bătut pe nedrept de stăpân:

— De ce îmi pui întrebări la care ştii că nu pot răspunde? Dacă mă iubeşti, mai ai puţină răbdare. Bineînţeles, eu nu te pot sili să mă aştepţi.

Era ultima etapă a dragostei lor, care avea să mai dureze doi ani. Student bun, Mirel obţinuse o specializare în Capitală, Coca făcea naveta la Ploieşti. Cu excepţia faptului că dispuneau de mai puţin timp liber, aparent nu se schimbase nimic între ei. Continuau să se vadă, se plimbau, schimbând cartierele în funcţie de sezon, sărbătorile se „comiteau” obligatoriu împreună, dar era evident că se ajunsese la un punct mort. Indiferent despre ce ar fi discutat, orice amănunt de viaţă cotidiană, detalii de stradă, simpla vedere a unui copil într-un cărucior devia spre problema- cheie: „Dar noi ce facem? Cum vezi tu viitorul nostru? Nu-ţi cer nimic, Mirel, decât să fii sincer, ce perspective avem?” Ştia că-i o tactică greşită, care duce partenerul la exasperare, dar nici ea la rându-i, asediată de temeri, de sfaturi şi experienţa altora, nu se simţea mai bine. De la Bârlad soseau neîncetat semnale de alarmă — „nu-i serios, nu te iubeşte, doar te încurcă etc.”. Ea însăşi constata cu groază că se apropie de douăzeci şi opt de ani, se simţea

muşcată de clasica panică a fecioarelor întârziate. Prietene, foste colege erau ancorate în căsnicii deja rodate, unele se aflau chiar la a doua căsătorie, altele aveau copii la şcoală. În vizită la ele, în timp ce gazda prepara cafeaua în bucătărie şi ceva de gustat, ea rămânea în casă, jucându-se cu piciul de câțiva anişori...

— Eu, în locul tău, o sfătuise o verişoară, m-aş culca cu el. Uite ce! Noi plecăm săptămâna viitoare la soacră-mea, la Caracal. Îți las cheia de la apartament, poate îi forțezi mâna.

— E prea cinstit ca să profite.

— Tocmai pentru că e cinstit, ajungeți la Sfat.

— N-o să cadă în cursă, intuise Coca. E marele lui atu şi nu-l va pierde. Vezi, Doamne, „am fost corect, nu mi-am bătut joc de tine, nu-mi poți reproşa nimic...” Ăsta a fost ghinionul meu! E un onest. Cu familia lui, cu mine.

— Onest pe dracu'! Un lăbar! Şi, fără supărare, ori n-are nimic în pantaloni, ori nu te iubeşte!

— Ba mă iubeşte!

Avea să rămână convingerea nestrămutată a Cocăi. Chiar azi, când contempla prin aburul amintirilor o romanță defunctă.

Cam în perioada aceea de incertitudine şi convulsii, îl cunoscuse pe Andrei. Între intimi, Coca obişnuia să declare că Marele Arhitect al destinului ei fusese CFR-ul. Tot în tren făcuse cunoştință şi cu Andrei, navetist la acelaşi Ploieşti. Era avocat şi se simțise atras de ea din prima clipă, lansând o curte discretă, dar asiduă. Un omuleț nu prea arătos, fad din pricina pielii şi vestimentației totdeauna pe gamă de bej până la cafeniu, imposibil de imaginat cu mantie fluturândă pe un năprasnic cal alb. Ochelarii rotunzi — amănuntul mai constituia pe atunci un minus de atracție fizică — contraziceau orice impresie de virilitate, iar colegele de cancelarie ale Cocăi o căinau râzând pe maică-sa, adică a lui Andrei: „vai de capul ei, pe cine o fi pupat!” Era însă blând, egal şi de o politețe desăvârşită. Pe omul acesta nu ți-l puteai imagina grobian sau măcar pierzându-şi cumpătul. Impresia, avea să se convingă Coca de-a lungul unei căsnicii de peste treizeci de ani, nu era înşelătoare.

Intuind probabil starea de spirit a Cocăi, Andrei intră în rolul de rezervă, făcând tuşă cu grație şi abilitate, o înconjură cu atenții, fără să emită nici o pretenție. O aştepta în gară atât la Bucureşti, cât şi la întoarcerea de la Ploieşti, ajustându-şi necondiționat orarul după al

Cocăi, şi era imposibil să nu te simți impresionată, realizând ce mult însemnau pentru Andrei cele două ceasuri petrecute zilnic împreună. Atât de mult, încât lua drumul Ploieştiului chiar şi în zilele când nu avea procese. Totodată, dând dovadă de un tact desăvârşit, nu solicita sfârşitul de săptămână, iar de sărbători se mulțumea să-i ofere câte o atenție decentă şi rafinată, care nu ar fi pus-o în dificultate nici pe bunica; aceasta, în ajunul Crăciunului, fără cea mai vagă aluzie că s-ar putea bucura împreună de Pomul de Crăciun sau de primul ou roşu al nopții de Înviere.

Cea mai mare „indiscreție" a lui Andrei o constituise vizita inopinată la Bârlad, unde ea îşi petrecea vacanța de vară. Familia îl acceptă din prima clipă, anticipând cu răsuflarea uşurată evenimentele ce aveau să urmeze în mod firesc: „un om aşezat, cumsecade, cu meserie bună la bază, o soarbe din ochi, ce mai pofteşte? Nici aşa, doar să-l mânii pe Dumnezeu!"

Într-adevăr, în toamnă, chiar la începutul anului şcolar, Andrei o ceru în căsătorie.

Nu-i dădu niciodată vreun motiv să regrete pasul făcut. Andrei se dovedi un soț devotat, tandru, învestind-o pe vecie depozitara constantei sale afecțiuni. În cele din urmă, o căsnicie pozitivă, cu grafic egal, cu multe episoade agreabile, cu zile — cele mai multe — de o linişte pastelată. Comunitatea de gusturi îi apropiase considerabil şi, cu timpul, începuse să țină sincer la el. Trăgând linia, promovaseră, aveau toate motivele să se simtă mulțumiți de tot ceea ce oferiseră şi primiseră fiecare din ei.

Atunci însă, ceruse timp de reflecție. Andrei, care o urmărea încordat ca un arc, îşi coborâse brusc privirea, iar Coca avusese certitudinea, de parcă i-ar fi auzit gândurile articulate cu glas tare, că ştie. Ştia că intenționează să se consulte întâi cu Mirel, că miza pe un ultimatum de efect. Nici atunci însă, şi nici de atunci, Andrei nu făcu vreo aluzie la acel moment.

Lui Mirel îi propusese o ieşire la Cina, restaurantul lor preferat. Presimțea că va fi o seară decisivă, poate ultima lor seară şi o dorea extraordinară. O seară despre care să merite să-ți aduci aminte. Pe urmă, nu mai erau studenții săraci de acum şapte ani, iar Mirel începuse să câştige chiar binişor. Îmbrăcase o rochie nouă de tafta roşie, emoția îi dădea strălucire, se simțea frumuşică si bine înarmată, iar formația lui Teodor Cosma, cu Gabi Mezei la chitară, cânta divin. În

pauză, Mirel le şopti ceva şi atunci dansară pentru ultima oară pe acordurile melodiei care le însoțise dragostea vreme de şapte ani. Ultima oară când o ascultau împreună.

Intrase brusc în subiect, zbârnâind de teamă, dar şi de o satisfacție verde ca otrava:

— Dragul meu, te anunț că mă mărit.

Mirel picase din cer:

— Ce-ți veni?!

— Te miri de parcă n-ar fi normal ca o femeie să se căsătorească.

— Bine, dar tu... Ți-a venit aşa, dintr-o dată, chiar în clipa asta?!

— Nu chiar în clipa asta. Întâi am fost cerută în căsătorie.

— Cine e?

— Un avocat, navetist la Ploieşti, ca şi mine.

O privea prostit. Deşi cu inima strânsă, Coca jubila.

— Ai acceptat?

— Îi voi da răspunsul după ce discut cu tine. Deci, mâine.

Mirel îşi muşcase buzele, prinzându-i mâinile peste masă:

— Ce aştepți acum de la mine?

— Ia ghici! — exclamase sarcastică. Ce poți aştepta în asemenea situații din partea unui bărbat care pretinde că te iubeşte? Şi încă după şapte ani de tergiversări?!

— Cu atât mai mult, merită să ai încă puțină răbdare. Eu te iubesc, Coca!

— Din păcate, eşti singurul care are impresia asta. Dacă mă iubeai, nimic altceva nu ar fi contat pentru tine.

Cu fiecare replică, se monta. În adâncul sufletului sângera, încercând concomitent o satisfacție drăcească. Îl simțea sincer afectat, chiar rănit, şi chinul lui, cel puțin pe moment, îi anestezia propria durere.

— Ştii că eu nu sunt un astfel de om, mi-e imposibil să mă gândesc doar la fericirea mea. Ți-am spus-o de mii de ori, nu înțeleg de ce trebuie să mă repet. Nu pot să le las pe amărâtele alea de izbelişte şi să mă prefac că nu-mi pasă. Au nevoie de ajutorul meu.

Ochii Cocăi scăpărau, un rictus urât îi strâmba gura:

— Pe mine însă poți să mă sacrifici, fără creştineşti şi înălțătoare scrupule.

Încercase s-o ia de mână, surâzând cu toată duioşia de care era capabil:

— Faptul că eşti singura femeie care contează pentru mine nu înseamnă nimic?

— Nu ai dovedit-o cu nimic. Fetele şi iar fetele! Cea mică e abia într-a XII-a. Deci mai aşteptăm vreo cinci ani, până termină şi asta facultatea, nu-i aşa?... Vocea îi scăpă spre acute piţigăiate: Măi, gogomanule, tu nu vezi cum te jumulesc? Cum te distrug?!

— Ai o idee fixă. Nu fac decât ceea ce consider eu că este de datoria mea, o obligaţie morală elementară.

— Ei bine, conchise Coca, împovărat cum eşti, te scutesc de orice obligaţie faţă de mine. Eşti slobod precum norii şi cocorii!

— Mai încet, se uită lumea la noi. Nu vrei să amânăm discuţia? Suntem prea surescitaţi ca să putem fi şi lucizi.

— Nu amânăm, respinse Coca în şoaptă sălbatică, am ajuns la limită! M-am săturat! Îmi răspunzi acum, clar şi hotărât, timp să reflectezi, slavă Domnului, ai avut! Ne căsătorim imediat sau ne despărţim!

— Pui tema prea categoric.

— Lasă şueta. Da sau nu!

Mirel îi căutase luminile ochilor, surâzând nesigur:

— Şi dacă... e nu?

Coca declarase ferm, cu glas de gheaţă:

— Îi dau chiar astă-seară răspunsul pozitiv şi mâine dimineaţă ne ducem la analize.

O condusese, ca de obicei, până în faţa casei:

— Nu-mi vine să cred că o fac pentru ultima dată. Pot să te sărut?

— Ce sens ar avea?

— Bine, cum vrei tu. Îţi urez să fii fericită.

— Am toate şansele. Mă mărit cu un bărbat adevărat... Apropo, nu uita s-o feliciţi pe maică-ta! A reuşit să ne despartă!

Din spatele perdelelor, îi urmărise silueta, până pierise dizolvată în întunericul nopţii. Avea să mai audă multe despre Mirel, dar n-aveau să se mai întâlnească niciodată.

Coca plânse toată noaptea. A doua zi, îl sună pe Andrei. Se întâlniră la Spitalul Colţea şi îşi făcură analizele. Chipul încercănat al lui Andrei părea de piatră. Coca ridicase din umeri. Ea însăşi era atât de nefericită!

Au trecut ani. Mulţi...

Se afla în cancelarie, înconjurată de colegi şi cu o pădure de flori. Ziua ei. Atmosferă festivă, multă şi sinceră afecţiune. Coca ştia să spună fiecăruia exact ceea ce vroia să audă, cel mai sigur drum spre inimile oamenilor. Cât priveşte elevii, aceştia o adorau. Era tolerantă, iar la materia ei nu existau corijenţi. Ziua radioasă de sfârşit de aprilie contribuia la dispoziţia ei excelentă şi se gândea cu plăcere că diseară aveau invitaţi. În recreaţia mare o căutase un comisionar în uniformă, de la Florăria Codlea, aducându-i un buchet magnific, codru de liliac alb, ambalat cu mult fast. Senzaţie în cancelarie, şi Coca se îmbujorase de plăcere.

— Dacă astea sunt de la „legitimul", râse Mircioiu de Matematică, eu sunt dispus să-mi înghit toate pălăriile!

Deschise febril plicul. Pe o carte de vizită, complet albă, fusese desenat un portativ, conţinând o frază muzicală. Atât. Nici o semnătură.

— Ce drăcovenie o mai fi şi asta?! — se mirase Coca. Nu pricep nimic...

Tot Mircioiu veni cu soluţia:

— Chestia-i un mesaj. Dă-i-o Teodoreascăi să ţi-o traducă. Trebuie să pice, are ore cu a XI-a!

Teodoreasca, adică profesoara de Muzică, începuse să fredoneze întâi pentru ea, apoi cu drapele sentimentale, patos şi gestică de primadonă, început de veac:

— Să nu ne despărţim şi viaţa ta s-o legi de-a mea...

Continuă cântecul în acelaşi stil şi în aplauzele colegilor. Palidă ca o moartă, Coca strângea spasmodic liliacul la piept...

După puţin timp, află că Mirel plecase definitiv din ţară, stabilindu-se în Elveţia. Prin pădurea de liliac intenţionase probabil un rămas-bun pe care Coca îl percepu într-un mod foarte singular. Deşi trecuseră doisprezece ani de la ultima lor seară, petrecută la Cina, abia acum simţea că ei doi s-au despărţit. Definitiv.

În toamna anului 1995, Andrei plecă la un congres al juriştilor care se ţinea la Lausanne. Coca primi vestea cu o tresărire interioară. Din informaţiile ei, Mirel trăia în Lausanne.

În mare, îi cunoştea harta existenţei. După ce ajunsese un medic bine cotat în patria Zimmenthal, cărase după el toată familia. Se căsătorise spre patruzeci de ani cu o băştinaşă, provenind dintr-o solidă familie burgheză a cantonului X. Avea doi fii care studiau în Anglia şi ducea o viaţă absolut acordată la poziţia lui socială şi convenţiile me-

leagului. Amănuntele le ştia de la Ileana, o prietenă din copilărie, pe care acelaşi sinuos, incontrolabil destin o catapultase din Boştina, un cătun prăpădit de pe lângă Bârlad, în palatul unui bancher din Lausanne.

Deşi participanților la congres li se asigurase cazarea, Ileana insistase ca Andrei să tragă la ea: „Avem atâtea să ne spunem! Sunt patruzeci de ani de când am plecat din țară, nici mie nu-mi vine să cred...”

În ajunul plecării la Lausanne, Coca îi dădu un pachețel cu „suveniruri” pentru Ileana (eterna problemă a cadourilor către capitalişti, ce naiba să le duci ălora, când au de toate?!), în care se afla şi un disc Gherase Dendrino. Andrei tocmai îşi făcea bagajul.

— Vezi unde-l pui, să nu se spargă. Cred că între cămăşi ar fi cel mai bine...

Ca mai toți bărbații, pe care bagajul în general îi irită (visul meu, domnule, e să plec la drum doar cu o servietă), se stropşi:

— Ce dracu' mai e şi chestia asta?

— Un disc, n-are nici 200 de grame.

— Ți l-a cerut Ileana?

Se uita la ea bănuitor, deasupra ochelarilor. Coca îi susținu privirea:

— Nu mi-a cerut nimic, dar sunt convinsă că o să-i facă plăcere. Sunt cântecele tinereții noastre... Îi spun ceva... Dacă te deranjează, însă, renunț.

Andrei i-l luă din mână fără un cuvânt.

Se întoarse după zece zile bine dispus, plin de dor, impresii şi cadouri. Ileana îl primise princiar, se arătase încântată de gingaşele atenții ale Cocăi, o săruta şi promitea o scrisoare cât de curând.

... Un singur şi imens regret, că n-ai fost şi tu, Cocuțo. Vorbind serios, de ce n-ați veni voi la vară, măcar pentru o lună? Ții minte şuetele noastre nocturne de la cămin ? Doamne, câte nu am avea să ne spunem azi! Andrei mi-a vorbit mult despre tine. Am reținut esențialul: pentru el, ai rămas tot cea mai frumoasă femeie pe care a întâlnit-o în viața lui. E ceva!

Cât despre discul Gherase Dendrino destinat lui Mirel (o, incorigibila mea prietenă, sentimentală ca o panseluță presată în albumul bunicii), te las să tragi singură concluziile. Andrei nu mi l-a dat, n-a pomenit nimic, iar eu n-am îndrăznit să pun vreo întrebare.

Ca să fiu cu conştiinţa împăcată, am făcut investigaţii. În sfârşit, una din servante şi-a amintit că, făcând curat în camera lui Andrei, a constatat că i s-a înfundat aspiratorul şi, fireşte, a chemat pe cineva să-l repare. Furtunul era plin de cioburi, iar lucrătorul, grozav de nedumerit: „aţi spart vreun disc?! N-aţi fi reuşit mai bine nici zdrobindu-l cu ciocanul! Doar mestecându-l, poate...”

Pe obrajii îmvăpăiaţi ai Cocăi, zâmbetul încremeni. „A ştiut tot timpul.”

UN OM SIMPLU

Toţi cei care îl întâlneau pentru prima oară îl priveau cu plăcere şi diagnosticau la fel: „uite un flăcău zdravăn şi cinstit de la ţară”. Era masiv, cu picioare puternice, de elefant, şi soiul acela de mâini care par totdeauna prea grele, dând impresia că-l încurcă pe posesor, neştiind ce să facă cu ele. Izbea însă în primul rând obrazul veşnic roşu, de parcă tot sângele s-ar fi înghesuit în chipul bucăliu, privirea albastră plină de francheţe şi impresia generală de desăvârşită cumsecădenie. Gheorghe era incapabil să te vadă, la modul concret, ridicând o greutate şi să nu-ţi sară în ajutor, chiar dacă nu te cunoştea, gata oricând să pună mâna acolo unde îşi închipuia că este nevoie de el. Profund onest, aparţinea acelei naţii de oameni, din ce în ce mai rari, despre care se afirmă că nu-şi fac crucea în vânt.

Cam aşa se prezenta Gheorghe (Gicuţu acasă) la douăzeci de ani, când o cunoscu pe domnişoara Maricica Tănase la o nuntă. Domnişoară, „calificativul” se iscă de la sine în mintea tânărului, pentru că aşa arăta şi se purta. Vânzătoare la o cooperativă din Bolintin, avea şcoala generală de 10 clase şi se trăgea dintr-o familie bună. Tatăl, aprod la Tribunal, îşi ţinea nevasta acasă, care „aşa, din când în când şi ca să-şi omoare timpul”, explica Maricica, mai trăgea la maşină câte o rochiţă pentru prietenele foarte bune.

Asta pe de o parte, pentru că, dacă o vedeai pe Maricica, ziceai că-i zână! Pe Gheorghe îl înrobiră din prima clipă şi pe veci chipul rotund, cu gropiţe, proaspăt şi alb ca florile de Sântă Mărie, ochii — mărgele înstelate, trupul pe care-l presimţeai catifelat, de rătuşcă dolofană.

Grasă şi proastă

Gheorghe nu-şi luă ochii de la ea toată noaptea şi izbuti chiar s-o joace de două ori. Nu era el prea dibaci nici la horă în sat, dar Maricica râdea atât de drăgălaş de greşelile lui („vai, ce comic eşti!") şi nu se supărase nici când o călcase pe pantofiorul de lac, încât Gheorghe, chiar de la primul dans, simți că moare după ea.

Simți şi Maricica. Împlinise douăzeci şi trei de ani şi avea ceva experiență. O iubiseră mulți, căzeau ca muştele în mrejele ei, dar răpus ca plugarul ăsta, din primul moment, nu i se mai întâmplase. Nu se măritase încă, pentru că, fată frumuşică, de familie, cultă şi cuminte, avea pretenții. Maică-sa, croitoreasa, o încuraja:

— Să nu vorbim cu păcat, dar tatăl tău m-a ținut ca pe o cucoană. De ce să fii tu mai prejos? Frumoasă eşti, carte ai, săracă nu, altele care aveau mai puțin s-au măritat cu ingineri...

Spre dimineață, adunându-şi tot curajul, Gheorghe îi ceru permisiunea s-o scoată dumineca ce vine la un film. Nu poate în altă zi, fin'că e soldat în termen, da' nu mai are mult, un an şi scapă. În armată şi-a luat şi carnetul de conducere, poate intră la un patron, ori se face taximetrist, a lui e lumea!

Maricica îl asculta cu jumătate de ureche şi zâmbind drăgălaş. Cum îşi închipuia țăranul ăsta că se va duce după el, cu taximetria lui cu tot? Ea, de altfel, îşi făcuse planurile, găsise şi omul, dar, din întâmplare, duminica următoare era liberă şi adicătelea, de ce să nu se distreze acum, cât mai era domnişoară? Acceptă cu mărinimie invitația şi Gheorghe umplu în noaptea aceea perna regimentului cu lacrimi de fericire.

Se întâlniră de mai multe ori şi Gheorghe, încurajat de faptul că Maricica îl accepta, îi povesti despre el şi ai lui. Fuseseră bogați odată, pe vremea chiaburilor, pe urmă le luase comuniştii pământul, dar Iliescu le-a dat zece hectare înapoi, pe urmă ai lui erau piețari, Drăguşanii erau lângă Bucureşti, ieşea şi de-acilea un ban frumos, creşteau oi şi capre, să poftească Maricica să guste măcar o dată din caşul sau telemeaua lor, bunicul avea stupi, dar lui puțin îi păsa! Lasă să ia surorile tot, că erau patru, c-aşa s-a pomenit în neamul lor, fetele să fie ocrotite. Lui, dacă-i dau cât să-şi cumpere o maşină de piață, să-şi deschiză afacerea, săru'mâna tată şi săru'mâna mămică, nu se mai pretinde cu nimic. Dacă nu, sănătate! Brațe zdravene are, meserie bună la bază, nu-i e frică! Ei, şi dacă i-o fi scris să se însoțească cu cine a chitit el, i-a pus Dumnezeu mâna în cap. Că unu-i sârgul şi una iz-

buteşte când munceşte omul pentru cine-i e drag, şi alta când stă cu urâta în casă şi trage silnic, ca la ocnă.

Maricica asculta, zâmbind ca într-o visare şi ciugulea din punga cu bomboane încleiate de mâna prea fierbinte a lui Gheorghe. Îi îngăduia să o țină după umeri, iar când o conducea acasă, mai zăboveau o vreme la portiță. O singură dată îl poftise înăuntru, şi asta ca să-i dovedească lui taică-său că ştie ce spune. Gheorghe era un om simplu, de la țară, nedeprins cu pantofii, ba mai şi transpira ca un porc. Aprodul, însă, care se socotea un om cu experiență (câte nu văzuse el într-o viață de tribunal!), scociorându-şi cu un capăt de chibrit o măsea găunoasă, încerca s-o aducă cu picioarele pe pământ.

— Ascultă acilea, la bătrânul Tănase, că eu, după patruzeci şi trei de ani de divorțuri şi alte delicte, am învățat câte ceva. Cu omul simplu întocmeşti bordei temeinic, înălțați copii şi muriți pe aceeaşi perină. Cu ăla încâlcitul, ajungi la divorț. Că transpiră, treaba lui. Să te ferească însă Cerul de ăla care scoate el din tine şapte ape.

— Nu te lua după taică-tău, sărea croitoreasa, îi ține parte unde vine el de la Budeşti. Păi, atunci la ce ai mai terminat zece clase şi nu te-am lăsat nici de cuptior să te apropii, dacă e să mulgi vaca şi să dai cu târnul prin ograda ălora?!

Pe urmă, pe la începutul primăverii, o duse la el, la Drăguşani. Ştia că are ce să-i arate, se mândrea cu gospodăria părintească, iar de familie... nu era o a doua care să le semene. Toți erau frumoşi şi voinici, iar surorile, câteşipatru, una mai chipeşă ca cealaltă.

Maricica, deşi ochi de orăşancă, realiză că se află într-o gospodărie ortomană, țipa belşugul la toate încheieturile, dar, privindu-şi unghiile proaspăt manichiurate, mai realiză că aici trebuie pus osul, nu joacă. Era însă şmecheră, ştia să surâdă dulce, avea ureche şi vorbă bună pentru fiecare, aşa că vizita se constitui un succes. Şi pentru că o plăcură, şi să nu-mi spui mie că Gicuțu o adusese la ei de frunza frăsinelului, plănuiră nuntă chiar în toamna asta, mai la sfârşit de sectembrie, când iese vinul roşu. Dar ei sunt tineri şi înfierbântați, la altele le stă mintea, or să hotărască cu cuscrii.

— Dar Gicuțu mai are un an de armată, obiectă Maricica, numai aşa, ca să spună ceva.

Se simțea luată de val şi parcă începuse să-i fie frică, prea se desfăşurau toate repede.

— Şi ce dacă, râse viitorul socru. Numai bine, când se întoarce Gicuţu, îl întâmpini cu copilaşul în braţe. Fii atent, soru-ta Anghelina a intrat pe optişpe, doar nu vrei să ţi-o ia înainte.

Gheorghe era în culmea fericirii şi, mult peste ani, avea să realizeze că fusese cea mai bucuroasă şi împlinită zi din viaţa lui: se afla în mijlocul oamenilor pe care el îi iubea cel mai mult, iar el, Gicuţu, îi făcuse pe toţi fericiţi.

Seara se prelungi. Bărbaţii tot ciocniră, mai chemară şi nişte vecini, muierile atâta aşteptau, să pună la cale o nuntă. Când se dezmeticiră, se făcuse aproape de miezul nopţii. Unde să te mai duci, ultima cursă plecase de peste o oră, aveau alta abia la cinci jumate dimineaţa.

— De-acu', rămâneţi la noi peste noapte, că n-o fi foc, spuse tatăl. Fă, Anghelino, aşterne tu odaia mare.

Gheorghe se uită speriat la Maricica, apoi se apropie de maică-sa:

— Mămică... mie să-mi aşterni pe prispă. Eu şi Maricica, înţelegi...

Maică-sa îi mângâie tâmpla:

— Înţeleg, Gicuţule, e fată cuminte.

Maricica şi cu Radu se întâlneau de peste trei ani. Frumos băiat Radu, drept ca plopul, oacheş şi privire plouată cu stele. Dar nu numai frumos, ci şi descurcăreţ, plin de energie, iar banii nu-i lipseau niciodată. Mai avea câteva luni până să termine medicina veterinară, după care urma să se facă nunta. Discutaseră de atâtea ori despre felul cum se va desfăşura aceasta, modelul rochiei, papionul lui Radu, meniul, lista invitaţilor nominalizaţi, încât uneori Maricica avea impresia că nunta se şi consumase, pur şi simplu vizualiza ca întâmplate clişeele închipuite.

În aşteptare, se vedeau, dar nu prea des, Radu fiind ocupat cu lucrarea de diplomă, în răstimpuri repezindu-se în străinătate, unde învârtea mici afaceri. A fost perioada în care Maricica şi Gheorghe s-au întâlnit cel mai des. Nimic neconvenabil, i se părea fetei, de vreme ce lui Gheorghe nu-i îngăduise să avanseze dincolo de sărutatul mâinilor sau cel mult al obrajilor când îi aducea vreun cadou. Îl iubea din toată inima pe Radu; cu „mălai mare” nu făcea decât să-şi omoare timpul.

În ce-l priveşte, Gheorghe plutea, ameţit de fericire, tot minunându-se cum de i-a fost hărăzită lui, fecior de gospodari din Drăguşani, asemenea cosânzeană! De altfel, toată familia o gândea de bine, mai cu seamă mama, pentru care cinstea femeii stă la temelia ca-

sei. Bărbatul poate să mai sară gardul, că de aia are nădragi, muierea însă rămâne cu fustele agățate în uluci. Şi încă una! Când îşi vâră diavolul coada, cu lăcrămele, cu zăhărele, pe bărbat îl mai întorci acasă, dar pe muiere nici cât să depună mămăligă la copii!

Picura otravă doar Anghelina, sora cea mai mare, care-i aşternuse pe prispă lui Gheorghe, când venise cu Maricica.

— Las-o boalelor de trăncăneală, mamă, vorbeşti şi dumneatale ca pe vremea lui Pazvante. Spune-mi şi mie o singură fată din comună care s-a dus neîncepută la popă să-i pună cununiile!

— Uite că se mai află si dintre acestea! Şi halal de Gicuță că s-a înnemerit la una dintre ele.

— E domnişoară cu zece clase, apăsă Gheorghe, în seara nunții vrea să-i fluture soacra cearşaful...

— Iar tu, bolovan de la țară. Barim ştii a-i ce miroasă gura?

Gheorghe nu ştia, Maricica ferindu-şi cu încăpățânare buzele!

„Ăsta-i primul pas", se apăra fata. „După ce-ți dau gura, vii tot la vale, că şi eu sunt om. Şi dacă o facem înainte, nu mă mai iei, lasă că ştiu eu cum sunt bărbații..."

Gheorghe strângea din dinți, dar în acelaşi timp se simțea topit de fericire. Cosânzeana asta a lui dorea cu adevărat să-l ia de bărbat, se temea să nu-l piardă.

În vară, Radu îşi luă diploma. Se simțea atât de mulțumit, că-i propuse Maricicăi să petreacă o săptămână la mare.

— Slavă Domnului, am scăpat de teroarea examenelor, al naibii să fiu dacă mai pun mâna pe carte măcar un an. Vreau să ne distrăm, să ne facem de cap ca ăia din filmele americane, care n-au nici o grijă.

Maricica încercă să-l tempereze:

— De ce să cheltuim bani grei acum şi să nu facem nunta întâi? Plecăm după aia în luna de miere, vedem pe ce bani stăm şi ne tot distrăm.

— Mergem şi-n luna de miere, n-avea grijă, dar acum simt nevoia să sărbătorim evenimentul. O dată termină omul facultatea!

Cum era buimac din fire, nestăvilit în tot ce întreprindea, Radu decise plecarea peste două zile. Maricica dădu brânci maică-sii să-i coasă o rochie de plajă şi încă una, de plimbare, spălă şi călcă, pregăti mâncare rece ca să nu cheltuiască şi la prânz pe restaurante.

Tănase, tatăl, o privi lung peste ochelari:

— Şi cu ăla, ce faci?

— Care ăla?

— Hai, nu te fă proastă! Ce faci cu Gheorghe?

— Păi, ce pot să fac! Ce pot să fac, dacă nu mi-e drag?

— Cu vorba, însă, l-ai dus. Ce-i zici acum?

— Nu-i zic nimic. Îi ziceți voi că nu făcea de mine.

Bătrânul se oțărî:

— Poate mamă-ta, eu nu. Mulțumesc lui Dumnezeu, până acum n-am călcat sufletul nimănui în ciubote.

Croitoreasa fu de acord cu bărba'su:

— Aici, taică-tău cam are dreptate. Trebuie să vorbeşti tu cu el. E om simplu, de la țară, nu-i vina ta că a ridicat ochii prea sus, dar nici a lui că te iubeşte. Îi spui ce şi cum, dar îți laşi loc de bună ziua, ca între oameni cumsecade.

Gheorghe o privea zăpăcit. Ce se petrecea? Ce s-a întâmplat de mai alaltăieri până azi? Cu ce-a greşit el? Poate nu înțelegea bine? Dacă-i vinovat, îşi cere iertare în genunchi... Dumnezeule mare, de unde mai pică şi năpasta asta?!

— Nu-i nimeni vinovat, Gicuțule, aşa a fost destinul, să ne întâlnim, dar să nu ne potrivim.

Fruntea cărnoasă a lui Gheorghe devenise stacojie, simțeai că băiatul ăsta încearcă din toate puterile lui să gândească, să desluşească ce se petrece cu el, ce se petrece în general.

— De ce nu ne potrivim? Spune-mi ce trebuie să fac.

— Nimic, ai făcut destul.

Maricica nu ştia ce să spună ca să scape mai repede. Trenul pleca mâine în zori, iar ea mai avea de făcut şnițele, chiftele, să fiarbă ouăle.

— Măcar spune-mi ce trebuie să fac, imploră Gheorghe. Pune-mă la încercare, oamenii nu se rup aşa, fără pricină...

— Îmi pare rău, dar cu destinul nu se pune nimeni.

Gheorghe îşi înfipse unghiile în claia de păr aspră, de culoarea meiului. Trăgea de el parcă vrând să-l smulgă, dar spectacolul cel mai fioros îl oferea obrazul. Se zbuciuma în scrâşnet de măsele, bulbucându-se ici-colo, în umflături cât nuca.

— Mai lasă-mă o dată, Maricico...

Altul, şcolit, ar mai fi implorat o şansă, dar fata pricepu.

— Ce le spun eu alor mei acuma! Fetele şi-au cusut rochii lucioase, mama a început să strângă ouă de pe la femei, zicea că la o mie şi tot nu s-ajung, vine tot satul, ce crezi, aşa-i pe la noi! Au vorbit şi cu

părintele Coman de la Biserica Sfântul Dumitru din Tefleni. Când sloboade ăsta un Doamne miluieşte, sparge sticlele de la icoane, a fost cântăreț la Operă, nu vine decât la nunți pricopsite... Maricică, jur să te țin cucoană, să nu te asupresc nici c-o floare. Ce zic eu acasă, mai dau eu ochi cu oamenii?

Maricica începu să râdă:

— Na beleaua, oamenii! Când ți-e foame, îți dau ei să mănânci? Şi acasă, pui totul pe mine.

Lacrimile curgeau grele pe fața flăcăului, le puteai aduna în cană.

— De ce-mi faci tu mie pocinogul ăsta, fata neichii? Cu ce ți-am trecut pe dinainte?

— Nu eu, Gicuțule. E destinul, un ce la care nu poți să te împotriveşti.

Deodată, Gheorghe sări în picioare şi privind ca un nebun în jur, începu să suduie. Pumnii încleştați, cât baroasele, izbeau cu furie tot ce le ieşea în cale: copaci, banca pe care stătuseră amândoi, un stâlp de telegraf.

— Destinul! Dumnezeii şi crucea mamii tale de destin, unde eşti, ce ți-am făcut? Parastasul mă-tii...

Maricica îşi astupă urechile cu palmele gingaşe:

— Te rog, încetează. Ştiu că eşti un om simplu, de la țară, dar credeam că pe lângă mine, ai mai deprins câte ceva...

Gheorghe se răsuci pe călcâie şi căzu la picioarele fetei:

— Maricică, mă supun la orice ai hotărî, dar spune-mi adevărat. De ce te lepezi de mine? Încotro o iei?

Maricica respiră adânc, adunându-şi tot curajul:

— Iartă-mă, dar de trei ani mă iubesc cu altul. Un om de familie, e doctor... Ne potrivim, suntem de aceeaşi ştofă...

Gheorghe se ridică anevoie. Nu-l ascultau picioarele şi, pentru prima oară de când se cunoştea, încerca o senzație de amețeală.

Dansa pământul, copacii se clătinau, oamenii parcă se repezeau spre el îndreptându-i figuri hidoase. O luă nesigur spre ieşirea din parc. Păşea poticnit, gata să cadă. Mâinile se mişcau dezordonat, aripi frânte de pasăre rănită.

Scurta vacanță la Mamaia constitui un succes. Abia aici, în atmosferă de eternă sărbătoare, cu simțurile aţâţate de tot ce înseamnă Mare (acest tot presimțit încă de cum se zăreşte buza albastră a apei de la fereastra compartimentului de tren), tineri, frumoşi, mulțumiți şi

cu ceva bani, aici abia începu să-l cunoască Maricica pe Radu al ei. Era un om al plăcerii, al bucuriei imediate, gata să stoarcă orice şansă de a se simți bine din fiecare secundă. „Muncim de ne sar capacele", era deviza lui, „ca să avem ce cheltui când ne distrăm. Ce mai contează mâine, dacă azi mă simt bine?"

Petrecură o săptămână carusel de plăceri: bowling, minigolf, sporturi nautice, inedite pentru amărâții fostului lagăr socialist, discotecă, bar, gogoşi şi pizza, concursuri de dans, minunate răsărituri de soare când părăseau printre ultimii localul.

Într-o asemenea dimineață, amețită de cerul purpuriu şi cocteilurile îngurgitate peste noapte, Maricica îşi luă inima în dinți:

— Azi a început ultima zi. Mâine plecăm...

— Da, şi?

— Ce facem noi când ajungem acasă?

Radu începu să râdă:

— Ce naiba vrei să faci? Un duş şi despachetăm.

— Nu-ți bate joc de mine. Ştii bine la ce mă refer. Când ne căsătorim?

— Imediat ce mă întorc din Spania.

Maricica se sperie:

— Asta-i ceva nou. Nu mi-ai pomenit nimic despre Spania.

— Ca să nu te indispun. E ultima afacere...

— Dar mi-ai spus ultima oară că te-au păcălit.

— Acum e ceva sigur. Costume din piele şi antilopă, cozonac cu nucă pe piața românească! Mizez că o să fie un tun. Vreau să plecăm bine asigurați la drum.

— Cât crezi c-ai să lipseşti?

— Cel mult două săptămâni. Dar, în fond, de ce atâta grabă, scumpa mea? Ce mai contează nişte zile în plus sau în minus?

Maricica îl privi în adâncul ochilor:

— Pentru mine, contează. Sunt gravidă în aproape cinci luni.

Radu părea contrariat. Maricica îl iscodi cu voce sfioasă:

— Nu te bucuri?

— N-am ce scăpa din mână de bucurie, ca viitorii daddy din filmele americane. De ce-ai aşteptat atâta?

— N-am ştiut. E o curiozitate la noi în familie. Rămâi gravidă, dar lucrurile continuă să se desfăşoare normal. Înțelegi... Dar la o urmă, noi tot vroiam să avem copii.

— Dar nu aşa repede. Ca să fiu sincer, m-ai luat prin surprindere. În fine, n-o să ne stricăm ziua, vedem acasă ce facem... Hai, fruntea sus, diseară mergem la Melody şi pe urmă... potopul!

Gheorghe îşi isprăvi stagiul militar şi se angajă şofer la o întreprindere de prestări servicii, în transporturi. Fusese acceptat din prima, forţa neobişnuită emanată de trupul masiv făcând o bună impresie patronului, care calculă la repezeală: „unul ca ăsta îţi mută singur un pian, face hamalâc pe gratis ca să-i ajute pe ăilalţi, iar eu economisesc un salariu! Prostovan cum se arată, nici nu bagă de seamă că are două servicii pe o singură leafă”. Şi cum leafa era frumuşică — cel puţin aşa i se părea lui Gheorghe — toată lumea se simţea mulţumită.

Dacă l-ai fi întrebat, însă, pe Gheorghe ce mai face ori cum se simte, ţi-ar fi răspuns invariabil că nici prea-prea, nici foarte-foarte. Închiriase o odaie în Pipera, la curte, dar lui îi plăcea. Casa ortomană, cu grădină şi livadă, amintindu-i de gospodăria din Drăguşani, era pe gustul lui. Nici măcar nu căutase cameră la bloc, iar treburile gospodăreşti inerente îl încântau, descreţindu-i pe moment fruntea încâlcită. Săpa, plivea, tăia lemne, îndrepta gardul cu un firesc şi de la sine înţeles care încânta gazda, un văduvoi istovit de ani, surd şi singur, precum cucul din cântecel. Pe afară nu mai răzbea moşneagul, în schimb primenea casa şi gătea. Şi, pentru că Gheorghe îi căzuse drag, gătea pentru amândoi. Harnic flăcău, de nădejde şi inimos, păcat doar că i-a cusut Dumnezeu gura, până să scoată el un cuvânt, trebuie să te bărbiereşti a doua oară.

Pe la Drăguşani nu mai pusese piciorul. Da, de atunci când cu Maricica... Nici la nunta Anghelinei nu fusese. I-a trimis însă printr-un om, coleg de servici, dar împărătesc, cum ştia el că-şi visase de mititică: o bucătărie albastră — culoarea ei preferată — ca în pozele din revistă. Plânsese Anghelina când începuse omul s-o descarce în curte, nu-i venea să-şi creadă ochilor şi săruta ca nebuna fiece lucruşor. Plânsese şi Gheorghe când alde cutăricâ îi povestise ce şi cum...

De Maricica nu mai ştia nimic.

Trecuseră doi ani de când se rupseseră şi aşa, cam pe toamnă, Gheorghe se înnimeri la Bolintin, cu un transport de fiare. Fier forjat cică, pentru gardul unui privatizat. Era cam spre doişpe, dar din pricina cerului plin de apă prăvălit deasupra târgului, ziceai că se înserează. După ce livră marfa „la beneficiar”, simţi că i s-a făcut foame şi, căscând ochii în stânga şi-n dreapta, opri dinaintea unui birt care i se

păru lui mai potrivit, curat şi ieftior. Îşi aminti că pe aproape, la vreo două străzi, locuise odinioară Maricica, la părinții ei, dar la ce bun să mai zgândăre, mortul de la groapă nu se mai întoarce. Maricica! Cine ştie pe unde...

Se opri trăsnit, încredințat că are vedenii. Vedenia asta căra o sacoşă cu cartofi, era mai slăbuță decât o ştia el şi se oprise în fața lui, cu o expresie de spaimă pe chip. Parcă-i era frică de el.

— Ce mai faci?

— Bine, mulțumim lui Dumnezeu, spuse răguşit Gheorghe. Dar tălică?

Maricica îşi muşcă buzele:

— Bine şi eu...

La câteva zile după ce se întorseseră de la Mare, Radu plecă în Spania. Cu jurământ la icoana din sufragerie că-i ultima oară până a se naşte copilul, că nu lipseşte mai mult de două săptămâni şi că imediat bagă actele la primărie. Maricica acceptă cu inima îndoită, dar parcă avea de ales? Şi mai greu îi venea fin'că ai ei băgaseră de seamă că-i însărcinată...

Un sughiț puternic zgudui făptura lui Gheorghe, gata să-l prăvale la pământ. Maricica se făcu că nu observă, om simplu, de la țară, de unde să ştie el că la sughiț şi la strănut te exprimi cu pardon, şi îşi continuă povestirea.

... trecuseră cele două săptămâni, şi încă două, şi iar altele, fără ca Radu să dea vreun semn de viață. Abia după ce s-a născut băiatul, a primit o scrisoare din Venezuela, în care Radu o dezlega de toate. E liberă să facă tot ce pofteşte, n-are nici o pretenție la copil. Dacă nu poate să-l întrețină, să-l dea la adopțiune, străinii se prăpădesc după copilaşii români. El asta ar sfătui-o, pune şi ea mâna pe nişte bani, iar copilul e asigurat pe viață în belşugul de acolo. Să nu-şi facă ea, Maricica, vreo nădejde că el s-ar mai întoarce. Şi-a găsit un rost şi e pe cale să se însoare. Să nu-i poarte pică, nu el e vinovat că în România nu se poate trăi şi, dacă priveşti lucrurile în față, amândoi s-au bucurat la fel în cei trei ani petrecuți împreună...

— Asta a fost, încheie umflată de plâns.

— Şi tălică, acuma ce faci?

Maricica ridicase din umeri:

— Tot rău, şi din rău în mai rău, parcă ne-ar fi blestemat cineva. Nu doar pe mine, toată familia...

— Alde nea Tănase ce face?

— Tata? Ce să facă... S-a pensionat pe caz de boală. E putred de reumatism, abia se mişcă, îl pune mama pe oală.

— Alde dumneaei e bine, sănătoasă?

— E supărată că nu mai câştigă, viaţa s-a scumpit, nu mai are lumea bani de mode. Şi care are, se duce la Bucureşti, la croitorese de lux.

— Şi alde tălică?

Maricica începu din nou să plângă:

— Sunt disponibilizată de şase luni şi trăiesc din ajutorul de şomaj. Adică ceai cu pâine sau pâine cu muştar. Atâta că băiatului nu-i lipseşte laptele.

Gheorghe se uită la farfuriile din faţa lor. Abia acum observă că Maricica mâncase până la ultima firimitură sau, după cum spuneau ai lui, la Drăguşani, după ce se scula vreun calic de la masa lor, a lins blidul de nu mai trebuie să-l speli. Sărăcuţa era moartă de foame. Nici nu-şi dădu seama când rosti:

— Maricică, dacă tu vrei, eu te primesc înapoi. Acu' am întârziat de la patron, dar duminecă, dacă tu te învoieşti, vin la voi.

— Aşa a vrut Dumnezeu, suspină croitoreasa, ăsta ţi-a fost sortitul. Că omul degeaba ridică scara la cer, nu toţi ajung să se cocoaţe.

Nea Tănase, ţintuit de reumatisme în vârful patului, izbucni:

— Pupaţi-i mâinile, prăpăditelor, mâinile şi picioarele! Nu cunosc doi ca el, să te mai ia cu plodul în braţe, după ce l-ai batjocorit! Eu, unul, dădeam cu mă-ta de pământ şi nici cu bocancul nu mă mai uitam la ea!

Nevastă-sa suspină:

— E om simplu, de la ţară. Ajungea el altfel la Maricica?

— Aşa e, încuviinţă fata. Altul s-ar fi scărpinat în cap, stai că să vezi, unde-i mândria lui de bărbat, nu pupă el unde a scuipat altul, şi alte chestii din ăştia. Gheorghe e om simplu, nu umblă cu o fi şi o păţi, şi una ştie! Dacă îi e foame, mănâncă, nu-l taie capul la bârligături.

— Vai de capul vostru, gemu nea Tănase, că nici necazurile nu v-au făcut mai mintoase... Daţi-mi un sopozitor că nu mai poci de durere.

Gheorghe sosi duminică dimineaţa gătit, proaspăt ras şi împarfumat dintr-o sticluţă împrumutată de la un camarad. Maricicăi îi întinse un buchet de tufănele şi, ca unul care cunoştea rosturile casei, intră în bucătărie, cât să lase o sacoşă plină cu alimente.

Se salută cu bătrânul, care în cinstea lui coborâse din pat, iar croitoreasa se grăbi să pună pe masă o țuiculiță şi ceva sărătură. Gheorghe nefiind meşter la vorbă, tolocănea nea Tănase amintindu-şi de cătănia lui, că ce dibaci era şi uite-l acuma cum stă înțepenit şi aşteaptă să fie servit ca împărații.

Gheorghe simțea că plesneşte la încheieturi de atâta fericire, dar parcă îl rodea şi un neastâmpăr. Maricica îl mirosi:

— Ce-i, Gicuțule, îți lipseşte ceva?

Gheorghe se făcu mai roşu decât ciocul berzei şi se bâlbâi încurcat:

— Bă... băiatul! Unde-i băiatul? A... aş vrea să-l văd.

Maricica se repezi în odaia alăturată şi se întoarse cu copilul de mână. Era curățel, grăsuliu şi abia începuse a păşi. Gheorghe întinse brațele:

— Cum îți zice, voinicule? Ionuț? Vin' la moşul, Ionuț, să-ți dea bomboane...

Copilul începu să râdă, râdeau şi ceilalți! În mâna uriaşă, cât laba de urs, a lui Gheorghe, căpşorul băiatului părea o nucă.

— A... adică, se miră Gheorghe către Maricica, de ce n-ar avea şi Ionuț un tată?

Maricica se uită la maică-sa. Se înțeleseră dintr-o privire.

Ăsta e Gheorghe! Om simplu, de la țară...

AL DOILEA TESTAMENT

Era suficient să vezi biroul avocatului Iunian ca să-ți dai seama cu ce fel de persoană ai de-a face: ascendență şi cotă. Un tablou mamut, de epocă, amintea de bunicul, fost preşedinte de tribunal, tot lui îi aparțineau şi doctrinarii ştiințelor juridice din bibliotecă, tipăriți pe foiță de țigară şi legați în piele, iar mobila masivă evoca aceleaşi timpuri; felul în care era întreținută şi setul de canapea — fotolii din pielea cea mai fină — certificau o continuitate fără accidente în prosperitatea firmei. Grigore Iunian, el însuşi prezenta toate datele marelui maestru. Era elegant, cu glas răsunător, bine pozat, şi o strivitoare siguranță de sine.

Toate acestea, Ioana Manta le cuprinse dintr-o privire. O privire neagră, căreia nu-i scăpa nimic. Cu aceiaşi ochi, dar altă privire, îi ținea vizavi, din celălalt fotoliu, frate-său Tudor.

La rândul său, avocatului nu-i scăpă aerul inconfundabil al occidentalului înlesnit emanat de cei doi frați, degajarea, dar în subteran — chestie de nuanțe — o anumită fervoare, ca o febră bine stăpânită. Versat, voiajat, deci nu străin de fauna Vestului, adevărată şaradă pentru cei mai mulți răsăriteni, incapabili să deosebească un comerciant modest de un înalt funcționar public, Iunian aprecie că frații Manu merită trecuți în agendă. Îi evaluă cam la 15-20 000 de dolari, maximul de onorar ce l-ar putea obține de la ei. Tuşi dregându-şi glasul, nu pentru că ar fi simțit nevoia, ci din simplă deformație profesională — „atenție, îmi încep numărul!" — aşa cum procedează sportivii ridicând brațul când îşi dau drumul pe pârtie.

— Am studiat problema dumneavoastră (şi răsfoi mecanic un dosar subțirel). Să recapitulăm!... Ați părăsit amândoi România în anul 1972.

Ioana confirmă:

— Exact, eram încă elevi de şcoală primară.

Frate-său, Tudor, ținu să sublinieze.

— Am plecat legal, împreună cu părinții. Iunian îşi ridică privirea peste ochelarii înguşti:

— Am reținut, dar în speță, aspectul nu reprezintă nici un fel de relevanță... Deci! Defunctul Grigore Manta, fără descendenți direcți, era fratele tatălui dumneavoastră.

Tudor se adânci în fotoliu, ridicându-şi piciorul peste celălalt. Era suplu ca şi soră-sa, amândoi ochioşi, eleganți şi decişi să nu piardă:

— E de notorietate, maestre, n-a vrut copii. De aia s-a şi despărțit de ambele neveste. Adică, ele l-au lăsat.

Ioana îi îndreptă o privire întunecată, pe care avocatul se prefăcu că n-o observă. În schimb, traduse:

— Este un amănunt de care eu, personal, n-aş face caz, spuse ca în treacăt. În genere, spiritul de familie lipseşte celor pe care nu-i interesează perpetuarea numelui, a neamului... N-a vrut cu înverşunare copii, în schimb se dă în vânt după nepoți! Nu sună prea convingător...

— Discutăm inutil, opină Ioana. Faptu-i cert, suntem singurii lui moştenitori legali.

Iunian îşi dezmierdă cu un gest caracteristic părul de pe tâmplă:

— Îmi pare rău pentru dumneavoastră, dar e o calitate de care nu vă puteți prevala. Există un moştenitor testamentar, recte doamna Viorica Petrescu.

— Nu poate fi ceva serios, observă Tudor nonşalant.

— Ar fi absurd, se ralie soră-sa, ca averea familiei să revină unei intruse.

Iunian apăsă:

— Averea defunctului Grigore Manta.

— Ba a întregii familii, domnule avocat, se sufocă Ioana. Ştiți foarte bine cum se emigra pe vremea lui Ceauşescu, cu câteva zeci de kilograme de persoană şi verigheta! Orice lucruşor mai acătării era considerat obiect de patrimoniu. Bineînțeles că, în condițiile astea, lăsai totul la rude, şi aşa s-a concentrat toată averea în mâinile unchiului Grigore.

— Sor-mea are dreptate. Nu ştiu cum a ignorat bătrânul acest aspect când şi-a făcut testamentul. Mi se pare cumplit de nedrept.

Avocatul ridică din umerii masivi şi deschise brațele, de parcă ar fi vrut să-i îmbrățişeze:

— Domnii mei, de cujus, în speță Grigore Manta, avea dreptul absolut de a dispune liber de averea lui. Şi a dispus în favoarea doamnei Petrescu, care la îngrijit în ultimii cincisprezece ani de viață. „Cu aplicație şi devotament", după cum precizează testamentul.

— Pun pariu că a trăit cu răposatul, spuse Tudor, situațiile astea sunt clasice.

Avocatul respinse, dând din mână:

— Încă un amănunt lipsit de relevanță.

— Nu sunt de părerea dumneavoastră, declară Ioana, şi, oricum, nu putem lăsa lucrurile aşa. Pornim procesul! Aici nu-i vorba de câteva milioane acolo, sunt case, prăvălii, pământ, aur... O avuție de generații!

Iunian închise dosarul:

— Aveți drept de decizie, dar vă avertizez că procesul poate dura ani de zile şi nu-i sigur că veți avea câştig de cauză.

Tudor se răsuci spre Ioana, parcă cerându-i avizul, apoi se adresă avocatului:

— Am putea dovedi că nu mai era întreg. În fond, a murit la peste nouăzeci de ani, cu o senilitate bine instalată, e clar pentru oricine.

— Adevărat că a decedat la nouăzeci şi unu de ani, surâse Iunian, dar testamentul a fost redactat cu zece ani în urmă. La 17 martie 1988.

Grigore se hlizi:

— Ce mi-e optzeci, ce mi-e nouăzeci! Tot ai ajuns să dai bună ziua prin tramvaie.

Privirea neagră a Ioanei se concentră:

— Zece ani... Nu vi se pare cam mult?

— Ce vrei să spui? întrebă Tudor.

— De obicei, bătrânii îşi revăd testamentele. Contează cel cu data cea mai apropiată de momentul decesului.

— Absolut exact, certifică avocatul, dar mai există vreun testament?

Ioana clătină din cap. Un surâs nesigur îi tremura pe obraz.

— Există o mătuşă bătrână, verişoara tatei şi a lui nenea Grigore. Tanti Eleonora... Ea trebuie să ştie ceva.

Avocatul Iunian se ridică, concediindu-i:

— Pentru liniştea dumneavoastră e bine să epuizaţi toate posibilităţile. Luaţi totuşi legătura cu doamna Petrescu. În materie de succesiune, calea înţelegerii amiabile s-a dovedit, nu o dată, mai eficientă şi mai puţin costisitoare decât cea a tribunalului. Eu sunt gata să intermediez...

Ochii Ioanei străluceau provocator:

— Şi dacă, totuşi, mai există un testament?

— Dacă vă e şi favorabil, nu-mi rămâne decât să vă felicit.

Viorica Petrescu netezea mecanic covorul pluşat care acoperea masa. Mâna muncită, cu unghiile retezate scurt, explica fără necesar de cuvinte curăţenia din casă, devenită manie. Totul strălucea, mai ales vitrina cu beculeţ pus la şmecherie; perdelele şi, în general, hectarele de broderie care inundau sufrageria erau „spumă de ou”, iar pe parchetul oglindă „puteai aşterne masa”. Dincolo de pedanterie însă, Ioana Manta citea o dragoste pătimaşă pentru fiece lucruşor, un simţ de proprietate specific, ce putea transforma orice accident de gospodărie — spartul unei ceşti, de pildă, în dramă. Dacă mai şi aparţinea setului de vitrină, devenea tragedie. „N-o să se lase uşor!” conchise, şi surâsul ironic cu care inventariase agoniseala femeii deveni îngrijorat. Tudor, cu un nas mai puţin fin, zâmbea mecanic. De fapt, se plictisea, iar femeiuşcă asta cu figură de pasăre îl făcea să caşte. Lălăia mono-

ton, dând impresia că vorbeşte la fel cum lucrează cu igliţa, ore în şir, fără virgule, fără punct şi de la capăt. „O topică”, trase concluzia, total redusă. Pierdem timpul de pomană, problema se rezolvă la tribunal.

— Eu nu ştiu cum a fost legea pe vremea lui Ceauşescu... De ce să zic că ştiu dacă nu ştiu, declară pe tonul de femeie cumsecade care se şi crede ca atare. Atâta doar că don' Grigore n-a pomenit niciodată că ar fi intrat în averea neamurilor. N-am păr în cap de câte ori mi-a zis: „sunt un ins liber de orice obligaţie. Nu ştiu dacă or fi mulţi ca mine în lumea asta...”

— Permiteţi-mi să vă explic, o întrerupse Ioana; familia noastră a fost spoliată de legile strâmbe, nedrepte ale regimului comunist. O dată cu prăbuşirea sistemului, este firesc, nu-i aşa, să se treacă la reparaţii.

— Poate că nu eşti îndeajuns de clară, interveni Tudor, temându-se că femeia nu înţelege limbajul prea spălat al soră-sii.

Petreasca nu-l luă în seamă:

— Ce reparaţii, doamnă?! Io atâta ştiu, că cinşpe ani l-am îngrijit pe răposatul ca pe copilu' meu. I-am spălat, i-am dereticat, i-am gătit, i-am chemat doctor... Başca — şi apucă ultimul deget al enumerării — că le aveam şi eu pe ale mele! Serviciu în ture, bărbat, trei copii. Ieşeam din schimbul de noapte şi dintâi la don' Grigore dădeam bună ziua, să văz de nu-i lipseşte un te miri ce.

— Foarte frumos din partea dumneavoastră, aprecie Tudor convenţional.

— Păi nu?!... Şi aici începu să turuie ca una căreia i-a venit apa la moară: că în cinşpe ani de când îl ştiu eu, răposatul n-a primit niciodată, să zic, măcar o felicitare de un la mulţi ani de la neamurile din Canada. Alţii primeau medicamente, pachete de lux, bani, am văzut şi eu la lume...

Ioana schiţă un gest, dar femeia nu se lăsă întreruptă, continuând din ce în ce mai montată şi fără a-şi lăsa timp să-şi înghită saliva.

— ... şi, vorba aia, coliva tot io i-am făcut-o, tot io i-am ţinut lumânarea, tot io i-am adus popa de i-a citit stâlpii. Nu l-am dus la groapă ca pe Grivei, a văzut toată strada!

Tudor încercă s-o domolească, adresându-i un surâs irezistibil:

— Nimeni n-a contestat calitatea serviciilor dumneavoastră, conaţă. Şi eu şi sora mea apreciem extraordinar tot ce aţi făcut.

Topică, impermeabilă la fiţe, dădu din umeri continuând să netezească maşinal covorul.

— Trebuie să înțelegeți însă, continuă Tudor, că familia are drepturile ei, peste care nu puteți trece.

— Or fi, că multe mai sunt pe lumea asta, dar io-mi ştiu dreptul meu! Răposatul mi-a scris mie toată averea.

— Speram, spuse Ioana cu glasul răguşit de enervare abia stăpânită, să nu ajungem la tribunal, să ne înțelegem ca între oameni cumsecade.

— Ba s-ajungem, se încontră Viorica Petrescu, de ce să nu ajungem? Că şi tribunalul tot pentru oameni e...

— Doamne, cum au trecut anii!... Douăzeci şi cinci?! N-aş fi zis...

Bătrâna Eleonora Manta clănțănea toată de emoție: proteza prea largă, inelele din degetele slăbite, mărgelele negre dispuse în trei rânduri, restul de obraji rămas sub pielea creponată.

„Parcă-i un platou cu gelatină”, gândi Tudor în vreme ce Ioana, rotindu-şi ochii prin casă, concentră: „bătrânețe, spițerie, miros de pipi şi amintiri.”

— ... eraţi nişte prichindei când aţi plecat, urmă cu glas tânguitor Eleonora. Dacă vă întâlneam pe stradă, nu vă cunoşteam... Acum, dacă mă uit bine, vă recunosc. V-aţi izbit amândoi în neamul nostru... Frumos din partea voastră că aţi venit la înmormântarea lui Grigore.

— Vă mai vedeaţi?! se interesă Ioana pe ton de conversație.

— Nu, fetița mea, râse bătrâna. Când ajungi la o vârstă, greu te mai urneşti la drum. Şi nici nu stăteam colea, unul față cu celălalt... Tresări, îndreptându-şi ochii spre pendulă. Cât să fie ceasul?... A, mai e vreme... Ne mai telefonam de sărbători şi câteodată aşa, să ne întrebăm de sănătate.

Dacă au ajuns la sănătate, bătrânii nu mai pot fi opriți, aşa că Tudor se grăbi să întrebe:

— Ştii ceva de Viorica Petrescu... femeia asta care se pare că — la îngrijit?

Bătrâna îşi ridică privirea. Alternativ, când capul, când mâinile se mişcau continuu. Din cauza concentrării, ținea gura permanent deschisă. I se părea că aşa aude mai bine, de parcă pe acolo ar fi fost receptate şi nu emise sunetele.

— N-am văzut-o niciodată, doar la telefon ce-am vorbit. Ştiu că Grigore era foarte mulțumit de ea, o lăuda mereu că-i o gospodină de mâna întâi, lui îi plăcea să mănânce bine, săracul, că nu-i lipseşte nimic. Fata

lui să fi fost, aşa zicea, nu l-ar fi îngrijit mai bine... Acum şi voi, măcar de o carte poştală puteaţi să vă îndurați. Barem la Crăciun...

Tudor îşi lipi palmele a rugăciune. Cât de mult şi-ar fi dorit să fie înțeles!

— Tanti Eleonoro, de aia nu ți-am scris nici dumitale! Nu voiam să vă facem probleme. Am trăit şi noi vremurile astea, ştiam ce şicanați de Securitate sunteți voi, ăştia cu rude în Occident!

— De, răspunse bătrâna nu prea convinsă, voi ştiți mai bine... Cât să fie ceasul?

Ioana îşi reprimă un gest de iritare:

— Ți-a pomenit vreodată de testamentul lui?

— Nu! făcu hotărât bătrâna şi se retrase ca dinaintea unui păianjen, şi nici nu l-am întrebat. Astea sunt chestiuni delicate... Totuşi, cum să vă spun... adică, nu pot să vă spun cu cuvintele lui, dar era de la sine înțeles că lasă întreaga avere doamnei Petrescu.

Tudor păru că reflectează adânc:

— Bătrânii sunt, de obicei, prudenți... Eşti sigură că nu ți-a lăsat vreo copie?

— Nu mi-a lăsat nimic. Aşa ceva se ține minte... Şi cum era să-mi lase?! Ultima oară ne-am găsit întâmplător pe Calea Victoriei, acum mai bine de patru'j de ani. Mi-amintesc bine, pentru că murise Stalin şi de bucurie ne-am cinstit cu câte o halbă la Carul cu Bere... Da' cât o fi ceasul?! A! Până la două mai e.

— Ne-ai înnebunit cu ceasul! exclamă Ioana. Ai vreo treabă?

— Nu, drăguță, am program de la doctor. Uite, din sticluța asta trebuie să iau la ceas exact, fără abatere, altfel fac stop cardiac. Trebuie să țin o disciplină straşnică. Chiar aşa mi-a zis medicul: „Coană Eleonoră, cu disciplină strictă, sari din suta de ani!”

— Mare scofală, mârâi Ioana pentru ea... Hai, tanti, să căutăm totuşi. Încercarea moarte n-are.

— Ce să căutăm?!

— Un eventual testament. Unde îți ții dumneata hârtiile mai importante? Actele?

Bătrâna refuză sâcâită:

— Dacă eu îți spui că nu există, înseamnă că aşa e. La ce să-mi mai răvăşesc casa de pomană? Voi credeți că m-am sclerozat, treaba voastră. Iertați-mă un minut!

Se ridică brusc şi se precipită spre uşă, târşindu-şi papucii cât putea de repede. Ioana rânji în urma ei:

— Pârdalnica de vezică, norocul nostru! Repede, Tudore! Caută în scrin şi în frigider. Mulţi îşi congelează comorile, îşi închipuie că nu există tainiță mai deşteaptă.

— Băboiul poate să intre din clipă în clipă, spuse Tudor, trăgând nervos de sertare.

— Fii liniştit, moşnegii au WC lung, constipaţi de profesie, şi câte o pereche de ochelari în baie... Să ne ocupăm urgent de pendulă.

Puse o pereche de mănuşi şi deschise uşa de sticlă. Reflectă o secundă, apoi roti minutarul, dându-l înainte cu o oră. Două fără trei minute.

— Am găsit! exclamă Tudor, scoţând din scrin un dosar jerpelit, legat cu un şnur verde. Aici îşi ţine actele.

Scârţâitul uşii îi întrerupse. Bătrâna se îndreptă spre jilţul ei, ţinându-se de şale:

— Iertaţi-mă... Beteşugurile anilor celor mulţi. Ce mai râdeam de ele când eram tânără şi uite că m-au ajuns şi pe mine... Cât să fie ceasul? Vai de mine, e trecut de două, cum n-am băgat de seamă? Medicamentul...

Se repezi spre noptieră, unde aşteptau la îndemână paharul cu apă, lingura, sticluţa albastră cu licoare, în fine bucăţica de zahăr pe care o îndesă între proteză şi căptuşeala obrazului fleşcăit.

Cei doi urmăreau cu silă întreaga operaţiune, cum liorbăie, cum înghite poţiunea ca pe un elixir, ca de frica morţii.

— Păi, tanti, noi ne cam ducem, s-a făcut târziu. Vorbim la telefon.

— Da, da, duceţi-vă, spuse bătrâna, abia aşteptând să-i vadă plecaţi. Mă luă cu somnul, nu vă mai conduc...

Tudor înaintă câţiva paşi şi comentă stupefiat:

— Extraordinar, a şi adormit!

Ca să se asigure, Ioana atinse umărul Eleonorei Manta. Aşteptă lipsa de reacţie şi răsuflă uşurată:

— Doarme dusă...

Tudor scoase un plic din haină şi îl strecură cu mâini febrile printre hârtiile Eleonorei, după care puse la loc dosarul sub un maldăr de bulendre, de fapt straiul de comând al bătrânei, închise sertarul şi grăbi să-şi reia locul pe canapea.

Ioana respiră adânc:

— Alea jacta est. Acum, totul este să țină plastografia.

— O să țină, n-avea grijă. Testamentul face față oricărei expertize grafologice, Luciano e un as! Ce mama dracului, a păcălit el un Scotland Yard!

— În schimb, tu l-ai păcălit anul trecut în afacerea cu aurul şi italienii nu prea uită. Mă ține o grijă...

— Fii serioasă, l-am plătit şi a uitat totul! Altfel nu mă servea. Pe urmă, uită-te la marfă! Ireproşabilă.

— Aşa e, ai dreptate, făcu Ioana cu gândul în altă parte. Nu trebuie să observe că a luat medicamentul cu o oră înainte... că s-a umblat la ceas... Deschise din nou pendula şi restabili ora reală.

În locul bătrânei zăpăcită de emoție — Doamne, de când nu mai avusese atâția oaspeți! — ceaiul (era ora cinci) îl servi Viorica Petrescu. Deşi pentru prima oară în casa Eleonorei, se descurca perfect, găsea ce-i trebuie fără să întrebe, se mişca uşor, cu siguranță de gazdă. De la prima privire realizai că este o femeie capabilă, pe care, dacă se întâmpla să fiți în aceeaşi echipă, te puteai bizui.

Tudor, care nu mai băuse ceai de când purta spielhosen şi berete marinar, se uită îngrețoşat la zeama ruginie din ceaşcă. Tot cu greață înregistră şi vocea mieroasă, „susur perfid de şarpe", a Petreascăi:

— Cum vă mai simțiți, doamna Eleonora?

Bătrâna îi surâse recunoscătoare:

— Mulțumesc de întrebare, drăguță, bi... binişorel. Am scăpat ca prin minune, îi explică avocatului Iunian, care părea să prezideze asistența, cu degetul gros proptit în răscroiala vestei, într-o atitudine caracteristică.

— Mă bucur.

— De fapt, am avut un mic atac, urmă cu voluptatea şi insațietatea bătrânilor când vorbesc despre propriile lor boli. Emoțiile astea nu mai sunt pentru mine. Se poate muri şi de bucurie... Gândeşte-te şi dumneata, mi-am revăzut nepoții după o despărțire de douăzeci şi cinci de ani... Da' cât o fi ceasul?

Ioana interveni pe un ton de mare doamnă, silită de împrejurări să se adreseze unor plebei:

— N-aş vrea să fiu antipatică, dar mi-ar plăcea să ştiu ce caracter are întâlnirea aceasta. Nu-i reuniune de familie, nu aduce nici a oficial.

— Ce importanță are? o temperă frate-său. Ne-am întâlnit şi gata.

Viorica Petrescu îşi ocupă cu dezinvoltură locul la masă. Era proaspăt coafată şi fixativul ieftin mirosea de la câțiva paşi. Cu ticu-i caracteristic, în lipsa învelitorii, începu să netezească blatul mesei.

— Am vorbit şi cu don' avocat, e dreptul meu să asist la deschiderea testamentului, ăsta noul...

Ioana declară cu nasul în vânt:

— Am promis că vom fi generoşi şi nu ne luăm cuvântul înapoi.

Avocatul Iunian tuşi încurcat, schimbându-şi poziția în fotoliu:

— Din păcate, este vorba despre cu totul altceva. Doamna Petrescu se îndoieşte de autenticitatea documentului descoperit la mătuşa dumneavoastră.

— Presupun că doamna este expertă în materie, observă Ioana cu sarcasm.

Petreasca replică înțepată:

— Dar nici de la împins vagoane nu vin.

— Vă rog, interveni Iunian, suntem aici ca să ne înțelegem.

— Nu uitați că sunteți avocatul nostru, apăsă Ioana.

— Exact în interesul dumneavoastră mă aflu aici, la deschiderea...

Gongul pendulei bătu rar, de trei ori, întrerupându-l. Iunian îşi privi nedumerit ceasul şi ridică din umeri. Bătrâna se grăbi să explice:

— Nu vă luați după bombănitul dumneaei — şi arătă spre pendulă — s-a zăpăcit de cap. Asta de alaltăieri, de când ați fost la mine, tu şi cu Tudor. Ora o arată bine, doar că bate aiurea.

Viorica Petrescu nu se lăsă abătută de la ale ei:

— Pui gâtul, testamentul ăsta nou e falş! Domnul Grigore ne socotea familia lui adevărată, ținea la copii şi vroia să le facă un rost. Despre neamurile din Canada mi-e şi ruşine să spui ce zicea... Crocodili renegați, tot insulte din ăştia, dar aşa era răposatul, se esprima fără pardon.

— Nu vă ambalați, o domoli Iunian, să vedem întâi testamentul.

Femeia schiță un vânt puturos:

— Parcă cine se uită la falşurile lor? Se găsi testamentul la țanc, acilea, taman când picară dumnealor din cel capăt de lume. Se brodi ca la bobi!

Eleonora Manta scânci:

— Vă rog, nu vă enervați... Îmi transmiteți... Cât o fi ceasul? M-a speriat rău atacul ăsta din urmă.

— Lasă acum atacul, tanti, făcu Tudor nerăbdător, dă-ne testamentul.

— Ți-e uşor să vorbeşti. Voi aţi plecat şi habar n-aţi avut.

Ioana replică ofensată:

— Ne scoţi pe noi vinovaţi? Când am plecat, erai bine sănătoasă, luaseşi doctoria şi ţi se făcuse somn. Era normal să plecăm.

— Păi, dacă aşa mi-a zis medicul! Să iau siropul la două şi după aia să mă bag neapărat în pat. Ereau ceasurile două? Ereau... Uitaţi testamentul, cum o fi ajuns şi ăsta aici, Dumnezeu ştie. Drept e că nici ţinerea de minte nu mă mai reazămă...

Avocatul Iunian verifică plicul intact, apoi, cu acordul asistenței, îl desigilă.

— Mda... Începu dregându-şi vocea. Avem de-a face cu un testament olograf, întocmit la Bucureşti, pe data de 22 februarie 1998, adică acum cinci luni.

— În mod clar, ultimul şi cel mai recent, sublinie gras Ioana, cu pleonasm.

Iulian o opri, ridicând un deget:

— Vă rog... Deci! Eu, subsemnatul Manta Grigore, domiciliat în Bucureşti... şi aşa mai departe, nesilit de nimeni şi aflat în deplinătatea facultăților mele fizice şi mentale, dispun prin prezentul testament ca întregul meu patrimoniu să revină unicilor mei nepoți, Tudor Manta şi Ioana Manta, stabiliți actualmente în Canada, oraşul Toronto etc.. În afara considerentelor de familie, înțeleg să realizez astfel un legitim act de reparație față de rudele mele spoliate de legile strâmbe, comuniste, în vigoare la data plecării lor din țară... urmează data, semnătura şi inventarul bunurilor testate.

Viorica Petrescu izbucni:

— Şi mie?! La copiii mei, nici un capăt de aţă?

Ioana îşi reluă aerul de „grande dame” nobilă şi distinsă:

— A socotit probabil că s-a achitat din viaţă de obligaţii, noi nu ştim ce aţi primit de la el. Oricum, fratele meu şi cu mine ne-am gândit să vă oferim o compensație onorabilă pentru eforturile depuse. Dar despre asta vom mai discuta.

Petreasca se aplecă peste masă, atingând-o cu răsuflarea:

— La tribunal! Să vedem ce-or zice de falşul ăsta.

— Să ne judecăm, fu de acord Tudor bine dispus, n-avem ce pierde.

— Foarte bine. Să ne lămurim cum de vine, de unde s-a ivit falşul, cum de doamna nepoată ştia pe de-a rostul cuvintele din testament „spoliat, reparații, legi strâmbe comuniste...”

Iunian îşi astâmpără un zâmbet, prefăcându-se interesat de portretele agățate pe pereți. Viorica Petrescu continuă şi mai înverşunat:

— P'ormă, cum de-ajunse testamentul la coana Eleonora? Acum să mă ierte dumneaei, că-i de față, dar răposatul din găină bătrână şi proastă n-o scotea. E cumsecade, aşa zicea, dar fără minte şi nefolositoare ca o ciubotă desperecheată! Şi uneia ca dumneaei vreai să-mi spui că i-a dat testamentul la păstrare?

Eleonora Manta se minună:

— N-aş fi zis că Grigore poate fi atât de răutăcios! Îl țin minte de când umbla în costumaş tirolez din piele de drac. Era un băiețel foarte ascultător, îşi spăla singur urechile, fără să-i spună nimeni...

— Treaba voastră de nebuni! spuse fără adresă Viorica Petrescu, strângându-şi geanta şi inevitabila sacoşă de plastic „ilustrată”. Ne vedem la tribunal! Şi iartă-mă coană mare de vorbă proastă, eu n-am făcut decât să-l imitez pe don' Grigore.

— Drum bun, cale bătută! râse în urma ei Tudor.

Ioana îşi stinse nervoasă țigara şi aranjă o pernă sub capul bătrânei, care începuse să moțăie.

— Foarte bine, să decidă tribunalul.

— Hm, declară Iunian enigmatic, în locul dumneavoastră, eu aş mai reflecta.

— Ce vreți să spuneți?

— Că avem categoric de-a face cu un fals, în consecință un act lovit de nulitate. Mai adaug că, în materie de fals, există sancțiuni severe.

— Cum puteți fi atât de sigur în absența unei expertize?

Iunian scoase ochelarii din etui, ca şi cum ar fi avut de gând să-i folosească, dar rămase cu ei în mână, gesticulând larg:

— Domnule Manta, de-a lungul unei cariere de peste treizeci de ani, am constatat că cea mai frecventă greşeală a subiecților unui delict, ca să nu spun infractori, este aceea de a-şi subestima adversarul.

— Concret, ceru Ioana.

— Adică, de a-i crede mai proşti pe alții. În speță, Viorica Petrescu este, fără îndoială, o femeie simplă, cu regretabile minusuri în educație, dar nici pe departe o neghioabă. Observațiile ei vizavi de identita-

tea termenilor folosiți de dumneavoastră cu a acelora din testament izbeşte până la concludent.

— Sunt termeni intrați în uzul general, după 1990.

— Nu zic nu, dar într-un conflict, acest „leit" pune pe gânduri. Pe de altă parte, dacă eram anchetator, m-aş fi întrebat ce s-a întâmplat cu pendula. Convingerea mea este că dumneavoastră ați deranjat-o, având nevoie de un... aranjament de timp. Pendula a fost inițial dată înainte, apoi, într-un răstimp foarte scurt, corectată. Dar — zâmbi — ați făcut greşeala să vă ocupați numai de ace, nu şi de gong. De aici discrepanța dintre ora cinci de pe cadran şi numărul bătăilor, doar trei. Repet, un anchetator ar medita şi specula mult pe această temă.

— Mă scuzați, maestre, râse Tudor, dar acum speculați dumneavoastră. Nu cu chițibuşuri din astea desființezi un document.

Avocatul Iunian îşi puse ochelarii pe nas, se apropie de fereastră şi ridică testamentul în aer.

— Nici cu asta? După cum puteți remarca, „autorul" a folosit o foaie de hârtie specială, cu filigran. Priviți-o în zare şi încercați să descifrați înscrisul transparent din interior.

Frații Manta se apropiară crispați. Da... Se vedea bine de tot. Pe întreaga pagină, rând la rând, repetându-se de zeci de ori, se putea citi o dată: may 1998.

— Nu pricep, şopti Tudor. Ce-i asta?

— Data de fabricație a hârtiei respective. Procedeul e folosit frecvent în Vest, din diverse rațiuni.

Consternată, Ioana îşi duse mâna la gât.

— În cazul nostru înseamnă...

— Că falsul este cutremurător de fals, surâse Iunian. Fiți puțin atenți! Grigore Manta a decedat în aprilie '98, iar testamentul de față a fost redactat, semnat şi datat cu o lună înainte de deces, recte în martie '98. Pe de altă parte, hârtia filigran mărturiseşte altă dată — mai 1998. Cum s-ar spune, a fost folosită înainte de a fi fost fabricată. Şi, mai clar, răposatul v-a lăsat averea lui la o lună după ce murise. Bizar, nu?

— Trebuie să fie o greşeală, se bâlbâi Tudor.

— Intenționată, domnule Manta. Plastograful v-a jucat un renghi dintre cele mai perfide. Să certifici şi, în acelaşi timp, să infirmi categoric pe acelaşi document unul din elementele sale esențiale, aşa cum

este data, mai ales la un testament, e o performanță! Ştia sigur că trucul nu va trece de expertiză.

„Canalia de Luciano”, gândi Ioana, cu privirea ațintită în gol. „Ne-a plătit polița cu vârf şi îndesat...”

Tudor se agăță de mâneca avocatului, care îşi închidea mapa:

— Ce părere aveți, maestre, mai putem face ceva?

— Bagajul, rânji Iunian. De la Petreasca nu obțineți nici măcar un bilet de metrou. Doamnă... domnule... omagiile mele.

Scârțâitul uşii o trezi pe bătrână din moțăială:

— A, tot aici ereați? Nu pot să-mi explic în ruptul capului cum de Grigore folosea termeni atât de vulgari! Găină bătrână... Ce păcat! Era adorabil în costumaşul lui tirolez şi se dădea în vânt după pelteaua de piersici. Eu o găsesc fadă...

GRASĂ ŞI PROASTĂ

Eu sunt o femeie fericită, obişnuia să afirme Felicia Dragoman ori de câte ori avea ocazia, şi recunosc, de ce să nu recunosc?, că am avut noroc. Chiar şi numele... ha, ha, ha! — dacă e să te iei după toate fleacurile astea care se scriu acum prin reviste, e predestinat. Felicia, nu? — de la Felix, adică fericire... Cum, nu ştiai? Teoria ar fi că prenumele prefigurează destinul.

Lili se miră, trăgând cu poftă de ocnaş din țigară:

— Serios?! Ce te faci atunci cu Virginia? Da, da, Virgi, amica noastră comună... Încă din liceu, umpluse un caiet cu numele amanților. Sau poate că i se trăgea de la stația Virgiliu, unde făcea maică-sa trotuarul!

— N-aş putea să-ți spun, dar la mine se potriveşte! Tu îți dai seama? Sunt de două ori fericită! În primul rând, pentru că sunt într-adevăr fericită şi, în al doilea, pentru că o realizez. În general, oamenii ştiu să regrete clipa de extaz, nu s-o şi aprecieze.

— Hm, în general, oamenii îşi pot număra clipele de extaz dintr-o viață pe degetele de la o singură mână şi nici aia completă.

— Dumnezeule, se cutremură Felicia, cât poți fi de prozaică!

Era o femeie mignonă, rotundă, depăşind deja limita dintre sexy şi prea plin, cu carnația satinată a excesului de foliculină. O undă de

lascivitate, emanând din întreaga făptură, împreună cu căldura obrajilor foarte proaspeți dădeau impresia la orice oră din zi că abia părăsise patul. Era prost făcută, se îmbrăca ridicul — în totul, o caraghioasă — , dar, incontestabil, deborda de feminitate.

Lili, în contrast absolut, genul de intelectuală uscată, care n-a aflat că pe lume există şi rochii frumoase, coafor şi cosmeticiană, o privea sceptică:

— Cum s-ar zice, de opt ani o ții nonstop într-o fericire. Nu te-ai plictisit? N-a devenit monoton?

Felicia zâmbi cu gropițe:

— Eu ştiu că acum faci pe deşteapta cu mine, mă consideri o proastă grasă, dar nu mă supăr. Sunt prea mulțumită de viață, de tot ce mă înconjoară, ca să-mi pese de acriturile pe care mi le serveşti. Tu eşti nemulțumită de tine şi te răzbuni pe cine poți.

Fără să abandoneze țigara veşnic aprinsă — nici nu ți-o puteai imagina altfel — , Lili strânse şiretul care-i ținea coada de cal. Zâmbea, impresionată în sinea ei de justețea observației. În general, nu dădea doi bani pe mintea Feliciei, dar trebuia să fie de acord că uneori emitea judecăți de bun-simț, „chiar dacă le gândeşte numai cu ovarele”. Deosebit, Felicia era un om drăguț, bună în accepțiunea curentă a cuvântului şi, recunoştea Lili cu amărăciune, singura prietenă care-i suporta sarcasmele; ar fi fost imposibil să n-o iubeşti. Stinse țigara cu un gest brusc şi sări în picioare:

— Mă duc să-ți fac o cafea.

Felicia îşi ridică speriată mânuțele pline de inele:

— Am fugit! Am întâlnire cu Marius la „Ştefănel”. Dacă întârzii, intră în panică, ştii cum e el...

Se repezi la oglinda fixată pe uşa sufrageriei, verificându-şi din toate părțile silueta de rățişoară:

— Cum arăt? se interesă îngrijorată. Totdeauna am emoții...

Lili începu să râdă:

— Draga mea, eşti unică! Cum naiba reuşeşti să mai ai emoții de logodnică după opt ani de căsătorie?!

— Aceleaşi emoții ca la prima întâlnire şi, de fiecare dată, cu ceva în plus, sublinie Felicia, iar obrajii învăpăiați şi ochii strălucitori o confirmau din plin. Cu un gest plin de spontaneitate îşi îmbrățişă prietena: sunt atât de fericită, Lilişor! De prea-plin, simt uneori că aş putea exploda şi îmi pare rău că nu e toată lumea la fel...

Lili ştia că nu minte, că nici măcar nu exagerează. Era de ajuns să-i vezi împreună, iar ocaziile fuseseră nenumărate, ca să-ți dai seama că femeia asta sărită de treizeci de ani şi-a păstrat intactă prospețimea sentimentului, că, fără a înregistra cea mai mică diferență, continua să fie amorezată până-n cercei şi dincolo, de bărbatul ei.

Situația crea, nu o dată, dificultăți celor cu care aveau de-a face. De pildă, la mesele importante, unde de bonton este să separi perechile, Felicia nu accepta în ruptul capului alt loc decât cel de lângă Marius şi intra în comă dacă, o dată abandonate tacâmurile, nu putea să-l țină de mână, aşa cum obişnuiesc s-o facă cuplurile de îndrăgostiți la cinema, în cele dintâi şi irepetabile ceasuri de idilă. De când se cunoşteau, nu fuseseră despărțiți o singură zi. Nu mai departe de anul trecut, Lili, împreună cu Nelu, soțul ei, îi însoțise pe Dragomani într-o excursie prin țară. La Sibiu, din pricina unui festival oarecare, nu găsiră camere la hotel şi, după o serie de peripeții care îi agasaseră pe toți, cu excepția Feliciei, netulburat fericită atâta vreme cât Marius se afla lângă ea, trăseseră în gazdă la un țăran din împrejurimi. Casa fiind full de muşterii, obținuseră cu greu o singură odăiță cu două paturi.

Ulterior, Lili şi Nelu aveau să comenteze îndelung noaptea petrecută în comun, mai exact show-ul desfăşurat de Felicia. Marius trebuia s-o țină în brațe fără o clipă de abatere, fătuța mărturisind senină: „nu pot să dorm dacă nu-i simt mâinile pe sâni”; la cea mai timidă tentativă de desprindere a nefericitului, Felicia se trezea instantaneu, lansându-se într-un recital penibil de gângureli şi miorlăială.

Căpiați, însă, îi lăsase ceremonialul — spus pe şleau — privatei, unde Felicia trebuia condusă şi asistată. Chestiunea era oricum stupefiantă, dar paroxistice li se păruseră lipsa de jenă, candoarea şi firescul aplicate de Felicia. Nu s-ar fi comportat mai natural aranjând un buchet de flori în glastră şi, fără îndoială, pentru ea „normalul” între doi oameni care se iubesc căpăta sensuri şi dimensiuni pe cât de vaste, pe atât de speciale.

„Orice mi-ai spune”, repeta Nelu consternat, „chestia cu tronul e patologică. Ea îşi închipuie, probabil, că «produce» zambile şi garofițe de munte, iar el e un bou cu nările astupate...”

În realitate, nu ştiai ce gândeşte „boul”. Era bonom şi patern, un soț iubitor şi, în orice caz, chiar dacă cu unul sau două semitonuri mai jos, prezent pe aceeaşi partitură.

„E caraghioasă până la grotesc, roşeşti tu în locul ei, fistichie, penibilă şi tot ce pofteşti, dar pe deplin FERICITĂ!” — conchise Lili a mia oară, punându-şi de o cafea. Se ştia cu şapte clase, din toate punctele de vedere, peste Felicia. Nu era o gâscă, avea o siluetă fină, citea mult, dar — şi îşi desfăcea braţele exasperată — toate acestea nu o făceau fericită.

— ... nu zic fericită ca dropia asta care-i o excepţie, ci măcar mulţumită. Uite, rosti ea cu voce tare vorbind singură, pentru că nu avea prietene şi îi lipsea confesiunea, nu ţin minte, în doişpe ani de când sunt cu Nelu, să mă fi mâncat o singură dată din ochi! Să mă dezbrace din priviri, să se scoale brusc de la masă şi să mă azvârle în pat! Să tragă pe dreapta la mijlocul şoselei şi să facem sex!... Dar ce bat eu câmpii? Practic, nici nu se uită la mine şi, dacă se uită, nu mă vede!

Nu, nu o vedea, era adevărul curat, şi nu se putea avansa nici o scuză. Avea un serviciu comod şi nici un fel de preocupări majore, nu existau probleme de familie, nu trebuia să se ducă nici măcar la dentist, gândea otrăvită Lili care suferea cumplit din cauza dinţilor, nu-şi bătea capul cu împărăţiile; trecea pe lângă toate „nesimţitor şi rece”.

— Au furat Flota?! Ei şi? Cu ce mă afectează pe mine, Panaitescu M. Ion, zis Nelu, chestiunea? De câte ori mă plimb eu cu vaporaşul? Şi, dacă am chef într-o zi, tot banii ăia îi dau pe bilet.

— Hai că eşti tembel, îl repezea câte un coleg de birou, trântind furios ziarul cu pricina. Noi vorbim de Flotă, domnule, Flota Patriei, şi tu îi tragi cu pârţurile care plimbă sindicaliştii epocii de tranzit duminică dimineaţa la Herăstrău!

— Demagogie, nene! surâdea imperturbabil Nelu. Explică-mi concret ce treabă ai matale cu Flota? Că-s bărcuţele din Cişmigiu sau Invincibila Armada?...

Colegii râdeau, convinşi că şarjează, dar Lili era cea mai în măsură să cunoască adevărul. Nimic nu-l putea afecta în profunzime pe acest bărbat; un bărbat suplu, cu trăsături accentuate, în fond şi de-a binelea urât, urâţenia aceea particulară (francezii deţin campionatul) însoţită de o inefabilă eleganţă a întregii făpturi.

Uneori, imaginându-şi propriul deces, Lili se gândea cutremurată la indiferenţa cu care Nelu ar primi situaţia. Nici o singură abatere de la program: după serviciu — bazin sau biliard, un thriller la televizor, apoi somn dulce, într-un dormitor în care nu mai fumează nimeni noaptea.

Bănuiala otrăvitoare însă, devenită obsesia insomniilor vegheate de o lună hepatică, era că Nelu nu întâlnise încă femeia care, fatalmente, avea să-i sucească mințile. Cea după care începi să tânjeşti la patruzeci de ani. Cu pântece plat şi obraz proaspăt. Să-i miroasă gura a flori... A flori, nu a tutun, nu a ficat leneş, nu a dentist şi nu a cură de usturoi valabil în o mie de afecțiuni. Aşa începuse campania de înlănțuire prin izolare a lui Nelu, pieptănând atent toate relațiile, excluzând femeile competitive şi, în primul rând, pe cele mai tinere decât ea.

Cu Dragomanii păstraseră relațiile, pentru că nici aşa nu se poate, să nu-ți mai intre nimeni în casă, dar, în primul rând, o socotea pe Felicia total inofensivă. Îndrăgostită de nu vedea pe unde calcă, nu l-ar fi schimbat pe Marius („Muțunel") nici cu Alain Delon de-acum treizeci de ani. Separat, Nelu, chiar dacă nu era vreun superintelectual, n-ar fi suportat o idioată în intimitate.

„Nu-i primejdioasă", conchisese definitiv Lili, concentrându-şi atenția asupra juncanelor născute în anii crizei din Afghanistan.

„Tragedia" pogorî pe hornul Dragomanilor într-o zi de martie. Ca de obicei, Felicia aştepta la poarta Institutului să iasă Marius de la serviciu. La sugestia lui şi contrar regulii, se duseră direct acasă. Felicia, mare gurmandă, se dădea în vânt după haltele unde ciugulea o pizza, un pateu sau o înghețată pentru ca, vorba lui Nelu, să nu mănânce după aia pe stomacul gol. Planau vreo oră-două prin târg şi rareori îşi regăseau apartamentul din Maria Rosetti înainte de şapte seara. Urma cina, cea mai importantă masă a zilei, vârfuită întotdeauna de câte o mostră de rafinament culinar; Felicia o aducea în final cu mare fast, surpriză acoperită de un şervet brodat. Marius avea voie să ghicească de trei ori despre ce este vorba. Ca să-i facă plăcere, nu reuşea niciodată, şi lipsa de perspicacitate îl costa „trei pupicuri dulci à la Richard Gere".

Evenimentul, care pentru orice alt cuplu ar fi însemnat o abatere mai specială de la diurn, luă proporții de catastrofă în familia Dragoman. Marius, biolog la un institut de cercetări, trebuia să plece în Africa de Sud, unde izbucnise o epidemie de ciumă. O plecare urgentată de proporțiile şi virulența flagelului; Marius, de altfel, se şi vaccinase în dimineața respectivă. Bref, un refuz era de neconceput, echivalând cu concedierea, după cum la fel de neconceput era ideea că Felicia l-ar putea însoți.

Când, alertaţi telefonic pe ton şi în termeni dramatici, ajunseră la Dragomani, Lili şi Nelu rămaseră consternaţi. Apartamentul era întors pe dos — ai fi zis că oamenii se mută când, în fond, se făceau doar nişte valize — şi Lili, suflecându-şi mânecile, nu-şi ascunse părerea:

— Nimic nu vă dă dreptul să vă pierdeţi capul. Cu puţin bun-simţ, totul se poate rezolva în jumătate de oră. Hai să vedem, de ce are nevoie Marius acolo? Un şort, o pălărie, multă lingerie de bumbac, trusa de bărbierit, un termos şi fierbătorul electric.

— Ce vesel! exclamă Nelu. Ca la picnic.

Lili îi îndreptă o privire otrăvită:

— Nu-i momentul s-o faci pe spiritualul!... Ce-ar mai fi?

— Prezervativele, sugeră în surdină Nelu.

Marius îşi ridică ochii, dureros surprins, iar Lili şuieră:

— Ce bestie poţi să fii!... Hai, draga mea, păstrează-ţi cumpătul.

Umflată de plâns, cu fruntea încinsă de o cârpă udă, Felicia plimba boarfele de colo-colo, le strângea la piept, le punea în valiză, se răzgândea, fiece obiect cazat smulgându-i noi hohote disperate. Era imposibil să nu te gândeşti la durerea unei văduve, organizând ultima toaletă a răposatului: comândul.

Marius, răvăşit, încerca să păstreze controlul situaţiei, dar chestiunea nu părea prea simplă.

— Poate puteţi voi s-o liniştiţi, eu unul sunt terminat.

Felicia, bâzâind nonstop, o ţinea pe a ei. Era asaltată de presimţiri, simţea cu toată fiinţa că se va întâmpla o nenorocire: nu se vor mai vedea niciodată, visul lor de fericire s-a terminat, a intuit dintotdeauna că-i prea frumos, în opt ani de paradis nu s-a întâmplat să fie despărţiţi mai mult de zece ceasuri, acum pleacă pentru cel puţin o lună de zile... Nu, hotărât nu va rezista, are inima slabă...

Marius îşi zdrobea degetele neputincios. Zadarnice exemplificările, trimiterile la piloţii de cursă lungă şi la marinari, la cazurile de forţă majoră, război, puşcărie sau o excursie NASA pe Lună...

— Al naibii să fiu, dacă n-aş renunţa! Dar suntem plini de datorii şi, dacă refuz să mă duc, ăia mă zboară din Institut şi ştiţi cum e acum cu Cercetarea!

— Mai bine şomer!!! — urlă Felicia, prefer de o mie de ori, decât să te ştiu departe şi în primejdie! Mai sunt şi alţii fără slujbă... N-am să am o secundă de linişte!

— Şi cu datoriile ce facem?!

— N-ajungem la Bastilia, fii liniştit! N-am văzut pe nimeni închis pentru datorii...

Show-ul cel mare însă era rezervat Otopeniului, unde reuşi să alarmeze întreg aeroportul. Se agăță de Marius, nu-l lăsă să părăsească holul, se luptă cu polițistul de la intrarea în vamă, leşină, îşi reveni la punctul sanitar. Lili şi Nelu promiseră cu jurământ că vor avea grijă de ea, n-o vor lăsa singură nici o clipă etc. De altfel, se hotărî ca Felicia să locuiască la ei până la întoarcerea lui Marius.

Zilele care urmară semănau atât de bine cu iadul, încât Nelu îşi manifestă intenția să se cazeze, la rândul lui, la vreun amic. Bocet continuu, crize de inimă, ceaiuri şi prişnițe, atmosferă tensionată însemnau cu mult mai mult decât putea să îndure un bărbat a cărui viață normală se desfăşura într-un pastelat dolce far niente, în prezența discretă a unei Lili. Cel mai curios i se părea însă apetitul de speriat al Feliciei. Băga în ea cu disperare, aragazul duduia fără oprire, în casă se instalase un miros pertinent de merinde gătite, ca la cantine, coşul de gunoi trebuia dat de trei ori pe zi afară. Premieră absolută pentru Panaiteşti, ca şi cele cinci pâini cumpărate zilnic. Vânzătoarea, veche în cartier, se interesase dacă au deschis cumva vreo pensiune.

— Aşa se manifestă durerea la unele persoane, îi explică Lili. Intră în bulimie. E o formă de manifestare a instinctului de conservare.

— Hm, mă întreb ce o fi îngurgitând atunci când e veselă? Te mai miri că nefericiții au datorii?

— Nu fi meschin, o apăra moale Lili.

Dovedea în general o răbdare îngerească, ridicând a mirare sprâncenele lui Nelu. Nici prin cap nu-i trecea că, în sinea ei, Lili exultă, încasând cu satisfacție clandestină toate mofturile şi capriciile Feliciei, de parcă ar fi venit din partea unei vedete. Ba le şi încuraja, nepregetând, de pildă, să intre în bucătărie şi să-şi încingă sorțul în miez de noapte pentru că Felicia poftea sfâşietor la o farfurie de papanaşi.

„Nu-i vina ei, sărăcuța”, o căina ipocrit Lili, „de mică toți au răsfățat-o...”, acceptând, spre exasperarea lui Nelu, să se impună sub toate aspectele. La televizor se vizionau acum doar desene animate şi filme sud-americane cretin zaharate, fiind respinse cu convulsii cele western ori thriller, după care Nelu se dădea în vânt; sau, isteric friguroasă, adora atmosfera de etuvă, speriindu-se cu țipete mici de orice inițiativă de aerisire. Iar Nelu, care dormea şi iarna cu geamul cel puțin întredeschis, se sufoca, avea impresia că-i prizonier într-o seringă mirosind

a sex şi subsuori încinse. Cât despre baie... Pur şi simplu, o uita Dumnezeu acolo, dura câte trei- patru ceasuri, după care apărea în pegnoir de culoarea piersicii, proaspătă ca un cozonac abia scos din cuptor şi, fără îndoială, ispititoare. Pe ceafa grăsuță se îmbârligau câțiva cârlionți scăpați din agrafa de chihlimbar.

Pe toate acestea însă Lili le observa mai puțin. Se simțea doar încântată că îi poate oferi lui Nelu, pe viu, o mostră de femeie imposibilă şi, prin comparație imediată, se socotea strivitor şi categoric în avantaj.

Când se simțea mai liniştită, Felicia făcea conversație. Asta însemna evocarea şi reevocarea până la saț a unor întâmplări tâmpite, ale căror eroi erau inevitabil tot nişte tâmpiți, ea şi Marius, picta de cel puțin cinci ori pe zi portretul desăvârşit al lui Muțunel, nu ostenea repetându-i cât îl iubeşte, cât o iubeşte, cât se iubesc ei doi... În pauze, lansa sfaturi de viață şi doar un imbecil n-ar fi băgat de seamă că nu dă doi bani pe Lili ca femeie:

— ...Tu eşti prea rece, o dădăcea cu blândețe. Sunt grozav de necăjită, dar asta nu înseamnă că umblu cu ochii legați. Văd tot ce se petrece în jurul meu şi, crede-mă, ce observ eu la voi nu-mi place deloc, ba chiar mă întristează. Uite, sunt aici de aproape două săptămâni şi nu v-am văzut niciodată îmbrățişându-vă!

— Există unii, ricană Lili, care-şi închipuie că pentru aşa ceva s-a inventat dormitorul.

— Că veni vorba de dormitor! Îl folosiți cu rândul. De ce nu mergeți la culcare împreună? Mi se pare inadmisibil... Sau felul în care mâncați! Care a înghițit mai repede se ridică de la masă, fără să-l aştepte şi pe celălalt să termine. Nelu fuge la televizor, tu te grăbeşti la vase. Nici nu-ți dai seama cât de importante sunt aceste amănunte... Pe urmă, de ce îi permiți să se ducă singur la biliard?

— Întâi, zâmbi Lili, că Nelu nu-mi cere permisiunea, al doilea — pe mine mă plictiseşte chestiunea, al treilea — amândoi simțim nevoia să mai respirăm şi altceva decât C02-ul eliminat de plămânii celuilalt.

— Acum, iar te crezi straşnic de deşteaptă. Poate că sunt o proastă, dar de atâta lucru pot să-mi dau seama. Intre voi nu există decât obişnuință şi indiferență, iar tu eşti vinovata principală... Nu-ți mai spun cât de surprinsă am fost constatând că nu-ți aduce niciodată flori, şi chiar eu însămi mă aşteptam la acest mic gest. Marius...

— Lasă-l pe Marius, că-l ştiu pe dinafară. După capul tău, cum ar trebui să procedez?

Se amuza făcând investigații în creieraşul de păsărică. Tot ce spunea erau fleacuri de reviste căministe, dar parcă te puteai aştepta la altceva din partea ei? Felicia însă se lua în serios. Aprinse o țigară ca să se fasoneze. O ținea cu palma larg deschisă, ca fetițele când se joacă de-a „cucoanele în vizită".

— Repet, draga mea, eşti mult prea rece, cred că, dacă ai trăi într-un frigider, nu ai fi mai înghețată. Bărbații trebuie stimulați, dar tu nu te străduieşti defel. Pentru că suntem între prietene, altfel nu m-aş amesteca... Voi de ce nu faceți dragoste deloc, deloc?

Lili roşi, neascunzându-şi perplexitatea. Cealaltă o privea deschis, cu ochi candizi, de viţică, şi gura deschisă, de parcă ar fi aşteptat o cireaşă.

— Nu mi se pare normal, urmă Felicia, ca doi soți să doarmă în acelaşi pat, spate în spate, fiecare cu veilleusa lui...

Lili încercă să râdă, găsindu-şi de lucru cu obiectele de pe masă:

— Nu-mi spune că, de două săptămâni, îți petreci nopțile cu ochiul lipit de gaura cheii de la camera noastră.

Nici un pic ofuscată, mereu senină, Felicia continuă pe acelaşi ton didactic, plin de răbdare:

— Scumpa mea, ai uitat că mi-ai dat dormitorul de lângă baie. Plâng în fiecare noapte de dorul lui Marius, doar Dumnezeu ştie cât sunt de îngrijorată, dar asta nu-mi astupă urechile. Aud foarte bine.

— Şi ce dracu' auzi?!

— Păi tocmai aia, e că nu aud!

— Ce să auzi, femeie?! țipă exasperată Lili.

— Doamne, cum nu înțelegi?! Voi nu folosiți niciodată baia în timpul nopții! Cel mult o singură dată, la cinci dimineața, şi atunci se aude trasul apei la WC, şi nu bideul sau robinetul de la cadă.

Consternată, Lili constată acid:

— Ai un spirit de observație remarcabil.

— Aşa şi aşa, respinse moale Felicia, observ doar ce mă interesează. M-aş simți grozav de fericită dacă timpul pe care-l petrec la voi ți-ar fi de folos. Suntem prietene, e firesc să te ajut. Cum mă ajuți tu acum... Nu ştiu ce m-aş fi făcut singură.

Lili se opuse de circumstanță:

— Exagerezi, oricine ar fi procedat la fel.

— Nu sunt chiar atât de sigură, îşi țuguie buzele Felicia. Femeile sunt geloase, nu-ți oferă ospitalitatea decât dacă eşti pensionară de cel

puțin zece ani şi umbli prin casă desculță sau în ciorapi de lână... Că veni vorba, tu de ce nu eşti mai îngrijită?

— Nu înțeleg.

Felicia recomandă suav:

— Uite-te în oglindă! Cele mai multe cucoane vă îmbrăcați în casă de parcă ați fi femei cu ziua. Crede-mă că o idee de ruj şi o fulguială de pudră, măcar pe nas, ca să nu lucească... nu te supăra, dar uneori am impresia că e farul de la Constanța, nu te-ar face mai puțin deşteaptă şi intelectuală... Stai, a venit Nelu! Te las să-l primeşti singură.

— De ce? E absurd...

Felicia se repezi spre odaia ei:

— Nu poți să mă înțelegi... La ora asta, sunt de obicei cu Marius. Simt nevoia să plâng puțin... Apropo, de ce nu te sărută când se întoarce de la serviciu?

Primăvara şi toamna, mama lui Lili se deplasa în Thailanda, unde zăbovea circa două săptămâni. La şaizeci şi cinci de ani, era o femeie viguroasă şi plină de inițiativă, a cărei principală preocupare părea a fi fost aceea de a nu muri în patul ei sau în fața televizorului. Încă din '90, izbutise să-şi deschidă un magazin şi, de atunci, afacerea nu contenea să înflorească. Călătorea frecvent, vânând solduri şi chilipiruri, iar în Extremul Orient avea deja furnizorii ei.

Ca de obicei, o rugă şi de astă dată pe fiică-sa să aibă grijă de prăvălie în lipsa ei. Pe Lili chestiunea o plictisea nespus, fără însă să se poată eschiva. Bătrânei îi lipsea un om de absolută încredere şi, pe urmă, se dovedea mai mult decât generoasă. Cât despre timp — lipsa lui fiind invocată cel mai frecvent pentru a ne scuza toate mitocăniile — Lili avea din belşug. Traducătoare în mai multe limbi străine, lucra îndeobşte acasă, trecând pe la Institut doar ca să predea vreun material şi la chenzină.

Față de Felicia se scuză în toate chipurile.

— ... Te rog să mă înțelegi, mi-e imposibil s-o refuz... Nelu mi-a promis că n-o să te lase să te plictiseşti. Cu gătitul va fi ceva mai greu. Lipsesc de acasă cam paisprezece-cincisprezece ore, în funcție de gestiune şi, când mă întorc, sunt stoarsă, îmi ard tălpile, nu aştept decât să mă întind... Cu Nelu nu-mi fac probleme, în general, noi mâncăm mai frugal...

Felicia îi astupă gura cu degete moi şi parfumate:

— Nu fi prosticică! Îți închipui că acasă am bucătăreasă? Tot necazul e că acum sunt atât de nefericită, că n-am chef de nimic. Ai observat şi tu doar că abia mă ating de mâncare...

Ochii şi gura lui Lili desenară un O şi doar reflexele minunate o împiedicară să emită şi sunete. Felicia continuă îngrijorată:

— Marius o să mă certe că am slăbit, mereu îmi repetă că nu-i plac corzile de pian, iar pe mine mă asemuie... ca să vezi ce caraghios poate să fie! Mă asemuie cu un iepuraş cu trup de lebădă. Asta, tradus candid, pentru că eu sunt foarte pufoasă.

Lili îşi zise că, transpus plastic şi concret, clişeul ar fi constituit un coşmar, dar rămase mulțumită că, într-un fel, a lămurit situația. Pentru ca tranziția să nu fie totuşi prea dificilă, găti două zile în draci ceea ce ea îşi închipuia a fi merinde pe cel puțin o săptămână. În dimineața următoare, îşi începu „osânda” la magazin. Pe bufetul din bucătărie lăsă un termos plin de cafea.

Masa dichisită îl descumpăni pe Nelu. În fond, Felicia nu făcuse nimic altceva decât să scoată din frigider, eventual să încălzească şi să aranjeze un tête-à-tête apetisant; nu în bucătărie, după obiceiul casei, ci pe o măsuță la care se juca poker sau canastă în serile cu invitați. O privire fugară îi fu de ajuns ca să constate că Felicia apelase la cele mai simandicoase piese din vitrină, iar un coşuleț de ghiocei sublinia atmosfera festivă. În totul — intim, cochet şi ambiant. Oarecum miş-cat, Nelu încercă să glumească:

— Mi se pare mie sau în casa asta se sărbătoreşte ceva?

— Nu, din câte ştiu eu, surâse cuminte Felicia.

— Tu de ce n-ai mâncat până acum? E aproape cinci.

Genele Feliciei fluturară a nemaiauzit:

— Cum? Fără domnul şi stăpânul casei?... Eu aşa sunt obişnuită. Am făcut rău?

— Hm, foarte frumos din partea ta. Mă întreb ce o să spună Lili când o să vadă că ai umblat la moaştele din vitrină.

— Poate că am greşit, mieună Felicia, dar mi se pare trist să mănânci din vase ciobite şi desperecheate. Să păstrezi totul pentru musafiri şi să nu-ți onorezi soțul. Eu aşa procedez...

Îl privea speriată, bărbia îi tremura. Nelu îi ciufuli părul şi declară vesel:

— În regulă, nu trebuie să plângi pentru asta. Mă scuzi un minut, mă duc să mă spăl.

Cina se dovedi un succes, iar Nelu — servit impecabil — se simți ca un paşă. Bucatele preparate de Lili, aceleaşi de ani de zile, prezentate însă artistic de Felicia, cu trucuri de gospodină rafinată, i se părură de o nespusă savoare şi îşi zise că în viața lui nu mâncase atât de bine. Cât priveşte cafeaua (cea din termos, reîncălzită şi înnobilată cu un degetar de coniac) — un adevărat triumf. Nu-şi amintea vreo licoare mai minunată.

Aprinse visător o țigară în vreme ce Felicia, neaşteptat de expeditivă, spălă vasele, puse la loc vitrina, înlătură orice urmă a unei mese mai speciale. „Suspect" rămăsese doar coşulețul cu ghiocei. Felicia ezită în fața lui.

— Dacă ți-e teamă că Lili s-ar putea supăra, îl arunc...

Nelu făcu ochii mari:

— De ce să se supere?! Dumnezeule, mă faci să cred că sunt însurat cu o zgripțuroaică!

— Poate că eu m-aş fi supărat, suspină Felicia, dar crede-mă, nu m-am gândit la nimic rău. Vă purtați atât de frumos cu mine... Ce faci? — se sperie, văzând că se pregăteşte să-şi îmbrace sacoul. Pleci undeva?

Nelu desenă o reverență, emițând prețios:

— Sărutăm dreapta pentru masa de excepție. O bați pe Sanda Marin, felicitări!... Mă duc la biliard, doar câteva mâini şi mă întorc.

Trăsăturile Feliciei căzură dintr-o dată spre vârful bărbiei şi ochii i se aburiră:

— Nu cred că poți să fii atât de lipsit de inimă, încât să pleci tocmai acum.

Nelu nu înțelegea ce înseamnă „tocmai acum" şi o privi neputincios. Fără să îi lase răgaz, Felicia începu să plângă cu obrazul ascuns în pălmuțele pufoase:

— Eu nu sunt obişnuită să stau seara singură. Lili mi-a promis că vei avea grijă de mine... I-ați promis-o şi lui Marius. Mi-e atât de frică...

Nelu, muiat de masa bună şi alcool, înduioşat, îi cuprinse umerii:

— Frică?! De ce să-ți fie frică, fetițo? Nu ştii că, după ce ai împlinit zece ani, nu mai există Bau-bau?

— Frică? scânci Felicia, ghemuindu-i-se la piept. Frică şi frig... Am atâta frig în inimă! Ia-mă puțin în brațe...

Trupul femeii se lipea de el, încins, conciliant, voluptuos. O sărută reflex, ca din politețe, pe gât şi, brusc, se simți năpădit de un val de

căldură. Îi căută gura, apoi coborî grăbit, cercetând cu buze lacome, fierbinți, sub mătasea chimonoului.

Doamne, ce piele avea femeia asta! Miere şi aromă de livadă în floare, codru de liliac în dulce miez de april... Se scufundă într-un abis feeric, tărâm fără gânduri.

Nelu, cu inerenta țigară savuroasă „de după" între degete, o urmărea cum trebăluieşte prin casă, ştergând urmele „infamiei". Încerca un sentiment de satisfacție fizică necunoscut încă, o toropeală mierie — mereu gustul de miere — îi stăpânea întreaga făptură.

— Spune-mi, scumpo, de fapt când eşti sinceră? Când leşini la aeroport că pleacă Marius, sau când...în fine, încerci mici divertismente?

Felicia se întrerupse din treabă, ridicând un obraz de cireaşă coaptă.

— Ce-ți veni?! Sunt totdeauna sinceră. Doar nu te îndoieşti că îl ador pe Marius.

— Mde, surâse Nelu, aş zice că foloseşti o tehnică specială.

Felicia râse cristalin:

— Nu te credeam atât de caraghios! Lucrurile astea nu au nici o legătură.

— Ia te uită! Eu îmi închipuiam că tocmai dimpotrivă.

— Sper că n-ai să te superi, zâmbi cu gropițe, dar cred că bărbații foarte chipeşi, aşa ca tine, sunt uneori cam... prosticei. Ce am făcut noi — şi arătă spre canapea — nu înseamnă nimic.

— Serios!?

— Păi, dacă ar însemna, la fel de bine mi-ai fi putut pretinde să nu mănânc nimic vreme de o lună de zile.

— E un punct de vedere, concedă râzând Nelu. Mai am o singură nedumerire! Marius are şi el dreptul să... se hrănească?

Felicia făcu ochii mari:

— N-ai înțeles chiar nimic?! Marius este om de ştiință.

— Şi eu, amiralul Nelson! Ce-i cu asta?

Felicia, care nu suferea de complexul enormității, de nici un fel de complexe în general, desluşi cu naturalețe:

— Geniile nu duc o viață de toate zilele, sunt mai presus de necesitățile zilnice... Ca să vorbesc pe înțelesul tău, dacă n-aş fi eu să-l trag de mânecă, Marius ar pleca la Institut fără să bea măcar un ceai.

— Hm, ricană Nelu, am auzit că în zonă se consumă gazelă la micul dejun...

Prinse din zbor scrumiera care spinteca încăperea cu direcţie precisă.

Când se întoarse Marius, o primăvară radioasă se instalase în parcurile şi pe balcoanele Bucureştiului. Vorba aceea, natura în sărbătoare, sărbătoare în casa Dragomanilor! Felicia se întrecu pe ea însăşi oferind o masă rafinat-festivă, iar atenţiile lui Marius stârniră emoţii. Petrecură de minune, până seara târziu; vinul era admirabil, Marius avea ce povesti, Felicia, strălucind de fericire ca un felinar chinezesc, îl mânca literalmente din ochi. La plecare, Dragomanii, lăsând casa să se aerisească, îi conduseră o bucată de drum. Mergeau înlănţuiţi („încleştaţi", califică Nelu), ignorând sistemul practicat în situaţii similare, cucoanele în faţă, papotând de-ale lor, bărbaţii, ancoraţi în discuţii politice sau despre şansele Rapidului, urmându-le la câţiva paşi.

Când ajunseră la bulevard, Felicia îşi îmbrăţişă prietena:

— Vă mulţumesc pentru tot, tot, tot! Şi tu, şi Nelu aţi fost extraordinari, i-am spus-o şi lui Marius, două bomboane!!!

Se despărţiră în etape, cu răsuciri de cap la fiecare cinci-şase paşi, bezele expediate din vârful degetelor şi fluturări de mâini, ca în gară.

— E reconfortant, totuşi, observă Lili într-un sfârşit, să vezi cum se iubesc. Nu cunosc pe nimeni care să le semene.

— Nu, sigur că nu.

— În realitate, sunt doi drăguţi! Chiar şi Felicia, grasă şi proastă cum o fi ea...

— Absolut, îngână maşinal Nelu.

— ... e, în primul rând, o fată grozav de cumsecade şi o prietenă devotată.

— Categoric devotată, sublinie Nelu.

Lili se opri brusc, agăţându-i-se de braţ:

— Spune-mi, dragul meu, ai vrea să mă schimb? Să încerc să fiu alta?

Energia cu care Nelu dădu din cap, respingând ideea, o gâdilă pe Lili şi se lipi de el afectuoasă.

— Nu, scumpo, te asigur că prefer să rămâi cum eşti.

— Ce drăguţ din partea ta că mi-o spui!... Trase adânc în piept aerul nopţii de aprilie: ce mireasmă minunată! Salcâmi, nu?... Şi Luna!

Rodica Ojog-Braşoveanu

Hai să fim romantici şi să admirăm Luna! Crai Nou... O virgulă de aur, spunea un poet. Eu i-aş zice un surâs de aur.

Nelu îşi înfipse ochii în bolta înaltă. Ce virgulă de aur, ce surâs?! Era leit rânjetul tras spre o ureche, al lui Popeye Marinarul. La cine dracu' se rânjea?! „Hai sictir!" mârâi printre dinți şi opri din mers un taxi.

SĂ-ȚI FIE DRAG CU CINE ÎNSEREZI

Îndârjită cu înfocare era doamna Simionescu. Avea o grămadă de pilde, experiență de viață acumulată de-a lungul mai multor generații, dar argumentul suprem, însumându-le concentrat pe toate celelalte, îl constituia preceptul din bătrâni precum că gloaba şi pur sângele n-au cum se adăpa din aceeaşi iesle. Pur sângele, de la sine înțeles, era Măriuța ei, bibelou gingaş cu creştere aleasă, iar gloaba — Cătălin traistă goală, fecior de țoape, dar, mai degrabă, copil de uliță. Domnul Simionescu, împăciuitor şi cam filozof de felul lui, încerca s-o tempereze: „nu te mai amesteca. Eu aşa zic! Nu noi hotărâm soarta fetei, ci cum îi e dat. Fericită ori ba, cel puțin să ştie că şi-a făcut-o cu mâinile ei, că ea a ales..." Nevastă-sa îşi astupa urechile, nu suporta să-l audă spunând prostii, căci dacă temea ceva cu adevărat, era scleroza. Fiindcă doar un sclerozat putea gândi în aceşti termeni. Păi, atunci la ce bun sfaturile vârstnicilor, clarviziunea părintelui care vede mai departe de aşternutul dantelat al... aşa şi pe dincolo (era o pudică) să-i zicem fierbințeala începutului, experiența lui, tâmplă căruntă care a învățat pe propria-i piele că nu tot ce umblă pe patru labe e şi bun de cârnați. Cum, adică tu, mamă, n-ai voie să-ți înveți copilul de bine, să-i deschizi ochii, să-l îndrumi pe unde păşeşte? Adică-i de ajuns că te-am făcut, merinde şi adăpost ți-am dat, d-acu slobod eşti să mergi la spânzurat?! Mai spunea Simionescu, şi aici trebuie să recunoaştem că avea ceva noimă, „e în firea omului să se încontreze, indiferent că-l sfătui de bine sau de rău. Cu cât mai aprig ai să încerci s-o desprinzi de Cătălin, cu atât mai aprig se va agăța de el. Şi, din nefericire, în asemenea cazuri, părinții sunt cel mai puțin ascultați..."

„De parcă le-am fi duşmani", conchise dureros doamna Simionescu, „aici ai nimerit-o!" Îngrijorată propriu-zis începuse să fie cam de prin anul II de facultate al Măriuței, căci, ce să discutăm, prea

dura povestea de mult! Se ştiau de la grădiniță şi de atunci, tot de mână umblau. Şi aia e, că nici nu erau singurii care se „încurcaseră" de mititei, ceilalți copii din gaşcă evoluând tot aşa, în pereche. Locuiau toți în acelaşi cartier, câteva străduțe rămase ca prin minune intacte, neafectate de necesități sau capricii edilitare, păstrând uluitor de fidel idilicul şi parfumul altor vremi. În total, unsprezece sau doisprezece copii, care fuseseră colegi de şcoală şi liceu, bătuseră împreună mingea, trăseseră la fit, mergeau în grup la cinema şi la aniversări, îşi făceau cadou câte o carte cu semnătură caligrafică precedată obligatoriu de posesivele „al tău... a ta...". Urmaseră jucăriile de pluş „haioase", mărțişoarele din ce în ce mai costisitoare şi, în sfârşit, inelul de argint scos din deget la fiecare despărțire „definitivă" şi recuperat în mai puțin de douăzeci şi patru de ore cu un radios suspin de uşurare.

Pe atunci, doamna Ileana Simionescu privea lucrurile cu relativă seninătate şi declara, cu un aer afectat care-i caracteriza în general fraza, că toate acestea sunt simple jocuri de copii, opțiunile se fac mai târziu. De altfel, nici grupul nu-i prea select. Cei mai mulți provin din familii de intelectuali, dar mai sunt şi alții de extracție mai... modestă. Ei, adică Simioneştii, sunt părinți moderni, oameni populari şi nu i-au impus restricții Măriuței în alegerea prietenilor. Ceea ce o surprindea, adevărat, era statornicia perechilor — formațiile rămăseseră aceleaşi din grădiniță sau de la şcoala primară, iar două dintre perechi se căsătoriseră imediat după bacalaureat.

Mai neliniştită devenise când, pe la şaisprezece-şaptesprezece ani, începuseră vacanțele la munte şi la mare, mai precis — o duzină de zăpăciți, nişte copii încă, lăsați de capul lor în circumstanțe optime, parcă anume create ca să-ți pierzi capul! O speria mai ales Marea, loc de pierzanie, aşa cum îşi imaginau străbunicele Parisul către care se îndreptau la studii junii epocii. Mare, sânge înfierbântat, discoteci, nopți înalte dezmierdate de briza parşivă, buze care miros a flori şi nici un ceasornic, nici o întrebare incomodă: „De unde vii? Unde ai stat până la ora asta etc.."

Prima oară nu-i dăduse voie. Om fi noi părinți moderni, dar nici aşa! Fata abia împlineşte şaisprezece ani, e prea devreme ca să-şi dea poalele peste cap. Pentru că să nu-mi spui mie că băieții or să doarmă separat de fete şi or să chestioneze margaretele „mă iubeşte? nu mă iubeşte?"

Măriuța reacționase prompt. Refuzase să plece cu ei, părinții, în vacanță, se încuiase în camera ei, de unde nu ieşea decât la baie, era mută şi nu mânca. Simionescu, tatăl, se enervase pentru prima oară într-o căsnicie peste douăzeci de ani:

— Acum eşti mulțumită? Vrei să-mi spui şi mie ce-ai reuşit? I-ai stricat şi ei şi nouă vacanța! Pentru cine o ții fată mare? Pentru cine ştie ce derbedeu care o să-şi bată joc de ea că n-a găsit până la el nici un fraier care să o înceapă? Şi acum, stă nemâncată şi plânge la odaie! Ştii ceva? Decât tuberculoasă şi neurastenică, o prefer curvă!

Cu ceva tot se alesese Măriuța. De Crăciun, maică-sa îi permisese să plece cu prietenii la Piatra Arsă. Fusese ceva de pomină şi iradia de fericire. Doamna Simionescu ar fi pariat pe toate economiile din bancă şi de sub saltea că „mă înțelegi, treaba se comisese", ceea ce o sufoca, însă, era persoana, statutul, identitatea subiectului. De ce tocmai Cătălin, copilul cel mai troglodit din grup? Eu sunt profesoară, bărbatul meu e consilier juridic, sunt exagerată pentru că doresc pentru fata mea un copil de intelectuali? Mai devreme sau mai târziu, educația îşi spune cuvântul, de la felul în care ții furculița până la camuflarea zgomotelor... indiscrete din baie, de la apelativul „fă", când eşti pus pe scandal, la impersonalul, dar indiscutabil elegantul „doamnă" emis în aceleaşi împrejurări... Dar câte nu mai sunt! Băiatul era frumuşel, nimeni nu contestă. Isteț, iute, dibaci, cu farmec. La primul ochi, nimic nu-l deosebea de ceilalți cu descendență mai fericită, căci, receptiv, ceea ce nu deprinsese acasă la el dobândise în casele prietenilor. Nici că avusese noroc. Maică-sa era dactilografă modestă, cu „două degete", la o arhivă, taică-său era şofer pe camion. Se luaseră de foarte tineri, după un an apăruse Cătălin, iar după alți cinci divorțaseră. La pronunțarea hotărârii de divorț, nici unul dintre ei nu împlinise douăzeci şi cinci de ani. Pentru Cătălin începuse o existență stil camping sau, dacă vreți, de navetist care nu ştia niciodată unde va dormi la noapte. Şi mama şi tatăl, scandalos de tineri şi avizi de viață veselă, îşi pasau copilul unul altuia, în funcție de aventura momentului. Ce-i drept însă, băiatului nu-i lipsea nimic căci, pansându-şi remuşcările, îl expediau de acasă cu traista plină, bani de buzunar, iar de sărbători şi la aniversări primea chiar mai mult decât în măsura posibilităților, tot ce poftea. În sensul acesta, Cătălin nu făcea notă discordantă față de ceilalți copii, iar calitățile lui naturale îl aşezau printre vedetele grupului. Era printre primii şase sau şapte din clasă fără efort, un sportiv talen-

tat şi prieten de nădejde. Beleaua dracului, Simionească o recunoştea, scrâşnind din dinţi, mai era şi simpatic, te vrăjea dintr-o privire — şi, amănunt conştientizat de amici, o petrecere, un week-end la munte sau un sejur la mare fără Cătălin îşi pierdea farmecul; era un dansator înnăscut şi neobosit, improviza cu vervă la pian fără să fi luat o singură lecţie, nimeni nu relata mai cu haz un banc. „Neam de ţigani", diagnostica pe nedrept doamna Simionescu, făcând aluzie la tenul creol al băiatului, „ăştia cam toţi au în sânge drâmba şi ţopăiala", uitând că la vremea ei se dădea în vânt după Dichiseanu şi Ştefan Bănică, mai ales când evoluau în numere de music-hall. „Ce linie desăvârşită", se extazia în epocă, „ce graţie a mişcării, câtă eleganţă în păşit!"...

Asta n-o pricepea în ruptul capului! De ce musai Cătălin, şi nu Dănuţ, de pildă, fiu de medici, sau Marius — mă-sa şi ta-su lucrează în diplomaţie — ori Bogdan, copilul unic al unor cercetători care se orientaseră după '90 şi făcuseră avere în industria hotelieră? De ce o fi trăgând fata asta la os de golan?

Întrebarea revenea constant, mai cu seamă în discuţiile cu Andreea, în care, nemărturisit, căuta o aliată. Făcea parte din acelaşi grup de copii, era singura „necuplată", şi totodată, cea mai serioasă. Ileana Simionescu declara adeseori că, dacă ar fi avut un fiu, l-ar fi încredinţat Andreei, fără umbră de şovăială.

„Asta fiindcă n-ai fiu", replica bărbatu-său, „altfel i-ai fi găsit o căruţă de cusururi."

Andreea era, fără îndoială, specială. Pentru neimplicaţi, şi dacă întâmplător mai aveau şi o brumă de cunoaştere a naturii umane, Andreea reprezenta prototipul de fată bătrână al anilor noştri. Pe o siluetă bună, de sportivă băieţoasă, se înălţa un cap cu trăsături regulate, dar aspre şi cam mari. În totul, era colţoasă şi colţuroasă, o fată în care băieţii vedeau îndeobşte o camaradă cu fustă, dar nu se simţeau îmbiaţi să-i scoată sutienul. Comportarea directă şi uscată n-o făcea însă antipatică, conferind spuselor şi faptelor ei un spor de credibilitate. Era socotită eminamente serioasă, discretă, lipsa de implicare afectivă garanta obiectivitatea şi, aflaţi la ananghie, prietenii apelau la ea contând pe sfatul cel mai bun pe care l-ar fi putut primi şi pe ajutor concret.

La rândul ei, Ileana Simionescu era încredinţată că, dacă exista cineva pe care se putea bizui în campania ei împotriva lui Cătălin, aceea nu putea fi decât Andreea. Dintâi, că Măriuţa o socotea cea mai

bună prietenă, depozitara absolută a tuturor tainelor legate de dragostea ei, apoi avea încredere în sinceritatea şi judecata celei pe care o considera cea mai matură persoană din tot grupul.

— În definitiv, ce aveți împotriva lui Cătălin?

Doamna Simionescu, care tocmai repara o față de masă cu medalioane de Gobelin, îşi ridică privirea peste ochelari:

— Ție-ți place?

— E un băiat bun, simpatic... Toți ținem la el foarte mult.

Simionească o privi mai atentă. Pipăise în glasul Andreei un soi de îndoială.

— Astea sunt generalități. Să fiu mai clară! Tu te-ai mărita cu el?

Andreea începu să râdă şi îşi aprinse o țigară. Simionescăi nu-i plăcea ca fetele să fumeze — slavă Domnului, Măriuța nu era contaminată — dar, la Andreea, țigara făcea parte din însăşi personalitatea ei, inerentă aerului de femeie emancipată, cu accente pronunțat masculine.

— Nu-i fair-play, doamnă Ileana. Nu aşa se pune problema.

— De ce nu?

— Pentru că Măriuța şi cu mine suntem structuri diferite, ceea ce nu ne împiedică să fim prietene foarte bune.

— Am înțeles, nu dai doi bani pe Cătălin.

Andreea se sperie:

— De ce o luați aşa? Încerc doar să vă explic că fiecare e liber să viseze cum şi la cine-i place, iar noi două nu visăm la fel. Eu prefer alt gen de bărbat, după cum Cătălin preferă genul Măriuței, o fată frumoasă şi romantică.

— Adică tu ce gen preferi? se interesă suspicioasă.

Andreea răspunse fără să ezite:

— Mie-mi plac bărbații maturi. De exemplu, n-aş avea nimic împotriva unei diferențe de zece ani. Mi-ar plăcea chiar.

— Nu te-aş sfătui, zece ani e mult şi cu timpul se resimte. E bine însă ca bărbatul să fie mai copt. Încep să înțeleg unde bați. Adică, fără să mi-o spui de-a dreptul, fie-mii îi plac puştanii. E curios, pentru că ăstora foarte tinere le plac de obicei craii grizonați.

Andreea se foi pe canapea, întorcându-şi profilul puternic spre doamna Simionescu. „Ce nas mare, parcă i-a mai crescut şi tunsă cum e, ca un cârlan, chiar zici că-i bărbat! Îmi pare rău de ea, e fată bună şi ține sincer la Măriuța...”

— Ea nu vede aşa lucrurile. Îi plac băieţii de vârsta ei, iar ea nu se mai consideră puştoaică. În orice caz, are argumentele ei greu de combătut. Dacă vreţi, o anumită filozofie de viaţă.

— Hai să fim serioşi! râse Simionească. Îmi cunosc fata, nu-i proastă, dar nu-mi vorbi mie de filozofie de viaţă la douăzeci de ani, când abia a scos capul din găoace!

— Încercaţi s-o combateţi dumneavoastră, surâse Andreea. Măriuţa îşi doreşte un partener cu experienţe comune, să nu fie geloasă pe ceea ce ar fi putut trăi înaintea ei şi fără ea. Să nu existe între ei secrete, amintiri separate, dosar personal la care celălalt nu are acces. Or, între ei toate acestea se exclud, au crescut împreună, au bătut aceeaşi minge.

— Hm, şi proasta mea îşi închipuie că fleacurile acestea ar putea construi o garanţie! Tu ce părere ai?

— Că sunt prea tineri, dar m-am învăţat să-mi ţin gura. Le-am spus aceleaşi lucruri şi lui Gigi şi lui Bella...

— Ăia de s-au luat după bacalaureat...

— Exact, şi pot să vă spun că relaţiile s-au răcit substanţial. Eu cred că un cuplu trebuie să fie ceva mai experimentat, să aibă termene de comparaţie.

— Raţionezi ca un om matur, măcar de le-ar judeca pe jumătate la fel de bine fiică-mea!

— N-ar mai fi Măriuţa, râse Andreea, frumoasă, spontană şi adorată de toată lumea, aşa cum e.

— Ei lasă, declară generoasă doamnă Simionescu, că şi tu arăţi destul de bine. Dar toate ca toate, care-i soluţia?

— După mine, să mai aştepte şi, i-am spus-o şi Măriuţei, să nu uite niciodată că el, Cătălin, e fiul părinţilor lui. Amândoi sunt cam zglobii de felul lor, iar Cătălin...

Doamna Simionescu se repezi ca o panteră asupra victimei:

— Ştii ceva precis? Vreo aventură?

— Ferească Dumnezeu, nu l-am văzut niciodată pe Cătălin ridicând ochii la altă fată. Asta îi spuneam Măriuţei, şi numai pentru că mi-a cerut părerea, să mai aibă puţină răbdare, să-şi verifice amândoi sentimentele...

— Nu da năvală la Primărie, că aia nu fuge. Bine i-ai spus, fata mea! De ţi-ar da Dumnezeu noroc pe câtă minte ai, ştiu că o să-ţi fie

moale în viață. Atâta rugăminte am la tine, Andreea, tu s-o înveți la fel de bine.

— Doamnă Ileana, eu am să fac tot ce pot, dar nu vreau s-o pierd de prietenă pe Măriuța. În fond, e viața ei, are dreptul să hotărască singură.

Banal poate, dar minunat, Parcul Carol fusese leagănul copilăriei şi dragostei lor. Aici se jucaseră odinioară, aici chiuliseră de la şcoală, aici schimbaseră — talisman scump — primul „te iubesc". Cunoşteau fiece alee, băncile „discrete", salcia de unde puteai admira cel mai magnific apus de soare. Şi, amănunt care nu înceta s-o încânte pe Măriuța, puteai surprinde aceleaşi peisaje în paleta distinctă a tuturor anotimpurilor. Îi sugerase chiar lui Cătălin, care avea oarecare aptitudini, să picteze una şi aceeaşi privelişte (de pildă, cea cu lacul în plan depărtat — feerică!) ținând seama de cromatica şi straiul vegetal al sezonului.

— Dacă te gândeşti, şopti Cătălin zbârlindu-i părul de pe tâmplă, punând cap la cap plimbările noastre prin parc şi traducându-le în kilometri, am fi înconjurat Pământul.

O țepuşă încinsă străpunse inima Măriuței.

— Nu-mi mai vorbi de călătorii. Când îmi amintesc că vrei să pleci...

— Nu că vreau, trebuie, scumpa mea. Este o ocazie unică să putem face nişte bani, bani serioşi, sunt sigur. Chiar dacă nu mi-o trântesc în față, ştiu ce gândesc ai tăi despre mine, „un coate goale din părinți fluieră vânt!"

— Gândeşte-te la mine, nu la ei...

— Scumpa mea, e singura mea şansă de a demara onorabil. Şi pe urmă, un an nu-i un secol...

— O veşnicie!

I se agață de braț, plângând. Cătălin, şi el cu ochii în lacrimi, încercă s-o îmbărbăteze:

— Am să-ți scriu în fiecare zi, îți voi telefona ori de câte ori voi avea posibilitatea, poate mă reped să te văd, poate tu, există excursii cu autocarul relativ ieftine...

— Da, îngână Măriuța printre suspine, şi mai există napolitane cu ochi focoşi, şi o cireadă de Sophia Loren tinere...

Cătălin se opri în mijlocul aleii şi îi sărută ochii plânşi:

— ... pe care nici n-am să le observ, iar seară de seară, la unsprezece trecute fix...

Măriuța îşi ridică privirea strălucitoare, udă de plâns:

— ... ne vom uita amândoi la steaua noastră şi...

— ... vom fi unul în brațele celuilalt şi ne vom săruta de noapte bună... Scumpa mea, hai să ne căsătorim în regim de urgență şi să plecăm împreună!

Măriuța hohoti cu nasul tuflit în subsuoara lui Cătălin:

— Nu pot, iubitule. Mama e cardiacă, oricând poate face un infarct. Şi aşa îmi spune că eu, cu problemele mele, o s-o bag în mormânt. Nu mi-aş ierta-o niciodată, nu aş mai putea fi fericită.

Trecuseră două luni, şaizeci şi una de zile numărate de la plecarea lui Cătălin şi nu primise decât trei cartoline vesele, toate de la Veneția, aflată în plin carnaval. Nimic din scrisorile promise zilnic, de apel telefonic — nici gând.

Măriuța, oricum fragilă de fel, diafană ca un porțelan, ajunsese transparentă, iar ochii încercănați, deveniți imenşi, păreau să confişte feţişoara slăbită.

— Măcar de-aş înțelege, nu mai am nici o pretenție, dar cel puțin să înțeleg! Probabil a intervenit o femeie, pentru că la asta te gândeşti, automat. Dar chiar din prima zi? Şi chiar din prima secundă s-a amorezat atât de total, atât de absolut, încât din aceeaşi secundă să mă uite complet? Să nu mai contez deloc pentru el?

Andreea se duse în bucătărie să golească scrumiera care deborda şi se întoarse cu încă un rând de cafele.

— E bizar într-adevăr. Sentimentele se mai schimbă, dar nici aşa hocus-pocus, după tot ce a fost între voi.

— Poate că-i bolnav, avansă Măriuța, cu inima cât un purice.

— Nu cred. Ar fi găsit pe cineva care să te informeze, cu menajamente, desigur.

— Andreea! Sincer, dar sincer de tot! Tu ce ai face în locul meu?

Fata avu o mişcare a umerilor lesne de tradus: „Eu! Eu sunt cu totul altceva...” Măriuța o înțelese, dar nu era acum timpul de susceptibilități. Insistă:

— Spune!

— Eu sunt o luptătoare. Aş lua avionul şi m-aş duce la el!

— E un fel de a vorbi. De unde invitație ca să obțin viza italienilor? Şi pe urmă, unde mă duc? Ajung în Italia şi încotro o iau? La stânga sau la dreapta? N-am nici o adresă, îi scriu la post-restant.

Dintr-o dată, Andreea, fulgerată de o idee neaşteptată, rămase țeapănă, cu țigara în aer.

— Măriuța... Tu ştii că eu țin la doamna Simionescu şi o apreciez foarte mult...

— Şi mama te iubeşte foarte mult. Unde vrei să ajungi?

— Ia-o ca pe o simplă supoziție. Crezi că-i posibil ca ea să ascundă scrisorile lui Cătălin? În fond, când vine poştaşul, tu nu eşti niciodată acasă...

Măriuța, din palidă ca o lună ostenită, deveni lividă.

— Ar fi o explicație, dar nu pot s-o cred pe mama, mama mea, chiar în halul ăsta de ticăloasă. Vede cum mă perpelesc, cum tresar la fiecare apel telefonic, cum mă zbucium şi în somn! Fiară să fie şi tot n-ar lăsa-o inima să-mi fure scrisorile.

— Nici eu nu-mi închipui, dar varianta asta ar explica totul. Hai s-o epuizăm. Sugerează-i lui Cătălin, tot aşa, la post-restant, să-ți scrie pe adresa mea.

Măriuța îi sări de gât:

— Cum de nu ne-a venit ideea asta mai demult? Eşti o prietenă minunată!

Măriuța ajunse într-un suflet acasă. Mirosea a mâncare şi năvăli în bucătărie. Doamna Simionescu adora să gătească, dar, în sinea ei, se ruşina de un hobby atât de puțin intelectual. În consecință, de câte ori era surprinsă aplecată deasupra aragazului, se justifica, acuzând cele mai absurde evenimente, sau dorința expresă de a face o plăcere unuia sau altuia dintre membrii familiei.

— Ştiu că-ți place — tocmai gusta sosul — , aşa că am făcut azi un Boeuf Stroganoff... Dar ce-i cu tine? Arăți ca un bujor, să nu-ți fie de deochi! exclamă traducând greşit emoția şi temerile care însuflețeau obrajii Măriuței.

Fata îşi înfipse unghiile în umerii pufoşi ai doamnei Simionescu şi o răsuci cu fața spre ea.

— Mamă! Jură pe capul meu că nu-mi ascunzi scrisorile lui Cătălin!

Femeia se holbă speriată:

— Du-te, fată, la popă să-ți citească! Os de vagabond, i-a sucit mințile prima tarantelă cu buricul gol, şi-acum dai vina pe mine!

— Jură! Pe capul meu!

— Jur, nebuno! Capul tău! Măcar de-ar fi ceva de… capul lui!

În anii care urmară, peisajul existențial al Măriuței suferi modificări importante. Termină facultatea şi se angajă la patronul unei întreprinderi care promitea să devină prosperă. Era tânăr, ambițios şi se lăsă imediat cucerit de aerul diafan al Măriuței, de melancolia care se confundă adesea cu distincția. Amănunt care duce sigur la succes, amplificând dorința până la cote nebănuite, fata era rezervată, nu i se aruncă imediat de gât, ce mai, „se lăsa greu”. În ce o priveşte pe Măriuța, deşi continua să-şi lingă rana încă deschisă, se lăsă în cele din urmă convinsă de entuziasmul contaminant al lui Valentin, de vitalitatea lui fantastică specifică învingătorilor. Oricum, Cătălin era o carte jucată, un roman încheiat. Misterios, dar la fel de definitiv ca un mormânt. Se căsătoriră grandios, se născu o fetiță, iar Măriuța, chiar dacă nu arbora ca tânără doamnă un obraz radiind de fericire, părea să se fi împăcat cu soarta şi cu cei din jur, părea să se fi instalat definitiv într-un climat de linişte şi confort. Doamna Simionescu exulta.

O dată cu schimbarea statutului, Măriuța schimbă şi cartierul, astfel că legăturile cu vechea gaşcă se dizolvară de la sine. Cel mai greu îi era fără Andreea, singura martoră a defunctei ei relații cu Cătălin, singura dinaintea căreia putea depăna amintiri pastelate şi emite în continuare ipoteze; şi azi, după mai mult de trei ani, o urmăreau aceleaşi dureroase nedumeriri. Andreea îşi isprăvise şi ea studiile şi, foarte curând după aceasta, găsind un post interesant la Timişoara, părăsi Capitala. Din cele câteva scrisori primite şi puținele convorbiri telefonice, Măriuța înțelese că s-a integrat perfect în noua existență, că Timişoara e un oraş minunat, iar locuitorii ei aşijderea. Dar, aşa cum se întâmplă în cele mai multe cazuri, ochii care nu se văd se uită, şi comunicarea încetă de la sine.

Într-o după-amiază de aprilie, ieşind de la serviciu, Măriuța urcă în Fiatul făcut cadou de Valentin la aniversarea celor doi ani de căsătorie şi, în loc să se ducă acasă, ca de obicei, se îndreptă spre cartierul în care copilărise. Doamna Puşa, croitoreasa, constituia — cu excepția amintirilor — ultima legătură cu zona: „banda” se răspândise chiar că în cele patru vânturi, înşişi părinții Măriuței, găsind o locuință potrivi-

tă, se mutaseră ca să fie mai aproape de fată; adică, spunea doamna Simionescu, „separat, dar nu departe”.

Zăbovi cam vreun ceas la doamna Puşa — n-avea cine ştie ce fantezie, dar era o executantă perfectă — , apoi, cedând unui impuls de moment, făcu un mic ocol pe Strada Zăvoiului. Uite acolo, chiar înainte de a da colțul, locuise Cătălin. Revăzu nu fără emoții căsuța albă care totdeauna i se păruse tuflită sub greutatea acoperişului din olane roşii. Grădinița era şi acum îngrijită şi Măriuța se întrebă cine o mai fi stând acolo. Şi, la urma urmei, de ce să nu se intereseze? Chiar dacă dă peste tatăl lui Cătălin, ce-i rău, condamnabil în faptul că o veche prietenă din cartier, trecând după ani de zile prin meleag, se interesează de fiu-său, un fost camarad de joacă?

Coborî din Fiat, deschise portița grădinii şi, din clipa aceea, avu o senzație ciudată, de parcă ar fi căzut în transă. Apăsă pe butonul soneriei şi, dintr-o dată, se trezi în fața lui Cătălin. În secunda imediat următoare, era în brațele lui.

Nu, nu se întorsese la taică-său, nici gând, venise să-şi ia nişte acte, bătrânul era bine sănătos, n-avea nevoie de el. Sosiseră în țară doar de patru zile, deocamdată au tras la un hotel.

— Cine? întrebă sugrumată Mariuța. Vorbeşti la plural.

— Cum cine?! Eu, Andreea şi băiețelul, care face în curând doi ani.

Măriuța simți că se sufocă, oricum cerul căzuse pe ea.

— Andreea? Andreea Dobre, prietena noastră, prietena mea cea mai bună?

— Ce, nu ştiai că ne-am căsătorit?!

Oricât s-ar fi simțit de zdrobită, faptele trebuiau puse cap la cap, limpezite. Avea dreptul la adevăr.

— Iubita mea, nu te înțeleg... Tu te-ai măritat înaintea mea, n-ai mai vrut să ştii de mine, nu mi-ai mai răspuns la nici o scrisoare. Eram disperat, sleit de boală...

— Aşa ți-a prezentat lucrurile Andreea. Doamne, n-am cunoscut ființă mai ticăloasă! Trebuie să ne povestim totul.

Şi povestiră. Pe una din băncile lor de odinioară, simțind pe obrajii plânşi răcoarea înserării aromată de liliacul înflorit. Da, ca pentru a da relief şi mai romantic emoției lor, liliacul tocmai înflorise.

Totul se desfăşurase — abia acum înțelegeau, derulând filmul fiecăruia dintre ei — în conformitate cu o strategie nemernică urmată cu

strictețe. Pe Andreea o ajutaseră însă şi împrejurările. La puține zile de la sosirea în Italia, Cătălin se accidentase grav, căzând de pe o schelă. A zăcut luni de zile în spital, complet imobilizat. Nici măcar graiul nu-i rămăsese slobod, altfel şi-ar fi rugat patronul, o rudă mai îndepărtată care-l adusese de fapt în Italia, să ia legătura cu Măriuța. Când a început să se simtă mai bine... Vărului ăsta de a doua mână îi datorează totul, nu i-ar ajunge trei vieți ca să-i fie îndeajuns de recunoscător! L-a tratat la cei mai scumpi medici, apoi l-a internat într-o clinică de recuperare celebră în toată lumea, a întâlnit acolo toate națiile pământului... Sunt atâtea de povestit!

— Lasă asta, îl întrerupse Măriuța. De ce nu mi-ai spus nimic? Te-aş fi aşteptat până la capătul lumii, găseam o soluție să vin la tine.

— Tu nu auzi că eram mut şi paralizat? Când am început să comunic, l-am pus pe văru-meu să scoată scrisorile de la post-restant. În ultima mă rugai să-ți scriu pe adresa Andreei. Şi aşa am făcut.

— De ce n-ai telefonat?

— Încă nu puteam vorbi. Cu chiu cu vai, abia țineam pixul în mână, ți-am expediat patru scrisori. Nu mi-ai răspuns la nici una. Mi-a scris, în schimb, Andreea, că te-ai măritat. La puțin timp, a venit chiar ea la Milano.

— Înțeleg... Te-a consolat, ți-a şters lacrimile, a făcut-o pe prietena devotată din copilărie, pe infirmiera duioasă şi înțelegătoare, te-a sprijinit când făceai primii paşi în baston şi pe urmă, ți s-a vârât în pat.

— Cam pe aici, îngână Cătălin. Eram înfiorător de slăbit, deprimat, te pierdusem pentru totdeauna şi găseam că Andreea se comportase minunat. Mi-a mărturisit că mă iubea dintr-a opta, dar era, este prea fair play ca „să fi intrat peste tine”. Simțeam că-i datorez un act de recunoştință şi... ne-am căsătorit.

Cu buzele lipite de ale lui Cătălin, Măriuța şopti:

— Tu cum vezi lucrurile în continuare?

— Nu ştiu, ştiu doar că fără tine nu pot trăi. Nu suport încă o despărțire. Cred că cel mai bun lucru ar fi să ne ducem fiecare acasă, să mărturisim deschis şi desluşit...

Măriuța îi astupă gura:

— În nici un caz! Din clipa asta nu ne vom despărți nici o secundă. Presimt, simt cu toată ființa mea că, dacă ne despărțim chiar numai câteva ore, va fi pentru totdeauna. Am suferit prea mult ca să mai

suport testul unui şantaj sentimental. Lacrimi, rugăminți, amenințări cu sinuciderea, amenințările legate de copii, gura lumii...

— Chiar! Ce se va întâmpla cu copiii?

— Totul se rezolvă, cu condiția ca noi să rămânem împreună. Şi pentru ca să rămânem împreună, trebuie să ridicăm imposibilul între noi şi trecutul nostru de acum câteva ceasuri. Fără scrupule! Să nu-mi spui că ți-e milă de Andreea! E o canalie care merită de la viață tot ce-i mai rău. Numai lacrimile de-ar fi să mi le plătească!

— Şi Valentin?

— Îmi pare rău pentru el, dar asta-i situația. Nu toate lozurile din viață sunt câştigătoare, ca să citez unul din preceptele lui favorite.

— În consecință... dispărem în ceață?

— Doar la un hotel. Eventual telefonăm scurt, ca să nu ne dea la Dispăruți.

Strâns înlănțuiți, se îndreptară spre ieşirea din parc. Luna nu fusese niciodată mai radioasă, aroma liliacului în floare mai îmbătătoare.

Doamna Simionescu lepădă în poale scrisoarea Măriuței, recitită poate a zecea oară.

— Doamne, mă tot întreb, ce o fi având vagabondul ăsta, fir-ar pielea lui! Miere? Lipici? Să laşi tu, Măriuțo, femeie în toată firea, situație, bărbat serios care te iubeşte, casă, copil, părinți şi să dai buzna în lumea largă cu un coate goale...

— ... mațe fripte şi aşa mai departe, o întrerupse domnul Simionescu deschizând ziarul. Ți-am spus să nu te bagi? Acum, ce-ai izbutit? Doi bebeluşi ca şi orfani şi doi „seduşi şi abandonați" care au rămas cu ochii după fugari. Dintr-un condei: patru nenorociți, când de la bun început puteau să existe doar doi inşi fericiți.

— Ce-mi tot dai zor cu aritmetica? La urma urmelor, nu dumneata le răgeai în toate vânturile despre fie-ta că, decât neurastenică sau ofticoasă, o preferi curvă? Ce-ai vrut, asta ai avut!

În sinea ei, se căi imediat. Adică de ce-mi fac eu fetița curvă? Azi nu mai e ca pe timpuri, doar ridicai ochii peste gard, şi gata, erai „una din alea"... Dar chiar şi bunica, nu spunea ea, de-a rămas vorba în familie: „să înserezi cu cine ți-e drag." Asta a făcut Măriuța... Şi, dacă stai să te gândeşti, asta a încercat şi Andreea. Dar de ce m-a mințit ea? Vezi, asta nu trebuia s-o facă, să mă mintă...

Fericită de concluzie, mulțumită de ea şi de toată lumea, năvăli în sufragerie:

— Cocoşel, ce-ai zice să-ți facă ție mama nişte clătite cu ciuperci?

De uimire, lui Simionescu i se deplasă proteza. Auzi, cocoşel! Nu-i mai spusese aşa de pe vremea când fusese De Gaulle în România şi ei erau tineri căsătoriți. Cocoşel, de la Cocoşul Galic! Şi încă se mai miră cu cine seamănă fie-sa la nebunealã!

PARTY LA CASTEL

Motto: *„Nimic nu-i mai trist decât suferința din privirea copiilor, lacrimile din ochii bătrânilor.”*

Anonim

Avea nouă ani, era în clasa a treia şi-l chema Ghiocel. Fusese impulsul de ultim moment al bunicului care, înainte de a declara naşterea băiatului la Primărie, trecuse pe la cârciuma din colțul străzii. Se simțea cătrănit că fie-sa îl hiritisise cu un nepot din flori şi, cum afară tocmai dădea colțul ierbii, ideea i se păruse grozav de inspirată.

Se iscase scandal mare în familie, nevastă-sa şi fata săriseră cu gura pe el, dar bătrânul chiar treaz nu înțelegea de ce, la o adică, Ghiocel ar suna mai caraghios decât Mugurel, Crin sau Bujor?! Dar lumea sfârşeşte prin a se obişnui cu toate celea şi, oricum, încă de la grădiniță, nimeni nu-i spunea altfel decât Puricei. Era mititel şi firav — „zici că intră într-o cutie de chibrituri” — , oacheş, cu un neastâmpăr care-l făcea să vibreze, incapabil să stea locului. Cine îl vedea, îşi spunea că numai ochii-s de el. Rotunzi ca nişte nasturi, cu nişte gene lungi şi lucioase, parcă tot stropite cu rouă, ardeau tăciuni aprinşi pe feţişoara slăbuță şi palidă. În acelaşi timp, izbea lipsa lor de veselie. Privirea băieţaşului contempla, medita sau iscodea, dar nu râdea niciodată. Cine stă însă să ia seama la toate nimicurile şi, cum lui Puricel nu i se dădea atenție, amănuntul trecea neobservat. Un fapt mai puțin comun, ai lui, departe de a-l decreta împăratul familiei, dimpotrivă, îl ignorau, prioritate având viața fiecăruia dintre ei. Or, copilul incomoda, fiind mai degrabă tolerat decât iubit.

Bunicul, vreme de patruzeci şi cinci de ani mecanic de locomotivă, considera că şi-a făcut cu vârf şi îndesat datoria față de patrie

şi familie şi nu mai avea decât o singură preocupare majoră — asigurarea financiară a țuicii de fiecare dimineață. O consuma cu deliciu la birtul din vecini, unde se făcea politică subțire, se înjura Guvernul, FMI-ul, Banca Mondială şi intervenția NATO în Iugoslavia, pentru că, nu-i aşa, toată lumea avea televizor şi nimeni nu trăia cu capul între urechi! În rest, nu-l interesa nimic, aducându-şi uneori aminte, în zi de pensie, să-i cumpere un pachețel de „ciungă" lu' ăla micu'. Aflat în dispoziții duios afective, îl căina: „Vai de capul lui de amărât, — la nimerit fie-mea cu stângul. Tată n-are, mă-sa are minte cât lâna de pe broască, iar el s-a iscat sfrijit ca firul de pai. Ce meseriaş să scoți dintr-un năpârstoc ca ăsta? Poate de-un croitor, dac-o avea deşte îndemânatece."

Cât despre bunică, n-avea inimă şi timp să se uite la Puricel nici cu cotul. Întâi că fie-sa, Getuța, copilul în care-şi îndesase cele mai multe nădejdi, ferfeniță i le făcuse, dezamăgind-o pe viață. Fusese cea mai frumuşică dintre surori, dezghețată, avea ceva carte şi „un lipici de nemaipomenit, cade pe moment cu tronc la inimă. S-a izbit lu' Tuşa Mare, sora lu' bunica, şi aia tot aşa..."

Ghiocel auzise în nenumărate rânduri vorbele acestea şi altele asemenea, fără să înțeleagă mare lucru, atâta doar că bunica e nemulțumită de Getuța, adică de mama lui. Era în schimb mulțumită de tanti Jeni, fata cea mai mare, o grăsană gălăgioasă care mirosea urât şi săruta cu țepi din pricina mustății aspre, nedepilate. Tanti Jeni, da, o pocnise, era patroană de măcelărie şi bunica nu mai contenea să povestească despre chiverniseala din casa fie-sii a mare! Se ducea zilnic la ea să-i dea o mână de aju-tor la prăvălie sau în casă şi, când se întorcea, pe seară, cu sacoşa plină de cărnărie, pentru că Jeni nu era scârțană, iar bărba'su nu i se aşeza dimpotrivă nici cu umbra, nu-i stătea o clipă gura, descriind belşugul fie-sii. Când omul e mintos şi harnic... asta e! Se procopseşte!... Uitase că pe vremea când Jeni se afla domnişoară, se tânguia cui vrea s-asculte că găliganca o să-i rămână piatră în casă, unde-i prostul ăla să-şi ia muiere una care dă gata o găină la o singură masă şi tot se mai vaită că-i e foame?! Noroc că Jeni uitase şi primea ovațiile de azi cu aceeaşi indiferență veselă care o ajutase să înregistreze ocările de odinioară.

Puricel auzea multe, dar pricepea prea puține şi nu sta nimeni să i le desluşească...

— Copilul ăsta, adică el, ţipa mama în fiecare zi, mi-a stricat viaţa...

(Şi aici, băieţaşul îşi imagina o maşinărie, un ceas sau o jucărie care trebuie duse la reparat. Dar viaţa? Cum poţi scăpa viaţa ca pe o ceaşcă pe cimentul din bucătărie, de exemplu, şi s-o spargi?!)

Bunica răspundea totdeauna la fel:

— De, nu eu te-am învăţat să-ţi ridici fustele de la cinşpe ani. Cum credeai că se fac copiii? Îi scrii lui Moş Crăciun să trimită barza la anul?

— Adică, pentru o singură greşeală, trebuie să plătesc până închid ochii?

— Două greşeli, fata mamii! Întâi, că i-ai dat-o fără vereghetă! De al doilea, c-ai lăsat plodul, isteaţa de tine! Când te rugam du-te, mamă, la doctor că Iliescu — pupa-l-aş! — a dat drumul la chirotaje, tu nu, că fie ce-o fi, vrei copil cu Severino. Ziceai că, dacă-i agăţi broscoiul de gât, alde Şpaghete dă năvală la Primărie. Uite c-a dat bir cu fugiţii... Păi de, pălărie ai, minte ce-ţi mai trebuie?

— Dar sunt tânără, mamă, urla Getuţa şi Puricei se ascundea îngrozit sub masă. Abia am împlinit două'ş cinci de ani, vreau să-mi trăiesc viaţa!

Bunica sălta din umeri şi mai adăuga un praf de făină la rântaş, să iasă sosul mai grosuţ:

— Trăieşte-ţi-o, maică, te opreşte careva?

Aici, mama dezlănţuită începea să arunce prin casă cu tot ce-i cădea în mână:

— Cum? Din golan în golan? De ce vorbeşti ca o nemernică? Ştii bine că n-apuc să pomenesc de băiat că toţi o iau la goană!

— Cred şi eu! De un câine de pripas să zic că te mai milostiveşti, dar cine se porneşte la drum cu plodul altuia, să-l înalţe şi să-l facă om?!

Mama continua să bâzâie, fără s-o mai asculte:

— În loc să-mi dai un sfat, să mă înveţi de bine, dumneata mă batjocoreşti!

Ghiocel stătea ghemuit — acum chiar că ar fi încăput într-o basma — cu inima gămălie şi ochii strâns închişi de frică. Era clipa când bunica, scoasă din fire, azvârlea lingura ori furculiţa ori ce avea în mână şi îşi înfigea mâinile în şolduri:

— Ce să te învăţ, neghioabo? Când te învăţam de bine, cum zici, îţi puneai bluza cu buricul gol şi plecai cu uşă trântită, cică să te las

în pace şi să-mi văd de sarmale şi varice! Şi acum, pofteşti povaţă! Vrei povaţă? Scapă de plod. Dă-l de suflet sau omoară-l dracului, ei, fir-ar să fie!...

Puricel înţelegea un singur lucru. Mama a făcut odată ceva, ceva rău, chiar de ruşine, dar el e vinovat şi amândouă erau foarte supărate pe el. De aia mamei lui nu-i place să se plimbe cu el şi, când ies în oraş să-i cumpere trening sau sandale, Ghiocel merge cu câţiva paşi înainte, iar mama îl supraveghează, mergând în spate. O dată s-au întâlnit la gogoşerie cu un domn bărbos şi mama a spus repede: „e nepoţelul meu, băiatul soră-mii." Puricel a ridicat ochii, credea că mama glumeşte sau poate a uitat, dar ciupitura de pe ceafă — l-a amuţit.

Mama mai are şi o prietenă, Cătălina. Stă chiar deasupra magazinului pentru copii şi s-au abătut şi pe la ea. Poartă părul lung şi seamănă cu o doamnă de la buletinul meteo. Pe Puricel l-au lăsat să se joace cu Puc, canişul, iar ele au băut cafea şi vişchi.

— Maică-ta are dreptate, spune tanti Cătălina. Există o grămadă de lume care vrea să adopte un copil. În primul rând, străinii, dar şi de ai noştri sunt destui.

— E prea mare. Îi vor mici, până în trei-patru ani. Şi pe urmă, dacă într-o zi se întoarce totuşi Severino?

— Aşteaptă tu, Geto, să se întoarcă Severino şi Dunărea s-o ia la deal! Nu, că eşti nebună de-a binelea!

Mama dă pe gât restul de băutură şi zâmbeşte dulce, aşa cum zâmbeşte ea după ce bea din pahare mici:

— Şi mi-e dor, soro, de o aventură cu un superb din ăia, ca la telenovele, cu un sacou galben! Mi s-a pus pata pe galben!...

Singură domnişoara învăţătoare a simţit că se întâmplă ceva cu Puricel. Mai deunăzi, i-a trecut degetele prin bretonul aspru şi bogat.

— De ce eşti aşa trist, Ghiocel? De fapt, toţi suntem trişti..., şi a trecut mai departe, printre şirurile de bănci.

Nici domnişoara nu-i mai veselă. Are nas trist, veşminte triste, surâs trist şi pare că se gândeşte mereu la ceva, despre care numai ea ştie... În timpul ăsta, copiii îşi fac de cap, chicotesc, băieţii mai răi trag fetiţele de păr, sau mănâncă. Singurul care nu mănâncă, nici în recreaţie, e Puricel. Cine să-i pregătească lui pachetelul de dimineaţă? Când începe el şcoala, la unşpe, toţi sunt plecaţi de mult. Bunica la tanti Jeni, mama la serviciu, bunicul la cârciumă. Las' că nici nu-i e prea foame, totuşi trage cu ochiul la gustarea celorlalţi. Tartine învelite

în sclipici, ca bomboanele de pom, ciocolată, banane şi portocale gata cojite. E o clasă de copii bogaţi, pe mulţi îi aduce la şcoală cu maşina — Puricel n-a urcat niciodată în vreuna — toţi cu ceasuri pe mână, camera lor, în care dorm singuri, şi calculatoare!

Cel mai grozav băiat din clasă (Doamne, cât ar vrea Ghiocel să-i semene, şi seara, la culcare, atunci când nu-i Superman, se închipuie în pielea lui) e Bogdan. Vine la şcoală pe bicicletă, iarna merge la schi cu părinţii, are cei mai formidabili muşchi din clasă şi adidaşii cei mai scumpi. Doar Anamaria are o pereche la fel.

Imaginea Aneimaria încălzeşte sufletul lui Puricel. Seamănă cu fetiţele cuminţi şi istețe de la desene animate, cu Heidi, cel mai bine. Puricei nu stă prea mult la televizor, pentru că bunicul se uită doar la emisiuni sportive, mama, când stă acasă, vrea doar filme şi muzică uşoară, bunica nici nu-l deschide, „fin'că-i face gălăgie'n cap şi-i creşte tensiunea”. Pe Heidi însă o ştie bine şi Anamaria... ce mai, e la fel! Amândouă... o bomboană! Două bombonele.

Ghiocel e un şcolar potrivit, nici prea-prea, nici foarte-foarte. Sigur, însă, cel mai sfrijit şi cel mai sărac. Pe el nimeni nu-l ajută la lecţii, nimeni nu-l duce la bazin, nimeni nu-l tunde la modă. E liber, în schimb, să facă tot ce pofteşte, cu condiţia să nu-şi rupă hainele şi a doua, impusă de el însuşi, să vină când trebuie la masă. Dacă întârzie, nu mai găseşte nimic. Mama mănâncă mai mult pe stradă, pizza şi gogoşi, bunica, la tanti Jeni, iar bunicul vine atât de flămând de la birt, că goleşte tot frigiderul. Ca să apuce să înghită ceva, trebuie neapărat să ajungă acasă înaintea lui...

Puricel se plimbă mult, îşi cunoaşte cartierul pe degete, dar cel mai mult zăboveşte în preajma Aleii T., acolo unde locuieşte Anamaria. E o stradă straşnică, fără blocuri, totdeauna curată, plină de câini eleganţi, cu zgardă şi medalion, care dorm în casă. Şi casele sunt frumoase, cu grădini pe care le stropeşte cu furtunul un om în pantaloni albaştri, dar cea mai frumoasă este a lu' Anamaria. Are cărămizi roşii, acoperişul străluceşte în soare ca solzii de peşte iar veranda — aşa îi zice fetiţa balconului cât o cameră — e din piatră brodată, cenuşie ca şoarecele. Acolo unde începe scara spre verandă, se află de o parte şi de alta, aşa, cum ar fi două mingi uriaşe de fotbal (Puricel nu le poate cuprinde cu braţele) alcătuite din floricele mici roz şi albastre, despre care nu ştie că se numesc hortensii. Pe ziduri se caţără trandafiri graşi, cum n-a mai văzut nicăieri, prin grădină se plimbă un câine ţanţoş, înalt şi

slab, cu multe pete negre pe blana albă, iar în spatele casei, a auzit Puricel vorbind colegii, se mai află o seră şi o dulbină cu peştişori de toate culorile. Ghiocel crede că-i un castel din „O mie şi una de nopți”, iar Anamaria, prințesă. Deşi n-a trecut niciodată de gardul de piatră traforată, ştie o grămadă de lucruri despre cei care locuiesc în castel. Când nu trece nimeni pe stradă, se cațără în castanul de la marginea trotuarului şi urcă în vârf ca o maimuțică. De aici, are o privelişte minunată şi stă ceasuri întregi, înregistrând orice mişcare. Tatăl Aneimaria seamănă cu Guliver în Țara Piticilor, are o maşină turtită, ca o broască roşie care stă pe burtă, şi e întotdeauna foarte grăbit. Mama lui Anamaria nu zâmbeşte, e frumoasă, „parcă nu-i pasă de nimic” — traduce Puricel aerul de suverană îndepărtare — şi păşeşte împletit, exact ca doamnele din revistele de modă pe care le vede la televizor. Mai sunt în casă două femei cu şorțuri albastre care au mereu de scuturat câte ceva pe la ferestre şi încă una, îmbrăcată toată în alb şi care n-are altă treabă decât să plimbe un cărucior cu un bebeluş, frățiorul Aneimaria. De la patru la cinci, Anamaria exersează la pian şi Ghiocel ascultă răbdător gamele împiedicate şi interminabilele arpegii care se revarsă prin geamurile deschise. La cinci, se iveşte la colțul străzii Bogdan, gonind pe bicicletă. Uneori, îl însoțesc şi alți colegi, fiecare pe bicicleta lui. A Aneimaria e strălucitoare ca argintul. Se duc în parc, să se plimbe. Râsetele şi țipetele lor — Bogdan ştie să facă ca Tarzan şi Winnetou — sperie păsărelele, gonindu-le în înaltul cerului.

Puricel coboară din copac şi se duce acasă.

De câteva zile, clasa forfoteşte, se agită, pluteşte o nerăbdare festivă, ca în preajma Crăciunului. Fetițele, în special, afişează un aer important, de conspirativitate, au tot timpul ceva de şoptit la ureche, în timpul orelor, bilețelele circulă trafic neîntrerupt, iar în recreații se îngrămădesc în jurul Aneimaria, păzită cu străşnicie de statul ei major, Sandra şi Andreea. Doar ele, privilegiatele, au dreptul s-o țină de braț, sau după talie, când se plimbă prin curte, discutând cu aprindere şi teribil de aferate. În mai puțin de două zile însă, misterul devine secretul lui Polichinelle: peste o săptămână, Anamaria împlineşte zece ani, iar părinții ei i-au promis un party, o serbare „în stil american”, după cum explică, încântați de rezonanța cuvintelor, copiii, la ei acasă. Elementul surpriză s-a epuizat, căci deja toată lumea ştie în amănunt cum se va desfăşura petrecerea, dar asta nu o face mai puțin fascinantă.

Grasă şi proastă

Întâi şi întâi că va avea loc în grădină, care acum, în plin Florar, e o minunăție de arome şi culori. În special trandafirii de pe ziduri, care sunt neasemuiți, îți vine să crezi că însăşi primăvara s-a despletit, revărsându-şi cosițele de raze peste castelul Aneimaria. Dar parcă numai trandafirii? Copacii înfloriți, zici că-s mirese, stânjeneii discreți, ca nişte doamne voalate, ridică arome dulci în calea crinilor fuduli, gazonul bine stropit, scăldat în cea mai verde aquarelă, îți dă brânci la o plimbare cu picioarele goale. Puricel parcă simte mătasea umedă sub tălpi... Uite ce a mai izbutit să prindă din şuşoteala copiilor: o să fie serpentine şi confetti, buchete de baloane colorate în pomi, fotograf, bufet cu tartine delicioase, un tort uite-aşa — şi fetițele deschid brațele gata-gata să le smulgă din subsuori — Coca-Cola şi — O! — multă, multă înghețată, după poftă!

Puricel nu-i găman din fire, dar înghețata îi place. Şi cartofii prăjiți. Înghețată a mâncat doar de patru ori de când ține minte el şi îşi propune ca de astă dată să se sature. N-o să se atingă de nimic altceva. Poate de Cola...

Dar asta nu-i totul. Fiecare zi aduce alte ştiri, din ce în ce mai extraordinare! Vor avea şi „muzici" şi, surpriza surprizelor, un artist de la televiziune va veni să joace special pentru ei. A, şi să nu uite, fiecare copil va primi acasă o invitație specială. Puricel chicoteşte în sinea lui. Acum pricepe rostul cartonaşelor cât palma pe care fetițele desenează chiar şi în timpul orelor, un chenar din tot felul de floricele, iar la mijloc scriu câte un nume...

De două zile, Ghiocel consultă de trei-patru ori pe oră cutia poştală de acasă. E din tablă verde, agățată strâmb pe gardul cu vopsea scorojită, dar lui i-a devenit dragă. E frumoasă şi... bună. Un gând îl străfulgeră: în viața lui, n-a primit nici o scrisoare. Asta va fi prima. Se simte atât de fericit, că abia mai poate respira.

Nu-i expansiv de felul lui, mai degrabă tăcut, dar nici nimeni nu stă să-l asculte. Acum însă nu mai rezistă, trebuie să-şi împărtăşească bucuria. Pe seară țopăie în jurul bunicii, care curăță în fața casei un lighean de spanac. Face tot felul de giumbuşlucuri cu o minge mică şi tare, singura lui jucărie. Nu ştie cum să înceapă, până ce bătrâna îl priveşte sâcâită peste ochelari:

— Ci stai boalelor odată, zumzăi ca un bondar!

Obrajii învăpăiați ai copilului o bagă în sperieți. Şi ochii îi strălucesc ca la nebuni, ard lumânare mistuită de vânt. Te pomeni c-are

fierbinţeală şi dintr-o dată percepe dimensiunile catastrofei! Bani pentru medicamente şi doctor, cine stă să-l îngrijească? Încearcă să-l prindă de mână:

— Ia vin' încoa! Te doare ceva? Te ia cu frig?

Băieţaşul se smulge şi dă ocol bunicii, sărind într-un picior.

— Ce-mi dai dacă-ţi spun ceva? Ceva ce n-am mai spus la nimeni? Nu mai aşteaptă şi rosteşte dintr-o suflare: sunt invitat la Anamaria sâmbătă, la partiul de ziua ei... O să fie baloane şi muzici, şi vine toată clasa, şi îngheţată câtă vrei! Şi Cola, şi artişti...

Bătrâna îl priveşte dintr-o parte:

— Ce tot tolocăneşti acolo? Mă zăpăceşti de cap, nu pricep... Cine te-a invitat?

Ghiocel o ia de la capăt, explică pe îndelete cine-i prinţesa din castelul cu trandafiri şi ce minunăţii îi aşteaptă acolo, sâmbătă. Bunica îl măsoară sceptică:

— Şi tu ce cauţi acolo?

— A invitat toată clasa, argumentează suprem Puricel.

— Hm, foarte frumos din partea ei... Te-ai gândit ce cadou îi faci? La asemenea mândreţe de petrecere, nu poţi merge cu mâna goală, oricât ai fi de sărăntoc. Mai bine nu te duci decât să râdă ăia de tine!

Ghiocel a încremenit cu gura căscată şi un picior în aer. Bătrâna îi surprinde blocajul şi constată cu satisfacţie:

— De, nepoate, toţi dăm să ne cocoţăm, dar nu fiştecine are şi scară.

Norocul e de partea lui Ghiocel. Vineri, mama îi pune în mână nişte bani înveliţi în hârtie.

— A venit vara, îţi trebuie un şort şi câteva maiouri. N-am timp să merg cu tine, dar am oprit lucrurile, tu doar duci banii şi le iei, de la marketul de sub tanti Cătălina. Întrebi de una, doamna Emilia, care te aşteaptă. Fii atent unde pui banii, să nu-i pierzi...

Ideea nu i-a venit chiar de la început, dar, ciudat, după ce a înfăşurat banii într-o punguţă de plastic strânsă cu un cauciuc şi i-a băgat în buzunar, — la cuprins dintr-o dată un sentiment de linişte, de siguranţă. După plecarea lu' mama — făcea week-end-ul cu un bărbos care venise s-o ia din faţa casei, într-o maşină galbenă — , Puricel a mai zăbovit prin curte, jucându-se cu un căţel din vecini. Rămăsese singur în toată casa, dar nu era prima oară şi, dacă i se făcea de ducă, trebuia doar să încuie şi să pună cheia „bine”, adică într-o gaură de

sub fereastra bucătăriei. Se făcuse de patru şi Ghiocel tot nu se urnea. Ceva nedesluşit parcă-l ținea de umeri şi îl împiedica să se ducă la market, să ridice pachetul. În cele din urmă, după ce se asigură că a încuiat bine şi că banii sunt la locul lor, în buzunar, plecă ronțăind dintr-un măr pipernicit. Şi din nou se petrecu ceva ciudat. În loc s-o ia spre market, fără să-şi dea seama, dar mai degrabă singure, picioarele lui Ghiocel se îndreptară în direcția opusă. Tot singure se opriră în fața vitrinei de la Bambini. Împinse uşa de sticlă şi dintr-o dată se trezi într-o lume de basm.

Era un magazin de jucării de curând deschis de un cuplu de italieni. Dintâi, Ghiocel rămase țintuit locului, cu răsuflarea tăiată. Nu văzuse până atunci asemenea frumuseți şi ochii îi alergau în toate părțile, neştiind unde să se oprească. Se simțea amețit de fericire şi, spre norocul lui, nici o clipă gândul că toate aceste minunății nu-i aparțineau, că erau destinate altor copii, nu-i adumbri bucuria.

Zăbovi până la închiderea magazinului, oprindu-se la fiecare stand, dinaintea fiecărei jucării. Îi plăceau cu deosebire cele mecanice şi electronice, care se mişcă, vorbesc, aleargă, se extazie dinaintea viaductului şi a şefului de gară cu o minunată şapcă roşie, de la trenul electric, chicoti salutând animalele de pluş, atât erau de drăgălaşe, se uită curios la cutiile cu puzzle, la armele cu aer comprimat, scoase un țipăt mic când dădu ochi cu păpuşile. Ce rochițe, ce bucle de toate culorile, lucioase ca mătasea de porumb, ce pantofiori, uite, una are şi gentuță şi, lângă ea, doi bebeluşi gemeni!... Toate sunt nişte prințese şi toate seamănă cu Anamaria.

Când, într-un târziu, Ghiocel îşi luă inima în dinți adresându-se vânzătoarei, nu-şi dădea seama că, de fapt, hotărârea o luase de mult.

— Vrei să cumperi ceva, băiețaş?

Cu gâtul uscat de emoție, Ghiocel dădu din cap. Articulă în şoaptă:

— O păpuşă, şi îndreptă degețelul nu prea curat spre o Barbie, aproape cât el de înaltă, îmbrăcată în rochiță marinar. Aia!

Femeia îl măsură competentă, de la sandalele jerpelite (câți copii ați mai văzut fără adidaşi?), ca şi genunchii, de altfel, până la tricoul cu litere şterse, decolorat de atâta spălat, şi surâse cu o umbră de tristețe:

— Mi-e teamă că-i cam scumpă, dar avem altele mai mici, la fel de frumoase.

Ghiocel o privi descumpănit şi un norişor de spaimă i se strecură în suflet. N-avea puşculiță, pentru că lui nu-i dădea nimeni bani de

buzunar, nu-şi cumpăra nimic singur şi, în sensul acesta, era mult mai ignorant decât alți copii de vârsta lui. Scoase pachețelul învelit în plastic şi începu să înşire pe tejghea, bancnotă lângă bancnotă, ceea ce el îşi închipuia că reprezintă o avere. Poate că doamna asta nici nu ştia ce mulți sunt! Ridică ochii rotunzi în care pâlpâia un firicel de speranță:

— Ăştia toți nu ajung?

Vânzătoarea clătină din cap, stoarsă de milă. Zău dacă nu i-ar fi cumpărat-o ea pe Barbie, dar suma era cu adevărat mare şi, de, fiecare le are pe ale lui.

Băiatul îşi căuta cuvintele:

— Atunci... atunci...

Femeia scotoci îndelung prin mulțimea de „prințese" şi se întoarse cu o păpuşică micuță cât o palmă de om mare, închisă într-un penăraş de plastic. Pe capac scria cu litere de aur Isabella.

— E... e ca o puricuță, îngână Ghiocel, gândindu-se la porecla lui.

— Asta-i tot ce poți căpăta pentru banii tăi, puişor, spuse femeia, gândind că va completa ea oricum suma cu câteva mii de lei. Dar uite-te cât e de drăgălaşă! Ce rochiță minunată are, ce păr frumos...

Ghiocel o îndrăgi pe loc, observând în extaz:

— Şi închide şi deschide ochii!

Vânzătoarea îi spori entuziasmul, manevrând păpuşa:

— Spune şi mama!

Era pensula finală pentru un tablou trandafiriu. Ghiocel plecă fericit, strângând la piept păpuşica somptuos împachetată.

Ghiocel ascunse pachețelul într-un dulap cu vechituri, unde nu umbla nimeni mai mult de două sau trei ori pe an şi țopăi toată seara prin casă, beat de fericire. Din când în când, neobservat, se ducea la dulap să se asigure că pachetul mai e acolo, că Isabella „face bine". Bunica, improvizând din resturi o tocăniță de seară, mormăi:

— Nu'ş ce-a pățit băiatul ăsta, dar de vreo două zile parcă a dat strechea în el! Zburdă ca un tăun care a dat peste o balegă!

— Neam de macaronari, decise bunicul pe jumătate beat. Ăştia şi pe năsălie joacă țanțarola! Aşa o ia el razna, dar când se întoarce mă-sa se potoleşte.

Inima lui Puricel se opreşte pentru o clipă. A şi uitat de mama. Ce o să-i spună de bani? Unde-s şorturile şi maiourile?... E, dar abia-i vi-

neri seara, până poimâine când se întoarce, hă, hă... mai e mult, o veşnicie! Două zile întregi!

Toată dimineața de sâmbătă, Ghiocel nu se desprinse de casă, pândind sosirea poştaşului. O vagă îngrijorare îl cuprinse abia pe la prânz, când se repezi într-un suflet la şcoală în speranța că ar putea găsi invitația acolo, în banca lui. Dacă se gândea bine, nimeni nu ştia unde locuieşte. Întâi, că n-avea nici un prieten, şi pe urmă bunica nu-l lăsa să aducă acasă „toți zăpăciții, mă doare capul şi fără ei...” Asta era, precis! În lipsa adresei, îi lăsaseră invitația la şcoală.

Pătrunse plin de nădejde în clasa pustie. Față de vacarmul obişnuit al peisajului, liniştea desăvârşită părea ciudată şi, instinctiv, păşi în vârful picioarelor, de parcă s-ar fi furişat. Ridică tremurând capacul pupitrului. Câțiva gândaci speriați fugiră care încotro, abandonând un cotor de măr ruginit.

După amiaza, târziu, sleit de aşteptare, Ghiocel îşi târa picioarele prin curte. Se lăsă pe vine, ştergând cu spinarea zidul văruit al casei. Prin fereastra deschisă răzbăteau sforăiturile şi horcăielile bunicului, adâncit în somn zbuciumat de beţiv. Invitația tot nu venise şi era aproape ora şase. Serbarea Aneimaria începuse la cinci. Dar dacă... Ideea îl arse ca o limbă de foc. Dădu buzna în casă, o înşfăcă pe Isabella şi o luă la goană spre castelul cu trandafiri. Era sigur că părinții Aneimaria se răzgândiseră, că nu mai făceau party. Parcă mama nu se răzgândise de atâtea ori, şi când îi promisese că-i ia patine, şi când trebuia să-l ducă la circ! Dar el, el o să-i dea păpuşica şi fără party. O să i-o pună în brațe şi... gata!

Ghiocel coboară din castan. E obosit, parcă ar tot dormi, amețit, şi simte un pumn de plâns în capul pieptului. Ce de baloane, şi muzici, şi cutii cu lumină colorată prin copaci, şi farfurioare vârfuite cu frişcă, şi Cola, şi fetițe cu bucle ca nişte cârnați si volane!... Băieții au fundă la gât şi floare pe haină! Sunt toți, nu lipseşte nici unul! A venit şi Oancea Cornel, cel mai prost din clasă, şi Rățescu Paul, repetentul care mai şi fură de la copii!... Şi ce tort mare, cât roata de la maşina de cusut a bunicii! Panglica roşie care adună în creştet buclele Aneimaria se apleacă fluture uriaş, deasupra lumânărilor. Bogdan începe să aplaude... Imaginile se amestecă, se voalează, se umplu de lacrimi. Puricel se îndreaptă spre casă. Trupul firav s-a încovoiat de parcă toată povara lumii i-ar apăsa umerii plăpânzi. În brațe, atârnă greu Isabella... Face un mic ocol şi intră în parcul unde, în zilele frumoase şi du-

pă ce şi-a terminat exerciţiile la pian, Anamaria se plimbă cu bicicleta. E plin de lume şi copii şi Puricel trebuie să meargă mult până găseşte un loc unde nu-l vede nimeni. Ce să facă el cu păpuşica? Unde s-o ascundă? Ce-ar zice mama sau bunica dacă?... Se uită încă o dată jur-împrejur şi abandonează pachețelul pe un tufiş cu frunze tari, tuns ca un arici pătrat.

Un scâncet se prelinge în înserarea deasă. Ghiocel?... Isabella?

ROMANTISM

Partida de poker era ratată, Tamara telefonase în ultima clipă că n-o lăsase bărbatu-său să plece de acasă. Zăcuse deja o săptămână din pricina gripei şi se temea de o recidivă. Îi părea rău etc., nouă şi mai rău pentru că eram prea superstiţioase ca să jucăm cu „o mână moartă”.

Seara însă de-abia începuse şi schimbarea de program ne deruta. Dacă am fi trăit altundeva, mai către apus, ne-am fi dus la un stabiliment pentru femei, ne-am fi îmbuibat cu dulciuri şi am fi ascultat muzică de café-concert. La noi însă, posibilităţile de divertisment pentru trei doamne serioase şi destul de grase sunt limitate.

Lilica, gazda, şi cea mai speriată dintre noi că ar putea petrece o seară fără companie, propuse cu aerul că i-a venit o idee extraordinară:

— Hai să ne destrăbălăm! Am făcut un cocteil de cafea o bunătate şi mi-a rămas şi nişte colivă de sâmbătă... Da, l-am pomenit pe răposatul. Mi-a ieşit, ca niciodată, prăjitură!

Didina, cea mai caraghioasă din grupul nostru, incluzând-o şi pe Tamara, îşi lăsă capul pe spate, părând să reflecteze adânc. De când o cunoşteam, şi asta însemna deja istorie, se îmbrăca indiferent de anotimp în mătase naturală, purta tocă şi toţi soţii pe care-i avusese, patru, fuseseră nişte omuleţi firavi şi excesiv de nervoşi. Nervoşi, nu mânioşi.

Cele trei rânduri de guşi îşi reluară locul pe şiragul din bile de os de la gât şi mormăi pe nas:

— Hm, ar fi o idee. Ştiu că te pricepi la colivă...

Lilica o asigură încântată:

— Ai să vezi. Bob cu bob... Dacă vreți, deschidem televizorul. La şapte jumate începe o telenovelă nouă.

— A, nu, am sărit de pe scaun, în cazul ăsta eu am plecat! Nu suport rahaturile alea diabetice!

— Păi, comentă gros Didina, la tine, dacă nu vine un derbedeu, din ăla care se bate cu picioarele să le mute fălcile şi să-i cosească pe toți, închizi televizorul.

— Ba mie îmi plac, spuse Lilica visătoare cu gândul la telenovele. Artiştii sunt frumoşi şi eleganți, locuiesc în case splendide, peisaje de vis... Totul respiră bunăstare, nimeni nu are grija zilei de mâine.

Didina îşi admiră mâna grasă, cu mâna plină de „bube", în exprimare folcloristică de dată recentă. Adică, inele masive cu pietre mari.

— Ba pe mine tocmai ăia mă enervează! La unii numai aur şi miere, la noi, doar balegă şi fiere. Pe urmă, să-mi spuneți şi mie, unde s-au mai văzut atâția frumoşi înghesuiți pe metru pătrat? Ce, s-au adunat la noi toți sluții pământului?

Lilica începu să toarne din licoarea cafenie, umplând paharele care erau de apă. Asta îmi place la ea, nu-i zgârcită şi duce la băutură.

— Treaba voastră, n-aveți decât să cârtiți, eu mă dau în vânt după poveştile romantice. Vezi, asta a pierdut epoca modernă, romantismul. Un an întreg a găsit bunica flori pe pervazul ferestrei până să afle cine i le punea acolo.

— Şi cine i le punea? se interesă Didina.

Am început să râd.

— Nu fi caraghioasă, evident că viitorul soț, tata mare al Lilicăi...

— Fleoşc! Credeam că măcar Franz Iosef. Romantismul! Am fost în romanțe cu patru bărbați. Legitim, că dacă ar fi să-i pun la socoteală pe toți...

Spirală cu mâna în aer, ai fi zis că s-a iubit cu jumătate din Bucureşti.

— Nu vorbim despre acelaşi lucru, oftă Lilica. Mi-ar fi plăcut să am măcar o singură amintire romantică, să fi întâlnit bărbatul din vis. Măcar o dată!

— Da' Lache ce avea, soro? o trezi Didina. Văd că te-nghesui cu parastasele, când s-a prăpădit, plângeai de-ți sărea pălăria de pe cap... Nu zic că Lache era o poză de bărbat, crăcănat, chelbos şi cu peri exact pe unde nu trebuie, dar asta a pupat mă-sa când era tânără, as-

ta a ieşit. Acum te ţin şalele că nu l-ai întâlnit pe Raf Valone să-ţi cânte la balalaică pe lună plină.

— Şi de ce nu? se enervă Lilica. Aveam şi eu dreptul măcar la o amintire!

— Are dreptate, am intervenit. Lilica a fost totdeauna o romantică şi o sentimentală, a tânjit şi ea după un trubadur, după o aventură neaşteptată...

— Tot nu înţeleg, se încăpăţâna Didina, ce pofteşti?

— Un trubadur! am ţipat. Un tenor, ce naiba nu pricepi. Lache a fost un tip cumsecade, dar nu-l chema Almaviva! Nici Armand Duval şi nici De Grieux!

— Că parcă ea e Tosca de Puccini! Bateţi câmpii amândouă.

Trase o duşcă ţeapănă şi-i îndreptă o privire subţire, plină de satisfacţie, care anticipa: „fii atentă, acum te dau gata!”

— Romantism, Făt Frumos în Cadillac alb, aventură neaşteptată! Zici că n-ai avut parte şi nu te contrazic. Vară-ta, Claudia, însă, a avut parte din plin, şi cu ce s-a ales?

— E altceva, bombăni supărată Lilica. Amesteci lucrurile.

Didina se miră fals:

— Zău? Altceva? N-am auzit în viaţa mea poveste mai romanţioasă şi mai aventuroasă. Se răsuci spre mine: tu, asta, de te hlizeşti ca proasta în târg, ai apucat-o pe vară-sa, Claudia?

— Nu l-am apucat nici pe Tudor Vladimirescu.

— Ha! Ha! Ha! Chişcă-mă să râd, Ioane, c-am votat tromboane! Poţi să fii serioasă un moment? Claudia asta a fost cea mai frumoasă fiinţă pe care am văzut-o în viaţa mea, la cinema sau pe stradă, şi tu mă ştii că nu vin uşor de-a dura.

— Era într-adevăr răpitoare, confirmă Lilica trecând în dormitor să-mi aducă o fotografie. Unică!

— Îţi tăia respiraţia când o vedeai! La degetul mic o ţinea pe vizigota aia, cum îi zice, Greta Garbo, care, fie vorba între noi, avea nasul lung şi ascuţit, picioare de dorobanţ, doi centimetri de ceafă. N-a existat femeie în generaţia ei care să n-o invidieze.

— În afară de tine, fireşte, am observat sarcastic.

Lilica puse în mijlocul mesei fotografia înrămată a unei femei în mare toaletă, un portret artistic făcut la Bellinski. Era într-adevăr impresionantă, o blondă pe care o presimţeai autentică, cu trăsături de-

săvârşite. Rochia de tul pe mai multe jupoane scotea în evidență o talie neverosimil de subțire, gleznele erau de marchiză.

— Şi asta-i nimic, sublinie Didina. Împrăştia o lumină care-ți lua ochii, nu se vede în poză...

— Cu ce se ocupa? am întrebat.

— Era tractoristă! rânji Didina, fruntaşă în producție! Ce părere ai?

— S-a măritat la optsprezece ani. Liceul — la terminat după aia, în particular, explică Lilica.

— De ce naiba s-a grăbit?

— Păi cam aşa se întâmplau lucrurile în timpul războiului. Era o furie printre tinerii de atunci, se cunoşteau şi se căsătoreau în câteva zile.

Raul era căpitan de aviație, aflat într-o permisie de o săptămână. Se cunoscuseră la Balul Crucii Roşii şi peste două zile erau căsătoriți. Urmaseră patru zile de vis la Sinaia, după care Raul plecase din nou pe front. Căzu cu aparatul la Minsk şi nu se mai întoarse niciodată. La nouăsprezece ani, Claudia era văduvă.

— Romantic, am comentat, dar s-a mai văzut.

— N-ai văzut nimic, râse Didina. Ce-i mai romantic abia urmează. Rămase cu degetul într-o nară, rostind pe gânduri: Acum îmi vine în minte prima oară! Despre Claudia poți să spui că s-a născut şi a trăit sub semnul romantismului.

— Cum ai ajuns tu la concluzia asta?

În sinea mea, mă amuzam. Ideea de romantism era tot atât de departe de făptura şi înțelegerea Didinei ca Argeşul de Cascada Niagara. Prozaică sub toate aspectele, avusese pentru bărbații ei un dispreț nimicitor, dar nu ea întocmise firea, aşa gândise Dumnezeu lumea-pereche şi trebuia musai „să-şi facă rândul”.

— Începe tu, Lilica... Spune-i cum — la cunoscut Claudia pe bărbat-su de-al doilea. Vin şi eu imediat.

Se ridică greoaie şi se îndreptă spre baie, trăgându-şi din mers corsetul care se cățăra. Mişcarea îi era caracteristică, devenise tic, se trăgea şi acasă, când avea pe ea doar un capot. Lilica rosti în şoaptă, trăgând cu ochiul spre uşă:

— E o zăpăcită, dar le mai şi nimereşte. Cum s-au întâlnit ei doi, Damian şi Claudia, şi ce a fost viața lor, chiar că-i roman. Păcat că nu i-ai cunoscut...

Damian provenea dintr-o familie de braşoveni foarte bogaţi. Maică-sa era săsoaică, o personalitate puternică a cărei pecete se imprimase asupra întregii vieţi de familie. O pecete teutonă. În casă se vorbea nemţeşte, se mânca aşijderea, omenirea cunoştea doar două genii — Goethe şi Beethoven, băieţii învăţau la liceul german. La izbucnirea războiului, Damian împlinise optsprezece ani şi se înscrisese în Hitler Jugend. Prin '42, era ofiţer în Wermacht şi lupta pe Frontul de Răsărit.

Didina o opri:

— Ăsta-i păcatul tău, Lilico, te pierzi în fleacuri. Important e că a scăpat teafăr din război, dar că trebuia să se ascundă, hingherit cum era din toate părţile. Îi tot dai zor cu oştirea lui Hitler...

— Deşteapto, nu trebuia să-i explic de ce se ascundea şi de ce umbla fără acte? De ce a fugit din Braşov, unde-l cunoştea tot târgul şi a venit să se pitească la Bucureşti?

— Nu vă certaţi, că nu mai înţeleg nimic.

Lilica se răsuci, dând să se înţeleagă că vorbeşte doar pentru mine:

— Noi eram mici pe atunci, n-am simţit urgia acelor zile. Oamenii erau încolţiţi şi vânaţi ca iepurii, că a fost crimă de război, că a luptat împotriva Uniunii Sovietice sau c-a purtat mă-sa pantofi de lac, şi nu opinci...

— Sunt lucruri cunoscute, Lilica. Le-au trăit din plin părinţii noştri şi noi alături de ei. Pe urmă, s-a scris enorm pe temă, s-au făcut filme...

— Ce ţi-am spus eu! exclamă triumfătoare Didina. Se încurcă în fleacuri, nu ştie să povestească.

— Ba ştiu foarte bine! Asta vroiam să zic, că, dacă Damian s-ar fi lăsat prins, era terminat. Ca fost ofiţer în armata nazistă, îl expediau în Siberia. În cel mai bun caz...

— Nu puteai s-o spui de la început?

În 1947, Damian se ascundea de peste doi ani. Aşa cum procedau şi alţii, dormea probabil pe unde apuca, schimbând mereu gazda-pivniţa, mansarda, parcul sau cavoul unde înnopta. Ajunsese expert în a descoperi cotloane unde să se poată adăposti şi cunoştea pe degete „azilurile de noapte” ale Bucureştiului, ducând o viaţă de vagabond autentic, cu recuzita de rigoare: frig, şobolani, foame, mizerie fizică. Treceau zile întregi fără să scoată hainele de pe el, săptămâni între două spălaturi, umbla fără ciorapi în ghete sparte. Îndura, însă, cu uşurinţă. Era tânăr, rezistent şi credea în steaua lui. Va găsi o modali-

tate fie să ajungă în munți, la partizani, fie să treacă granița clandestin. Cel mai tare se temea însă de razii. Erau intempestive şi frecvente, întinzând o plasă deasă prin care anevoie te puteai strecura. Până acum însă, avusese noroc, le ocolise dintr-un fel de presentiment, poate că totuşi exista îngerul gardian la care apela în copilărie.

Şi de astă dată îl ocroti. Era o după-amiază obosită de decembrie, seara cobora în picaj, albastră, şi se simțea liniştit la gândul că avea să înnopteze în casa unui funcționar al tatălui său. O baie, o cină şi un pat îi erau asigurate... Cu o secundă înainte de a fi prea târziu, zări camioanele din care milițienii se revărsară fluid, rapizi, încercuind zona. Se afla pe Bulevardul Magheru, aglomerat la ora aceea, se auzeau țipete, vacarm, câțiva inşi, probabil în aceeaşi situație cu a lui, se fofilau ca şobolanii, încercând să se topească dincolo de cordonul odioaselor uniforme albastre.

Damian înțelesese că n-avea de ales. Se lăsă condus de instinct şi aşa avea să procedeze şi pe mai departe. Înainte ca cercul să se închidă, dădu buzna în cel mai apropiat bloc. Intră în lift şi, concomitent, apăsă pe un buton la întâmplare. Tot la întâmplare, sună la cea de a patra uşă. I se deschisese imediat. O femeie, nespus de blondă, îmbrăcată toată în negru, de o frumusețe răpitoare. Amănuntul însă avea să-l observe abia mai târziu.

Damian i se adresă cu primele cuvinte care i se urcară pe buze; gâfâind de emoție, transpirat, în panică:

— Doamnă, vă implor, salvați-mă! Afară este razie, nu am acte, lăsați-mă să intru!

Femeia făcu un pas în lături şi deschise larg uşa.

Mi-am frecat mâinile şi am mai luat o gură de cocteil:

— Bravo, îmi place! Vasăzică aşa s-au cunoscut Claudia şi Damian! Ce-i drept, romantic şi dramatic. În mod normal, aici ar trebui să se isprăvească povestea. Şi s-au iubit, şi s-au căsătorit, copii au zămislit, socialismul au construit!

— Aşi! reluă Didina exclamația preferată. Partea cea mai romantică abia urmează. Acum, vorbind fără supărare, părerea mea e că voi sunteți cam nebune din familie. Uite-te chiar şi la fata asta, Claudia. Cum a avut curaj să-i dea drumul în casă? Te trezeşti cu un vagabond în zdrențe şi nespălat la uşă şi-l bagi în patul tău?

Lilica respinse ofensată:

— Nu l-a băgat chiar atunci.

— L-a băgat întâi în baie, tot acolo e! Cum nu i-a fost frică să n-o strângă de gât?

— Nu uita ce vremuri trăiau, în fiecare zi se întâmpla câte ceva extraordinar, o mulțime de oameni se ascundeau de ruşi şi de comunişti! Numai eu despre câte cazuri am auzit!

— Ce mai la deal, la vale, am conchis eu, fatalistă la toate încheieturile. A fost mâna destinului. I-a dat brânci şi gata.

— Asta ar fi una, completă Lilica. Am discutat de multe ori cu Claudia. „M-a convins", parcă o aud, „din prima secundă. Mi-a comunicat starea lui de spirit. Am simțit că nu minte, că primejdia e reală... Pe urmă, vocea aparținea unui om educat şi, chiar dacă arăta ca un cerşetor, se vedea că-i o persoană distinsă..."

Didina observă ironic:

— Era o fizionomistă, pesemne...

Lilica se enervă din nou:

— N-am întâlnit ființă mai răutăcioasă ca tine! De când te ştiu, cârteşti, ponegreşti, nu te-am auzit o dată măcar zicând de bine despre cineva. Totul îți pute, cauți spini în mămăligă, Luna are bube, soarele păduchi, Cosânzeana-i cocoşată şi Făt Frumos, impotent!

Mi-am înfipt exasperată mâinile în păr:

— Iar vă certați? Ce naiba, adunate la un loc, ați devenit infrecventabile.

Didina mă corectă iute:

— Eu nu mă cert, că nu-mi dă mâna! Cine-mi mai face colivele, că spui drept, de atâtea parastase mi s-a şi lehămețit!

Era adevărul curat şi am început să râd. Lilica ridică din umeri:

— Ştie că tot i le fac! Eu nu zic să-mi dea tot timpul dreptate, ca la nebuni, dar nici aşa, să mă contrazică din orice!

Asta-i Lilica! Blajină, cuminte, „compătimeşte la suferință" chiar dacă subiectul e câine de pripas. Aşa au fost şi maică-sa, şi bunica, gospodine moldovence din stirpea jupâneselor lui Sadoveanu. În loc de inimă, cozonac cu nucă, numai ce-i scos din cuptor; în cap, pretinde Didina, grăunțe cât să saturi o curte de galițe. Dar astea erau lucruri de mult cunoscute, acum voiam să aflu ce se întâmplase mai departe cu Claudia şi Damian. Dacă detest ceva, sunt cărțile cărora le lipsesc paginile de la sfârşit. Aşa cum se întâmplă şi în viață, finalul se pierde în ceață.

Din seara aceea nu s-au mai despărțit. O pasiune pe cât de fulgerătoare, pe atât de puternică îi înlănțuise, după cum îşi închipuiau ei, pe veci. Presupun că la intensitatea sentimentului contribuiau circumstanțele speciale, neobişnuitul aventurii, dragostea concretă, fizică de care multă vreme fuseseră amândoi lipsiți. Indiferent însă de motivații, petreceau împreună nopți pline de patimă, delirante până la uitare de sine.

Din nefericire, Damian nu putea rămâne la Claudia, unde nu se afla în siguranță. Tânăra avea prea mulți prieteni care sunau la uşă — „tot eram în centru, am zis să trec razant şi pe la tine" — , vecine curioase. Cu două cucoane, mai ales, petrecuse seri de-a rândul întinzând pasiențe ori stând la taclale. Femeile o compătimeau sincer şi încercau să-i umple singurătatea anului de doliu, o invitau duminicile la masă sau o scoteau la plimbare. Nu puteai acum, dintr-o dată, să le trânteşti uşa în nas, iar după doar două zile de la apariția lui Damian, intraseră la idei.

Se întâlniră la ghenă. Vecina (locuia pe acelaşi palier cu Claudia) observase zâmbind: „Cam mult gunoi pentru o singură persoană..."

Claudia înghețase. Curiozitatea odată ațâțată, urmau în lanț spionatul, trasul cu urechea, bârfa, tot blocul avea să fie cu ochii pe apartamentul ei. Mai erau şi suspinători necunoscuți, îndrăgostiți de misterioasa blondă în negru şi care-i pândeau cărările, exasperând-o.

Şansa le surâse încă o dată şi Claudia traduse întâmplarea după cum îi convenea. Destinul le era favorabil, îi lăsa să depăşească piedicile, le oferea soluții. Dacă nu le-ar fi fost scris să rămână împreună, obstacolele din calea lor ar fi rămas insuportabile. Nu arunci unui om colacul de salvare, ca după aceea să-l laşi să se înece. N-avea sens, gândea ea, de parcă toate pe lumea aceasta ar fi avut vreunul...

În aceeaşi săptămână, Damian se mută. Un noroc incredibil, un refugiu ideal, gazdele de toată încrederea. Amândoi, soț-soție, lucraseră de copii pe moşia părinților Claudiei. Bătrânii le făcuseră nunta, îi înzestraseră, le fuseseră naşi. Familia Marinaş locuia într-un imobil vechi, deasupra cinematografului Viitorul. Asta însemna — Damian pur şi simplu jubila — lume multă, posibilitate de mişcare. Cinci spectacole pe zi, te puteai topi printre spectatorii care intrau sau ieşeau de la film, nu mai erai prizonierul unei străzi pustii, subiect în colimatorul oricărui imbecil de milițian...

Aici, în podul familiei Marinaş, Damian şi Claudia au cunoscut momente de fericire supremă. Se simțeau amenințați în orice clipă, dar totodată fiece clipă petrecută împreună părea smulsă Paradisului. Cuvântul extaz caracterizează anii aceia de clandestinitate, cei mai frumoşi ani din existența lor comună.

— Câți ani zici tu că au trăit ei aşa?

— Aproape opt, răspunse Lilica, şi au fost fericiți, atât cât pot fi doi oameni pe lumea asta.

Didina comentă:

— De aia au fost fericiți, pentru că nu ştiau ce le aduce ziua de mâine. Trăiau prezentul la intensitate maximă. Mie una, nu mi-ar fi plăcut. Să păşeşti aşa, în vânt, fără să ştii unde pui piciorul...

— Ei bine, spuse Lilica, lor le-a plăcut.

— Adică toată ziua la aşternut şi cu urechea ciulită să nu dea potera peste tine! Mersi!

— Opt ani! am murmurat pe gânduri. E de-a dreptul extraordinar. Din ce trăiau?

Lilica oftă, adunând un bob de colivă de pe fața de masă.

— Le era greu de tot. Damian nu se putea angaja nicăieri. Iarna făcea pe tăietorul de lemne, vara, hamalâc prin piețe. Claudia dădea lecții de pian şi vindea de prin casă. Porțelanuri, argintărie, covoare, era clienta consignației... Sărăcuța, a prăpădit o avere țeapănă...

— Dar au fost fericiți, observă Didina cu sarcasm.

Dropia mă enerva de-a binelea (când depăşeşte cantitatea de obtuzități suportabile, îi spun în gând „dropie").

— Un lighean de sarmale consumat în tihna bucătărioarei calde, cu pisică pe cuptor şi un ceas cu cuc, ar fi mai aproape — bănuiesc — de conceptul tău despre fericire.

Didina mă alungă din mână, de parcă aş fi fost o muscă.

— Las-o pe Lilica să zică mai departe...

Claudia ştiuse dintotdeauna că povestea nu va dura. Situații din acestea nu durează, în general, iar filtrul din ce în ce mai des prin care autoritățile treceau societatea românească reducea şansele la zero.

Sistemul era atât de bine pus la punct, încât îți venea să crezi că statul ştia tot ce se petrece cu fiecare individ, ce fel de ciorbă abureşte pe masa lui, ce posturi de radio ascultă.

Nenorocirea se întâmplă într-o după-amiază de primăvară. Damian se temea de anotimpul cald. Un bluzon şi o pereche de pantaloni

nu te ajută prea mult la alcătuirea unei personalități. Iarna, un guler ridicat, un şal, o căciulă trasă până la sprâncene ascund multe, fără a avea aerul c-o fac.

Ora şase, lumină, lume. Damian privea în jur cu lăcomie. Erau peste zece ani de când nu mai văzuse centrul oraşului în plină zi. Făcu tot felul de constatări, dar cea mai surprinzătoare era amănuntul că femeile, chiar persoanele bine, nu mai purtau ciorapi, încălțând sandale direct pe piciorul gol. „Pe vremea lui" aşa ceva era de neconceput, ai fi putut umbla la fel de bine cu o pereche de chiloți pe cap, amănuntul n-ar fi fost mai şocant...

Până în Marin Serghiescu avea ceva de mers, dar Damian evita mijloacele de locomoție în comun, ca, de altfel, orice spațiu închis, etanşând eventuale evadări. Avea o stare de spirit proastă, indispus fără un motiv anume. Sigur, îl dureau dinții, dar asta se întâmpla de luni de zile. Bineînțeles că nu se obişnuise, se deprinsese însă să facă distincție între indispoziția de ordin fizic şi cealaltă, a... nelinişstii.

Dinții! Crucea vieții lui, a întregii familii. Îi moştenise de la maică-sa, săsoaica, care se fălea că e singurul cusur pe care l-au putut lua copiii de la ea! Vorbea despre „dinții mei stricați" cu tandrețe şi orgoliu de castă. Tone de algocalmin, picături creuzot care pişcau ca iadul, tutun mestecat tampon pentru dinții găunoşi, nimic nu-i mai folosea! Durerile erau de neîndurat, ar fi dat un an din viață pentru o singură oră în care durerile să înceteze.

Pe str. Marin Serghiescu, un dentist aventurier ținea în propria sa locuință un cabinet clandestin — şase încăperi, în fiecare din ele aşteptând câte un pacient. Pretutindeni, semiîntuneric — adică, la o eventuală anchetă, oamenii nu se cunosc între ei, n-au discutat, nu s-au văzut bine, nu pot fi martori, nu pot spune nimic. Pe Damian îl amuza naivitatea mijloacelor „preventive", dar clandestinitatea în comun îi convenea. Admițând că dințarul ar fi mirosit ceva, şi-ar fi ținut gura, el însuşi având destule belele pe cap. La şase şi jumătate, Damian sună la apartamentul dentistului, îi deschide chiar acesta, rotindu-şi capul ascuțit cu trăsături şi expresie prudentă, de şobolan.

— Domnul?

— Nu mă cunoaşteți? Am fost vineri la dumneavoastră, domnule doctor...

— Nu dumneata, şi împunse cu degetul peste umerii lui Damian.

Acesta întoarse capul. În aceeaşi clipă, mâinile îi fură prinse în menghina cătuşelor.

— Epure! exclamă perplex.

Individul fusese chelner la o tavernă din marginea Braşovului. Regimul de dictatură a proletariatului îl angajase în miliție, şi omul înnobilat peste noapte capătă dimensiuni groteşti. Devenise țanțoş şi pe dinafară, şi pe dinăuntru, n-ar fi schimbat stema dolofană de pe umăr nici cu coroana Sfântului Imperiu. Sublinie cu o satisfacție care n-avea să obosească niciodată:

— Tovarăşul Maior Epure.

Damian făcuse ochii mari. În fond, nimic nu-l mai surprindea, şi totuşi, de data asta, avu un şoc. Dacă un prăpădit ca Epure, un troglodit, slugă la jupân Karoly, care nu-l scotea din „olah, un tâmpit cu ghileata", şi nu exagera, a ajuns maior, însemna că pentru țara asta nu mai există nădejdi. Jocurile erau făcute.

Îl trezi bocancul tovarăşului maior.

— Urcă, nazistule!

Primi cincisprezece ani temniță grea pentru trădare de țară, sabotaj, subminarea puterii de stat şi activitate contrarevoluționară. Încadrările juridice n-aveau importanță. Şi nici numărul anilor de detenție. Fie că veneau anglo-americanii, şi atunci toate sentințele acestea deveneau hârtie igienică pentru haznalele istoriei, fie că Tommy şi Sam nu veneau şi atunci nu mai era necesar să te gândeşti ce se va întâmpla în viitorul atât de depărtat. În închisorile Anei Pauker şi ale lui Dej se murea harnic şi repede. Din orice parte ai fi privit însă lucrurile, Damian avea să considere toată viața că fusese condamnat la cincisprezece ani de temniță grea pentru... o durere de dinți.

Execută şapte ani, timp în care Damian, o dată consumată furia (era furios pe soartă, pe Dumnezeu, pe ghinionul absurd), se simți — în limitele împrejurărilor — destul de bine. Oricum, uşurat şi liniştit: „cel puțin nu mai îmi e frică de şi mai rău..." Şapte ani fără s-o vadă pe Claudia, căci aceasta, în lipsa certificatului de căsătorie, nu avea drept la vorbitor.

Când, cu ocazia celebrei amnistii din 1964, Damian fu eliberat împreună cu alte zeci de mii de deținuți politici, se părea că, în sfârşit, soarele va răsări şi pentru ei. Împlinise de curând patruzeci de ani, Claudia, treizeci şi cinci, se iubeau de şaptesprezece, cel puțin încă o

jumătate de viață li se aşternea la picioare, perspectivă de bucurii pastelate. Se căsătoriră „în regim de urgență” şi plecară la 2 Mai.

— Şi-am încălecat pe o şa...

Didina mă opri ridicând palma grasă:

— Nu te grăbi!

— Mă grăbesc, că pierd metroul.

— Astea-s texte pentru electorat! În viața ta n-ai luat metroul.

Lilica începu să râdă:

— În sfârşit, vine şi Didina la zar, şi tu îi tai efectul.

— Care efect? Tot nu s-a terminat? N-am auzit în viața mea despre doi oameni cărora să li se întâmple atâtea câte li s-au întâmplat ăstora doi.

Didina rânji:

— Trebuie să recunoşti însă că totul s-a desfăşurat în limitele unui romantism de cea mai pură esență. Ai întâlnit ceva mai romantic?

— Nu.

Am privit-o atent. Semăna cu o motană grasă şi parşivă care are de gând să umble la oala cu smântână.

— Unde vrei să ajungi?

— La capătul poveştii, normal.

Se năpusti pe neaşteptate peste masă şi mă apucă de eşarfă, sugrumându-mă:

— S-au despărțit după un an.

Am încercat să mă smulg:

— Ai înnebunit, dropie? Mă sufoc. Cine s-a despărțit?

Lilica interveni:

— Lăsați prostiile! Damian şi Claudia. Aşa e, nu minte... După un an, erau la tribunal.

— De ce? am întrebat consternată. Cum se poate? După toate prin câte au trecut împreună, după atâta dragoste...

— Zi-i romantism, insistă Didina.

— Care a fost motivul, Dumnezeule?

Lilica ridică din umeri:

— Nici ei nu ştiu. Mă rog, nu ştiau... Am discutat cu fiecare în parte şi cu amândoi împreună. Treaba nu mergea. Se maturizaseră separat, nu găseau punți de legătură. Frica, teama de a fi despărțiți, constituise cândva un liant. Acum nu mai exista... Erau doi străini.

Am căutat o țigară, dar pachetul era gol. Didina mi-a aprins o mentolată de a ei.

— Nu-mi vine să cred... A fost atât de mult şi atât de intens între ei, încât era imposibil să nu rămână ceva.

Didina începu să-şi tamponeze obrazul asudat. Era incredibil câte puteau să intre în geanta de moaşă, dar puteai afirma despre ea că-i o persoană care nu se lasă niciodată luată prin surprindere.

— Ce au ajuns ei până la urmă?

— Doi moşnegi, se hlizi Didina. Pe Claudia au scos-o neamurile din țară şi trăieşte la Dijon, cu nişte verişoare... Dac-o mai fi trăind...

— Şi Damian?

— S-a recăsătorit, spuse Lilica netezind moțul de cristal al carafei cu apă. Dar astea-s chestii vechi, de peste douăzeci de ani, el bate acum spre optzeci.

— Şi... a mers?

— Excelent! bubui cu satisfacție grasă Didina. Eu îl văd mereu la Piața Iancului, unde-şi are tanti Chiva, nevastă-sa, afacerea...

— Ce afacere?!

— Romantică, suavă şi sentimentală! grohăi Didina. Are creș-cătorie de iepuri şi o ciupercărie... Ei, la bună vedere. Am jucat poker de m-am prăpădit. Cred că am să schimb parohia.

Am rămas cu mâinile pe fermoarul poşetei şi cu un vag sentiment de nemulțumire. Ceva nu-mi plăcea, un ceva care se abătea de la normal şi părea neterminat.

— În fond ce ați urmărit cu toată povestea asta? Care-i morala?

Didina se hlizi:

— L-am reabilitat pe Lache.

BALCONUL

Dacă aveau noroc, sezonul începea cam de prin aprilie şi o ținea până după Sfântul Dumitru. Mai greu le era iama, când se închidea „Terasa". Aşteptau cu ochii pe calendar să dea colțul ierbii, şi urechile ciulite la ciripitul păsărelelor. Ciorovăiala din zori a vrăbiilor, guguşti-ucilor şi ce or mai fi fost — Mia, născută şi trăită la oraş, nu prea le cunoştea soiurile, după cum nu se descurca nici în lumea copacilor —

vestea desprimăvărarea. Una peste alta, mai cu Sărbătorile, mai cu împrospătarea garderobei, acuşi, acuşi dau ghioceii! se face de talie, timpul se scurgea destul de repede. În privința asta, soții Negulescu aveau teoria lor:

— Domnule, explica Gelu, de pildă, se tot bat câmpii despre serile lungi de iarnă. Lumea nu ştie ce vorbeşte! Alea trec fără ca măcar să bagi de seamă. După 4 se întunecă, la 5 e beznă, la 7 jumătate – 8, e târziu. Te bagi în pat cu o carte sau te instalezi la televizor şi s-a isprăvit ziua... Serile de vară, domnule, alea sunt interminabile! Se face aproape de 10 şi afară-i tot lumină. Lume pe stradă, muzică la grădini de vară, miroase a tei şi floare de salcâm, îți dă firea brânci să ieşi pe uşă. Şi-atunci, te-apucă toți dracii, îți vine să te cațeri pe ziduri că n-ai un pumn de poli, vorba vine poli, să ieşi la o terasă sau măcar la bomba din colț...

Fără îndoială că locuința în care se mutaseră cu cincisprezece ani în urmă constituise o şansă unică. Un schimb de locuință concretizat la iuțeală, de teamă ca prostul de Bădoiu să nu se răzgândească. La rândul lui, Bădoiu se zbătea ca de frica morții să grăbească perfectarea actelor, încredințat că Neguleştii sunt debili mintali şi nu trebuie ratată ocazia. Lăsau un apartament frumuşel, situat într-una din zonele liniştite ale oraşului, pentru o garsonieră cățărată peste o cârciumă unde iarna treacă-meargă, dar vara nu puneai geană peste geană din cauza beților şi lăutarilor.

Garsoniera, spațioasă şi elegantă în sine, dar fără bucătărie, avea un balcon cochet, țâşnit din muchia imobilului şi suspendat chiar deasupra Restaurantului „Terasa”. Un balcon à la Romeo şi Julieta, aşa cum îl vezi la Operă şi care nu are nimic de-a face cu cel din Verona. Indiferent de stil însă, acest balcon îi făcea fericiți pe Neguleşti şi se mutaseră exclusiv de dragul lui.

În serile frumoase — nimeni nu cerceta mai des cerul şi nu urmărea mai atent prognoza meteorologică pentru următoarele douăzeci şi patru de ore ca Gelu şi Mia — lucrurile se petreceau cam aşa...

— E aproape 7, nu te îmbraci?

Gelu, încă frumos la aproape şaizeci şi cinci de ani, abandonă ziarul şi îşi împleti degetele sub ceafă, cu aerul că reflectează:

— Nu-i prea devreme? Deschid la 7 jumate şi abia pe la 8 începe să se umple.

— Până ne aranjăm, până una-alta...

Rodica Ojog-Braşoveanu

Mia se ridică pe marginea patului şi se întinse cu chef. Era ceva mai tânără decât bărbatu-său, picantă pe vremuri, acum în luptă înverşunată cu asaltul kilogramelor. Izbutea, totuşi, să se mențină în limitele unei corpolențe decente, ochii îi rămăseseră frumoşi, iar privirea „miere şi sex", ca şi pielea fragedă desluşeau totul despre succesele de altădată. Avea în palmares nume răsunătoare, figuri ale Bucureştiului deceniilor şase şi şapte, şi chiar o sinucidere pe conştiință care, în epocă, îi asigurase o celebritate amețitoare. La rândul lui, Gelu fusese considerat un playboy al aceloraşi ani.

Se cunoscuseră la maturitate, oameni de patruzeci de ani, şi căsătoria lor surprinsese: „De obicei, ăştia frumoşi nu se prea combină decât în filme. Cel mult la prima tinerețe, dar se despart repede..." Se părea însă că ei doi se întâlniseră când trebuia, se înțelegeau de minune. Aparținuseră aceleiaşi specii, a cuceritorilor, străbătuseră cam aceleaşi ulițe, avea fiecare arhiva lui cu amintiri splendide şi acelaşi ideal de viață: carnavalul...

— Ce să îmbrac? întrebă Mia, apropiindu-şi obrazul de oglindă.

Gelu îşi înghiți căscatul şi începu să se gândească. Era unul dintre puținii bărbați sensibili la vestimentația partenerelor şi putea descrie o toaletă cu implicarea şi competența unei stiliste. Înainte de a se căsători, pe când mai locuiau separat, îi telefona Miei informându-se asupra ținutei pe care intenționa să o arboreze. Neştiind ce-i în capul lui, Mia se zbârlise la un moment dat: „Ascultă, ai impresia că sunt o peizancă nescoasă în lume?! Ți-e frică să nu te compromiți?" Explicația lui Gelu o lăsase cu gura căscată, deşi îşi închipuia despre ea însăşi că de mult nu mai poate fi luată prin surprindere: „Nu te ambala, scumpo, vreau doar să fim asortați. Să ştiu ce haină pun şi ce flori îți cumpăr. Imaginează-ți că tu pui rochia roşie ca un mac, iar eu, costumul havan, şi-ți aduc un buchet de stânjenei..."

Anii nu-l schimbaseră, şi Mia se întreba uneori dacă nu cumva bărbatul acesta, ca şi atâta lume blocată de lipsa de diversitate ocupațională din comunism, nu-şi ratase marea vocație. Şi-l închipuia foarte bine în destinul unui Versace sau Christian Lacroix, dar, indiferent de cum stăteau lucrurile, îi cerea părerea cu toată încrederea.

— Pune rochia cu ghiupură.

— Nu crezi că mă îngraşă?

— Îți stă foarte bine, ştii că albul te avantajează.

— Ştiu, se alintă Mia, făcând botic, dar m-am plictisit de ea. Mi-a lucrat-o Greta înainte de a pleca din țară, sunt peste douăzeci de ani. Ce mâini de aur avea fata asta! Sunt sigură că s-a aranjat bine...

Gelu oftă imperceptibil. Nici costumele lui nu erau mai proaspete, cel mai tânăr şi tot avea vreo cinşpe ani.

Cine dracu' a văzut pensionar bogat şi înainte, sub cizmarul de tristă amintire, inginer nabab? Treizeci şi cinci de ani iobăgise pentru un salariu de rahat la care, după căsătorie, se adăugau sumele modice câştigate de Mia cu diverse expediente. „Bricola” fleacuri pentru Fondul Plastic, cocarde pentru nunți şi botezuri de neam prost, mai scotea ceva şi din cosmetică. Mia constituia prin ea însăşi o reclamă. Avea chiar şi azi un ten magnific şi fraierele îşi închipuiau că deține secretul unor „vaseline” şi smacuri miraculoase.

Gelu se ridică în capul oaselor, strigând peste umăr:

— Mai ai treabă în baie? Vreau să mă rad.

Se bărbierise, desigur, şi de dimineață, dar dacă „ieşeau”, ceea ce se întâmpla în fiecare seară când era cald şi frumos, se rădea obligatoriu a doua oară.

Aprinse toate cele cinci becuri care chenăruiau oglinda din baie şi se cercetă îndelung, cu un ochi cât se poate de obiectiv. Vârsta nu-l însemnase, modificările erau nesemnificative. Pentru Gelu, nu exista motiv de satisfacție mai mare decât constatarea că se ține extraordinar de bine, iar când se ivea prilejul unui termen de comparație imediat, pur şi simplu exulta. Cu jubilație, îi relata Miei întâlnirile întâmplătoare cu foşti camarazi, prieteni sau cunoştințe, colegi de generație.

— ... Ghici cine m-a oprit azi pe stradă! Eram la Piața Romană, când văd că un tip se propteşte în fața mea. „Ce faci, bă Gelule, unde te ascunzi, nu te-am văzut de un car de ani!” şi mă ia la pupături. Rânjeam ca prostu', ştii cum e în situații din astea, habar n-aveam de unde să-l iau. Tipul se prinde: „cum, dom'le, nu mă ții minte, am fost colegi la Cantemir, stăteam chiar în spatele tău, împreună cu Marinescu-Dop, ăla piticu', şi Luciu Dănuț... Ha, ha, ha, sunt Vasiliu, Titi Vasiliu, mai ții minte când fumam pe şest la closet? Bă, da' tu arăți absolut senzațional, parcă n-ai fi apucat epoca de aur şi defilările de 23 August, nu miroşi a soia.” Tot chestii din astea. Pe cuvânt, Miişor, nu l-aş fi recunoscut nici în fața plutonului de execuție! Chelos, o burtă din alea de Nea Mitică Sindicat, berist şi rapidist înfocat, fălci căzu-

te peste cravată, de țoale nu mai zic nimic... Fără exagerare, părea pe puțin cu douăj' de ani mai bătrân ca mine...

Mia îşi „isprăvise capul!" — machiaj, coafură, cercei — şi acum se străduia să intre într-un corset criminal.

— Ai pus vinul la rece?

Una dintre întrebările acelea inutile ale cuplului rodat şi unde mecanismul domestic şi deceniile de rutină exclud abateri sau omisiuni: ai încuiat uşa?... Ai stins lumina în baie?... Ai închis aragazul? Întrebarea alunecă pe lângă Gelu, preocupat să-şi aleagă o cravată. Colecționase peste o sută şi toate de cea mai bună calitate. Se hotărî pentru o „americănească" viu multicoloră, care sărise şi ea de patruzeci de ani.

Pe atunci, pe vremea lui „Ana, Luca şi cu Dej au băgat spaima-n burgheji", speriase proletariatul (şapcă, guler deschis la cămaşă, costum pe puncte maro cu dungi) şi îți trebuia oleacă de curaj ca s-o arborezi pe Calea Victoriei; te umfla Miliția pentru cosmopolitism, vezi ținută decadentă.

O schiță de surâs alunecă pe buzele lui Gelu. Cravata i-o dăruise Hania, o poloneză diafană şi autentic blondă, fragilă ca un moț de păpădie. Avea contract la Savoy şi după spectacol cânta la Cina. Aventura durase o vară — neuitata vară a lui '57, după care Hania plecase cu alt angajament la Leipzig.

— De ce n-aştepți să te ajut?

Aruncă cravata pe pat şi se grăbi să apuce celălalt capăt al mesei pliante.

— Hai mai repede, că intră muştele în casă, spuse Mia atentă să nu-şi frângă unghiile lungi. Nu ştiu ce ai azi de te mocăi atâta!

Gelu desfăcu masa pe balcon, aduse două scaune şi luă în primire frapiera mică de argint, amintire de familie, întinsă de Mia din spatele perdelei. Tot ea se ocupa şi de rest — față de masă, paharele de cristal, scrumiera şi sfeşnicul cu o singură lumânare. Nu lipsea niciodată floarea, oricât de modestă, înfiptă într-un flacon somptuos de Arpèges, defunct şi el de peste trei decenii. Mia nu se îndurase niciodată să-l arunce, iar Gelu, deşi potrivnic înverşunat al depozitărilor inutile, o înțelegea — sticluța avea un design superb, nu te lăsa inima s-o duci la pubelă.

— E ceva lume? se interesă Mia, trecându-şi degetul parfumat peste sprâncene, sub lobul urechilor, apoi pe podul palmei.

— Ca de obicei.

Mia îşi aruncă o privire mulţumită în oglindă. De câţiva ani, ca să nu se indispună, evita — cu excepţia momentelor când îşi pensa sprâncenele sau firele de mustaţă — să se privească la lumină foarte puternică. Fără ochelari şi în clarobscur arăta grozav. „De la o vârstă, tinerii oricum te ignoră, te aranjezi pentru cei din generaţia ta. Iar noi vedem voalat, ca prin ceaţă...”

Gelu, trăgând de manşetă ca să iasă din haină, o măsură expert. Era de aceeaşi părere, Mia se prezenta mai mult decât onorabil şi împreună continuau să alcătuiască o pereche pe care îţi făcea plăcere s-o priveşti.

— Vii?

În limbajul casei, asta însemna stop-cadru de final. Braţ la braţ, retraşi în fundul odăii, se admirau — impresie de ansamblu — în oglinda toaletei.

— Suntem doi frumoşi, decise Mia cu satisfacţie.

La Terasă, orchestra atacă o cunoscută arie de operetă.

— Hai că a început café-concertul! se sperie Mia. Nu uita ţigările!

Îşi făcură apariţia în balcon, impecabili şi distins dezinvolţi, aşa cum procedaseră de mii de ori odinioară, intrând în marile restaurante ale epocii. Tot ca acolo, după ce ţinu scaunul Miei, Gelu se aşeză şi el într-o poziţie plină de morgă: picioarele lipite, manşete perfecte, bine scoase în evidenţă, privire panoramică, aparent distrată şi uşor subţiată, de gentleman hârşit în cele mai selecte cluburi din Londra.

— Ce comandăm? se interesă Mia cu un zâmbet convenţional rămas agăţat de obraz, după ce se „salutase”, dând graţios din cap spre copacii terasei, cu imaginare cunoştinţe.

— Ce-ai zice de un Bourbon, pentru început? Ne mai înviorăm.

După ce admiră eticheta, turnă cu eleganţă în ambele pahare. Le ridicară o dată, într-un cin-cin discret, sorbind cu aceeaşi eleganţă de casă bună, vodcă ieftină cumpărată de la un privatizat unde se aprovizionau muncitorii unui şantier din apropiere. Gelu o turna apoi într-o sticlă originală de scotch, filtrându-i reziduurile printr-un tifon.

Jos, sub picioarele lor, „Terasa” aproape plină intrase în atmosferă, iar câteva perechi se avântaseră deja pe ringul de dans. Neguleştii vizionau totul cam de la balconul doi, având însă avantajul de a nu fi ei înşişi văzuţi; felinarele localului aveau pălării care orientau lumina exclusiv spre interior. De altfel, pentru figurile cele mai interesante,

Mia avea la îndemână un binoclu de teatru şi încercau amândoi să recunoască persoane care mai vizitaseră grădina.

Ca orice local, Terasa avea clienţii săi fideli, iar soţii Negulescu se familiarizaseră în asemenea măsură cu aceştia, încât dacă se întâmpla să lipsească, încercau o mare nelinişte, un sentiment de frustrare.

Ţineau în mod deosebit la un cuplu, oameni de vârstă mijlocie, muşterii zilnici. Gelu, „flairând" din zbor relaţiile intime dintre un bărbat şi o femeie, privindu-i doar din spate, paria că sunt soţ şi soţie care — specie rarissimă! — îşi ajung unul altuia. Şi, desigur, bine situaţi, era de ajuns să observi condescendenţa chelnerilor, echere perfecte cu feţe scăldate de fericire când luau comanda, statutul de privilegiaţi ai mesei (totdeauna aceeaşi) rezervate.

Gelu şi Mia îi porecliseră „Solitarii", căci veneau fără excepţie singuri şi, privindu-i, se simţeau cumva înduioşaţi, toropiţi de nostalgie. Perechea le amintea de ei înşişi, pe vremea când îşi mai permiteau să iasă seară de seară şi tot aşa, doar în doi, fără să se plictisească, fără a simţi vreodată nevoia unui terţ.

După o vreme, scumpirea continuă a vieţii de restaurant şi a taxiurilor îi silise să se limiteze la maximum două escapade pe săptămână. Fatală le fusese însă ieşirea la pensie; le redusese substanţial veniturile, dar, din păcate, nu şi apetitul. Azi nu-şi mai permiteau, trimestrial sau măcar anual, să intre într-un local cumsecade, iar Gelu, cândva voievodul vieţii de noapte a Bucureştilor, recunoştea cu amărăciune că n-ar mai avea curajul să „atace" un „Ambasador" ori „Continental" de teamă că nu-i ajung banii nici pentru bacşişul portarului.

— A! exclamă Mia, au venit şi „Clandestinii"!

Clandestini clasici, nu trebuia să fii mare ghicitor ca să-ţi dai seama. El, spătos, elegant şi important, la vreo cincizeci de ani, ea — atât de prototip al întreţinutei (o primăvară blondă cu milioane pe fiecare centimetru de epidermă), încât părea material didactic. Ăştia apăreau mai rar, dar sistematic, stăteau „scurt", iar domnul telefona mult. Probabil, intuia Gelu, undeva, într-o locuinţă elegantă dintr-un cartier rezidenţial, o doamnă grăsunică de vârstă mijlocie, cu oră fixă de saună la „Intercontinental", explica, filând o quintă spartă, că George sau Ştefan, sau Ion (nu mai dau bine Ghiţă, Fane, Nelu) „munceşte prea mult".

— Să vină şampania, comandă Gelu şi tot el se ridică să aducă jardiniera şi sticla de Chateau-Lagrange.

Concret, o pungulițǎ de sticsuri sau pufuleți cumpărați de la „pâine” (în loc de alune, migdale, fisticuri, stafide şi nuci pralinate) şi kilogramul de poşircă fără gust, care mai acum şase-şapte ani costa 17,50 lei cu sticlă la schimb. Cam acru, dar Gelu îl „înnobila” cu două zaharine pisate şi „să ştii că nu e chiar aşa de rău, băubil în orice caz.”

— Ce seară minunată! suspină Mia trăgând visătoare din țigară.

Vocea guristului aducea cu cea a lui Nat King Cole. Îi preluase, de altfel, repertoriul şi, de câte ori ajungea la „Fascination”, Miei îi dădeau lacrimile de plăcere. Era şi ora la care începea să se pilească uşor, atât cât să-i stea bine, şi să se simtă nespus de mulțumită. Brațul îi zvâcni spontan peste masă, căutând mâna lui Gelu:

— În fond, noi suntem fericiți! Dacă stai să te gândeşti, ce ne lipseşte?

— Nimic, scumpa mea, surâse bărbatul privind-o cu tandrețe.

Înduioşat până a deveni sentimental, îi era adânc recunoscător pentru ceea ce simte; că, în ciuda lipsurilor, continuă să fie fericită alături de el. El însuşi era fericit în aceste clipe. Şi atunci, de ce să se scuture, de ce să încerce să se dezmeticească, să aprindă farul de la Constanța sfârtecând, alungând fumul dulcii amăgiri? De ce să se trezească, rostind răspicat că ei doi nu fac decât să se automistifice? Că, în realitate, stau atârnați şi nici măcar înăuntrul lui, peste un local de cartier, că beau otrăvuri de lumpen proletariat imaginând licori scumpe, cu pedigree, în mari şi faimoase vinoteci? Izbuteau să se iluzioneze şi în asta consta marea lor şansă. Nu o dată, mai ales când începeau să mişune brizele şi aromele nopții, autosugestia funcționa atât de bine încât se credeau realmente într-un palace de la Monte Carlo sau Las Vegas, unde doar bacşişul — idee fixă! — lăsat portarului umilea salariul unui ministru vlah.

— Aşa e, iubito, cu adevărat nu ne lipseşte nimic... Dansăm?

Se retraseră în garsonieră unde, de frica țânțarilor, străjuia o lumină foarte slabă venită din antreu. Dansau strâns înlănțuiți, aşa cum n-ar mai fi îndrăznit s-o facă azi pe un ring adevărat. Mia avea o mişcare fastuoasă a şoldului, care odinioară vâra în draci o oaste de mustăți, Gelu amintea de ținuta şi eleganța lui Fred Astaire. Perdelele fluturau şi masa din balcon, pe care, însuflețite de luminile serii de vară, argintul şi cristalul scăpărau albastru diamantin, le dădea o senzație amețitoare de opulență aparținând altor zări.

Cu puțin efort de transpunere se puteau crede, şi chiar se simțeau ca atare, la Hotel de Paris din Monte Carlo, unde-şi propuseseră să cineze astă seară de pildă, pentru că ieri planaseră prin Miami. Alaltăieri, hotărând că au poftă de peşte şi fructe de mare (deschiseseră o cutie de macrou în ulei), optaseră pentru faimosul „Hilton" din San Sebastian.

Dincolo de perdele se zbuciumau, după caz, talazurile Mediteranei, Atlanticului sau, de ce nu, Oceanului Indian...

Gelu îşi lăsă brațele să cadă:

— Putem să ne întoarcem la masă, au început geamparalele.

Orchestra se dezlănțuise într-un rock isteric, după părerea Neguleştilor. Nu consumau muzică „rock, rap, hop şi țop!". Chiar la Elvis, idolul generației lor, gustaseră doar liricele, pe Beatles îi ignoraseră cu desăvârşire.

Mia scoase o țigară, şi Gelu se ridică politicos să i-o aprindă.

— Cât să fie ceasul, iubitule?

— Destul de devreme. Cred că nici zece, n-au făcut încă a doua pauză.

— Ce bine! se bucură Mia şi ochii îi străluciră; o şcolăriță care află că „mâine n-avem şcoală". Mai avem două ore bune!

— Trei, Miişor. La 12 se termină muzica, dar abia la 1 începe — formulă competent — mise-en-place-ul.

Mia dădu din cap. Cunoştea şi ea itinerarul, dar, după ce orchestra se punea la pijama — microfoane demontate şi huse — nu mai era acelaşi lucru.

— Şpriț pauză! anunță pianistul.

Gelu umplu din nou paharele:

— Ce ți-am spus eu?! Abia acum e 10.

Pe momentul de linişte, de undeva din vecini se auzi semnalul muzical al unei cunoscute emisiuni de televiziune. Gelu se minună pentru a multa mia oară:

— Cum or putea să-şi petreacă toată viața la rahatul ăla de televizor, n-am să pricep în ruptul capului! Cel mai bestial instrument de îndobitocire în masă pe care l-a inventat omul de-a lungul veacurilor!

— Amin, râse Mia. Fiecare cu ale lui. Alții se întrebau cum de nu ni se făcea lehamite nouă seară de seară la cârciumă şi, sincer vorbind, nici nu îndrăznesc să-mi închipui ce ar gândi aflând cum petrecem noi acum.

Gelu ridică din umeri cu dispreț suveran:

— Nişte lăbari zgârciobi! Ăştia n-au intrat în viața lor într-un local elegant. Cel mult, în restaurantul gării, între două trenuri, să ia o bere trezită şi cinci chiftele la hârtie. Şi nu că le-ar plăcea! Ia invită-i tu pe banii tăi, şi să vezi năvală! Nu, surioară, de zgârciți, de neamuri proaste. Cică, „scump, prost şi toți chelnerii «oți»„. De unde ştii, neamule, că e „oți”, dacă nu ți-a păşit opinca, zi-i bocancul, nici pe covorul de la intrare?! ... Stai, că zice ăla ceva!

Şeful orchestrei, un pletos cu permanent spiralat şi ilic plin de sclipiciuri pus direct pe pielea tatuată, mormăia ceva nedesluşit în microfon.

— Vorbeşte, domnule, mai clar, îl apostrofă cu voce tare un consumator, şi fără accent americănesc, că nu pricepem nimic! Ce mama dracului, una-i cântarea şi alta cuvântarea!... Conchise cu adresă: nu toți am fost la „Yale”, ca matale!

Pletosul îi azvârli o privire furioasă. Trase adânc aer în piept şi, băgându-şi gura în microfon, de parcă s-ar fi pregătit să-l înghită, urlă ca un descreierat:

— Atenție! Urmează un anunț important! Valabil şi pentru Strehaia!... Îşi răsuci capul spre tipul care nu fusese la „Yale”: Acum e OK?

Lumea izbucni în râs şi începu să aplaude. Gelu aplaudă şi el discret.

— Hai că ăştia mi-au plăcut, au fost bine de tot.

— Ce-or fi vrând? se întrebă Mia, pregătindu-se pentru o surpriză plăcută.

— Cârlige de-ale lor. Tombolă, concurs cu premii, Misse, chestii din astea...

Un bărbat în ținută de seară, bine hrănit, despre care Neguleştii ştiau că e patronul „Terasei”, luă microfonul din mâna pletosului. Salută, se înclină, surâse larg. Surâsul avea ulei fin, de calitate, mostră desăvârşită de fericire şi gratitudine față de publicul consumator. Îşi ceru scuze — nu se ştie bine pentru ce — nădăjduia însă că...

— ... onorata clientelă va înțelege situația. Este vorba despre o decizie a Primăriei de sector care consideră oportun să schimbe destinația spațiului deținut până în prezent de Restaurantul „Terasa”...

— Ce?! făcu Mia, ce spune că n-am înțeles?

Gelu, încordat, cu bărbia întinsă peste balustrada balconului, îi făcu semn să tacă. Tipul îşi continuă speech-ul. Gesticulă larg, desemnând perimetrul grădinii:

— ... reţineţi, deci, e ultima seară aici, dar nu şi ultima seară petrecută împreună. Avem plăcerea să vă anunţăm...

Făcu o pauză suspense, lăsând locul bateristului să se avânte într-o cascadă de bubuieli zbuciumate.

— ... vom fi onoraţi să vă reîntâlnim peste exact o săptămână la „Noua Terasă”!... Unde?!

Îşi răsuci din nou faţa radioasă spre toboşar, care timp de zece secunde încercă să facă praf bateria.

— Unde?! La numai 200 de metri, dragi consumatori, nu mai departe de 200 de metri de actuala „Terasă”. Şi mai exact, pe locul grădinii fostului Cinematograf „Zorile”... Vă aşteptăm deci la „Noua Terasă”! Vă garantăm multe surprize şi schimbări pe măsura celor mai exigenţi dintre dumneavoastră!... Şi acum, din partea firmei, câte o sticlă de vin, specialitatea casei, pentru fiecare masă!...

Pocni din degete spre orchestră, retrăgându-se în mijlocul ovaţiilor. Cadourile spontane, cât de mărunte, merg la succes sigur. Un „Mulţi ani trăiască!” iniţiat de orchestră îmbujoră entuziasmul consumatorilor. Atmosferă superfestivă, aranjamente, „nu putem scăpa inaugurarea”...

Se priveau înspăimântaţi. Lui Gelu, rămas cu gura întredeschisă, parcă fără aer, maxilarul îi atârna moale, senil. Arăta bătrân, bătrân de-a binelea, şi Mia se zgribuli, brusc înfrigurată:

— Era prea frumos... Trebuia să ştim că totul are un sfârşit...

Expresia de prăbuşire de pe chipul bărbatului o făcu să amuţească. Dintr-o dată, simţi corsetul prea strâns, apăsându-i ficatul, şi se ridică. „M-am îngrăşat oribil, asta e...”

Intră greoaie în casă, azvârlindu-şi din mers escarpenii cu toc înalt. Instinctiv, se uită în oglindă, dar întoarse iute capul. Nu îndrăznea să se privească. Nu acum.

Se deşurubă anevoie din rochia prea strâmtă, apoi gâfâind din corset, aruncându-le la întâmplare. Fusese totdeauna atentă cu lucrurile, din pedanterie, iar ultimii ani — cruţătoare din pricina sărăciei. N-avea să-şi facă prea curând altele. Cu ultimele puteri, trase pe ea capotul vechi, pe care-l folosea în lipsa lui Gelu, când dădea cu aspiratorul, şi se întoarse pe balcon.

Gelu, înțepenit în aceeaşi poziție, îşi ațintise privirea undeva, în noapte. Observă nodul cravatei slăbit şi o podidiră lacrimile.

Era prima oară, în peste douăzeci de ani de când se cunoşteau, că o făcea „în lume". Ştia că este absurdă, dar amănuntul în sine o tulbura până în adâncul sufletului.

Orchestra îşi reluase programul. O muzică lentă, cu palpitații romantice, şi ringul se umplu de tâmple lipite, perechi îmbrățişate. Privirea voalată a Miei distingea doar pete de culoare, umbrele diluate a ceea ce fuseseră ea şi Gelu cândva, care alunecau, se pierdeau mereu spre undeva, nu ştia unde. Rosti cu voce firavă, zgribulită de teamă:

— A mai rămas vin... Să-ți torn?

Gelu clătină obosit din cap:

— Dă-l în mă-sa, e infect!

Îşi îndreptă din nou ochii spre cer. Era senin.

Şi atât.

O BABĂ ORIGINALĂ

Sile Mardare era un bărbat de succes. O declarau cu admirație intimii devotați şi nici invidioşii nu îndrăzneau fățiş să fie de altă părere. Cum se întâmplă în general cu oamenii „despre care se vorbeşte", şi pe seama lui circulau legende. Cea mai picantă se referea, desigur, la pedigriul vocației sale de escroc: pe la 1900, unul din bunici făcuse epocă, spărgând cazinoul de la Nisa.

Nimeni nu ştia exact ce învârte, nu-ți rămânea decât să constați. La nici treizeci de ani, avea o Toyota, un birou de vagi TRANZACȚII, instalat într-unui din imobilele cu ziduri oglindate din inima Capitalei, şi cele mai frumoase femei din aceeaşi zonă. Nici una din amantele lui nu fusese sub nota 9, nu se încurca cu drumețe în tragere la Inter sau cu peronistele şăpcăliilor din Gara de Nord. Avea în palmares tot zâne pricopsite „Lady Mary", subvenționate copios de câte un „protector" quintagenar, îndeobşte prea gras şi prea ocupat. Cu ce naiba le vrăjea? se întrebau amicii. Era bine făcut, dar nu prea înalt, o figură de puşti rebel şi năsos, care nu se încadra sub nici un aspect în parametrii fizici lansați de magnificii ecranului contemporan. Trăgând linia, îi

mergea în toate, un tip cu noroc fidel, câine în lanț, care se lăsa tras după voia stăpânului.

Cam aşa gândea George când, într-o seară ploioasă şi rece de aprilie, sună la uşa lui Sile. Intră vijelios, dezbrăcându-şi trenciul din mers:

— Nasone! exclamă, oameni ne-am făcut!

Era porecla lui Sile, generată de protuberanța indiscretă răsărită în mijlocul obrazului.

— Am dat lovitura, ascultă-mă pe mine! Grand Jeep Cherokee, şofer cu şapcă, dame cu chiloți de mătase şi fără mămăligă între dinți!

Constituiau, alături de baia cu bideu, hitul lui George în materie de reuşită. Sile îşi ascunse scepticismul în spatele zâmbetului binevoitor. Ținea la George (erau prieteni nedespărțiți încă de la grădiniță) şi la admirația lui necondiționată. Oamenii în general, cât de modeşti, nu rezistă venerației. Avea nevoie de găliganul ăsta deşirat ca un plop, cu expresie năucă de rătăcit în pădure; un aiurit, entuziast de profesie, în necontenită căutare după marea lovitură, dar de încredere absolută.

Se scufundă în canapeaua de piele vişinie, pregătindu-se să facă față oricărei enormități:

— Dă-i drumul, încă puțin şi plesneşti!

George, debarasat de trenci, îşi trase peste cap puloverul. Transpirase de emoție şi vorbea precipitat:

— Chestia-i jimblă caldă, fii atent! Barosanu-i din Amsterdam. Dacă-i vezi teşchereaua din piele de aligofren...

— Vrei să spui aligator, râse Sile, marele crocodil.

— ... başca Greenwichul de aur...

— Ceva mai exact decât ceasul de la Universitate. Astea-s fleacuri, George, hârtie de prins muşte. Spune-mi ceva concret!

— Crede-mă Nasone, rosti vibrând din cap până în picioare, am dat peste un elefant alb. Un senior! Nu se tocmeşte, plăteşte cash... Sile, aştept tunul ăsta de când citeam...

— Ali Baba şi cei patruzeci de hoți! De ce naiba nu stai jos?

George se plimba agitat prin încăpere, smucindu-şi mereu gâtul de cocostârc. Avea spațiu berechet, Sile gândindu-şi studioul cu rafinament: aerat, mobilă puțină şi scumpă, stampe inspirate, distribuite la fel de inspirat pe pereții de un alb optic.

— Nu-mi arde de stat! Sile, trebuie să mă ajuți. Ai doxă şi mână bună, eşti singurul meu prieten.

— Care-i miza?

— Filatelie. Un smintit, îți dai seama, pe ăştia cu timbre nu-i înțeleg nici în ruptul capului. Să dai un vagon de bani pe abțibilduri cu lipici...

— Pe un tramvai, mai înțelegeai şi tu.

Devenise însă mai atent, trupul rezemat nonşalant de speteaza canapelei se îndoise în unghi ascuțit, peste masă. George sesiză nuanța şi respiră uşurat.

— Concret, ceru Sile, ce vrea?

— Omulețul se prăpădeşte după o serie emisă scurt de australieni în 1900. Ceva cu crocodili, probabil.

— Băi, cultură generală, Australia e singurul continent care nu are animale de pradă.

— Ei bine, atunci canguri. Chestia-i că eu sunt pe fază.

— Cum?! De unde?!

George râse triumfător.

— O are tanti Amalia în colecție.

— Mătuşă-ta?! Eşti sigur?

— Merg la absolut, rânji George, am ajutat-o astă-vară să-şi facă ordine în patrimoniu şi idei.

— Cum o poți subtiliza?

— Ei, aici e aici! De cel puțin cinşpe ani, stă ca dracul pe comoară, n-a păşit pe omăt sau pe iarbă verde. Cum o scoatem din casă? Moşneaga e în stare să nu se ducă nici la propria ei înmormântare.

Sile îşi dădu un pumn în cap, trăsnit de o revelație:

— George!!! Formidabil, ce idee mi-ai dat!

Bătrâna Amalia Pavelescu strânse enervată cărțile. A treia pasiență înnodată, va avea fără îndoială o zi proastă. Îşi privi reflex — de fapt, tic nervos — mâinile impecabil îngrijite. Rămăseseră neaşteptat de frumoase şi, spre neobosita ei satisfacție, încă mai putea purta pe aceleaşi degete inelele din tinerețe. Destul de ciudat pentru că, în rest, n-o mai încăpeau nici pălăriile. La şaizeci de ani, îşi considerase cariera sentimentală încheiată şi începuse să se îngraşe. În consecință, îşi construise şi un alt gen: o „originală” în vârstă, strident machiată, cu abundență de bijuterii opulente, fluturând prin casă kimonouri ample. Dacă cineva i-ar fi spus că, în fond, e într-o ureche, o babă ciufută şi insuportabilă, acceptată pentru că este o bogată în cel mai strict sens

al cuvântului, s-ar fi distrat straşnic, râzând în guşa epilată hebdomadar de cosmeticiană.

Țârâitul prelung al soneriei o urni anevoie de pe canapea şi, ținându-se de şale, se îndreptă cu paşi lăbărțați spre vestibul.

— Ăsta-i instalatorul... Ce-i veni şi Anicăi să se îmbolnăvească taman azi! Nu mai poți găsi o servitoare ca lumea!... Ho, că vin!

Cel din fața uşii n-avea răbdare, rămăsese lipit cu degetul de butonul soneriei.

— Adică, eu te aştept de o săptămână, bombăni bătrâna enervată, şi acum te-a apucat zorul, suni ca turbatul la uşile mele!

Un omuleț tuciuriu se interesă:

— Apartamentul doişpe? Dumneavoastră sunteți doamna...

Pavelеasca îl întrerupse:

— Hai, omule, că nu-i nevoie de introduceri ca să-mi desfunzi closetul!

Oacheşul se holbă:

— Ce closet?! Eu v-am adus comanda.

— Ce comandă?!

— Cum ce comandă?! Coşciugul.

— Coşciug?!

— Da' cum îi zici la ăsta, se hlizi omulețul, bomboneră? şi arătă spre sicriul elegant, rezemat de zid. Marfă a-ntâia, dormi neîntors!

Ca tot negustorul iscusit, sublinie calitatea ciocănind puternic în capacul de lemn. Siderată, bătrâna se dădu un pas înapoi.

— Stai liniştită, râse omulețul, nu dăşchide nimenea... Livrăm fără locatar.

Amalia Pavelescu țipă sufocată:

— Eşti beat? Pleacă cu el de aici, n-am făcut nici o comandă!

— Io aşa am primit dispoziție, adresa-i la exact, poate că-i un cadou... Dacă n-ai o nevoie urgentă, poți să-l închiriezi, treaba dumitale.

O luă la vale pe scări fluierând mulțumit, ca unul care şi-a rezolvat toate problemele de viață.

„Trebuie să fie vorba de o confuzie", îşi zise bătrâna în urma lui. „Probabil a murit cineva din bloc şi aiuritul ăsta a încurcat apartamentele. Dacă Anica ar fi venit la lucru, precis ar fi aflat cine a decedat." Era la curent cu toate evenimentele din imobil, cunoştea după nume locatarii şi toate problemele lor, pe care le colporta desfăcut, cu voluptate, cu ploaie de „cică" şi de „zice".

Grasă şi proastă

Pe bătrână, care-şi ignora total vecinii, iar în cincizeci de ani nu coborâse şi nu urcase dincolo de etajul ei, cleveteala o plictisea până la enervare şi i-o reteza scurt, „lasă claca!” S-o repeadă după cum ar fi avut chef, adică s-o dea cu capul de pereți, nu se încumeta. Anica era singura servitoare care rezistase la ea mai mult de o chenzină, fără s-o ia la goană scăpărând scântei.

„Am să vorbesc cu administratorul”, şi lăsă sicriul în vestibul.

Ziua se scurgea pentru Amalia Pavelescu amețitor de repede. Spre deosebire de cei mai mulți bătrâni, nu se plictisea, nu se simțea izolată, îşi ajungea singură. Considera că nimeni nu are nimic să-i spună, iar cei care ar fi avut ceva de spus dispăruseră de mult. Agenda ei telefonică era plină de tăieturi groase, un întreg opis de răposați, puținele numere rămase valabile referindu-se exclusiv la subiecți, autori de servicii: coafeză, pedichiuristă, maseur, tâmplar, electrician... Mai exista, desigur, şi George, care-i venea nepot după bărbatu-său, generalul. Nu era mare lucru de capul lui, dar avea suflet bun, un cumsecade ca toți Paveleştii, la o nevoie puteai apela la el. Când o vizita, îi aducea dulciuri şi fructe; îi făcea plăcere să-l vadă, dar, dacă nu venea, nu-i ducea dorul, se simțea la fel de bine.

În aşteptarea instalatorului, luă măturica de pene din debara şi se apucă să şteargă de praf bibelourile preferate, câteva piese pe care Anica nu avea voie să le atingă. Era cinstită, robace, dar nestilată, cu mâini butucănoase, cărora nu le putea încredința gingaşele porțelanuri de Sèvres, neprețuitele Gallé-uri sau singurul Lalique rămas în casă. Ținea mult şi la clepsidră, piesă de duzină, dar cu mare încărcătură sentimentală. Îi lustrui cristalul cu o cârpă moale şi degete infinit delicate, care mângâiau amintirea.

Când ajunse la bustul lui Voltaire, se simțea deja plictisită. Îl „despăduchea” din obligație cumva, pentru că nu se dăduse în vânt niciodată după franțuzul ăsta urât ca o maimuță şi sarcastic ca un diavol. Fusese însă slăbiciunea răposatului şi, ştergând bronzul de praf, avea impresia că-i atentă cu însuşi generalul.

... Din nou soneria. Sau poate telefonul. De la o vreme, începuse să confunde sunetele şi rămase cu urechea la pândă. Trilul se repetă, înlăturând orice dubiu.

— Instalatorul, bombăni, în sfârşit! Am să-i spun câteva să mă țină minte...

Plină de draci, abia izbuti să tragă lanțul. În clipa imediat următoare, rămase cu gura căscată, astupată de ceea ce i se păru la început a fi un maldăr de flori. Din spatele lor se ivi o şapcă de comisionar:

— Comanda dumneavoastră. Unde o las?

Ca hipnotizată, Paveleasca se dădu la o parte. Omul se strecură cu grijă, atent să nu strice aranjamentul floral, o coroană funerară de toată frumusețea. Pe panglica involtă, literele negre indicau deslușit numele beneficiarului:

Adorata noastră Amalia, nu te vom uita niciodată.

Câteva picături de valeriană pe un cub de zahăr, un rudotel şi, obligatoriu, un păhăruț de Armagnac. Desculță — papucii cu toc o împiedicau să măsoare ca o turbată casa în lung şi în lat — căptuşită de indignare, Amalia răcnea la pereți:

— Câtă mojicie! Ce farsă de prost-gust!... Numai la noi se poate întâmpla aşa ceva! Sunt victima unei agresiuni morale dintre cele mai grave!... (se înecă) Am să dau la ziar, Poliția trebuie să ia măsuri drastice, cu efect!...

Îşi apăsă mâna pe piept, cu gestul instinctiv de a-şi astâmpăra bătăile inimii. „Trebuie să mă potolesc, nu merită să fac un infarct. Telefonez chiar acum...”

Numărul Redacției se afla pe ultima pagină a gazetei, dar, din obişnuință, se opri mai întâi la Decesele din Mica Publicitate. Dacă se gândea bine, era singura rubrică pentru care plătea abonamentul. Restul, prostii şi flecăreală pe hectare de hârtie, n-o interesa.

O exclamație de consternare curmă foşnetul paginilor. Nevenindu-i să-şi creadă ochilor, bătrâna se holba la propria-i fotografie. În chenar negru, „subtitrată”, ocupa primul loc din rubrică:

Încremeniți de durere, familia şi prietenii anunță încetarea din viață a celei ce a fost Amalia General Pavelescu, inimă nobilă, ființă distinsă şi generoasă, suflet de elită. Înhumarea are loc azi, 20 aprilie, ora 14, la Cimitirul Bellu Militar, în cavoul familiei.

Mototoli spasmodic pagina de ziar şi sări în picioare cu o sprinteneală de care în alte împrejurări s-ar fi mirat ea însăşi:

— A, nu, hotărât nu pot lăsa lucrurile aşa!... Voi face cercetări! Cercetări la fața locului... Ce tupeu, Dumnezeule! Ce oameni mizerabili!

Ridică receptorul şi la o a doua încercare reuşi să formeze un număr corect:

— George? Vino imediat la mine!... N-am vreme de taclale, e grav de tot! Pentru orice eventualitate, adu-l şi pe Sile!

George puse telefonul în furcă. Obrazul aprins de emoție părea o sfeclă cu gura până la urechi. Sile zornăia nervos cheile din buzunar:

— Ei?! Ce-a zis?

— A muşcat! exclamă George radios. În viața mea n-am văzut-o atât de furioasă, ziceai că dă în foc.

— Alții dădeau în primire. Moşneaga e tare de tot.

George nu-şi găsea locul de mulțumire:

— Sincer să fiu, parcă nu mă aşteptam. A mers uns!... E bine, prea bine, şi bătu superstițios în lemn. Nasone, tată, acum totul depinde de tine! Ai maximum o oră ca să rezolvi chestia asta şi să mai ajungi şi la cimitir. Uite cheile!

Sile le prinse din zbor:

— Fii atent când dai ochii cu ea, controlează-ți expresia. Străluceşti ca un foc bengal.

Răsfoind cărțile tarabei de peste drum, Sile pândea intrarea imobilului. Nimeni n-ar fi recunoscut în tânărul îmbrăcat standard — blugi din orice parte l-ai fi privit şi cu ochelari negri care, ținând seama de modă şi frecvență, indiferent de sezon, nu sugerau clandestinitate — pe simpaticul om de afaceri Sile Mardare, plin de succes şi elegant, un adevărat dandy. Tot din prudență îşi lăsase acasă Toyota, deplasându-se până aici cu un taxi. Oricât de bune ar fi cărțile pe care le ai în mână, trebuie să ții seama şi de un posibil neprevăzut.

Unu şi jumătate. Dacă nu vrea să-şi rateze propria înmormântare, Amalia ar cam trebui să apară... În aceeaşi clipă, îl văzu pe George ieşind primul din bloc, pentru a-i ține uşa, aşa cum văzuse el în filmele cu valeți reiați şi şampanie bine frapată, adăstând pe marginea piscinei.

Sile zâmbi în sinea lui. Orice ar fi făcut George, nu putea scăpa de aspectul falimentar, de şomer fomist. Cel puțin acum, pus alături de mătu-şă-sa, monumentală şi barocă, într-un mantou prosper de jaguar, imaginea dădea caricatură: capitalismul triumfal opulent şi famelica economie de tranzit.

Când taximetrul celor doi dispăru înghițit de trafic, traversă strada şi intră neobservat în imobil.

Sile nu se afla pentru prima oară în apartamentul Pavelească, se orienta cu pas şi gest sigur. În privința detaliilor, scăpând din atenția unui vizitator ocazional, primise instrucțiuni de la George.

Se duse direct la safe, clasic camuflat în spatele unui tablou, o natură moartă a lui Băncilă. Dedesubt se afla consola cu bibelouri, iar, imediat în dreapta, Voltaire sta cocoțat pe un piedestal Empire. Pentru a desprinde tabloul, trebuiau scoase întâi bibelourile şi uşor deplasat bustul. „Încălțat" cu mănuşi de ață, Sile mută obiectele pe masă, recapitulând indicațiile lui George. Ulterior, trebuia să reconstituie ordinea exactă.

— ... vasăzică, două porțelanuri în stânga, bergeretele în partea dreaptă... sfeşnicul lângă vază... Gallé-urile mai la dreapta. Aşa!... Fotografia Ameluței, draga de ea, de pe vremea... cred că Pacea de la Cuciuc-Cainargi vine aici... — clepsidra la capăt. Mişto chestie, comentă bâțâind-o, n-o duci la mecanic niciodată... Gata! Am chelit consola. A mai rămas fra-tele Băncilă.

În fața Wertheimului verde, introdus într-o nişă, Sile avu un chicotit nervos şi începu să formeze numărul cifrului:

— 3-7-9-5-4-4... Asta fu, neamule!

Cuprinse într-o singură privire conținutul casei de bani, scăpând un fluierat à la duminica sportivă în Giuleşti:

— Cine şi-ar închipui că mai există asemenea averi în vechiul Bucureşti? Vezi, conchise filozofic, chestiile astea ascut lupta de clasă!

Când ajunse la cimitir, bătrâna închidea deja cavoul. Îi aruncă o privire acră, comentând peste umăr:

— Ai venit şi tu la spartul târgului. Nu ştiu de ce te-ai mai deranjat. O dată are omul nevoie de voi...

— Iertați-mă, doamnă Amalia, George m-a anunțat în ultimul moment. Tocmai încheiam o tranzacție cu nişte oameni de afaceri din Manilla...

Pavelească pufni disprețuitoare:

— Manilla sau Chitila, puțin îmi pasă! Cred că problemele mele sunt mai importante.

George, un ipohondru de profesie, temându-se de răcelile fatale, uitase acum de ploaie şi umezeală. Transpirat de emoție, îşi fixa prietenul cu o privire încleştată. Sile îl linişti, schițând OK-ul cu degetul gros înțepat de index. Bătrâna surprinse mişcarea, al cărei sens nu-l cunoştea:

— Prinzi muşte? Uite cu cine m-am încurcat!

Sile interveni repede:

— Până la urmă, ce-a fost?

— Un banc prost, diagnostică George. În fiecare zi mă minunez de câte şi ce fel le mişună oamenilor prin cap.

Paveleasca băgă cheile în poşeta de lezard, izbucnind agasată:

— Eşti un prost, ăsta n-a fost banc! Mai ştiu şi eu ce înseamnă o a-necdotă.

— Atunci, ce? îndrăzni Sile.

— Chiar nu vă duce mintea deloc?! Cineva a încercat să-mi facă rost de un infarct, doar că nu vine ea, Amalia, aşa uşor pe spate.

George îşi frecă mâinile fericit:

— Bravo, tanti, iei lucrurile aşa cum trebuie, cu umor.

— Fleacuri!... La urmă, dacă stau să mă gândesc, n-am ieşit chiar aşa de rău. Am apucat să-i aprind o lumânare generalului, că n-am mai fost pe aici din '86, când m-au scos cu de-a sila din casă, să-l votez pe Ceauşescu. Cimitirul era în drum, aşa că am profitat... Asta, una! Sicriul, vorba ăluia, o să-l închiriez, am eu ideea mea, coroana o duceți voi la florărie şi luați bani frumoşi. Îi schimbă doar panglica.

— Uite ce va să zică să ai cap de negustor, aprecie Sile râzând.

— Ce mă scoate din fire, urmă bătrâna, e măgăria care rămâne nepedepsită... Opriți dracului un taxi, că până la infarct mă trezesc cu un lumbago! Vezi, de aia nu-mi place mie Bellu, e prea igrasios...

Amalia îşi dezbrăcă blana din mers şi se grăbi să ajungă la canapea.

— Da' ştiu că m-am înfrigurat! A'nebunit şi vremea. Altădată, în aprilie, mergeam în rochie de organdi la curse, acum ai nevoie de blană... Georgică, mamă, ia toarnă-ne tu câte un coniac şi poate te înduri şi de o cafeluță. Taman azi lipseşte zăpăcita aia de Anica.

Era bine dispusă şi afabilă, ai fi zis că aventura i-a plăcut. Sile, rămas în picioare, o privea deconcertat. Pe oricine altcineva, chiar mai tânăr, sinistrul întâmplării l-ar fi scos din circuit, sau măcar tulburat, în vreme ce ăsteia îi ardea de un party. Paveleasca îl apostrofă:

— Tu ce stai lumânare în mijlocul casei? Sau unde vii de la cimitir? Sunt scaune destule.

Sile încercă să se eschiveze:

— Iertați-mă, dar sunt nevoit să plec. Am o întâlnire de afaceri, şi aşa cred că am întârziat.

— Ia mai slăbeşte-mă, ai pe dracu' ! Că nici nu ştiți să mințiți. Voi, cu întâlnirile de afaceri, generalul îi trăgea cu manevrele... Hai, Sile, că nu vă țin mult, simt şi eu nevoia să discut cu cineva, să comentez...

Ridică brusc mâinile şi înțepeni:

— Staţi aşa! Nu vă mişcaţi!

— Ce s-a întâmplat? se sperie George.

— A fost cineva în casă.

— Când?!

— Nu fi idiot, în lipsa noastră, vezi bine.

— E absurd, tanti! Ca să poți intra, trebuie să arunci uşa în aer.

— Nici o fortăreață n-ar putea fi mai asigurată, aprecie Sile.

— Gura! răcni Paveleasca, ştiu ce vorbesc... Phiiii! Acum mă dumirii, am înțeles tot!

— Ce?!

— Tot cu de-a sila m-au scos din casă şi azi, numai că-n '86 au făcut-o pe față. Azi m-au trimis să-l sorcovesc pe general.

— O înscenare? întrebă Sile.

— Ba nu, baclava.

Vocea lui George răsună ca un scâncet:

— Nu pricep nimic... Cine să intre?! După ce cunoşti că s-a intrat?

Amalia îi îndreptă o privire nimicitoare:

— Eşti chior? L-a mişcat pe Voltaire şi a răsturnat clepsidra. Nu vezi că s-a scurs dracului nisipul?

— Păi, nu trebuie să se scurgă?

— Boule, explodă bătrâna, azi-dimineață când am şters praful, tot nisipul era în bula de sus. Îi trebuie trei zile ca să se scurgă în aia de jos!... Ce mai, banditii mi-au umblat la Wertheim!

Sile începu să se alarmeze:

— În cazul ăsta, ce mai aşteptăm? Trebuie să chemăm urgent poliția.

Paveleasca respinse ideea, agitându-şi mâna în aer:

— De doctori, avocați, popă şi poliție m-am ferit toată viața şi iacă-tă-mă-s! Să vedem mai întâi ce-au luat. George, scoate tu tabloul. Fii atent la porțelanuri.

Sile observă într-o doară:

— Nu-mi place să arunc piatra în grădina nimănui, dar nu vi se pare curios că tocmai azi n-a venit Anica la lucru?

Pavelеasca înlătură din start ipoteza:

— Dă-o încolo de toantă, nu-i trecea ei prin minte asemenea machiaverlâc. E penticostală de ziua a unşpea sau a nouăşnoua, mi-e perfect egal. Ăştia-s într-o ureche, dar cinstiți.

— Dacă s-a comis totuşi un furt, opină Sile, conştient că păşeşte pe teren alunecos, autorul nu poate fi decât unul dintre apropiații dumneavoastră, un intim.

— N-am pe nimeni apropiat în afară de George, şi ăsta a fost cu mine la Bellu. Batem țarini şi câmpii de pomană!

Sile deschise brațele, chipurile a neputință. În sinea lui, se simțea îngrijorat. Bătrâna dovedea un sânge rece ieşit din comun. Oricine, în situația ei, ar fi alertat Poliția, n-ar fi îngăduit nici cea mai mică mişcare, spre a se conserva eventuale urme, ar fi trepidat, şi-ar fi smuls părul din cap; în fine, tot recitalul legitim al individului jefuit. „Şi să nu-mi spună nimeni că-i sclerozată. Are o minte clară ca apa de izvor.”

George desprinse, în sfârşit, tabloul din cui şi-l sprijini de perete. Era transpirat şi nelinişitit.

— Gata! — exclamă, dându-şi drumul să cadă pe canapea. Acum faceți ce ştiți.

Pavelеasca îl apostrofă sarcastică:

— Ai obosit?

— Am şi eu emoțiile mele, tanti. Crezi că mă lasă indiferent momentele prin care treci? Sunt orfan, pe dumneata şi pe nenea generalul v-am socotit dintotdeauna părinții mei...

— Nu mă fă să plâng. Sile, maică, mi-au înțepenit picioarele, fă bunătatea şi deschide tu Wertheimul...

Sile ridică din umeri — „dacă chestia asta te face fericită” — şi se apropie alene de casa de bani.

— Are un cifru, constată.

Pavelеasca îşi înghesui pântecele uriaş, aplecându-se peste masă:

— Credeai că bigudiuri? ! Îți spun eu cifrele, tu fă-le ca la telefon: 3... 7... 9...

George guiță, râs nervos:

— Parc-am fi în Stan şi Bran spărgători!

— 6... 4... 2, completă bătrâna.

Sile trase de urechea metalică, exclamând:

— S-a deschis!

Amalia se ridică anevoie, ținându-se de șale. Aruncă o singură privire în interiorul safé-ului şi declară scurt:

— Lipseşte clasorul verde.

— Hai, măgarilor, îl puneți repejor la loc şi uit tot ce s-a întâmplat.

— Tanti!

— Doamnă Amalia!

Bătrâna râse scurt în guşa-gelatină trandafirie:

— Lăsați teatrul, că nu sunteți artişti... Ehei, unde sunt Vraca şi Iancovescu!

— Tanti, țipă George, cum îți poți închipui...

— Uite că pot. Ați pus împreună la cale potlogăria. Mi-ați vânturat moartea pe dinainte şi eu, ca proasta, m-am dus să-mi văd funeraliile.

George, cu privirea şi gura holbate, o urmărea fără respirație. Sile, afişând nepăsare şi amuzament, surâdea crispat. Era limpede că moşneaga intuise combinația, dar cum avea să procedeze în continuare? Părea să se distreze de minune, formulându-şi cu chef nespus deducțiile:

— ... În vreme ce noi eram la cimitir, banditul ăsta de Sile se plimba bimbaşă prin odăile mele. Cheile le avea de la tine, orfanule, şi tot tu i-ai dat şi cifrul... Ce faci cu coniacul ăla? După ce m-ați pus să defilez prin țintirim, mă țineți şi cu gura uscată?!

— Lasă-mă, tanti, că nu-mi mai arde de nimic. Mă simt jignit până în adâncul sufletului... Mă faci hoț şi eu n-am furat un leu în viața mea.

Sile interveni:

— Sunt simple supoziții, doamnă Amalia. Pot dovedi cu martori...

— Zât!!! — îl întrerupse bătrâna. Credeam că ai stofă, dar constat că nu eşti mai breaz ca George. Cere lână de la broască şi minte de la nătângi. Din doi proşti, râse cu poftă, ați izbutit o pereche de nătărăi!

— Dacă vă face plăcere să ne jigniți...

— Te-ai trădat singur, afaceristule!... Închise un ochi, chicotind: ți-am dictat greşit numărul de la safé. Înadins am făcut-o! În loc de 5, da, da, cinciul de la mijlocul numărului, ce te holbezi, ți l-am băgat pe 6. Dacă mă ascultai, nu se deschidea Wetheimul în veci! Deci vezi că tu învățaseşi numărul pe dinafară, l-ai făcut de la sine, nici n-auzeai ce spun eu... Ha?! De unde ştiai cifrul meu, că nu l-am dat la ziar?! Nu de la orfanul de George?

Pe moment interzis, Sile înghiți în sec. Doar un licăr de secundă, căci în clipa următoare se afla, trubadur de pe vremea dantelelor, la

picioarele Pavelească. Sărutându-i mâinile, abia îndrăznind să-şi ridice capul de puşti năzdrăvan, îi îndreptă o privire jucăuş înstelată şi cel mai fermecător surâs din inventarul de irezistibil:

— Sunteți o superbă, doamnă Amalia, o contesă! N-am cunoscut pe nimeni care să vă semene! Vă iubesc... Ce să facem ca să ne puteți ierta? Porunciți!

Pavelească îşi lăsă mâinile sărutate, râzând gâdilată:

— Nu mă lua cu măgulele, parşivule, că mi-s cătană bătrână. Poate că acum un douăj-treij de ani mi-ar fi fost drag să te ascult. Acum, la şaptezeci trecuți, dați-mi clasorul şi duceți-vă învârtindu-vă!

George, cu nasul în pământ, îngână umil:

— Săru' mâna, tanti.

În stradă, Sile respiră adânc şi aprinse o țigară:

— Nu credeam că o cămilă se poate strecura prin urechea unui ac.

— Uite că se mai poate, râse George.

— Ocnă mare, mătuşă-ta! Ce-o fi fost asta în tinerețe, feri-mă, Doamne! La un moment dat înghețasem, eram convins că sună Poliția.

— În nici un caz, respinse George, îi sunt nepot şi la puriii din generația ei chestiile astea contează. De când mă ştiu, am auzit aceleaşi sloganuri: „să nu ne compromitem, rufele murdare se spală în familie" şi la-la-la pe aceeaşi temă.

Sile îşi clătină capul, edificat:

— La-la-la eşti tu, flăcău! Ştii care a fost bafta noastră? Că, în felul ei, e o... originală. Îi plac golanii! Salve şi s-auzim de mai bine.

Se îndepărtă cu paşi iuți, topindu-se în mulțimea bulevardului.

Amalia Pavelescu rămase o vreme pe gânduri. Se simțea plăcut obosită, ar mai fi băut un păhărel de coniac, dar îi era lene să se ridice. Un surâs vag îi înțepenise pe chipul prea vopsit.

— Ce zi caraghioasă!... Vezi, de aia nu-mi ieşea mie pasiența. Şi să mai zici că — trase un căscat lung — cărțile mint...

CADOU DE CRĂCIUN

Încă dinainte de a se căsători, de pe vremea când croşetau romanțe la umbra merilor în floare, stabiliseră că, între doi oameni care se iubesc, nu încap, nu trebuie să încapă secrete. Casete sau sertare

cu cheia la „proprietar”, genți ori borsete tabu, corespondență şi port-vizite inviolabile, „un colțişor al meu şi numai al meu, unde să nu pătrundă nimeni”, erau de neconceput într-o căsătorie. Ce secrete să existe între doi oameni care s-au identificat unul cu celălalt, fericiți să constituie o singură făptură, într-o desăvârşită simbioză, care va dura cât lumea? Lumea lor, restul nu-i interesa.

Tot din primele ceasuri de idilă, Cristian îi deslușise răspicat că lui îi plac „femeile naturale, nevopsite şi fără brizbizuri. Iubirea mea trebuie să fie autentică şi nu păpuşă de vitrină. Nu-mi plac artificiile decât de Revelion şi la sărbători naționale!”

„Se vede imediat că-i de la țară, comentau cunoştințele, aşa a apucat la el în comună, că doar nu era să iasă mă-sa la seceră pudrată cu Max Factor!...” Tanti Lia, care o crescuse, fusese mai necruțătoare:

— Să te fereşti, scumpa mea, de ăştia care fac pe marii evanghelişti, sunt de obicei nişte ipocriți imposibili. Vor neveste „naturale”, dar ochii le sticlesc după dame vopsite. Ține minte de la mine, când o fi să te înşele, o s-o facă tocmai cu cine nici nu gândeşti!

Ei, dar aşa era tanti Lia, inimoasă — pâinea lui Dumnezeu, dar cârtitoare şi fără de credință în oameni. „Mă-sa şi copilul”, era vorba ei, „asta rămâne sfânt! În rest, banii şi ce are fiecare în izmene...”

Ramona era o fată cochetă, dar cu certă vocație de nevastă docilă, iar, în speță, îndrăgostită până peste cerceii pe care îi abandonă încă de la primele întâlniri. Ca şi celelalte bijuterii, o dată cu rujul, rimelul şi părul decolorat. Se simțea sălcie, neînsemnată, pierise sclipirea din ochii bărbaților când o priveau, dar era fericită înregistrând satisfacția lui Cristian, care observa cu ochi de vultur toate minusurile, în fiecare zi câte unul, din inventarul de accesorii al Ramonei.

— Ai câteva bijuterii splendide, rămase de la maică-ta, bijuterii de familie, piese nu căcățişuri turceşti, altele ar fi fericite să le aibă, şi tu le ții în sertar. Cine te vede, zice că eşti în şomaj, femeie cu ziua.

— Ştiu, tanti Lia, dar dacă lui Cristian nu-i place să mă vadă înzorzonată! Nici nu ştie ce am în casetă! Mi-ar plăcea să le port, nu zic nu, dar merită să avem discuții pentru nişte fleacuri? Suntem fericiți împreună, nu ăsta-i esențialul?

— Când amândoi sunt fericiți! Nu cred în fericirea bazată pe renunțări şi sacrificii, iar din ce constat eu, deocamdată doar tu înghiți în sec. Dar facă-se voia ta, capul meu pe umerii tăi nu pot să-l pun.

Grasă şi proastă

Împliniseră opt ani de căsătorie, Ramona mergea pe treizeci şi unu şi, să bată în lemn, se simțea îndrăgostită ca în prima zi, cu desăvârşire împlinită ca femeie, şi fără întrerupere fericită. Nu, nu aveau copii. Cristian decretase că-i o crimă să te apuci să zămisleşti, când nu ai siguranța a ceea ce poți oferi, e odios şi iresponsabil să-i aduci pe lume, fără să-i întrebi, condamnați aprioric la mizerie şi frustrări. Abia ne descurcăm noi, şi asta fără trufandale. Nu vreau să trăiesc ziua când ăla micu' vine să-mi dea peste nas, „că de ce m-ai făcut când ştiai că nu ai, tu te-ai ales cu distracția şi eu jinduiesc după o banană". Copiii în ziua de azi sunt un lux, şi cine nu pricepe atâta lucru e un imbecil criminal!

Nu mureau de foame, dar nici strălucit nu le mergea. Adică, nu mâncau roşii până în iulie, iar gustul cartofilor noi nu-l cunoşteau. Mai erau, desigur, şi o serie de fructe la care, indiferent de sezon, nici nu se puteau gândi: căpşuni, kiwi, ananas, clementine... Dar parcă pe vremea lui Ştefan cel Mare se mâncau asemenea bunătăți?

Cristian era contabil la o firmă particulară, o firmă prosperă cu filiale în toată țara, dar ce folos dacă patronilor li se lipeau degetele de zgârciți? Pretindeau în schimb muncă de rob, douăsprezece ceasuri pe zi constituiau regula, iar deplasările în provincie — meschine şi cu merinde la hârtie — curgeau cu nemiluita. Singurul avantaj era o slujbă sigură şi Cristian, care avea experiența unui an de şomaj, aprecia, poate chiar exagerat, acest aspect.

În realitate, îi intrase frica în oase, şi pentru nimic în lume n-ar fi vrut să retrăiască coşmarul celor aproape douăsprezece luni, când problema taxelor mensuale îi transformaseră gastrita într-un ulcer rebel.

La rândul ei, Ramona lucra ca traducătoare pentru o editură particulară. Considerată colaboratoare, fără post fix în schemă, retribuția ei era strict dependentă de vânzarea volumului. I se întâmplase, de pildă, ca pentru o lucrare de trei sute de pagini, tradusă din engleză, să primească doar o sută de dolari...

Una peste alta însă, se descurcau şi, impunându-şi un inteligent regim de economie, reuşeau să supraviețuiască fără debite şi cu taxele la zi.

— Suntem sănătoşi, tanti Lia... Da, ştiu, ulcerul lui Cristian, dar fără prăjeală şi fără necazuri, e un ulcer cuminte, nu l-a mai supărat de aproape un an. Mulțumesc lui Dumnezeu, pot totuşi să spun că suntem sănătoşi, asta-i cel mai important. În plus, ne înțelegem, fieca-

re zi ne leagă şi mai mult, în opt ani — iartă-mă că-ți dezvălui amănunte atât de intime — nu mi s-a întâmplat să dorm altfel decât în brațele lui... Bineînțeles, când nu-i în deplasare...

Tanti Lia îşi aprinse una din rarele țigări pe care le fuma, de fasoneală, sau când vroia să-şi scoată în evidență manichiura proaspătă:

— De, scumpa mea, ferice de tine că te mulțumeşti cu atât de puțin, pe mine, una, mă enerva „brațe-n brațe", transpiram amândoi, aveam im-presia că dorm într-o oală de griş cu lapte.

Crăciunul venea exact peste două luni, şi era de două ori ziua lui Cristian! Cea onomastică şi de naştere. Împlinea treizeci şi cinci de ani. Din toată ființa ei, Ramona şi-ar fi dorit să-i poată oferi surpriza unei petreceri cu fast, o serbare de neuitat, cu un pom magnific, doldora de cadouri, o casă îndestulată aromind a cozonaci şi plină de prieteni. Dar, ca un făcut, se anunța un Crăciun şi mai sărac decât celelalte. Patronii lui Cristian îşi avertizaseră angajații că-i un an de austeritate şi nu-şi pot permite să le acorde cel de-al treisprezecelea salariu. Şi, Doamne! Câte nu-şi planificaseră să realizeze cu banii ăştia chilipir! De toate, bune, frumoase şi gustoase, să se simtă că-i sărbătoare! Dar, spune o vorbă bătrânească, unde-i subțire, acolo se rupe, săracului i se stinge şi lumânarea în biserică, nici banii pe care conta Ramona să-i primească de la editură pentru ultima lucrare n-aveau să vină prea curând.

„Asta-i situația, cartea face plajă pe tarabe, nu s-au vândut într-o lună nici cincizeci de exemplare!"

Timp de câteva zile, Ramona rămase gânditoare, dar nu disperă. Iubea cu toată ființa ei, şi când iubeşti nu există obstacol de netrecut, fortăreață inexpugnabilă. Crăciunul nu va trece aşa, oricum, cu cartofi prăjiți şi murături, Cristian se va putea bucura de ziua lui. Un brad frumuşel, o friptură şi un cadou care să-i facă plăcere bărbatului vieții ei — măcar de atâta lucru se mai simțea în stare!

Într-o casetă din lemn de trandafir, cu intarsuri de sidef, Ramona păstra câteva bijuterii de familie, adevărate piese de muzeu. Căci, îi explicase o prietenă muzeograf, aveau o vechime de peste o sută cincizeci de ani, iar uvrajatul, minunat, capodopere ale genului, aparținuse probabil unor faimoşi giuvaergii ai timpului. Conştientă de valoarea lor, Ramona le prețuia, dar le iubea în mod deosebit pentru că avea spirit de familie; mai presus de toate, memoria le imortalizase pe ima-

ginea mamei ei, o creolă diafană care decedase când fetița nu împlinise încă opt ani. Mai avea dinaintea ochilor, fixate ca într-un tablou, ceasul medalion cu mozaic de panseluțe pe capace, răsărind dintre dantelele decolteului, sau brățara cu peruzele, alunecând mereu spre încheietura delicată. Era o bijuterie splendidă, lucrată în argint vechi, presărată cu turcoaze închipuind în relief floricele de nu-mă-uita. Avea s-o amaneteze, nici gând de vânzare, nici n-ar fi îndrăznit să se atingă de ea dacă n-ar fi avut certitudinea că o poate recupera. În aproape două luni însă se pot întâmpla multe, poate vin banii de la editură, de Crăciun oamenii sunt dispuşi să cheltuiască, iar o carte constituie totuşi un cadou... În ultimă analiză, va lua lucrări suplimentare şi se va împrumuta cu dobândă, deşi îi era groază de cămătari, dar de ce să tot pună răul înainte? Brățara se va întoarce în casetă, era o făgăduială sacră, pe care şi-o făcea ei însăşi, în fața fotografiei mamei.

Din întâmplare, casa de amanet, o casă serioasă, se afla în apropiere, la o distanță de câteva imobile. Cu siguranță serioasă, îşi spunea Ramona, de vreme ce rezistă de nouă ani şi patronii nu şi-au luat câmpii trăgând obloanele, după câteva luni de aventură. Condițiile erau, desigur, dure, după prima lună, dobânzile ajungeau la optzeci la sută, iar după şase săptămâni de la încheierea tranzacției, în caz că datoria nu era onorată, depunătorul pierdea automat proprietatea asupra obiectului. Ulterior, acesta era pus în vânzare la un preț moderat. Pescuitorii în ape tulburi puteau achiziționa aici bijuterii vechi, unicate, în condiții nesperate.

Astfel, cu inima uşoară, dar şi cu senzația nemărturisită, prizonieră în adâncul sufletului, că face un salt în gol, Ramona amanetă brățara. Se târgui îndelung cu omulețul care expertiza marfa evaluând-o, un bătrân pleşuv, mirosind de la distanță a toate alifiile. Dar nici Ramona nu se afla proasta satului, ştia exact, de la amica muzeografă, ce ține în mână, ştia ce să pretindă.

Important este că se întoarse acasă radiind de mulțumire. În poşeta umflată de bancnotele inflației avea banii asigurați pentru cadoul lui Cristian, dar mai rămânea o sumă frumuşică şi pentru un Crăciun de la care sarmalele simbol incluzând toate bunătățile proprii sărbătorii n-aveau să lipsească.

La începutul idilei lor, Cristian şi Ramona conveniseră că între ei nu vor exista niciodată secrete. Surpriza însă nu constituie un secret decât în fază incipientă, urmând a se dezvălui în clipa propice şi într-o

explozie de bucurie. Chiar a doua zi dimineață, tremurând de emoție, achiziționă extraordinarul cadou, visul fără speranță al lui Cristian — calculatorul. Nou- nouț, sigilat, performant şi de ultimă oră, exact cum şi-l dorise Cristian. Cunoştea amănuntele pe dinafară, dragul de el pierzând noțiunea timpului când încerca să-i enumere performanțele, viitorul, aptitudinile şi imensul său de necesar în orice familie de intelectuali.

Fiind o piesă mare, greu de trecut neobservată chiar într-un apartament mai mare decât al lor, Ramona depozită calculatorul la tanti Lia. Dintâi, femeia se cruci, pe urmă începu să râdă:

— Nu cred că există bărbat pe lume pentru care să merite să faci astfel de sacrificii, dar tu eşti într-atât de fericită că merită! Dacă stai să te gândeşti, tu te-ai ales cu bucuria cea mai mare.

Ramona cumpărase calculatorul cu exact treizeci şi nouă de zile numărate înaintea Ajunului. De atunci, trăia într-o nerăbdare febrilă, o continuă stare de exaltare, simțea la un moment dat că se sufocă de atâta fericire, doar imaginându-şi expresia de beatitudine a lui Cristian când va da ochii cu minunata jucărie... Pe urmă, zilele începură să se înghesuie, dădeau brânci pregătirile, uite — bradul e deja pe balcon, tot pe balcon urechea, coada şi copita pentru răcituri, a găsit făină ungurească pentru cozonaci... Cristian se mirase:

— De unde ai bani?

— Fii liniştit, nu vom avea nici homari, nici stridii, nici fazan. E doar o masă mai deosebită, de Crăciun.

— De acord, scumpa mea, dar cu mult peste ce ne putem permite noi.

— E cadoul — inventă Ramona — de Sărbători al lui tanti Lia. De Crăciun şi de ziua ta. Pretinde că împlineşti cea mai frumoasă vârstă pentru un bărbat, nu trebuie s-o lăsăm să treacă aşa, neobservată.

Cristian zâmbi impresionat:

— Cred că sunt un mare băftos! Să nimeresc o nevastă ca tine, care în plus mai are şi o mătuşă absolut încântătoare! Sunteți amândouă iubitele mele...

Era de neînțeles cum de putuse să încurce zilele, dar, mai ales, era de neiertat. În realitate, fusese prea fericită, se lăsase luată de val, arsă de febra cumpărăturilor, savurând din plin şi anticipând deliciul fiecărui „gadget” legat de eveniment. „Uită-te numai ce fundulițe adorabile, vor aprinde maci în tot pomul şi va azvârli câteva şi pe perdea,

dar ce zici de lumânările pentru masă, fastuoase şi dolofane ca nişte naşe, spune drept dacă ghirlandele astea cu clopoţei nu sunt absolut senzaţionale!... Doamne, ce minunat e să trăieşti şi mai cu seamă să fii fericit şi să-i poţi face şi pe alţii fericiţi de Crăciun, sărbătoarea cea mai opulentă şi veselă a anului! Ce credeai, că americanii sunt proşti când toarnă filme cu nemiluita în decor „Merry Christmas!”?

Dar, uite-aşa, se ambalase... Nu, mai fusese şi altceva! Chiar atunci, în primele zile după ce amanetase brăţara, făcuse un aranjament cu tanti Lia. În caz că nu putea procura banii necesari în timp util, bătrâna era dispusă să o împrumute.

— Ai grijă, Ramona, ăştia sunt toţi banii mei, şi de spital, şi de comând, şi de înmormântare. Tu ştii că eu nu mint! La o adică şi Doamne fereşte, tot în spinarea ta cad! De aia am şi strâns, nu mi-ar plăcea să mă îngropi ca pe Grivei.

Aşa şi nu altfel se întâmplaseră lucrurile. Pe de o parte, prea fericită, pe de alta scăpată de o grijă presantă, Ramona uitase de termen.

Omuleţul pleşuv, care văzuse multe la viaţa lui, ridică neputincios din umeri:

— Îmi pare rău, doamnă, dar în materie de afaceri termenii sunt stricţi. Aţi întârziat cu două zile, obiectul nu vă mai aparţine.

— Acordaţi-mi, vă rog, puţină înţelegere... Este greşeala mea, nu ştiu unde mi-a fost capul, am avut o grămadă de probleme...

— Toţi avem probleme, răspunse omuleţul stereotip, trebuie să ştim doar să stabilim prioritătile.

— Vă implor, este o bijuterie de familie, sunt dispusă să plătesc peste ce vă datorez...

— Inutil plângeţi. Îmi pare sincer rău, dar brăţara a fost vândută.

— Nu se poate! În două zile?

— E Crăciunul, doamnă, se vinde şi se cumpără.

Ramonei i se tulbură privirea şi se prăbuşi pe un scaun. Omuleţul se retrase în spatele unei perdele şi se întoarse cu un pahar cu apă.

— Ar mai fi o soluţie, doamnă. Disperată, sfidând principiile firmei noastre, dar mi se pare că sunteţi un caz aparte şi încerc să vă ajut.

Ramona îşi ridică obrazul plâns:

— Care? Plătesc oricât!

— Vă dau numele şi adresa persoanei care a cumpărat brăţara. Poate că acceptă să negociaţi... Deschise registrul, completând: dacă

vreun angajat de-al meu ar fi procedat cum procedez eu acum, l-aş fi concediat pe loc... Mda, notați-vă!

— Imediat... sunteți extraordinar de amabil, n-am să uit...

— Este vorba de un bărbat. Îl cheamă Cristian... Strada...

Dintâi, rămase perplexă, fără aer, gata din nou să se prăbuşească, apoi se simți inundată de un imens val de bucurie.

Sări peste tejghea de gâtul omulețului, bombardându-l cu sărutări:

— Dar ăsta e chiar bărbatul meu!... Domnule dragă... Mulțumesc! Să-ți dea Dumnezeu tot ce-ți doreşti! M-ai făcut cea mai fericită femeie din lume!

Totul era limpede ca o dimineață înaltă de iunie, ca un clar de lună, ca o lacrimă de bucurie, ca dragostea adâncă, profund cinstită şi frumoasă care-i unea pe ei doi. Din întâmplări mărunte, cioburi de întâmplare, putea reconstitui fără fisură scenariul. În stilul lui discret caracteristic, Cristian se gândise şi el la o surpriză de Crăciun. Din nefericire, bani nu avea şi nici o tanti Lia care să-l crediteze. Iată însă că Moş Crăciun îi aude pe copiii cuminți şi, cum-necum, Cristian a primit totuşi cel de-al treisprezecelea salariu. Decizie de recentă oră probabil, căci altfel Cristian n-ar fi aşteptat până în ultima clipă să-i cumpere un cadou. Era pedant şi meticulos de felul lui, organizat şi, dacă avea ceva de rezolvat, nu amâna niciodată. Fără îndoială că şi alegerea darului îl punea în încurcătură, dar întâmplarea i-a sărit în ajutor. Scotocind prin casă după un antinevralgic — sunt trei, ori patru zile de atunci, exact marți — , Ramona i-a spus că găseşte pastile la ea în poşetă. De fapt o „geantă de moaşă", cum râdeau colegii, fiindcă, o dată ieşită pe uşă, Ramona simțea nevoia să se ştie asigurată din toate punctele de vedere. Avea întotdeauna asupra ei, în afară de recuzita obişnuită oricărei poşete, ace de siguranță, o pilă şi o forfecuță de unghii, batiste de hârtie, ac cu ață albă şi neagră, medicamente de primă necesitate, o bucată de vată...

De aici, lucrurile se înşirau şi mai limpede pentru Ramona. Cum între ei nu existau secrete, i-a deschis, dintr-un motiv sau altul, portvizitul. Acolo, lângă buletin, păstra bonul de la Casa de amanet. Pe bon erau trecute datele Ramonei, obiectul în cauză, suma, dar şi numele şi adresa firmei. În continuare, Cristian s-a deplasat la locul cu pricina, s-a informat, i s-a explicat şi s-a orientat pe picior. Va achita el debitul, iar brățara i-o va oferi, surpriză delicată şi cu totul extraor-

dinară, de Crăciun. Cristian s-a simțit totdeauna impresionat de amintirea duioasă pe care Ramona o purta mamei ei... Cum s-ar spune, mergea la sigur.

Ramona exulta. Nu-i lipsea nimic. Câte ființe de pe mapamond se pot lăuda la fel?! De atâta fericire, de prea plin, timp de câteva zile, Ramona făcu temperatură.

Stabiliseră meniul, în conformitate cu normele occidentale, pe care amândoi le socoteau civilizate şi de efect. O singură concesie făcută tradiției — sarmalele şi răcitura — căci românul nu concepe Crăciunul fără sarmale şi piftie. În consecință, feluri puține (nu prăpăd de bucate, de nu se mai poate ridica omul de la masă, iar sub masă picioarele umflate ale cucoanelor ies din escarpeni), puține, dar exotice, rafinate şi prezentate cu multă eleganță. De pildă, Ramona era convinsă, friptura portugheză cu capere, muguri de bambus şi sos de ananas, va face senzație! Nu era preferabilă unui lighean de îndătinate mezeluri — tobă, caltaboşi, afumătură — gustoase fără îndoială, dar tot bucate de țoapă în ultimă analiză, destinate uzului intern?

Asupra oaspeților se deciseseră cel mai uşor. Vor fi zece persoane cu totul, inclusiv tanti Lia. Bătrâna încercase să facă mofturi, vezi Doamne-i o babă, tinerilor nu le plac vârstnicii, s-ar simți ca un spin în mămăligă, dar în sufletul ei era flatată şi, pe tăcute şi-n şoaptă, însă nu mai puțin dramatic, ar fi suferit dacă nepoată-sa ar fi omis-o de pe lista invitaților: trei perechi, colegi de generație şi serviciu cu Cristian, şi Carmen, prietena Ramonei.

Prietena, în lipsa altui termen, căci Ramona, atât de preocupată de persoana lui Cristian şi de dragostea ei, trăia o totală incompatibilitate cu însăşi noțiunea. Relația cu Carmen se situa însă într-o zonă mai specială. Colaborau cu aceeaşi editură dar, separat de acest aspect, ele două lucrau în cooperativă, semnând împreună traducerile din limba germană şi engleză. Munca în comun le apropiase, deveniseră chiar intime, păstrând însă convenționalul. Fără intenție de altfel, Ramona impusese o rezervă, pe care Carmen o respecta. Se întâmplase, de pildă, să le surprindă miezul nopții la masa de lucru, dar indiferent de situație, fie viscol ori vipie, mineriadă sau țiganiadă, Ramona n-o invitase niciodată să înnopteze la ea, deşi existau condiții: patru camere, din care două erau dormitoare.

Carmen era o femeie spre treizeci de ani şi căreia numele i se potrivea mănuşă, atât de clasică încât părea caricatură. Ochi focoşi de

andaluză, gură lacomă, o claie de păr cârlionțat, talie sugrumată în centuri late, bust generos şi o răsuflare fierbinte. O slăbiciune declarată pentru toaletele bicolore — roşu şi negru — cerceii gitane (în general, bijuterii „zgomotoase") şi parfumurile aspre, iuți, penetrante făceau din Carmen o persoană inconfundabilă. Pe undeva şi impenetrabilă. Ştiai despre ea exact ceea ce vroia ea să ştii — abordată direct, avea un stil grațios de a se eschiva, servind generalități. Era divorțată, avea un băiețel de grădiniță... nu, nu aici, i-l țineau părinții ei, care, după pensionare, îşi realizaseră visul, stabilindu-se la Sinaia. Mergea aproape săptămânal să-l vadă. Şi, amănunt picant pentru Ramona cea cuminte şi eminamente convențională, trăia cu un bărbat însurat. Chiar foarte însurat, ținând seamă de devotamentul lui față de nevastă şi că nici în clipele cele mai fierbinți nu-i promisese că va divorța.

— Cum suporți? întrebă Ramona siderată. Mi-ar fi imposibil să accept o asemenea situație.

— E o problemă de opțiune. Desigur, nu-i uşor să-l vezi stând cu ochii pe ceas şi să ciocneşti oul roşu cu masa, dar, de vreme ce accept, înseamnă că pentru moment, cel puțin, e varianta cea mai bună.

Tanti Lia, singura confidentă a Ramonei, ridica din umeri, observând cu înțelepciune:

— În fond — viața ei, e liberă să facă ce pofteşte cu ea şi dacă stai să te gândeşti, e mult mai palpitant să fii amantă decât nevastă. Şi mai... estetic. Una-i vizita cu flori şi obrazul proaspăt ras, şi alta ligheanul cu izmene şi ciorapi murdari, puşi la muiat în Dero peste noapte!

Ramona, care prefera fără cea mai mică umbră de şovăială ligheanul, conchidea că e uşor să faci pe deşteapta la bătrânețe, dar ia să vedem noi dacă ar fi vorbit la fel acum treizeci de ani?!

În ceea ce-l priveşte pe Cristian, acesta arpegiase pe note asemănătoare: dacă admite, înseamnă că-i convine şi nimeni nu are dreptul să se amestece. Există şi femei din astea independente, pentru care verigheta nu constituie un deziderat şi un mit... Altfel, o socotea cam artificială, prea vopsită, dar cumsecade, bine crescută şi discretă.

Sosi, în sfârşit, şi ziua cea mare! Deşi deciseseră, şi se ținuseră de cuvânt, să lucreze organizat, câte puțin în fiecare zi, „să nu ne trezim la urmă că nu ne mai vedem capul de treabă sau că am uitat te miri ce, iar când sosesc oaspeții noi să fim gata obosiți", tot mai rămăseseră destule şi pe ultima zi. Şi, nota bene, asta cu tanti Lia care venise

de două zile la ei, nu pregeta să pună osul şi avea — slavă Domnului! — experiență, mesele date de ea altădată rămânând de pomină... Izbutiră, totuşi, ca înainte de prânz să fie totul gata. Doar florile mai trebuiau aranjate în glastre. Asta însă diseară, până atunci le lăsaseră pe balcon, la răcoare, ca să se mențină proaspete.

— Parcă ne-am pregăti de nuntă, observase zâmbind Cristian.

— Dacă te gândeşti, e mai mult decât o nuntă! E ultimul Crăciun al mileniului! Îți dai seama, iubitule, câte generații au visat la aceste zile?

Nu, Cristian realiză amuzat că scăpase acest aspect, dar amănuntul nu-l făcea să se simtă mai puțin impresionat. Dar impresionat cu lacrimi, amuțit de bucurie, rămase dinaintea calculatorului pe care-l găsi dimineața, sub pom. Împachetat cu dichis şi încins cu o fastuoasă panglică sângerie, lua ochii, eclipsând orice alt obiect din living-room. Sau cel puțin aşa i se părea Ramonei, care nu dormise toată noaptea de fericire nerăbdătoare, iar de când se sculaseră pândea impactul lui Cristian cu minunatul cadou. O strânsese pe nevastă-sa la piept şi câteva lacrimi, lacrimile lui scumpe, gândi Ramona, se prelinseră pe obrajii ei. Apoi, liniştea în care-şi auzea la modul concret, doar bătăile inimii. Cristian nu avea cuvinte.

— Dar el ce ți-o fi pregătit? întrebă tanti Lia care, lângă aragazul aprins, duşmană declarată a permanentului, îşi friza părul cu drotul.

Ramona presupuse:

— Cred că aşteaptă tortul, când aprindem pomul şi începem să cântăm colinde. Ştii, pentru atmosferă, fast...

Tanti Lia îşi trecu degetele peste mustața care se cerea pensată, apoi coborî spre amigdale:

— Până la urmă am să pun rochia vişinie. Chiar dacă sunt bătrână, de ce să fiu tot cioară?... Spui drept, de ce să nu spui, mă simt impresionată! Atâta dragoste nu-i ceva de toate zilele. E cu adevărat frumos! Ferice de tine că ți-a fost dat să ai parte de ea... Ptiu, ptiu! Dar ştiu că arăți ca un trandafir, zici că ți-ai dat cu „sănătate”. Aşa ziceam noi la roşu de obraji.

— Sunt fericită, tanti.

La nouă seara, se adunaseră cu toții. Ultima sosi Carmen, dar nu de fason. Petrecuse două zile cu băiatul, îi făcuse pomul şi se întorsese la Bucureşti cu o ocazie. Era, ca de obicei, stăpânită, căci, în ciuda fizicului agresiv pătimaş, izbucnirile temperamentale focoase n-o caracterizau. Contrar însă obiceiului, renunțase la paleta vestimentară bico-

loră, arborând o rochie sidefie de o elegantă simplitate, trădând mână de maestru. Ramona, care nu era meschină, o felicită pentru toaletă şi felul cum arăta. Vru s-o sărute, dar în aceeaşi clipă ochii îi căzură pe braţul lui Carmen.

Brăţara, brăţara ei, a Ramonei, brăţara cu miozotişi îi înflorea încheietura.

Până atunci, nu avusese niciodată senzaţia concretă că lumea se prăbuşeşte în jurul ei. Întâi începe să danseze, apoi se năruie. Ziduri-le, lustra, bradul minunat! Concomitent, că în cap i se aprinde un bec de mii de waţi, gata în orice clipă să explodeze. Dintr-o dată, pricepu totul, dar nu! La asta avea să se gândească mai târziu! Acum trebuia doar să facă faţă situaţiei, incidentul să treacă neobservat. Reuşi să articuleze cu buze şi limbă de lemn:

— Ai o brăţară foarte frumoasă. Lucru vechi, cum nu mai întâlneşti azi...

Carmen zâmbi încântată:

— Nu-i aşa că-i adorabilă? Am primit-o de Crăciun.

— De la.... EL?

— Ai ghicit.

— Un cadou superb, te felicit.

Carmen mângâie brăţara cu tandreţe, de parcă ar fi fost însufleţită. Nu era greu de ghicit la cine se gândea.

— Totdeauna îmi face cadouri foarte frumoase. Îi place să fie generos...

— Bine că-şi poate permite.

— Măcar atâta. Ceva tot trebuie să-mi ofere...

... O petrecere perfectă, totul era gustos şi de bună calitate, nu lipseau surprizele, se cunoştea că gazdele au pus suflet şi tanti Lia, care cam cârtise când alcătuiseră meniul, recunoscu în sinea ei că Ramona avusese dreptate. Rafinamentul, exotismul şi neaşteptatul înlocuiseră cu brio opulenţa mitocănească.

„Ce mai, o petrecere de nota zece, e şi atmosferă fără ca bărbaţii să-şi fi scos cravatele şi să treacă la anecdote porcoase, numai că, sau mi se pare mie, Ramona bea cam mult. N-a lăsat o clipă paharul ăla din mână...”

Aceeaşi observaţie o făcu şi Carmen, în timp ce dansa cu Cristian, care, în calitate de gazdă politicoasă, făcea turul doamnelor.

— Ce se întâmplă cu nevastă-ta? În general nu bea...

— E pur şi simplu fericită. Nu ai idee cât s-a străduit pentru seara asta...

— Iar tu te-ai străduit pentru mine. De când mi-ai dat brățara, n-am scos-o niciodată. Nu mă îndur... Unde ai găsit asemenea minunăție?

Cristian râse gâdilat:

— Întâmplarea îi favorizează pe cei ce se iubesc. De săptămâni întregi mă întrebam ce cadou să-ți fac. Doar am zărit-o în vitrină şi am ştiut din prima clipă că am găsit. Asta acum trei zile, când mă aşteptam cel mai puțin şi culmea, într-o prăvălie modestă, la nici o sută de metri de casă...

În dormitor, unde se retrăsese sub pretextul că vrea să-şi pudreze nasul, Ramona scoase din poşetă bonul de la casa de amanet şi-l băgă într-un plic. Termenul fiind expirat, iar brățara vândută, patronul nu se mai ostenise să-i ceară restituirea unei hârtii, lipsită dintr-o dată de orice valoare.

Ramona nu ştia ce se va mai întâmpla cu viața ei mâine, săptămâna viitoare sau peste un an! Ştia însă ce se întâmplă acum. Trecu în odaia alăturată, unde Cristian, ca un copil nerăbdător, se jucase de dimineață cu calculatorul, necontenind să-i repete că este cel mai frumos cadou primit în viața lui...

„Dar un cadou nu-i cadou dacă nu-i complet, nu-i aşa?”

Ramona introduse plicul sub tastatură şi se întoarse la oaspeți.

POVESTE DE DRAGOSTE

Povestea aceasta este adevărată. O relatez aşa cum am auzit-o de la protagonista celor ce urmează. S-a petrecut acum aproape cincizeci de ani. Eroii s-au fost călătorit de mult din această lume. Nu mai supără pe nimeni...

Când am terminat Facultatea de Drept, am fost repartizată ca stagiară pe lângă doamna avocat Antoaneta Macarie. (Încerc totuşi o reticență în a folosi numele reale.) Era o femeie de şaizeci şi cinci de ani, despre care cu greu ai fi putut afirma că fusese o frumusețe strălucitoare, aşa cum susțineau contemporanii ei. Eu însămi, foarte tânără pe atunci şi cu ochi necruțător, nu desluşeam mare lucru pe chipul

veşted, cu pleoape fără gene, în părul rar, făcut permanent ca să pară mai bogat şi oprit la nuanța aceea incertă de bej, caracteristică blonzilor care au încărunțit. Silueta, da, rămăsese bine desenată şi, desigur, constituise o plăcere cândva s-o admiri în costum de baie sau pe terenul de tenis.

Am avut dintotdeauna o slăbiciune şi o înțelegere particulară pentru vârstnici, pentru amintirile lor şi bănuiesc că toate acestea se comunică spontan, stârnind confesiunea. Ne-am înțeles din prima clipă foarte bine şi, în curând, am devenit prietene. Admiram la ea minunatul simț al proporțiilor, o resemnare calmă şi chiar optimistă în ciuda paradoxului, o trăire — dincolo de maniere pe care, în fond, le poate învăța orişicine — de mare, autentică doamnă.

Din principiu, Antoaneta Macarie nu refuza nici un fel de cauze, oricât de modeste sau incomode, aşa că băteam şi provincia. Multe din procese se judecau la Bolintinul din Vale şi, ca să ajungem acolo, mi-amintesc că trebuia să prindem un autobuz care pleca dimineața devreme de la Gara Filaret.

Ne aflam în mijloc de toamnă rece, geamurile erau închise, înghesuială, miros de găini ude şi cel inconfundabil, metalic, usturător al unor țigănci clasice, cu fuste multe, papuci şi basmaua legată pe ceafă, care încercau să ispitească fraierii cu ghiocul sau cu un mănunchi de cărți soioase.

— Crezi în farmece? m-a întrebat doamna Macarie.

Luată prin surprindere, am surâs nesigur.

— Nu m-am gândit niciodată la asta. Nu ştiu, cred că mai degrabă nu. Dumneavoastră credeți?

A zâmbit, fără să-mi dea un răspuns direct:

— Am să-ți povestesc ceva din viața mea... Pe undeva, secretul, cheia vieții mele...

— Când l-am văzut prima dată, tocmai îmi luasem bacalaureatul şi împlinisem de curând nouăsprezece ani. Intenționam să mă înscriu la Farmacie — era voga epocii, mai toate fetele se doreau fie farmaciste, fie profesoare — şi până la începerea cursurilor, în toamnă, aveam de gând să mă distrez straşnic. Sezonul a debutat cu nunta unei verişoare, la care participam în calitate de domnişoară de onoare. Când încerc să mă „reconstitui” azi, nu văd decât o fetiță proaspătă, stângace în rochia roz năpădită de volane, emoționată şi cam atât. Trebuie

să-ți spun că provin dintr-o familie foarte burgheză, foarte strictă în privința convențiilor. Tata...

Era inspector vamal, de şcoală austro-ungară, cu mustață à la Kaiserul Wilhelm, sec, al cărui motto de viață avea să rămână neschimbat până în ultimul său ceas: datoria. „Dacă toți bărbații", Antoaneta auzise de mii de ori aceste cuvinte, „şi-ar face datoria față de țară, față de familie, față de ei înşişi, lumea ar arăta cu totul altfel." Mama, profesoară de pian, pentru care, dacă nu te numeai Mozart şi alte câteva nume din zonă, nu prea avea sens să trăieşti, iubise în cea mai fragedă tinerețe un muzician. Acelaşi simț al datoriei o determinase să accepte mâna inspectorului vamal impus de părinți, ca partidă serioasă şi sigură; în virtutea aceluiaşi comandament, avea să-l respecte şi să nu-i iasă din cuvânt toată viața.

Habar n-avea când se apropiase de ea. Tocmai se gândea că biata verişoară e atât de urâțică, încât nici rochia de mireasă nu izbutea s-o facă mai atrăgătoare. Cât priveşte mirele, o adevărată catastrofă! Cu mâinile prea lungi şi parcă prea grele, şleampăt în totul şi transpirat, părea idiotul satului...

O cuprinse cu un braț hotărât de talie şi o condusese parcă în zbor pe ringul de dans:

— Permiteți-mi, mă numesc Anton Macarie.

Luată prin surprindere, se recomandă spontan:

— Antoaneta...

— E clar! exclamă sărutând-o pe frunte, suntem predestinați. Vreți să fiți soția mea?

Antoaneta începuse să râdă. Ulterior, mărturisi că, dacă n-ar fi sorbit înainte o cupă de şampanie, ar fi luat-o la fugă. Partitura pe care o propunea Anton nu semăna cu nimic din ceea ce învățase ea acasă despre debutul unei relații sentimentale.

— Sunteți nebun, dar vă stă bine.

— Iar eu vorbesc foarte serios. Vă cer în căsătorie. Spuneți da. Vă implor.

Convinsă că-i vorba despre o glumă, iar tânărul bine amețit, Antoaneta întinse princiar mâna:

— Da, milord.

Anton o îmbrățişă înflăcărat. Înflăcăratele îmbrățişări ale lui Anton! Acum făcea cunoştință cu ele. Ca şi cu stilul lui năvalnic, cu nerăbdarea de a-şi vedea împlinită fără întârziere orice dorință, cu pute-

rea lui de convingere, cu irezistibilul care-i caracteriza întreaga făptură, cel mai mic gest.

Mama, romanțioasă, cu neştiut şi mereu umed mormânt în inimă, îşi dădu acordul imediat. Nu şi inspectorul vamal, care, din principiu, nu era de acord cu nimic din ceea ce nu apucase şi el.

„Asta nu-i o joacă, e o chestiune serioasă, de viață. Fata-i şi prea tânără, nici nu se cunosc bine, să mai aştepte măcar un an. Ce prezintă ei în momentul de față? O floare abia răsărită şi un «tenor». Căsătoria cere altă temelie..."

În realitate, vameşul l-ar fi izgonit cu poliția dacă Anton n-ar fi fost o persoană cu vază, partidă în adevăratul sens al cuvântului.

Era genul de persoană pe care n-o puteai bârfi nici măcar pe la spate. Nici măcar invidioşii cei mai răi nu-i puteau contesta însuşirile. Comisar regal la abia treizeci de ani, strălucit jurist, integru, scăpărător în societate, cult, superb, minunat dansator, călăreț şi tenisman... Umerii firavi ai Antoanetei se încovoiau sub povara unui asemenea noroc.

Când am început să lucrez cu doamna Macarie, trecuseră aproximativ douăzeci de ani de la moartea lui Anton, dar memoria lui rămăsese la fel de vie. Toți, dar absolut toți cei care-l cunoscuseră, pomenindu-l, se pierdeau în superlative. Tatăl meu, şi el avocat, contemporan cu eroii povestirii, îl evoca în termenii aproape extatici: „Anton Macarie? Cea mai briliantă personalitate pe care am cunoscut-o! Îl surclasa până şi pe Istrate Micescu!"

Peste o lună — cine-i putea rezista lui Anton? — erau căsătoriți. Inspectorul vamal, înfoiat, pătruns de importanța căsătoriei încheiate de fiică-sa, îşi măcina în subteran neliniştea: „să sperăm că va dura." Maică-sa, pianista, o scăpă printre sughițuri: „Cel puțin acum eşti pe deplin fericită. Dacă ai amintiri, restul nu mai contează..."

Urmase clasica lună de miere în Italia şi, totodată, startul a şaptesprezece ani de fericire absolută. Ca să-i fie cât mai aproape, să-l înțeleagă, să aibă cât mai multe în comun, Antoaneta renunță la Farmacie şi absolvi Facultatea de Drept. Alcătuiau o pereche din toate punctele de vedere, iar pe stradă, oamenii întorceau capetele în urma lor. Înalți, supli, eleganți, purtau pecetea siguranței de sine pe care o dă în general succesul. Un singur minus — nu puteau avea copii — fără a deveni însă o dramă.

Erau atât de ocupaţi şi preocupaţi de propriile lor cariere, continuau să se simtă atât de bine împreună, fără să se plictisească, încât necazul se spulberă înainte de a fi apucat să se instaleze în inimile lor.

Când izbucni războiul, se simţeau cu desăvârşire împliniţi, doi oameni care nu mai puteau pretinde nimic de la un destin prea generos, decât să le fie fidel. Detaşarea lui Anton pe lângă Parchetul din Alba Iulia căzu din senin. Constituia prima lor despărţire după o convieţuire de zece ani, în care nu se aflaseră departe unul de celălalt nici măcar o singură zi. Depăşiră cu curaj momentul. Trăiau vremuri excepţionale, într-o Europă incendiată şi, faţă de tragediile altora, suferinţa lor pălea. Mereu ocrotiţi de soartă, rămâneau doi oameni fericiţi.

— Mi-era şi ruşine, povestea doamna Macarie, să mă confesez prietenelor, să le spun cât de greu suport despărţirea, viaţa de zi cu zi fără Anton. Ce m-aş fi făcut dacă ar fi luptat în linia întâi? Ce m-aş fi făcut în locul Ceciliei Frumuşanu, o colegă de barou al cărei soţ căzuse la Stalingrad?... Te plictisesc?

În locul meu, răspunse o raţă, urmată apoi de suratele ei ţinute prizoniere într-un coş de nuiele, sub o cârpă albastră. O ţigancă tânără mă apostrofă:

— Hai, prinţeso, să-ţi ghicesc! Au, maica mea, ce ochişori ai şi ce văz eu în ei! Cu unul te drăgăleşti, dar la altul gândeşti!...

Am roşit, însă doamna Macarie, adâncită în trecut, nu observă. Continuă cu privirea aburită de amintiri:

— Aveam un câine lup superb, King, pe care Anton îl luase cu el la Alba Iulia. Adora câinii şi caii... Am să-ţi spun mai târziu ce a fost cu King... Ne înţeleseserăm să ne vedem măcar de două ori pe lună, fie că luam eu trenul spre Alba, fie că venea el la Bucureşti. Cum programul lui era supraîncărcat, cel mai des îl vizitam eu. Din fericire, socoteam pe atunci, se instalase bine, în vila unei familii de medici, care îi cedaseră parterul.

— Practic, m-aş simţi ca acasă dacă nu mi-ai lipsi tu, Toinette... (Obişnuia să mă alinte cu diminutivul rezervat pentru intimi al Mariei Antoaneta.) Am nimerit oameni civilizaţi şi, în primul rând, discreţi. Aproape că nici nu-i văd. O dată pe lună vine doctorul să-şi ia chiria şi nu stă niciodată mai mult de cinci minute. Pe ea, cel puţin, dacă aş întâlni-o pe stradă, nici n-aş recunoaşte-o.

Doamna Macarie îşi scoase o ţigară. Rătăcea mereu bricheta şi i-am aprins-o eu. I-am ţinut mâna care tremura, rece ca gheaţa.

— Erau doi intelectuali, cam cu zece ani mai în vârstă decât noi. Îi chema Ghibu. Luiza şi Iosif Ghibu. El, o figură ştearsă, prematur îmbătrânită, îți dădea senzația că simte pe umeri întreaga povară a lumii. Parcă niciodată prezent, mă întrebam mereu ce s-o fi petrecând în mintea lui complicată. Aveam totodată tendința de a-i considera complicați pe cei care vorbesc puțin şi, în general, nu exteriorizează nimic din ceea ce simt... Luiza era o femeie imposibilă. Grasă, proastă, arogantă, îşi petrecea cea mai mare parte a zilei (nu profesa) în capoate străvezii — neuitatele ei capoate cu puzderie de panglici, volane, pene — fumând țigarete lungi şi întinzând pasiențe. N-am văzut-o vreodată fără bigudiuri ascunse sub un tulpan subțire şi fără un ruj gras. Avea o strungăreață lată şi, când râdea, devenea de-a dreptul obscenă. Ca fotografie, întruchipa prototipul de madamă de bordel de categoria a doua.

— Ați suferit mult din cauza ei...

Folosisem un ton ambiguu, oscilând între întrebare şi constatare. N-o auzisem niciodată pe Antoaneta Macarie, o femeie tolerantă, binevoitoare, mare doamnă în fiecare clipă a vieții ei, exprimându-se atât de pătimaş, în termeni care nu-i erau proprii. Până şi glasul i se înăsprise.

— Enorm. Ea mi-a schimbat întreg cursul vieții, dar când am cunoscut-o, eram departe de a-mi da seama de cel mai mic pericol pe care l-ar putea prezenta. Comitem două greşeli mari, draga mea! În primul rând, când ne închipuim că ne cunoaştem bărbații, a doua — când judecăm conform unor standarde, un soi de axiome moştenite din familie, preluate din filme şi cărți de maximă circulație. E în firea lucrurilor ca o femeie frumoasă, tânără, cultă etc. să aibă noroc şi să înregistreze succese, după cum o alta, bătrână, grasă şi proastă nu poate avea aceleaşi pretenții, ca total necompetitivă.

Să mai şi optezi pentru cea din urmă ar însemna că soarele a început să răsară de la apus. În suficiența, poți să-i spui chiar aroganța mea de atunci, o socoteam pe Luiza definitiv scoasă din cărți, un personaj ridicul până la neverosimil. Râdeam adesea cu Anton, făcând haz de halatele ei imposibile, de aerele pe care şi le dădea, de vulgaritatea ei fără seamăn.

— Şi totuşi, cum a fost posibil?

Antoaneta Macarie ridică obosită din umeri:

— Am renunțat să mai ghicesc. N-am înțeles, nu ştiu, şi însuşi Anton a murit fără s-o ştie.

I-a trebuit mai mult de un an ca să realizeze că ceva în căsnicia ei începuse să scârțâie. Cine nu se aşteaptă la minciună poate fi dus cu preşul ca un copil mic. Antoaneta Macarie avea încredere absolută în bărbatul ei, iar o legătură clandestină cu Luiza, monument de ridicol şi penibil, nu putea fi imaginată nici în coşmaruri. Deşi avocată cu experiență, cu sute de divorțuri la activ, Antoaneta învăța abia atunci, pe pielea ei, că ceea ce deconspiră în primul rând o relație nelegitimă nu-i flagrantul delict, prezent mai ales în vodeviluri, ci sistemul. Vizitele lui la Bucureşti deveniră din ce în ce mai rare, pe ea însăşi o sfătuia, date fiind circumstanțele, nesiguranța şi pericolul inerente unei călătorii, să nu se mai încumete la drum, scrisorile lui ajunseseră simple răvaşe.

Se mai întâmplă ca, la un sfârşit de săptămână, să prindă o ocazie şi să sosească intempestiv la Alba Iulia, cu maşina unui coleg. Încropise la repezeală un coş cu „delicatese" şi tot drumul ciripi fericită la gândul surprizei pe care o pregătea.

— ... Mă simțeam emoționată ca o logodnică şi, în clipa în care sunam la uşă, mi-era teamă că am să leşin de fericire. Nu mi-a trebuit mai mult de un minut, surâse cu amărăciune, ca să-mi dau seama că nu eram deloc aşteptată, că picasem cum nu se poate mai prost, că ar fi fost mai bine să fi rămas acasă.

„Nu te bucuri c-am venit?"

„Dar bineînțeles. Cred că surpriza-i prea mare, sunt năucit..."

M-a sărutat, evitându-mi instinctiv buzele. Expresia era aceea a unui om prins în culpă, a unui copil surprins umblând la borcanul cu dulceață. Transmitea o nelinişte vecină cu panica, pe care n-o puteam îndura.

„Bănuiesc că n-am fost prea inspirată, ar fi trebuit să te anunț. Dacă vrei, plec imediat..."

„Ce sunt vorbele astea, Toinette?"

A dat să mă îmbrățişeze, dar s-a oprit la jumătatea drumului, cu ochii înțepeniți peste umerii mei. Am întors capul. Luiza, în ținută de oraş, îşi trăgea mănuşile, vorbind din mers.

„Vreau să trecem întâi pe la farmacie..."

S-a oprit brusc. Nici o fracțiune de secundă, şi a arborat un surâs monden: „O, madam Macarie, ce plăcere!..." în aceeaşi clipă, a țâşnit din dormitor King, câinele nostru lup. A sărit la Luiza, cerşindu-i mângâiere, fericit nespus că o vede... Eram de două ori surprinsă. Întâi, că dezinvoltura Luizei, comportamentul degajat trădau obiceiul,

chiar intimitatea, or Anton îmi subliniase în nenumărate rânduri caracterul sec al relațiilor lui cu familia Ghibu, iar pe parcurs nu-mi semnalase nici o modificare în acest sens. Apoi, King era ceea ce se numeşte un câine rău, ostil cu străinii, totdeauna gata să atace, dar lui Anton aşa îi plăcea şi nu încercase să-l schimbe. „Relațiile" dintre King şi Luiza mi-au ridicat vălul de pe ochi...

A rămas un timp cu privirea pe fereastră. Un peisaj gol, rece, ciugulit de ciori. Am observat că avea obrajii uzi. Să mai plângi, după jumătate de secol, la „mormântul" unei dragoste mi se părea impresionant, dar desuet. „Ca în romanele populare din Evul Mediu", îmi ziceam. Nu întâlnisem până atunci ceea ce, în mod curent, se comentează drept femeia sau bărbatul unei singure dragoste. În acelaşi timp, o urmăream cu sufletul la gură şi-mi venea să bat din picioare, cum fac golanii la cinema, când li se pune răbdarea la încercare, abia aşteptând urmarea.

— M-am întors în aceeaşi zi la Bucureşti, continuă doamna Macarie. Anton nu ştia să-mi spună decât că mă iubeşte, că sunt o femeie unică, singura alături de care vrea să trăiască, dar...

— Dar?

— Că asta-i situația şi nu mi-o putea explica, nu şi-o explica nici lui însuşi. Era cuprins de un soi de nebunie, femeia aceasta, pe care o disprețuia din adâncul sufletului, îl atrăgea vrăjitoreşte, cu o forță căreia nu i se putea opune.

Încercase în mai multe rânduri să se desprindă, luase chiar o cameră la hotel, dar nu rezistase mai mult de două zile. Cineva, ceva, îi dădea brânci să se întoarcă, implorându-i spăşit grațiile şi copleşind-o cu cadouri... Trebuie să-ți spun, draga mea, că mi se spovedea ca un copil în brațele mamei, că suferea îngrozitor, că... plângeam amândoi. Era profund nefericit.

— Eu l-aş fi dat dracului! am izbucnit. Cu grasa şi cu textele lui cu tot!

— Eşti foarte tânără, draga mea, şi, în consecință, insensibilă la nuanțe. „Ori laie, ori bălaie există doar la coafor. În viață, lucrurile sunt mai policrome...

Ca autor de literatură polițistă, subliniez că „poanta" în sine (comportamentul amical al câinelui vizavi de o persoană, trădând ipso facto gradul de intimitate al acesteia cu stăpânul său) e de mult uzată

şi n-aş fi folosit-o într-o povestire sau roman de ficțiune. Aici, nu fac decât să relatez un caz autentic, respectându-i toate datele.

— M-a condus la gară. S-a luat după trenul care începuse să alunece, strigând fără să țină seama de oamenii din jur: „O să-mi treacă, Toinerte, sunt sigur, te implor, ai puțină răbdare! Aşteaptă-mă!”

— Şi presupun că l-ați aşteptat.

— Fireşte. De altfel, după câteva luni, s-a terminat războiul şi Anton s-a întors cu serviciul la Bucureşti. Cu asta, oftă, a început ultima şi cea mai tristă etapă a dragostei noastre. Căci dragoste a fost între noi până la urmă, ți-o spun astăzi, când nu numai părul, ci întreaga mea ființă a încărunțit.

M-am strâmbat. În capul meu de atunci, mărturisesc că şi în cel de azi — probabil, am rămas imatură, dragoste înseamnă să răspunzi cu DA la trei întrebări capitale: simți tot timpul nevoia să-l vezi? Să-l auzi? Să-l atingi? Sau s-o vezi, auzi etc. În rest, cooperativă şi coexistență paşnică.

— Aparent, lucrurile îşi reluaseră cursul normal. O dată cu instalarea regimului de democrație populară, s-a schimbat şi sistemul judiciar. Anton a intrat în avocatură şi am devenit colegi de barou. Eram extrem de ocupați, iar eu vroiam să cred că şi fericiți... Pe 14 iunie, împlineam şaptesprezece ani de căsătorie. Am găsit dimineața pe masa mea de lucru şaptesprezece trandafiri roşii. M-am dus în dormitor şi am îngenuncheat la icoana Madonei, pe care o am de la mama. I-am mulțumit plângând că s-a milostivit de mine, nevrednica, şi de dragostea mea. Mă credeam definitiv salvată...

Acum plângea de-a binelea, iar eu îmi făceam reproşuri că, gură mare cum sunt şi chiar grosieră, când îmi închipui că am dreptate, nu mă abținusem de la comentarii.

— Cum evenimentul se impunea sărbătorit, seara am ieşit la Colonade, restaurantul îndeobşte frecventat de noi. O seară pe care n-o voi uita niciodată. Mi se părea că arăt superb, într-o rochie de moire, care-mi venea turnată, Anton — autentic lord, superb ca un zeu, cu tâmple abia grizonate, atmosferă minunată: duioşie, tandrețe, comportament — „cele rele să se spele, cele bune să se adune. Am uitat tot ce a fost urât, un simplu coşmar, viața noastră abia acum începe...”

Antoaneta Macarie îmi solicită bricheta. Trase distrată din țigară, cu totul adâncită în clişee îngălbenite de vreme. Ceva nou pentru mine! Îmi imaginasem până atunci că nostalgia, aducerile aminte, nevoia

de confesiune au loc obligatoriu după lăsarea întunericului, la soba încinsă sau cămin, cu cel puțin o sticlă goală lângă piciorul mesei, „afară vântul bătea măi...”

— Când m-am trezit, a doua zi dimineața, mă simțeam de optsprezece ani. Țin minte că în baie am cântat cât m-a ținut gura. „La vie en rose”. La micul dejun, Anton m-a întrebat ca în treacăt:

„Ai vreun proces azi, la Tribunalul X?”

„Nu, de ce? Vrei să te ajut cu ceva?”

Privirea i-a alunecat oblic pe covor. N-a avut curajul să mă privească în ochi.

„N...nu, te rog să vii... Iartă-mă, Toinette. Avem prima înfățişare. Am introdus acțiunea de divorț...”

— Luiza îl obliga să divorțeze. Cu aceeaşi ocazie, am aflat că soții Ghibu se mutaseră la Bucureşti o dată cu Anton. N-am ştiut niciodată motivul exact pentru care abandonaseră Alba Iulia, dar nu asta mi se părea important. Năucitor era faptul că, deşi Luiza îl silise pe Anton să divorțeze, ea personal refuza să se despartă de Ghibu. Iar ulterior, când am aflat cum se aranjaseră lucrurile între ei, am început să cred că la mijloc e ceva necurat. Sau că Anton înnebunise. Locuiau toți trei în aceeaşi casă, un apartament pe Moşilor, Anton ocupând camera de serviciu. Ghibu ştia că e amantul nevesti-si, dar probabil că nu-i păsa sau era dispus s-o păstreze cu orice preț...

— N-am mai auzit de aşa ceva!

— Sunt nevoită să mă repet, surâse Antoaneta Macarie, eşti încă tânără. În realitate, nici eu nu înțelegeam. Am petrecut sute de nopți, poate mii, încercând să pătrund misterul. Cum, un om ca Anton, inteligența aceasta sclipitoare, mândru ca Lucifer, curajos ca un cruciat, nobil, adevărat cavaler de pe vremea turnirurilor, sans peur et sans reproche, se putea complace în asemenea promiscuitate, îşi putea pierde în asemenea măsură clasa şi, sunt convinsă, respectul de sine? Să nu-ți închipui că, inconştient, colorez un portret postum. Toți cei care-l cunoşteau gândeau absolut la fel.

M-am interesat pe un ton şovăitor, prudent:

— A murit de mult?

— Ajungem şi aici, oftă doamna Macarie. Deşi oficial despărțiți, continuam nemărturisit să sper că se va întoarce la mine. Odată şi odată tot trebuia să se trezească! În vara care a urmat divorțului, am

plecat la Olăneşti să-mi tratez rinichii, aşa cum procedam de câțiva ani încoace.

Aici l-am cunoscut pe Dinulescu, consilier juridic la un minister, actualul meu soț. Mâncam la aceeaşi cantină şi ne ştiam vag din tribunal. Pe urmă, am constatat că urmăm acelaşi tratament, prescris de acelaşi medic. Sunt cele câteva elemente care ne-au apropiat. Dat fiind programul de băi, inevitabil ne vedeam de mai multe ori pe zi. Sandu cunoştea situația mea — Anton era genul de persoană despre care se discută şi nici eu nu eram o anonimă — şi avansa cu paşi prudenți.

M-a invitat de câteva ori la cinema şi la restaurant, ne plimbam şi am început să avem program comun. În ultima zi de concediu, m-a cerut în căsătorie. L-am rugat să-mi lase un timp de gândire.

Îl „recapitulam" în minte pe domnul Dinulescu. Trebuie să fi fost arătos cândva. Suplu, cu un obraz distins, lung, de ierbivor, cam țeapăn, se vedea că-şi alege cu grijă croitorul şi în total avea aerul unui — ceea ce se numea pe atunci — bărbat de club. Dacă vreți, aducea vag cu Humphrey Bogart...

— Când am ajuns la Bucureşti, reluă doamna Macarie, l-am căutat pe Anton. Consecvenți obiceiului, ne-am întâlnit la Colonade... Cred că-i inutil, surâse printre lacrimi, să-ți povestesc cum m-am pregătit eu pentru seara aceea!

— Absolut inutil, am râs. Presupun că ați trecut pe la toate departamentele trustului de frumusețe, n-ați scăpat nici un polizor.

— Când am ieşit însă din mâinile lor, trebuie să recunosc că mă plăceam şi eu... M-a complimentat şi Anton, pe care l-am găsit cumva schimbat. Era afectuos, prevenitor, se bucura sincer că mă vede, dar toate astea parcă de sus cumva, din afara lui, parcă subiect şi spectator în acelaşi timp. I-am povestit totul despre Sandu şi l-am întrebat ce părere are, ce mă sfătuieşte să fac. Nădăjduiam cu toată ființa mea...

— Ştiu. Că, incitat, o să spună nu, dându-vă dumneavoastră posibilitatea să vă mai faceți iluzii în privința unei împăcări.

O întrerupsesem, pentru că mi-era teamă să nu ajungem la Bolintin înainte de a ajunge la capătul povestirii. Îmi place să practic suspense-ul, dar pentru alții, nu pentru mine. Dacă ceva mă interesează, vreau să ştiu totul şi imediat.

— Anton a spus da. Un da cu majuscule şi fără cea mai mică ezitare, un da care mi-a înfipt un pumnal în inimă. M-a sfătuit să accept propunerea, vorbindu-mi despre Sandu în termeni neobişnuit de căl-

duroşi. Îl cunoştea bine pe Dinulescu, un jurist de marcă, un domn, urban din toate punctele de vedere. Dacă n-ar fi fost convins de fiecare cuvânt exprimat, nu m-ar fi îndemnat pentru nimic în lume la acest pas...

— Peste o lună, eram căsătorită cu Sandu. Trebuie să-ți spun în treacăt că n-am scăpat prilejul de a comite una din istoricele mele prostii, încredințată că joc onest, după cum se şi cuvenea. Recte, am ținut să precizez, înainte de a ajunge la Sfat, cum era pe atunci, că nu-l iubesc. Mă obligam să-i fiu o soție bună şi devotată, dar dragoste nu-i puteam oferi, inima mea fiind definitiv dăruită altuia.

— Ca şi cum n-ar fi aflat-o şi singur îndeajuns de repede, am râs. Ce v-a răspuns?

— A răspuns inteligent, pentru că Dinulescu nu-i prost. Inteligent, dar crispat: „Nici eu nu te iubesc, aşa că nu-i cazul să-ți faci scrupule. Mă însor pentru că am împlinit patruzeci de ani şi, dacă vreau să mă cazez onorabil, trebuie să urc repede în căruță. Tu, în afară de faptul că reprezinți o partidă, eşti şi femeia alături de care mi-ar conveni să îmbătrânesc."

— Excelent, am râs. Ce consecințe practice a avut acest neobişnuit schimb de sinceități?

Doamna Macarie zâmbi:

— M-a înşelat cu toate secretarele de sub treizeci şi cinci de ani, a avut aventuri în toate județele țării, pe unde se deplasa în inspecții. Ce-i drept, totul cu perdea. A mai avut decența să nu se lege de prietenele mele.

— Cum ați reacționat dvs.?

— Aşteptându-l cu zâmbetul pe buze şi mâncarea ținută la cald, în cuptor. Semnasem o poliță în alb, îmi pusesem singură căluşul în gură. Vorba lui: dacă nu mă iubeşti, ce pretenții mai ai? Din fericire, nu-mi păsa. Lăsând la o parte amănuntul că nu ne-am ținut niciodată de mână la cinema, am dus o viață bună împreună... În fond, un alt roman.

Trăsnetul a căzut ca orice trăsnet, pe neaşteptate. Când s-a întors de la tribunal, secretara (în cunoştință de cauză) i-a şoptit că a căutat-o Anton. Era grav bolnav, internat la Spitalul Cantacuzino. O implora să vină să-l vadă.

— Nu m-am mai dezbrăcat şi am luat-o la goană. Ca prin vis, îmi amintesc că am găsit un taxi chiar în fața blocului. Mă simțeam strivi-

tă de spaimă, inima îmi boxa sălbatic, ăsta era sentimentul, în coşul pieptului. L-am găsit într-o rezervă: stors, slăbise enorm, cu lividitatea morţii deja instalată pe chip, dar pe deplin conştient. I-am luat mâinile şi i le-am sărutat.

— Ce se întâmplă cu tine, iubitule?

— Ce vezi. Sfârşitul, şi a încercat să surâdă. Mi-era teamă că n-ai să vii. Mai eşti supărată pe mine, Toinette?

— N-am fost niciodată, am minţit. Doar pe soartă.

Medicul, pe care nici nu-l observasem, mi-a făcut semn să-l urmez.

„Sunteţi doamna Macarie?”

„Da, am minţit pe jumătate. Rămăsesem doamna Macarie, deoarece nu-mi schimbasem numele după divorţ, pentru a nu-mi afecta clientela, dar nu mai eram doamna Macarie, soţia, aşa cum îşi închipuia el.”

„Situaţia e foarte gravă, mai ales că nu ştim ce se petrece.”

— Bănuiau o infecţie, o septicemie, dar, cu toate medicamentele administrate, temperatura nu scădea sub 40 de grade. Virusul, sau ce-o fi fost, rezista şi la penicilină, cel mai puternic antibiotic din anii aceia. Părerea lui era că nu va supravieţui nopţii ce va urma. A fost cel mai curajos medic pe care l-am cunoscut, nefiindu-i teamă să dea un pronostic fatal cert. În aceeaşi clipă, m-am decis. Anton nu va muri fără ca eu să-i fiu în preajmă. Trebuia însă să anulez câteva întâlniri importante, să-mi instructez secretara şi, în primul rând, aveam nevoie de bani.

— Îmi închipui prin ce momente treceaţi!

— Nu, nu-ţi poţi închipui, dacă nu le trăieşti... Deci din nou taxi, bătăi de inimă, răsuflarea tăiată. Am dat buzna în dormitor, după bani. Dinulescu mă aştepta, rezemat de cămin. M-a întrebat scurt:

„Moare?”

— Naiba ştie de unde aflase, dar aveam altele pe cap.

„Da”, am confirmat, sugrumată de plâns. „Medicul îi mai dă câteva ore.”

„Presupun că vrei să-l asişti, să-l ţii de mână până în ultima clipă.”

„Nu-i momentul să-mi serveşti sarcasme.”

„Ascultă-mă bine, Antoaneta, şi s-a interpus între mine şi uşă. Mi-au fost deajuns patru ani, timp în care în patul nostru conjugal s-au aflat permanent trei inşi. Să mai suport ca terţul să fie şi decedat,

mi-e peste putință. Dacă ieşi acum din casă, nu mai existăm unul pentru celălalt."

„Eşti liber să faci ce vrei. Te-am avertizat..."

— Am plecat val-vârtej, fără să mă uit o clipă în urmă. Am ajuns la spital, ca să zic aşa, în ceasul al doisprezecelea. Era conştient încă şi fața, biata lui față, s-a luminat de bucurie. Mi-a făcut semn să mă apropii şi m-a sărutat pe obraz. Plângeam amândoi.

„Toinette, iubita mea... Cum am putut să părăsesc o femeie ca tine?"

— Au fost ultimele lui cuvinte inteligibile. A murit peste două ore fără să-şi mai revină.

— Acum înțeleg de ce m-ați întrebat dacă cred în vrăji. Părerea dvs. este că Luiza i-a făcut farmece...

— Există o altă explicație? Eu nu am găsit-o în patruzeci de ani.

— Cum a reacționat Luiza?

— Singurul lucru pe care ți-l pot spune este că n-a venit niciodată la spital să-l vadă.

Ne apropiam de Bolintin şi doamna Macarie şi-a scos pudriera, încercând să-şi dreagă obrazul plâns.

— Şi domnul Dinulescu? Cum v-ați împăcat?

Mi-a îndreptat o privire şi un zâmbet intraductibile. Nu am nici azi pretenția că aş fi vreo fizionomistă talentată, dar parcă desluşeam un licăr de amuzament. A rostit pe un ton incert:

— Nu s-a mai culcat cu mine niciodată. Apăsă: niciodată.

Am rămas cu gura căscată, dar nu mi-a lăsat timp să-mi macin uimirea, declarându-mi pe un ton cotidian:

— Să nu uit, mâine dimineață sunt la Suprem. Te duci singură la Sectorul 3, unde avem procesul cu Pârcălabu. Soliciți o comisie rogatorie...

Când am coborât din autobuz, mă simțeam năucă. Până la tribunal, mai aveam de parcurs circa o sută de metri pe jos. La un moment dat, o scară înaltă pe două picioare ne bara drumul. Cred că se instalau sau se reparau nişte linii telefonice.

Doamna Macarie înaintă, cu o expresie de ceea ce eu aş fi numit dârzenie, printre crăcane. Am făcut un pas, gata s-o urmez. Cineva m-a smucit de braț, oprindu-mă. Am întors capul surprinsă. Țiganca din autobuz îmi arăta două rânduri de dinți strălucitori:

— Tălică eşti tânără...

M-a ținut de mânecă până am ocolit scara. A dispărut apoi, cu o piruetă de fuste crețe şi arome metalice.

„Crezi în farmece?" mă întrebase doamna Macarie. Îi răspund azi, de peste ani: Aş prefera să nu fiu pusă la încercare.

„UNDEVA, ÎNTR-O GARĂ..."

Despre prietena mea stabilită în Franța — Daniela — şi destinul ei contorsionat am mai avut ocazia să vorbesc chiar în paginile acestui volum. De la ea am aflat cele ce urmează; o poveste bizară care mă tulbură ori de câte ori o evoc. Bizar e tot ce nu înțelegem...

Faptele s-au petrecut cu ani în urmă, la puțină vreme după ce se căsătorise cu Jules şi începuse demersurile pentru a-şi extrage şi restul fa-miliei, părinții şi frații, abătându-i de la şoseaua triumfală care ducea direct spre împlinirea marelui vis al omenirii — societatea comunistă.

În perioada la care mă refer ne întâlneam destul de des, Daniela, fiică şi soră admirabilă, venind de trei-patru ori pe an în România, să-şi vadă neamurile. Dar şi Jules era admirabil, îmi permit să completez, fiind de acord cu acest du-te-vino Orly-Otopeni şi sumele considerabile cheltuite. Iar după ce Daniela mai avu inspirația să-i agațe de gât şi un copil, recunoştința lui Jules nu mai cunoscu margini. Se decretă el însuşi drept cel mai fericit cetățean al Celei de-a Cincea Republici, iar starea lui de spirit era cea a unui motan gras şi râzgâiat care, instalat pe genunchi tandri, toarce fericit la soare.

Fusese acasă (acasă mai însemna încă, reflex, România) în luna noiembrie, dar acum, în februarie, se simțea din nou topită de dor. Un februarie răzvrătit, cu multă zăpadă, avalanşe, viscol şi zboruri anulate. Riscul şi incertitudinea unei călătorii par-avion o determinară să ia Orient-Expresul. Daniela detesta în general trenul, dar dorința de a fi printre cei dragi, bucuria pe care o simțea umplându-i cu daruri ca un Moş Crăciun princiar generos învinseseră orice urmă de reticență. Şi, în definitiv, n-avea să fie chiar atât de rău la vagon-lits, cu recuzită din belşug — reviste, cuvinte încrucişate, transistor şi bomboane de şocolată — plus perspectiva divertismentului oferit de vagonul restaurant.

Doar că lucrurile se petrecură oleacă altfel. Când Jules o îmbrăţişase pe peronul gării, luându-şi rămas bun, avea o singură temere: să nu rămână înzăpezită undeva, pe drumurile Europei de Sud-Est, pe care, nemărturisit, o socotea tot un soi de lume a treia, doar că elefanţii nu se plimbă pe bulevarde. Cel puţin asta deducea el din ce viziona la televizor — sără-cie foarte aproape de sălbăticie, figuri groaznice, grosolane, puzderie de basmale, eventual băşti sau căciuli, nici urmă de pălărie! Feţe flămânde — văzut-au oare vreodată o portocală pe viu? — , priviri stinse sub povara resemnării, a totalei lipse de nădejdi.

Cum se întâmplă adeseori când cobeşti, Daniela rămase „înzăpezită", dar nu de troiene, ci de greva feroviarilor sârbi. În puţine cuvinte, căci nu prezintă interes pentru povestirea de faţă, ajunşi seara la Belgrad, călătorii fură obligaţi să coboare din vagoane şi să se cazeze în sălile de aşteptare care, în măsura posibilităţilor, vor fi dotate pentru a face faţă situaţiei. În răstimp, societatea feroviară şi executivul negociau. Glasul de la megafon trăgea nădejde că pertractările nu vor dura prea mult.

Au durat o noapte, Orient-Expresul reluând călătoria abia în dimineaţa următoare, după paisprezece ceasuri „sejur" în gara Beograd.

— Îţi dai seama, îmi povestea Daniela, paisprezece ore durează oricum mult, dar când le şi numeri, o eternitate! Sârbii au fost drăguţi, ne-au oferit pături, am avut la dispoziţie tonomate cu sandwich-uri, cafea, dulciuri, un punct sanitar... Şi ne-am pus pe aşteptat! Dacă nu m-ar fi apăsat ideea că peste puţine ore Jules, neprimind nici un semn de viaţă de la mine, va intra în panică, că şi ai mei, la Bucureşti, vor fi neliniştiţi, situaţia m-ar fi amuzat. Ştii că-mi place aventura...

— Şi probabil că ai avut parte de ea, am anticipat râzând.

— Nu în sensul la care te gândeşti tu, deşi, îmi făcu cu ochiul, mi-ar fi făcut plăcere să am.

Din fericire, prinsese un capăt de bancă, ceea ce, în condiţiile date, reprezenta o şansă. Avea un punct de sprijin şi, cu ceva acrobaţie, putea să-şi culce capul pe îndoitura braţului. Totodată — un singur vecin. Îl cercetă scurt şi, considerând că a văzut îndeajuns, îşi înfundă dezamăgită nasul în gulerul blănii. Era un scundac la vreo patruzeci şi cinci de ani, alcătuit din bile. Totul era rotund sau sferoidal, de la ochii de biban până la briliantul important de pe degetul mic. Spre deosebire de multe femei, Daniela nu avea nimic împotrivă ca şi bărbaţii să poarte bijuterii, problema era doar cine le etala. Omuleţului ăsta,

cu degetele lui scurte şi grăsuțe, în orice caz nu i se potriveau şi, la o asociație spontană de imagini, — un braț viguros şi bronzat, cu un lanț de aur atârnând neglijent la încheietură — , nările îi vibrară; la perspectiva unei nopți petrecute într-o gară rece s-ar fi îmbujorat instantaneu până la bengal. Dar asta era situația, nu tu îți alegi când să cadă duminica!

Se uită la ceas, propunându-şi să n-o facă prea des. Oricum, aşteptarea dilată timpul, ai impresia că acele ceasornicului nu se mişcă sau că au lanțuri la picioare. Închise ochii, propunându-şi să încerce măcar să ațipească. O voce caldă, de tenor, remarcă în engleză:

— Vă felicit, aveți un admirabil Cartier de circuit închis care valorează până la ultimul cent suma investită.

Daniela îl privi surprinsă. Auzise şi ea despre „seriile mici", zi circuit închis, ale unor bijuterii, obiecte de artă în general, la care nu avea acces oricine, ştia, bineînțeles, ce poartă la mână, dar o uluia faptul că piticul cu față de mezelar prosper, poate chiar farmacist, posedă astfel de subtilități. Mulțumi convențional şi închise ochii ostentativ. Intuia că are mâncărime la limbă, or, pe Daniela, în epocă, o interesau doar două categorii de bărbați: fie deştepți foc şi pe ăia îi căuta în Larousse, fie magnifici din specia play-boy despre care merită într-adevăr să ai amintiri.

Dar o noapte incomodă trece greu şi, pe parcurs, Daniela începu să-şi reconsidere partenerul de „undeva, într-o gară", cu mai multă bunăvoință. Era simpatic cum puțini oameni reuşesc să fie (acordăm cu atâta generozitate calificativul, ca şi pe „drăguț", încât a ajuns necompetitiv), congenital amabil, fericit să facă servicii şi se mai dovedi şi extrem de folositor. Daniela rămase uluită constatând ce recuzită de voiaj desfăşoară Albert Mohl (îşi „mărturisiseră" numele cam după un ceas de conversație), utilat pentru orice eventualitate: sandwichuri, dulciuri, fructe, un briceag performant, fierbător electric, un termos cu vin fierbinte, tare şi aromat, hârtie igienică. Cum, indiferent de figura nespiritualizată, Mohl părea o persoană înlesnită financiar, Daniela îşi manifestă nedumerirea față de dotarea mai degrabă proletară. Când ai bani, mizezi pe servicii plătite, nu-ți asiguri autoservirea. Albert Mohl se explică jenat:

— Ştiți, mă duc a cincea oară în România. Din momentul în care treci granița... N-ați vrea să vă simțiți jignită, regimul e vinovat, oamenii sunt extraordinari, dar serviciile, deficitare. La tot pasul intervin...

cum să vă spun, minusuri care trebuiesc acoperite cu mijloace proprii...

Daniela începu să râdă:

— N-am de ce să mă supăr, nici eu n-am plecat de prea bine. Totuşi, faptul că vizitați România pentru a cincea oară mă pune pe gânduri. Vă place chiar atât de mult? Probabil, vă leagă nişte amintiri. V-ați născut... la noi?

Albert Mohl zâmbi enigmatic. Zâmbetul, în general, îi transforma figura. Din caraghios, devenea fermecător, presimțeai în el căldură şi tandrețe, şi Daniela, după două ceşti de vin tare, îşi zise că, într-o ambianță mai puțin înghețată şi populată, ar fi riscat o tentativă...

Repetă:

— V-ați născut în România?

— Nu, nu eu. Completă, creând o stare de confuzie: sigur, nu eu, aşa cum... mă vedeți.

Începu să povestească. De departe, cea mai stranie poveste pe care o ascultase Daniela în viața ei...

Avea un mic magazin de bijuterii în Amsterdam şi Daniela făcu în sinea ei „aha!”, explicându-şi prezența briliantului pe mâna dolofană, ca pe un fel de carte de vizită. Nemți de origine, părinții lui Albert părăsiseră Germania pentru a se stabili în Olanda, unde moşteniseră de la un unchi afacerea de giuvaergerie. Erau oameni oneşti şi buni cetățeni, mulțumiți de căsuța lor, de stabilitatea guildenului şi ceea ce puteau depune sistematic în contul lor bancar. Erau oameni pragmatici şi, încredințați că nu se trag nici din cruciați, nici din nibelungi, nu-şi bătuseră niciodată capul cu reconstituirea unui arbore genealogic. În familie, uneori, evocându-se prezențe sau voci din trecut, în situații sau expresii memorabile, se pomenea de un bunic care, abandonându-şi familia legitimă, fugise cu amanta şi se stabilise undeva prin Transilvania. Nimeni nu dădea însă importanță amănuntului, că te cheamă Fritz sau Nabucodonosor, tot din Adam-Babadam ne tragem!

În ce-l priveşte pe Albert, acesta evoluă între parametrii normali ai unui copil din buna burghezie, asimilându-se perfect patriei de adopțiune. După liceu, urmă un colegiu cu profil tehnic, apoi se căsători onorabil cu fata pe care i-o aleseseră părinții şi chiar acum, după douăzeci de ani, nu exista vreun motiv să regrete pasul făcut...

Danielei îi venea să caşte. Până aici, nimic ieşit din comun, „asista” la un destin cumsecade, dar plat, fără nici un fel de suspense. Pe undeva, în ordinea firii, căci ce i se putea întâmpla extraordinar acestui omuleț teribil de binevoitor şi cetățean loial, prototipul de persoană banală?!

...Fireşte, aveau şi un fiu, Alfred. Alfred, ținu să precizeze Mohl, pentru că, într-o bună parte a Europei Centrale, acesta este numele mic al pinguinului (cum ar fi la noi Moş Martin egal urs, înțelese Daniela), iar pinguinul poartă noroc, un soi de simbol, ca potcoava, porcul, coşarul etc..

— Mi-e teamă că v-am plictisit...

Daniela, prinsă asupra faptului — aproape că adormise cu jumătate de obraz înfundată în gulerul amplu al blănii — tresări, grăbindu-se să-l asigure de contrariu. Beneficiase de confortul-viligiatură al bijutierului, gustase din sandwichuri şi minunatul vin fiert, apelase şi la hârtia igienică, nu putea apăsa acum pe Stop, închizându-i gura ca unui casetofon de care te-ai săturat. Pe urmă, mai intuia voluptatea lui Mohl de a povesti — cuvântăreț de felu-i şi narator înnăscut — şi ar fi trebuit să fii complet lipsit de inimă ca să-l frustrezi de această inofensivă plăcere. Şi, după cum avea să constate în minutele următoare, abia acum o introducea în extraordinar.

În urmă cu cinci ani, iarna, Karl — un coleg de afaceri, originar din Transilvania, unde mai avea neamuri şi prieteni — i-a propus să-l însoțească în vizita pe care o efectua în mod obişnuit cu ocazia Crăciunului.

— Ce-ai de pierdut?, îl convinsese amicul. N-ai fost niciodată în România şi o să vezi c-o să-ți placă. E şi aproape, nu trebuie să traversezi oceane ca s-o vezi şi parcă ai altceva mai bun de făcut?

Nu, Albert n-avea. Nevastă-sa şi băiatul, mari amatori, ba chiar practicanți înverşunați ai sporturilor de iarnă, îşi petreceau vacanța la Inssbruck, unde Albert nu-i însoțea niciodată. Nu-i plăcea nici un sport, detestând cu toată puterea ființei lui cel mai mic efort fizic. Şi ca să-şi omoare timpul în holul hotelului, la club ori pe terasa însorită, pândind o victimă care să-i suporte conversația, iar seara să asculte vitejiile de pe diverse pârtii ale „oamenilor de zăpadă”, ei bine, perspectiva nu-l ispitea câtuşi de puțin. În definitiv, de ce nu? Avea să fie plăcut şi instructiv. Ce ştia el despre România se rezuma la câteva nume proprii — Ceauşescu, Ilie Năstase, Nadia Comăneci — şi aventura ne-

buloasă, pierdută în ceața timpului, a unui străbun care-şi luase lumea în cap, fugind cu femeia iubită...

Chiar aşa, de ce nu?

— N-are rost acum, povestea Daniela, să-ți detaliez impresiile lui Albert Mohl despre România, ştiind, mai ales, că interlocutoarea se trage de prin părțile locului. Totul — peisaj, climă, ospitalitate, pitoresc, floră şi faună pe două sau pe patru picioare — de la excepțional, ținând-o tot la deal. Din nefericire, condițiile turistice... cunoaştem cântecul!

Mohl, care nu voia să deranjeze, dar şi obişnuit cu un confort clasa întâi, ar fi preferat să tragă la hotel. Rudele amicului însă se opuseseră cu vehemență, chiar jigniți, căci prietenii lui Karl... Albert înțelesese: prietenii lui Moş Crăciun sunt prietenii noştri, totdeauna bineveniți. Cum şi Karl îi făcu cu ochiul, asigurându-l că invitația e pe bune, lipsită de convenție, acceptă, străduindu-se însă ca, pe parcursul întregului sejur, să-şi facă prezența cât mai puțin simțită. Astfel, se implică cu zgârcenie în întâlnirile de familie, prieteneşti sau colegiale, gen „Ce mai faci os bătrân, tot crai?" sau „Ții minte cum l-am fentat la teză pe istericul ăla de Ştefănescu?", ştiind că la asemenea întâlniri intruşii sunt indezirabili, un fel de încurcă-lume, iar el s-ar fi plictisit îngrozitor. Tot aşa, nu i s-ar fi părut normal ca în cele şapte zile de sejur Karl să se ocupe de el, ghid turistic, în loc să se devoteze în întregime familiei.

Acestea fiind decise, închirie un autoturism şi începu să bată meleagul, împrejurimi, alte cetăți. Descoperi cu acest prilej un Ev Mediu foarte asemănător cu cel al burgurilor pe care le cunoştea, simțind însă că ceva diferă. Ce anume, n-ar fi putut preciza în cuvinte şi puțin îi păsa. El era un bun giuvaergiu, cu o cifră de afaceri optimistă, ăsta era jobul lui, în rest important era să se simtă bine, să-i placă ce vede şi să nu-i pară rău; nu după banii cheltuiți, ci după timpul irosit într-o vacanță ratată. Nu era cazul, îi părea bine că acceptase propunerea lui Karl.

Astfel, într-o dimineață, când ceața şi poleiul nu îmbiau la deplasări mai de amploare, se decise să viziteze cimitirul catolic din Sibiu, oraşul de reşedință. Trecuse în mai multe rânduri pe lângă el şi odată, fiind însoțit de Karl, acesta remarcase:

„Dacă vrei o istorie a oraşului, aici o găseşti. Tot aici", adăugase râ-zând, „ai să găseşti mai multe statui decât în toată România Mare, chiar dacă regățenii se oftică..."

Albert începu să se plimbe prin cimitir, fără un plan anume. Dacă, în timpul voiajului de nuntă, vizitase la Paris Père Lachaise-ul, propunându-şi obiective concrete — mormintele unor celebri locatari de istorie — aici n-avea cunoştinţe şi nici un repauzat, cât de ilustru, nu l-ar fi impresionat. Fireşte deci, se lăsă atras şi se opri dinaintea mormintelor celor mai importante, somptuos elaborate.

După vreo două ceasuri însă, simţind că atmosfera de funebru nu-l mai avantajează şi că, exact ca la un muzeu, când, după un răstimp, nu mai percepi corect, nici el nu mai făcea distincţii, ameţit de simboluri sepulcrale, se apropie de ultimul obiectiv propus, un arhanghel cu crucea ridicată, dominând aleea. O lucrare splendidă, monumentală, în stilul lui Michelangelo, şi se depărtă, s-o admire în ansamblul pe care-l dă distanţa. Potrivi aparatul foto şi, făcând câţiva paşi mici în căutarea poziţiei ideale, se împiedică de alt monument, gata să cadă. Se uită instinctiv la fotografia încadrată în ramă ovală, încremenită pe stilovat, şi figura i se păru al dracului de cunoscută... Stai puţin! Dar... dar ăsta, ăsta... inima i se opri în loc. Din eternitate, cu favoriţii înfoiaţi şi guler înalt, îl privea propriul chip. Cum se spune, el se privea pe sine însuşi. Iar dedesubtul portretului emailat îşi citi cu stupoare numele: Albert Mohl/1855-1918.

Mohl al nostru simţi că se sufocă. El, omuleţul cumsecade, giuvaergiul din Amsterdam, se născuse în 1918.

Am tras un fum lung şi i l-am direcţionat în plin obraz:

— Unde ai citit chestia asta? m-am interesat sarcastică.

— Îţi jur că-i purul adevăr. De ce naiba aş inventa? Ce interes am?

— M-aţi înnebunit cu interesul! m-am răstit excedată. Optzeci la sută din minciunile pe care le auzim n-au la bază nici un interes concret. Cel mai mult se minte pentru că oamenii încearcă să pară altfel decât sunt, vor să fie luaţi drept alţii. Mai nou, se inventează străbuni care se trag direct din Cavalerii Templieri.

Daniela a ridicat din umeri:

— Ne cunoaştem de-o viaţă, ştii că nu sunt mitomană. Repet, de ce aş improviza?

— De dragul senzaţionalului, să zicem.

Amestecă restul de îngheţată din cupă şi începu să râdă:

— Am avut parte de suficient senzaţional în viaţă, ca să simt nevoia să şi inventez. Nu crezi?

Ba da, credeam, nu cunosc multe destine care să-i semene. În realitate, povestea mă fascina, dar tulburător peste toate, şi aici adulmecam invenția, era elementul concret, palpabil, pe care nu-l prea întâlneşti în contexte paranormale. Mă refer la locuri şi la identități precise, lesne controlabile.

M-a cercetat curioasă:

— Bag de seamă că te-ai implicat. În definitiv, ce-ți pasă?

— Îmi pasă, pentru că istoria îmi place al naibii şi aş vrea s-o scriu. În caz că a publicat-o altul înainte, îți dai seama în ce rahat intru?! Plagiat...

Daniela m-a întrerupt dând din mână:

— Să-mi spui şi mie când îți publică cineva în România o chestie ca asta, „mistică"! Ce notă ai avut la materialism dialectic?

— Ascultă, mă aflu la reşedința ta din Majorca, în decor imperialist, nu vreau să mă indispun!

Şi, ca să mă identific total cu atmosfera, am dezmierdat cu dezinvoltură de proprietar superbul dog albastru, a cărui distincție nu înceta să mă impresioneze.

Albert se întoarse acasă peste măsură de tulburat şi doar o minune dumnezeiască îl ferise de un accident. Bineînțeles că-i relată lui Karl întâmplarea care, spre surprinderea lui Mohl, o înregistră cu toată seriozitate. El, unul, recunoştea Mohl, ar fi fost cel puțin circumspect.

— Ține de fantastic, dar uite că se întâmplă şi chestii din astea!, comentă Karl. Practic, avem două părtii: cimitirul şi Primăria.

— Ce să facem la cimitir? se miră Albert.

— Aflăm dacă mormântul e abandonat sau se mai interesează cineva de el. La Primărie cerem aprobarea să consultăm arhiva, să vedem şi noi ce hram a purtat acest Herr Mohl.

La cimitir lucrurile erau clare, nimănui nu-i păsa de mormânt, nimeni nu-l vizita, nimeni nu aducea flori. Grija municipalității şi cumsecădenia generală a proprietarilor de morminte fereau cimitirul de degradare.

Rudele lui Karl aveau relații şi, cu un cartuş de Kent, o brichetă ieftină (în Occident) şi o pastă sidef pentru unghii, accedară după numai o zi la arhivele Sfatului Popular, Primăria de atunci.

... Se făcuse aproape cinci dimineața, terminaseră termosul cu vin fiert, băuseră câte trei cafele, iar Daniela se simțea la capătul puterilor:

— Pe scurt, vă implor, ce-aţi aflat, ce s-a întâmplat?

Omuleţul zâmbi mefistofelic:

— În primul rând, şi esenţial pentru mine, am dobândit convingerea că Albert Mohl, nu eu — celălalt — a existat. L-am găsit în registrul contribuabililor, breasla ceasornicarilor, unde, după taxele la care era impus, se poate conchide că se bucura de o platformă financiară solidă. Cum în documente începea să apară abia de la 1900, de presupus că acesta ar fi momentul când, după fugă, se stabilise împreună cu iubita în Transilvania. Şi iarăşi de presupus, că nu s-a căsătorit şi că n-au existat copii. Oricât am cercetat, astfel de documente doveditoare nu apar nicăieri...

— Aţi mai întreprins ceva?

— Ce să întreprind? Adică, da! Am căutat adresa trecută în registru, dar strada cu imobilele respective a fost demolată după primul război mondial. Viaţa merge înainte, ce credeţi?

Daniela începuse să râdă:

— Eu nu cred nimic. Am ascultat o poveste fantastică şi timpul a trecut mai uşor. Mă interesează însă la ce concluzie aţi ajuns dumneavoastră?

Albert Mohl răspunse pe un ton firesc, ca de exemplu, „am sărit prânzul şi am luat o plăcintă cu carne la pizzeria din colţul străzii...”.

— Fără umbră de îndoială că sunt una şi aceeaşi persoană cu Albert Mohl, ceasornicarul din Sibiu. Eu, într-o existenţă anterioară. Se exclude altă explicaţie, din oricare parte ai privi lucrurile.

Daniela zâmbi sceptică:

— Aţi găsit o singură explicaţie, ceea ce nu demonstrează în mod necesar că e şi cea valabilă. Acum, de exemplu, de ce veniţi în România?

— Cum v-am mai spus, vin în fiecare an. Simt nevoia să aprind o lumânare şi să-mi depun flori la propriul mormânt.

Se despărţiră spre 10 dimineaţa, când, după reluarea lucrului de către feroviarii iugoslavi, Mohl urcă într-un tren spre Sibiu, iar Daniela îşi continuă drumul către Bucureşti. Un rămas bun călduros, cu schimb de cărţi de vizită.

După ce Daniela reuşi să-şi scoată întreaga familie din ţară, ne-am văzut mult mai rar şi am comunicat relativ puţin. Ca multe dintre cunoştinţele mele, detestă corespondenţa, face alergie la simpla vedere a foii de hârtie şi a pixului. O înţeleg, pentru că nici eu nu practic genul epistolar cu plăcere, deşi din cu totul alte motive. După ce-ţi pe-

treci un număr de ore la masa de lucru, în „recreație”, ai chef de altceva, tangou în figuri sau politică la televizor! Deci legătura noastră, fără să se anemieze în esență, cantitativ a devenit mai puțin consistentă, reducându-se la câteva telefoane pe an şi felicitări de marile sărbători. Totuşi, amănunt interesant, oricât de rar ne-am întâlni, sentimentul amândurora este că ne-am despărțit săptămâna trecută.

„Nu mai eşti tânăr”, afirma un scriitor englez, „când începi să-ți cauți pantofi comozi”. Eu am perceput fenomenul sub alt aspect, şi anume, când am început să radiez numerele de telefon „decedate” din agendă. Cu un asemenea prilej, la parastasul unei foste colege de liceu, m-am revăzut cu Daniela, aflată întâmplător în România. După ceremonia de la cimitir, a urmat îndătinata masă organizată la un restaurant (ceea ce mi se pare extrem de civilizat) cu multe stele pe ecuson. Bineînțeles, fără muzică, ar fi ieşit un parastas dansant.

Am izbutit, la un moment dat, un tête-a-tête cu Daniela în barul restaurantului.

— Biata Jeni, oftă, ce fată plină de viață a fost! Nu pot să uit cum făcea pe tâmpita la orele de matematică — vezi Doamne, am bunăvoință, dar nu mă duce capul!

— E bine că pe chestia asta n-a încasat nici o corigență?

Probabil ambianța de aduceri aminte şi încă proaspătă în nări aroma de pământ reavăn a cimitirului au făcut să-i scapere amintirile:

— Tu ții minte că ți-am povestit cândva despre un tip, Albert Mohl... Aventura mea din gara Belgrad?...

— A! Omulețul, bijutierul din Amsterdam... Chestia cu cimitirul din Sibiu.

— Exact, constat că creierii îți mai funcționează!

— Ca şi la tine, scumpo, de la jumătate de vodcă în sus, am precizat, pentru că nu-mi place să rămân datoare.

Ochii Danielei scânteiară, sigură de efectul celor ce avea să-mi spună:

— Povestea are continuare şi END!

Crăpam de curiozitate. Ce end putea să se fi ivit într-o istorie, care, din capul locului, se presupunea că nu-l are?! Convingerea mea este că, dacă te afli în posesia explicației unei astfel de întâmplări, ai cheia şi pentru „nu cerceta aceste legi, căci eşti nebun de le înțelegi...”

Era perioada în care Daniela începuse să-şi spună că nu-i suficient faptul de a fi evadat din lagărul comunist, de a-şi fi salvat şi

familia, de a fi o femeie bogată, în dimensiunile şi accepţiunea occidentală a cuvântului, ci că mai trebuie să se realizeze şi prin ea însăşi. În primul rând, să fie cineva şi abia în al doilea rând, nevasta adorată a lui Jules cel bogat. Deci carieră!

Ca mai toate muierile, era ferm convinsă că ştie să se îmbrace şi, în consecinţă, că-i în stare s-o facă şi cu altele. (Se înşeală copios sub ambele aspecte, dar indicat e să nu strici plăcerea nimănui.) Crezându-se şmecheră, decise să se lanseze într-o afacere de confecţii prete-à-porter, gen burghezia cuminte şi cumsecade a epocii, cu largă plajă de amatoare. „Există clape şi clape, repeta ea cu deliciu, chestiunea e cum o pui şi unde o pui...” În fine, clapele n-au făcut din ea o Coco Chanel, dar la vremea respectivă şi-a spus că piaţa cea mai potrivită pentru proiectele ei ar fi Olanda: dare de mână, în general, decenţă şi frică de Dumnezeu. Dar, în afară de clape, Daniela mai preconiza câteva trucuri, hârtie de prins muşte, ca de pildă catarame şic, iniţiale-broşă, care se aplicau pe rever la indicaţia clientei (vreau un B, mă cheamă Brunhilda, Blanche sau Bubulina), batiste cu monogramă, nasturi metalici. Cu acest prilej, îşi aminti de Albert Mohl, giuvaergiul, care i-ar fi putut oferi idei şi soluţii mai ieftine în acest sens. Poate chiar o colaborare, de ce nu?

Cum se mai şi afla în Amsterdam, într-o bună dimineaţă se prezentă la magazinul lui Albert Mohl. Era o prăvălie micuţă, prosperă şi rotundă (ţi-o sugerau vitrinele circulare), ca şi proprietarul lor. Mulţumită de impresie, Daniela intră şi fu întâmpinată de un ten şi buze roz bine hrănite, tipic olandeze. Coama blondă, împletită într-o coadă groasă cât braţul, indicau calciu, iar ce vedea în jur — prosperitate. O afacere mică, dar sigură. Solicită o întrevedere cu patronul. Vânzătoarea o măsură scurt, dar expert şi, fără a şovăi, conchise că e cazul să-şi deranjeze bossul. Şi pe Daniela se vedeau banii.

În mai puţin de un minut se ivi şi Albert Mohl. Asta la prima impresie, căci omuleţul jovial, surâzător şi alcătuit din bile din faţa ei, reprezenta doar o ediţie aproape nerevăzută a cunoştinţei ei din gara Beograd. Trecuseră peste zece ani de atunci, dar Daniela îşi reaminti instantaneu de pinguinul porte-bonheur şi... punct ochit, punct lovit!

— Alfred?

Bărbatul o privi plăcut surprins:

— Ne cunoaştem?

— L-am cunoscut pe tatăl dumitale, Albert Mohl. Ce-i drept, a trecut ceva timp de atunci. Mi-a vorbit despre dumneata...

Din privirea tânărului, Daniela intui la ce se gândeşte: „O aventură de-a lui... papa?" (sau cum i-o fi spunând în olandeză lui tata). Se grăbi să-l liniştească:

— Sunt nişte ani de atunci, am petrecut o noapte în gara Belgrad, blocați de o grevă. Cum mă aflu în zonă... mi-ar face plăcere să-i dau bună ziua. Pot să-l văd?

Pe chipul lui Alfred se aşternu o expresie de seriozitate. Reflex, începu să-şi netezească pumnii cu mişcări circulare, şi Daniela, recunoscând pe degetul cel mic briliantul care-i atrăsese atenția cu ani în urmă, înțelese.

— Din nefericire, tata a murit acum opt ani. Un accident de maşină, în România.

Daniela simți că se sufocă:

— În România?!

— Da. Acolo a şi fost înmormântat, conform dorinței exprimate prin testament. Mai exact, la Sibiu, un oraş despre care probabil n-ați auzit. Povestea e mai complicată, cu implicații speciale.

— Le cunosc, Alfred, mi le-a povestit atunci, în gară. E vorba despre monumentul descoperit la Sibiu, unde-şi închipuia că a mai fost înmormântat o dată, pe vremea când trăia o viață anterioară. Deci e îngropat la Sibiu... Într-un fel, s-a regăsit.

Alfred declară alb, cu chipul golit de sânge, cu buze albe:

— Oare?!

Daniela simți un cârcel în inimă.

— Ce vrei să spui?

Livid, el însuşi o fantomă, Alfred articulă:

— N-am găsit pe nimeni în mormânt. Era gol.

Daniela m-a privit peste marginea sondei cu gin-fizz. După expresia aiurită a barmanului, mi-am dat seama că trăsese cu urechea. Ei, şi?

— Ce părere ai?

Am rostit pe gânduri:

— Am cunoscut un tip din Bârlad... În ultimii douăzeci de ani de viață a dormit în sicriul în care urma să fie îngropat. Iarna în casă, vara sub nuc. Ştii, ca să se obişnuiască... Chestia-i că a murit la Bucureşti, când cu epidemia de gripă spaniolă. Cum era prea incomod să se aducă sicriul de la Bârlad, i-au cumpărat altul aici...

— Ce de poveşti înălțătoare cunoşti tu!!!

— Stai o clipă! E foarte posibil ca Mohl, sibianul, să-şi fi pregătit din viață locul de veci, aşa cum se întâmplă frecvent, dar să fi murit în altă parte. În război, de pildă. Nu uita că a decedat în 1918. Era singura ipoteză care-mi trecea prin minte. O tâmpenie, şi Daniela s-a grăbit să o sancționeze:

— Ca să vezi ce simplu e! Măi, primăvărateco, de unde ştia Mohl când o să dea ortul popii? Data decesului e trecută pe monument.

— Şi tu ce zici, că mortul, Mohl cel din Sibiu, era flotant? S-a mutat ca să nu-şi incomodeze urmaşii?! Oferă-mi altă variantă!

Daniela îşi închise poşeta ostentativ, cu o mişcare violentă. Zgomotul sec răsună ca un verdict, poate ca un bulgăr de pământ aruncat pe capacul sicriului. M-a privit în ochi:

— E singurul lucru din viață pentru care nu ai o explicație „materialistă”?

FATALITATE

Toți membrii familiei Tomulescu lăsau aceeaşi impresie, şi anume că ceasul nu a fost încă inventat. Erau oameni complet lipsiți de noțiunea timpului, având la activ un impresionant număr de rateuri de ordin profesional, social sau privat. Se părea că „a întârzia” constituia verbul lor cel mai conjugat, determinându-le existența. Întârziau regulat la serviciu, la gară, la cursuri şi seminarii, la examene, interviuri, la întâlniri sentimentale, încercând s-o dribleze chiar şi pe neguroasa Lady Death, doamna cu coasa. Era de notorietate cum unul din bunici, aşteptându-l pe taică-său, zăcaş pe patul de morții, să-şi dea sufletul, ratase avionul particular care urma să-l treacă fraudulos granița în lumea liberă. Asta se întâmpla în 1948 şi „tândălitul” bătrânului în meleag îl costase pe bunic zece ani de ocnă comunistă. Poveşti vechi care țin deja de alt secol...

Microbul rămăsese, însă, în familie, transmițându-se cu tenacitate de la o generație la alta. Dar, inexplicabil pentru toată lumea, rămânea amănuntul că Tomuleştii îşi acceptau cu seninătate cusurul care le adusese nu puține neplăceri, nu încercau să-l îndrepte, considerându-l cu un fatalism duios: „Aşa ne-am izbit noi în neam,

mai artişti şi... cam zăpăuci! Măcar de nu s-ar petrece în lume ticăloşii mai mari...”

„Artişti”, pentru că în mintea lor, ca şi a multora alţii, persista asociaţia apriorică — oameni de artă egal viaţă dezordonată, lipsită de disciplină, program de viaţă fantezist. Cu excepţia presupusului orar aiurit însă, cei patru Tomuleşti — soţii şi cei doi copii, studenţi — nu dovedeau nici o aptitudine specială în sensul pomenit. Cunoştinţele îi tratau cam în zeflemea, socotindu-i drept nişte zăpăciţi simpatici, însă neserioşi: să nu-ţi fixezi întâlnire cu ei şi să nu le împrumuţi bani a căror restituire la termen e importantă pentru tine. În rest, ospitalieri, cumsecade şi chiar agreabili.

Dar detaşat cel mai agreabil din gintă era Mugurel, fiul cel mare, student la Inginerie Economică. Tânărul avea douăzeci de ani şi un şarm nebun, care opera spontan de la primul contact, din prima secundă. Brunetel, scundac (instinctiv, evocându-l, toată lumea folosea diminutive), fragil şi grațios, era suficient să zâmbească pentru a topi inimile cele mai încruntate; ochii înstelaţi — un truc al corneei foarte albe, şi nu al irisului cum se crede îndeobşte — înduioşau, surâsul strălucitor, întreaga expresie de băiat cuminte, îngeraş de agăţat în pom, fascinau. Interesant era şi modul aproape unanim în care funcţiona acest farmec, căci era tot atât de departe de bărbatul model al mileniului trei, beefsteak antrenat pus cu lopata, virilitate agresivă (mai degrabă un grobian decât un Romeo dulceag de pe vremea menuetului) ca un pinguin de un dinozaur. Mugurel seducea, cosea de la genunchi fete care, ascunsă în buzunăraşul inimii, păstrau poza unor uriaşi ca Schwarzenegger sau Claude Van Damme.

Dana căzu pradă aceluiaşi deosebit potenţial de farmec, şi tot din prima secundă. Se aflau la Flamingo, într-un grup numeros care sărbătorea ziua de naştere a unui star TV, petrecerea continuând într-o vilă de la Băneasa. Abia aici dansară pentru prima oară împreună, căci amândoi veniseră la aniversare cu un alt partener. Şi, aşa cum se întâmplă adeseori, mai ales în materie de coup de foudre, perechea „oficială” fu uitată, ignorată şi, în cele din urmă, abandonată. Pe marginea lacului, sub stele gata să apună, dansând cu obrajii învăpăiaţi lipiţi de răsuflarea fierbinte a lui Mugurel, Dana simţi pentru prima dată în viaţă dorinţa sfâşietoare de a fi cu un bărbat în pat. Habar n-avea ce se petrece în jur, era toată o flacără arzând de dorinţă. La rândul lui, Mugurel, şi el ameţit de lovitura de trăsnet, îşi spunea că

nu mai întâlnise o fată atât de dulce, dulce liană încolăcindu-i-se dulce pe trup... Şi se iubiră acolo pe marginea lacului, răcoriți de adierile zorilor.

În general, dragostea, ca orice fenomen, are o evoluție, cunoaşte nişte etape, dar se pare că Mugurel şi Dana se abăteau de la regulă. Despre ce evoluție mai putea fi vorba, când de la bun început fuseseră nebuni unul după celălalt, urcând împreună în liftul care-i dusese cât ai clipi la porțile Paradisului? Trăirile de extremă intensitate, beatitudinea, având uneori impresia că fericirea îi sufocă asemeni unui aer prea tare şi descoperind totodată că aceasta poate genera insomnii la fel de încăpățânate ca şi marile necazuri, defineau acele fabuloase zile de idilă care aveau să rămână unice în existența lor.

Cum era şi normal, dată fiind starea de spirit amețitoare, chiar din primele zile, deciseră că trebuie să se căsătorească. Faptul că mai aveau doi sau trei ani până la terminarea studiilor nu putea constitui un obstacol serios şi, de altfel, soții Tomulescu îşi dădură necondiționat avizul. Făceau parte dintre persoanele al căror proces de maturizare se opreşte la douăzeci de ani şi, chiar la tâmplă căruntă, continuau să judece, să privească viața prin prisma unui proaspăt bacalaureat. În sinea lor, se socoteau părinți moderni şi progresişti, care „n-au uitat că au fost tineri”, dar, mai presus de toate, conta fericirea băiatului. Iar ei erau fericiți că băiatul e fericit.

Părinții Dianei însă, soții Mărcuş, altă nație de oameni, moderați prin excelență, se arătau circumspecți, îndemnând la prudență.

— În asemenea situații, opina domnul Mărcuş, se avansează cu paşi mici, îți iei o marjă de timp în care să te orientezi şi să cântăreşti. Voi ați luat cu asalt toate etapele, ați urcat într-un supersonic care să vă lase direct în pragul Primăriei şi vă credeți nespus de deştepți!

— Dar ce? îl înfruntase fiică-sa, carul cu boi?! Trăim în mileniul trei!

— Bun şi ăla, ce vezi din carul cu boi nu zăreşti din supersonic. Pe urmă, ce-i aia nu mai pot fără el, simt că mor, mă prăpădesc. Trebuie să înveți să te stăpâneşti, să-ți impui o autodisciplină!

— Mai dă-o încolo, tată, nu iubeşti după regulamentul militar!

Domnul Mărcuş, ofițer de carieră, credea că dimpotrivă. După capul lui, a te autocontrola strict echivala cu a-ți controla propriul destin şi a-l determina. „Cum îți aşterni...” era unul din proverbele lui preferate şi destinul, îndeobşte capricios, nu-l contrazisese lăsându-l să

creadă că tot ce realizase se datora exclusiv minții lui organizate, a planificărilor inteligente cu bătaie lungă care-i punctaseră itinerarul de viață. La fel credea şi nevastă-sa. De douăzeci şi cinci de ani, împărțea cu Mărcuş o soartă cu grafic „monoton" ascendent, unde nimic nu era lăsat la voia întâmplării, totul încăpând sub pălăria „punct ochit, punct lovit". Şi cum nu se poate ca totul să fie doar simplă brodeală, femeia se convinsese în timp de genialitatea bărbatului şi în consecință, când acesta deschidea gura, amuțea ca în biserică, fără să-i iasă din cuvânt. Nici urmă de servilism sau depersonalizare (frică nici pomeneală!) în acest comportament, ci credit total acordat înțelepciunii partenerului.

În adâncul ființei sale, nici Danei nu-i plăcuse tot ce văzuse în casă la Tomuleşti, dar erau simple înregistrări, nedecantate, iar sub alt aspect, fiecare avea dreptul să trăiască cum îi place. De ce adică ar fi obligatoriu un modus vivendi à la Ioan Mărcuş (el stabilise regulile), previzibil, uscat, lipsit de fantezie? Pentru că, într-adevăr, se putea afirma că Tomuleştii trăiau fantezist — „pitoresc", definea Dana râzând — fără prejudecăți şi fără „fixuri". De exemplu, asistase aiurită cum la 4 dimineața, domnul Tomulescu având poftă de ceva fierbinte, oala de ciorbă apăruse pe aragaz, după cum în ajun, la 2 noaptea, doamna invitase întreaga familie la o gustare cu clătite proaspete. De-a dreptul consternată însă, rămăsese într-o dimineață de mare primenit, când Tomulescu lansase o invitație în oraş „la o terasă, ceva, e o vreme minunată, să luăm o bere şi nişte mici...". Instantaneu, nevastă-sa aruncase şorțul, lăsase geamurile neterminate şi, abandonând ligheanul, spray-uri, cârpe efectiv în mijlocul casei, zburase în dormitor să se schimbe.

— De ce nu? se mirase sincer Mugurel, răspunzând nedumeririi ei căpiate. De ce nu, dacă asta au chef să facă?

— De acord, dar întâi îți termini treaba şi pe urmă te bălăreşti, observase cam uscat fiica lui Ioan Mărcuş.

— Unde scrie chestia asta?

— Toate la timpul lor.

— Care timp? Cine-l stabileşte? Ce-i aia timp?

În curând, Dana avea să înțeleagă pe propria piele că realmente, în mentalitatea întregii familii Tomulescu, timpul nu constituia decât o simplă convenție, o superstiție de care nu înțelegeau să se lase terori-

zați. Făceau ce pofteau cu timpul lor, deci îl stăpâneau, nu acceptau să fie stăpâniți.

Mult mai târziu, privind retro, Mugurel avea să conchidă că în relația lor funcționase dur şi concret fatalitatea.

După negocieri şi pertractări zgomotoase cu părinții, deviind nu o dată în adevărate scandaluri, tinerii căzură de acord să facă nunta abia în noiembrie. Argumentul hotărâtor veni, în mod neaşteptat, chiar din partea soților Tomulescu, spre uşurarea colonelului, care „spera" că în câteva luni se pot întâmpla multe. Vorba aia, moare sultanul, se schimbă căpitanul... Pentru mai toți tinerii care vor să se căsătorească, problema cea mai anevoioasă, vitală, obstacol serios în calea legalizării unei fericiri, o constituie casa. Ori aici, Tomuleştii veniseră cu o propunere interesantă a cărei traducere în fapt însă, presupunea un necesar de timp. Casa în care locuiau, aparținând de câteva generații familiei, era veche, dar solidă şi sănătoasă, cu ziduri groase, ca de cetate, aşa cum se construia odinioară, nefuncțională desigur, permițând, însă, modificări substanțiale. Acestea anvizajau în primul rând demisolul unde în prezent se afla pivnița, o hrubă uriaşă care se putea transforma lesne într-un apartament spațios de două camere cu baie. Aici ar fi urmat să locuiască decent Mugurel şi Dana, cel puțin un timp, până ce vor fi fost în stare să-şi înfiripe un cămin pe placul lor. Determinant era şi amănuntul că ferestrele demisolului respectiv, dând în grădină şi nu în stradă, locatarii erau scutiți de priveliştea oferită de picioarele a mii de pietoni. Propunerea era prea ispititoare ca să poată fi refuzată, iar doamna Tomulescu exulta la gândul că, deşi separați, îşi va vedea zilnic băiatul şi-l va putea ocroti în continuare.

Doamna Mărcuş admise că merge ca soluție provizorie, fără să-şi exprime însă şi rezervele. Bucătăria rămânea comună, bucătăria unde cu predilecție soacra şi nora au a se înfrunta — gusturi, mentalitate, „şcoală" distincte: una îşi închipuie că le ştie pe toate, cealaltă vrea să le facă pe toate după capul ei...

Plini de energie şi senini ca de obicei, Tomuleştii se puseră pe treabă.

Cum intenționau diverse transformări şi în restul casei, hotărâră ca lucrările să meargă în paralel. Chiar dacă deranjul e mai mare, cel puțin scapi de o grijă, nu desfaci casa de două ori, ai de-a face cu aceeaşi meşteri şi revine mult mai ieftin. Şi doamna Tomulescu îşi aminti înveselită de „pojarul copiilor". Când Mugurel se îmbolnăvise, medicul

o sfătuise să-i culce pe băieți în acelaşi pat, adică să-l molipsească şi pe Crişan. De pojar nu scapă nimeni, în schimb ea scăpa de belele dintr-un foc...

— Situațiile sunt similare, nu găsiți?

Colonelul Mărcuş ridică o sprânceană, asociația părându-i-se cel puțin năstruşnică, dar tot ce făceau oamenii ăştia era într-o ureche. În cele din urmă, ideea nu se dovedi chiar atât de strălucitoare căci, toată casa fiind dată peste cap, şantier de lucru unde nimic nu rămăsese la locul său, băieții nu mai aveau condiții de învățat, se băteau pe planşetă, îşi confundau lucrările, trusele, ce mai? Balamuc! Cum însă chestiunea demarase, trebuia găsită o soluție ad-hoc şi recurseră la cea mai simplă. Crişan se va muta la un coleg ai cărui părinți nu se împotriveau să-l găzduiască, iar Mugurel, la cămin. Acasă rămâneau doar soții Tomulescu.

Deşi îndrăgostit până peste urechi, Mugurel nu scăpase de năravul străbun. Se îndreptase mult şi făcea în continuare eforturi apreciabile să fie condițional. Remarcase cât de mult o irita pe Dana orice abatere de la program sau o oră stabilită şi ultima lui intenție ar fi fost s-o supere.

Totuşi, gândea uneori descumpănit, i se părea absurd câtă importanță putea să acorde Dana unor fleacuri, nu înțelegea în ruptul capului de ce se învinețea de mânie, anunțând-o de pildă că, în loc să se ducă la teatru, unde n-a mai găsit bilete, se duc la un coleg care dă o mică petrecere?! În fond, tot împreună sunt şi asta-i cel mai important. Sau aproape izbucnea în plâns, tot de furie, când întârzia şi el, acolo, un cincisprezece-douăzeci de minute! Aştepta în ploaie? În viscol? Nu, pe canapea, cu o revistă în mână sau la televizor. Şi iar, de ce atâta dramă pentru că uitase să-i aducă o carte care nici măcar nu o interesa pe ea, ci pe o prietenă?

— De ce ai promis? De ce nu te poți ține de cuvânt? Îmi plesneşte obrazul de ruşine față de fata asta, pe mine mă crede nesimțită şi neserioasă!

Din nefericire, Dana vedea în toate acestea lipsă de respect, nepăsare şi, inevitabil, lipsă de dragoste. „Dacă nu mă iubeşti, cel puțin spune-mi-o şi te las în pace!” După care lui Mugurel îi trebuia o seară întreagă, greblându-şi creierii după argumente, ca s-o convingă cât de mult o iubeşte. Se întorcea la cămin stors ca o cârpă şi cu dureri de

cap. Colegii — patru băieți din acelaşi an — se îndesau cu sfaturile, fiecare după cum îl ducea mintea:

— Eu, în locul tău, m-aş tira! Nu sunteți făcuți unul pentru celălalt...

— Nu pot renunța la ea. Fac eforturi să mă schimb...

— Când or da scaieții lână! Băi, Mugurele, în trei ani de facultate, nu țin minte un singur curs sau seminar la care să fi venit la fix!

— Şi ce, s-a prăbuşit cerul?!

— Uite că pentru unii se prăbuşeşte!

— Mai dați-o dracului! izbucnea tocilarul din grup, trântind manualul pe masă. Nu mă pot concentra! Uite care era problema lui Peşte! Amurezul întârzie şi amureza face alergie!

— Şi ăsta are dreptate! se hlizeau ceilalți.

Dana se gândi că, deşi mai era vreme destulă până la nuntă, să înceapă totuşi turneul vizitelor de protocol, pentru a da ocazia rudelor şi prietenilor să-l cunoască pe Mugurel. „N-are rost să le înghesuim pe toate în ultima săptămână, când n-o să ne vedem capul de treabă. Cum spune chinezul, de nuntă şi de moarte, omul nu-i niciodată gata!...”

Mugurel n-avea nimic împotrivă. Era o fire sociabilă, se conecta la orice situație, străinii nu-l intimidau. Iar pentru ca vizitele să constituie un succes, Dana îi făcea în prealabil câte un instructaj temeinic, avertizându-l asupra slăbiciunilor gazdei, dădăcindu-l cum să se comporte. Îi atrase atenția în mod deosebit asupra lui unchiu' Nae, unde stabiliseră să meargă a doua zi:

— E fratele mai mare al lui tata şi are o influență extraordinară asupra lui. Cât îl vezi pe tata de autoritar şi... abrupt, nu-i iese din cuvânt!... Nu, Nae nu-i în armată, da'i milităros ca un prusac. I se spune Bismark şi la serviciu şi în familie! Să vezi la ei acasă instrucție, ordine şi disciplină!... Pui costum şi cravată, îi dai dreptate în tot ce spune şi, te conjur Mugurel, ai grijă să nu întârziem nici un minut! Jură-mi!

Vederea era aranjată pentru ora 7 seara, la 6.20 fix trebuia s-o ia de acasă pe Dana. Mugurel sosi la cămin imediat după prânz. Îşi pregăti costumul albastru petrol periindu-l bine şi, lăsându-l agățat de uşa dulapului, alese cravata, puse butonii la cămaşă. Colegii de cameră îl urmăreau cu priviri sarcastice şi garagața specifică împrejurării:

— Deci pentru azi — ziua cea mare?!

— Fii atent, nu uita să te speli pe picioare!

— De ce? S-a spălat de Paşte, până la Revelion mai e!

— Başca, polarizează toate muştele din zonă!

— Degeaba faceți voi mişto, râse Mugurel, sunteți invidioşi!

— Du-te, mă, şi te culcă!

— Chiar asta am să şi fac!

Potrivi deşteptătorul să sune la ora 5, luându-şi astfel toate marjele de siguranță, căci toaleta şi drumul până la Dana nu-i luau mai mult de patruzeci şi cinci de minute. Se punea însă la adăpost de orice accident şi ca să fie şi mai sigur, îi rugă pe băieți înainte de a-şi trage pledul peste cap:

— Mă, dacă vedeți că nu mă trezesc, zgâlțâiți-mă, aruncați-mi în cap o găleată cu apă, dați-mi foc, orice, dar nu mă lăsați să dorm!

— Eşti convocat la Biroul Oval?

— Mai nasol, la unchiu' Nae, şi ăsta cică-i ăl mai ciufut ghiuj din județul Ilfov! Dacă întârzii un minut, mă haleşte Dana!

Fără zgâlțâială, apă sau foc, Mugurel sări din pat la primul semnal al ceasornicului. Se rase încă o dată, se pieptănă, ceea ce nu prea obişnuia, mulțumindu-se în genere să-şi treacă doar degetele prin părul scurt, şi, spre satisfacția lui, văzând aici un semn bun, reuşi din prima să-şi potrivească nodul cravatei. Era mulțumit de el însuşi şi, cu un smile strălucitor, luă o poză de fotomodel:

— Ei, ragazii, ce părere aveți?

— Eşti al naibii de fercheş!

— Ca un poponar care se însoară!

— Iar pe mireasă o cheamă Costică!

Mugurel îi salută din mers şi ieşi în pas gimnastic. Auzi în urma lui un hohot fabulos de râs. Ei, şi? De ce nu s-ar distra şi băieții?!

Pe urmă, nu mai înțelese nimic. Sosi la Dana gâfâind de fericire şi cu un avans de zece minute. Întâi surprins, apoi uluit şi în cele din urmă perplex, găsi o casă pustie. Nimeni nu răspundea la sonerie, peste tot, ferestre întunecate. Apelurile pe celular sunau în gol şi nici pe postul fix nu avu mai mult noroc. Din nefericire, nu cunoştea adresa exactă a lui unchiu' Nae şi, după nenumărate tentative zadarnice, se întoarse intrigat şi pleoştit la cămin. Era atât de vizibil nefericit, încât băieții nu îndrăzniră să se avânte în vreun comentariu. Abia a doua zi spre seară, colonelul Mărcuş- Sperie-Lume, uns drept purtător de cuvânt la familiei, catadixi să-l lămurească. Dacă şi-a pus cumva în minte să-şi bată joc de cineva, a greşit persoana, şi dacă Mugur mai

perseverează şi nu lasă fata în pace, va avea motive să fie trist! Trânti receptorul, şi Mugurel, aflat la celălalt capăt al firului, ar fi pariat că — la făcut țăndări. Mugurel însă tot nu era lămurit, realmente nu înțelegea nimic şi începu să facă investigații. Misterul i-l dezlegă Luci, cea mai apropiată prietenă a Danei.

— Fie vorba între noi, ai procedat ca un porc! Oricine ar fi gândit la fel, îşi bate joc de mine! Adică, te imploră să nu întârzii un minut şi tu întârzii o oră, pe ceas!

O oră?! Da, o oră! Colegii îi mărturisiră în cele din urmă că, după ce se culcase, dăduseră toate ceasurile cu o oră înapoi. Deci deşteptătorul lui Mugurel sunase cu un ceas mai târziu. „Li se păruse o farsă amuzantă, abia acum realizau cât a fost de tâmpită, le pare rău, sunt gata să depună mărturie în fața Danei...”

Îl iertă greu, după mai multe şedințe de lacrimi, disculpări susținute de declarațiile colegilor, promisiuni şi jurăminte înflăcărate emise în genunchi. Urmă o perioadă pastelată în care Mugurel, terorizat de Greenwich, dădu semne certe de îndreptare. Se împlinea o lună de când se împăcaseră şi nu mai înregistrase nici o abatere. Dana exulta — „vezi că învățul are şi dezvăț, educația iresponsabilă de acasă a fost de vină” — dar colonelul era mai sceptic:

— S-o crezi tu că l-ai învățat minte, cu firea nu te pui! L-ai speriat, că-i îndrăgostit lulea şi nu-ți iese din cuvânt, dar să vezi tu când i-o mai trece din fierbințeală! Natura omului e afurisită, țâşneşte la suprafață ca untdelemnul...

Ca orice tânără, Dana visa să fie cea mai frumoasă mireasă, îşi dorea o verighetă superbă, unică, fiindcă „înțelegi, e ceva pentru toată viața”. Prin cunoştințe, verighetele fură comandate în Italia, dar, spre necazul tinerilor, se dovediră prea mici. Cum Danei îi plăcea extraordinar modelul, iar timp şi răbdare pentru altă comandă nu mai aveau, le dădu la lărgit unui bijutier în vârstă, care-şi deschisese o mică giuvaergerie. Ca mulți privatizați, bătrânul lucra în toate cele şapte zile ale săptămânii şi aşa se întâmplă ca termenul fixat pentru ridicare să cadă într-o duminică. O duminică superbă, de început de octombrie, de debut de toamnă fastuoasă, aşa cum Danei i se părea că încă nu mai trăise. Contemplând de la fereastră arpegiile sângeriului şi aurului autumnal, reflectă că-i o zi cum nu se poate mai potrivită pentru inaugurarea costumului din stofă diplomat bleumarin, o dulceață de taioraş... şic, şic, şic de tot! Şi se simți dintr-odată atât de fericită, nu

zău, nu mai avea respirație, încât începu să-i fie frică. Prea era bine şi minunat!

Duminica, lege bătută în cuie pentru familia colonelului Mărcuş, cele trei mese principale ale zilei se luau împreună. Se aflau la micul dejun, când Dana, din senin, anunță:

— Simt că plesnesc de fericire!

Doamna Mărcuş rămase cu gura căscată de surpriză, în vreme ce sprânceana stângă a colonelului căută brusc nordul, cu vădită dezaprobare. Erau o familie de oameni eminamente serioşi, emoțiile mari se cenzurau şi, în orice caz, se exprimau cu decență, stările de exaltare manifeste fiind considerate impudice.

— Mă bucur, rosti sec Mărcuş. Oare de aseară şi până acum, s-a întâmplat ceva despre care noi nu ştim?

Dana, zâmbind ghiduş, muşcă zdravăn din felia de cozonac şi sorbi o gură de cafea cu lapte.

— Oare nu poți fii fericit, uite aşa, pur şi simplu?

— Nu mi se pare serios să te joci cu termeni gravi, dar să spunem că pentru o singură dată, merge.

Doamnei Mărcuş i se păru oportun să intervină, prevenind o altercație care plutea în aer:

— Să-ți mai tai o felie de cozonac, Ioane?

Dana se rezemă cu mâinile de masă, depărtându-se cu scaun cu tot:

— Săru'mâna, mă duc să mă îmbrac! La unşpe, vine Mugurel, azi sunt gata verighetele!

În urma ei, maică-sa comentă:

— E totuşi un copil...

Bărbatu-său se mulțumi să mârâie ceva nedesluşit în barbă. Avea impresia că fata „se prostise”, de când intrase sub influența Tomuleştilor care, după judecata lui, erau toți cam retardați.

La douăsprezece fără douăzeci, Dana, gata îmbrăcată, năvăli pe uşa sufrageriei. Era toată o văpaie, ochii îi fulgerau de mânie:

— Dacă mai vine, spuneți-i că am terminat definitiv! Nici să nu îndrăznească să mă mai caute! Definitiv! urlă. Dacă într-o zi ca asta, când trebuia să luăm verighetele, când ştie cât le-am aşteptat... Definitiv!

— O înțeleg, spuse doamna Mărcuş, o chestie din asta te scoate din sărite, dar poate că a intervenit ceva... S-a întâmplat ceva.

Colonelul îşi prospectă cu scobitoarea premolarul cariat:

— Fii liniştită, o să-l ierte şi de data aceasta.

O oră! O oră de întârziere şi încă într-o zi atât de importantă! Crimă! Crasă bătaie de joc! Drept cine se ia? Nu i-a cerut palate, nu briliante, nu Jeep Grand Cherokee, nu bicepşi à la Don Dragon Wilson!!! Doar atât, punctualitate, elementară normă de bun simţ, dovadă de minim respect faţă de partener! Dar nu! Nu, nu şi iar nu! Nu se poate nici măcar atât! Din nou justificări, lacrimi, scuze, neatenţie şi nu rea intenţie: se schimbase fusul orar. La ora 12.00, Mugurel era convins că-i abia 11.

Cine se apucă de renovat casa, ştie când începe, dar habar nu are când termină! Adevărat că se întinseseră mai mult decât îi ţinea plapoma, dar parcă te doare sufletul să laşi foişorul, chiar moţul casei la o adică, neprimenit şi nefăţuit, sau de izbelişte chioşcul din grădină! Şi dacă omul are zile, vara nu-i prea departe: „să vezi tu, mamă, ce bine o să vă pice să vă drăgăliţi pe răcoare, la o cafeluţă, ori să vă invitaţi prietenii la un din ăsta de se poartă acuma, la un... barbecue! Dar până la musafiri, suntem noi, familia, care vorba aia, de la ghiocei şi până dă bruma, putem mânca pe răcoare şi la aer curat...”

Aici, Dana îşi ţuguia buzele, prefigurând deja expresia de nemulţumire caracteristică a colonelului Mărcuş cu care avea să semene leit peste câţiva ani. Întâi, că nu concepea decât provizorie coexistenţa cu clanul Tomuleştilor şi chiar acest provizorat îl anvizaja cu prudenţă, încorsetat de reguli, strict delimitat. Dacă mama lui Mugurel visa la un colhoz cu bucătărie, mese, calendar, cheltuieli şi petreceri comune se înşela al naibii de trist! Comun va fi doar acoperişul şi încălzirea! Veni vorba de încălzire, pentru că se anunţa o iarnă dură. Toate semnele o arătau: gutui multe, zăpadă de Sfântul Dumitru şi frig de Sfânta Paraschiva, pelinul crescuse înalt şi ţăranii ştiu ce spun... Ca dovadă, se aflau abia la mijloc de noiembrie şi gerul glazurase deja oraşul, apăruseră jalnicii ciorapi încălţaţi peste ghete (mai ales la babe) încercând să se împotrivească poleiului... Culmea ghinionului — ghinionul, dacă nu-şi atinge culmea, nu-i destul de ghinion — peste drum de cămin se deschisese încă din vară un şantier de construcţii. Ce se întâmplase exact, intenţie sau greşeală, se părea că nimeni nu ştia, cert era faptul că lucrătorii umblaseră la o conductă de gaze, iar de două zile, strada întreagă rămăsese fără căldură. După o noapte cum-plită în care băieţii dormiseră în paltoane, bocanci şi cu mănuşi, căminul se goli, fiecare aciuându-se în funcţie de posibilităţi.

— Unii au plecat acasă, în provincie, alții s-au lipit la vreo cunoştință, Dinulescu şi Ionaşcu — Mugurel începu să râdă — dorm în Gara de Nord. Cică nu-i chiar aşa de rău în sala de aşteptare, oricum peste zero grade. La cămin e sub, a înghețat apa în pahar.

— Nu găsesc nimic de râs, rosti Dana cu buzele încrețite de supărare. Nu poți să te duci câteva zile la ai tăi? Chiar dacă nu-i prea comod...

— Exclus! o întrerupse Mugurel. Doar dormitorul bătrânilor e locuibil şi amândoi sunt bolnavi. N-am chef să fac rost de o gripă. De fapt, au insistat să nu trecem pe acolo nici eu, nici frate-meu.

— Inconştienți! mârâi printre dinți Dana, gândindu-se de fapt la alte păcate care făceau din Tomuleşti o familie, remarcabilă".

Era însă o fată plină de energie, practică, hotărâtă şi, ca de obicei, apucă taurul de coarne:

— Gata, am terminat-o cu fredonatul! Mâine dimineață, la prima oră, mergem să ne facem analizele!

Mugurel o privi uimit:

— Nu văd legătura cu frigul de la cămin.

— Te muți la mine. Chiar de mâine!

Mugurel simți că-l ia cu fiori:

— Cred că eşti într-o ureche! Îl vezi tu pe grandele Mărcuş acceptând — începu să-i imite tonul afectat şi cam pe nas — „o situație promiscuă în care fiica mea a fost târâtă de un june iresponsabil, jalnicul produs al unor părinți descreierați?!" Hai să fim serioşi, iubito, fără popă şi primar, taică-tu nu mă primeşte nici să-i fac parchetul!

Fără voia ei, Dana începu să râdă. Îl imitase perfect, chiar şi textul improvizat semăna foarte bine cu speech-urile emise de colonel pe seama viitorului ginere sau al cuscrilor, şi pe care Mugur bineînțeles că nu le auzise vreodată.

— Îi închidem gura cu analizele. Ai să dormi pe canapeaua din living, iar lor o să le dau cheia de la dormitorul meu pentru ca nu cumva „să ne treacă prin minte să ne ținem de prostii..." Rămâne deci stabilit! Mâine, la opt fix eşti la mine. Vezi să nu-ți treacă ție cumva prin minte să întârzii!

Mugurel râse:

— Îmi dai idei? Poți paria pe ultimul tău leu că nu voi întârzia.

... Şi totuşi, întârzie.

Înnoptase la cămin cu un coleg, alt „curajos”, şi, din cauza frigului pătrunzător, adormiseră târziu, abia spre dimineață. Se trezi înghețat şi bezmetic având sentimentul că nu ştie pe ce lume se află. Afară era lumină, deşteptătorul arăta ora 5...

— Nu poate fi 5 de nici o culoare, se bâlbâi înspăimântat. Dimineață ori seară, ar fi trebuit să fie întuneric. Cât e ceasul?

Tot 5, se hlizi colegul, ridicându-şi manşeta.

— Ce dracu se întâmplă?! Am pus rahatul ăla să sune! Tu l-ai auzit?

— Țț!

Mugurel sări din pat, urlând:

— Ce naiba se petrece?! Nimeni nu poate să-mi spună cât e ceasul?

— Ba da, eu. E 10, adineauri au dat ora exactă la Radio.

— Şi astea de ce arată 5? Simt că înnebunesc, care-i chestia?!

Un rânjet lat despică obrazul celuilalt şi Mugurel se minună ca un idiot — uite ce putea să observe el în momentele acelea! — ce de dinți poate să aibă individul. Vreo două mii!

— Chestia e că de frig, au înghețat ceasurile!

— Du-te, bă...

— Îți place au ba, asta-i realitatea, amice! Uită-te la termometru, sunt minus 3 grade în cameră. S-au oprit toate ceasurile, al meu, deşteptătorul tău, ăla de pe coridor. Începu să râdă: Povesteşte-i cuiva că „era un frig la ăia de le-au înghețat ceasurile!”.

— Mai ales lui Bismark, şopti Mugurel prăbuşit. Ori mă bumbăceşte că-mi bat joc de el, ori dă un comunicat de presă că un nebun furios se plimbă liber pe străzile Capitalei. Cred că de data asta, am încurcat-o definitiv cu Dana...

Din păcate, nu se înşela. Toate tentativele ulterioare de a o contacta cel puțin se izbiră de un categoric şi invariabil NU! Familia Mărcuş nu concepea să constituie subiectul unei crase bătăi de joc, insistențele lui Mugurel erau amenințate cu Poliția, iar, prin terți, Dana argumentase suprem: „De ce nu îngheață şi ceasurile publice? Că-i în Siberia sau în Alaska, merg bine mersi şi la minus 45 de grade!”

După aproximativ un an de la cele întâmplate, într-o seară de primă-vară, Crişan, fratele mai mic al lui Mugurel, dădu buzna în chioşcul din grădină unde soții Tomulescu se delectau cu o cafeluță dulce, uitându-se la televizorul Sport:

— Să vă zic o chestie! Poate că nu trebuie să i-o spunem lui Mugurel, dar Dana s-a măritat!

— Nu mă-nnebuni! comentă maică-sa, care se topea după senzațional. Pe cine a luat?

Tomulescu Senior pronostică spiritual:

— Pariez că un... ceasornicar!

— Eşti pe aproape! Tipu-i cheferist, şef de gară la Feteşti.

— Extraordinar! se prăpădi cu firea Tomuleasca.

— Păi ce, o trezi bărbatu-său, te pui cu fatalitatea?

Mugurel supraviețui evenimentului. Se căsători ceva mai târziu cu o fată cumsecade care întârzia în fiecare zi la serviciu şi pierdea două trenuri din patru. Se zvoneşte că ar fi fericiți.

Notă lămurind eventualele nedumeriri ale cititorilor:

Povestea ceasurilor care au înghețat e strict autentică; mi s-a întâmplat chiar mie în 1986, când se lucra la ridicarea unui bloc din capătul străzii unde locuiesc. Am rămas circa trei săptămâni fără căldură, caloriferele s-au spart şi, la minus 3 grade, două pendule, un deşteptător şi ceasurile brățară s-au oprit. Şi-au revenit de la sine îndată ce temperatura din casă s-a normalizat. M-am întrebat, ca şi Dana, de ce nu îngheață şi ceasurile publice sau ce se petrece de pildă la Novosibirsk, unde gerurile ating şi minus 60 de grade? Cum se descurcă poporul frate siberian? Umblă cu cocoşii în sacoşă?! Mi s-a explicat ceva legat de contractarea metalelor care intră în maşinărie (?), că materialul folosit diferă în funcție de circumstanțele unde ornicul cu pricina urmează să se manifeste.

SOSIA

Dacă stăteai să te gândeşti bine, fuseseră toată viața mai apropiate decât două surori. Se ştiau din şcoala primară, urmaseră împreună liceul la Câmpulung Moldovenesc, oraşul de baştină, şi aceeaşi facultate, ISEP-ul, cum i se zicea pe atunci, la Bucureşti. Se căsătoriseră în acelaşi an, luând bărbați asemănători: cumsecade, gospodari şi familişti, inşi care nu se iluzionau în legătură cu importanța trecerii lor prin viață, ceea ce însă nu-i făcea mai puțin fericiți. Ele însele, Lia şi Jeni, se asemănau ca tipologie până la confuzie, iar trecerea timpului

atenuase chiar micile diferenţe care existaseră odinioară. Azi, se căţărau spre şaptezeci de ani, două răţişoare durdulii, nostime cândva, cu permanentul creţ şi roşcaliu (din plante!) al tuturor foliculinistelor de vârstă medie şi mai avansată. Găteau gustos, „aşa cum apucaseră ele la mama, în Moldova”, mâncau vârtos, trăgeau, aşa, de fason, câte o ţigară la o cafeluţă dulce, dulce şi se dădeau în vânt după peţit. Singurul motiv care le adumbrise viaţa molcomă, zeci de calendare fără accidente, cu excepţia inevitabilelor morminte dragi punctând orice itinerar pe astă lume, îl constituise faptul că amândouă avuseseră doar câte un singur copil şi ăia de acelaşi sex, recte băieţi. Straşnic le-ar mai fi plăcut să se încuscrească, ar fi fost aşa, ca o apoteoză, un corolar al prieteniei lor unice. Ca să nu mai vorbim de celelalte! Ştii pe mâna cui îţi intră copilul, din ce familie s-a fost iscat, un ginere sau o noră crescuţi sub ochii tăi parcă ţi-s mai dragi.

Dar aşa s-au fost tăiat cărţile şi nimeni nu poate clinti nici cu un pai peste ce i-a fost scris. Când le-a venit vremea, băieţii s-au însurat; după capul lor, bineînţeles, şi nu al „babacilor”. Ştefan al Liei, s-a dus şi dus a fost, după o olteancă aprigă, iute ca ardeiul, care nu înţelegea să-şi împartă bărbatul cu nimeni şi mai ales cu soacra, aşa că-l cărase după ea la Craiova. Nici Jeni n-o nimerise mai bine cu noră-sa. O pricopsise Doru cu o lungană sălcie, fără vlagă, ziceai că tot doarme pe ea, în schimb, nazuri şi ifose cât Vlaşca şi Teleormanul! Îi tot dădea zor cu ce-a pomenit „la noi acasă”, de parcă ta'su ar fi fost singurul profesor universitar din România, iar Jeni cu al ei ar fi venit de la împins vagoane!

Lia încerca s-o îmblânzească şi mai turna din cafeaua păstrată caldă:

— Mie în locul tău, nici nu mi-ar păsa. Dacă ei se înţeleg şi Doru e fericit, nimic nu mai are importanţă.

— Fericit pe dracu'! Dropia porunceşte şi dobitocul nici nu crâcneşte!

Lia surâse cu apropou:

— Că parcă Gogu a crâcnit mult dinaintea ta!

— Ba pardon! sări Jeni friptă. Nu se compară situaţiile! Întâi, că eu nu mi-am bătut joc de Gogu, nu l-am tratat ca pe şerbii de pe moşia răsbunică-sii, cum se făleşte dropia că au avut, nu i-am pretins mai mult decât a putut să-mi dea!

— Aşa-i, cedă Lia, ai dreptate...

Amândouă aveau tensiune, discutaseră despre aceleaşi lucruri în nenumărate rânduri, situaţia nu putea fi schimbată. La ce să se mai zgândăre? Şi la o urmă, Doru era demnul urmaş al părinţilor lui, oameni cumsecade şi blânzi care nu s-ar aşeza pe scaunul altuia. Nu te uita la Jeni, mai mult gura de ea, altfel duioasă şi iubitoare, plângea ca bleaga la telenovele. Dar cine a văzut soacră să se dea în vânt după nurori şi aia care o face e mai mult şmecheră, ştie că şoaptele de sub plapumă se aud mai abitir decât orice tânguit de mamă. Atunci la ce să te mai vaiţi, dacă nu te ascultă nimeni? Parcă Ştefan al ei e mai breaz? Dar vezi, că tot răul are şi un bine. O doare depărtarea, o doboară dorul, în schimb, e scutită de multe necazuri. Nu-i are sub ochii ei, nu ştie ce zile fripte îi face afurisita de olteancă lui fecioru-său şi vorba aia, ce nu se vede şi nu se cunoaşte, nu se fluieră.

Pe urmă, a mai intervenit şi deprinderea. S-a obişnuit în treizeci de ani să-l vadă pe Ştefan doar când are delegaţii în Bucureşti si să-l audă la telefon de Paşte, Crăciun şi aniversările de familie. Telefoane scurte, pentru că olteanca-i zgârcită şi, după chiar vorbele ei, simte fiecare impuls consumat ca pe un cuţit în inimă. Şi Lia se tot întreabă cum de Ştefan care a crescut într-o casă ca a lor, în care plăcerea gospodinei e să înşire masă îmbelşugată pentru oaspeţi, conformându-se preceptului moştenit din bătrâni, că-i o ruşine să întorci platourile goale în bucătărie, înseamnă că n-au fost merinde îndeajuns, se minunează Lia cum s-a adaptat fiu-său la regimul de calicenie calificată instituit de olteancă?! Păi, n-o să uite o viaţă ce bucate izbutise nora-sa dintr-un singur kilogram de carne, pentru şapte inşi!

— ... Auzi tu! i se confesa consternată lui Jeni, retrăind, cu obrajii aprinşi, perplexitatea momentului.

Numai ce se întorsese de la Craiova şi, fără să mai despacheteze, pu-sese mâna pe telefon.

— Să tot trăieşti că ai de ce te minuna! Eram, vasăzică, şapte inşi la masă. Mă-sa cu ta-su, cuscrii adică, pe urmă eu cu al meu, Ştefan cu ostrogota cum ar veni gazdele, başca Doina, fetiţa. Câtă carne crezi că a pus la bătaie?

Jeni râse, ridicând din umeri:

— Nu încerc să ghicesc de vreme ce tu abia aştepţi să mi-o spui.

— Un kilogram! ţipă sufocată Lia, un singur kilogram din care a născocit patru feluri. Ciorbă cu şapte perişoare numărate...

— Ei hai, că le mai înfloreşti şi tu...

— Jur pe capul lui Ştefan! Şapte perişoare numărate, şapte sarmale — o unghie de carne acolo, într-un cearşaf de varză — , şapte chifteluțe (nasturii de la paltonul tău sunt mai mari), şapte ardeiaşi umpluți.

— La ce mai pui aragazul să duduie? se miră Jeni.

— Aia ziceam şi eu. O întreb, „bine, mamă, dar ce te faci dacă mai pofteşte careva vreo chiftea sau o sărmăluță?" Vrăjmaşa, c-altfel nu pot să-i spun, se uită cruciş la mine. Când se oțărăşte, i se împletesc ochii dracu' ştie de ce, n-am mai pomenit, şi dă din fund... Zice către mine: „Ba, să poftească să nu mai poftească! Eu nu chem oamenii la mine de înfometați! Care are bun-simț se satură la el acasă, nu vine să dea cu aspiratorul la masa altuia..." „De, mamă", zic, „aşa o fi obiceiul pe aici, noi am apucat altfel!... Trebuia, pesemne, să ne aducem merinde în traistă, ca la picnic."

— Aha! râse Jeni, şi ziceai de mine că nu pot să-mi țin gura. Ți-ai lăsat barem loc de bună ziua?

— Aşi, are pielea groasă, n-o înțepi nici cu grebla! Oricum, nu-i dă mâna să se certe. Peste două zile pleacă, ea şi Ştefan, în străinătate şi n-au cui o lăsa pe Doina, fin'că mă înțelegi, cuscra e anemică, abia de-şi spală singură chiloții, nu se poate împovăra cu grija fetei care-i prea copilă ca să se poată descurca singură, ştrengăriță şi zburdalnică.

Măcar de ar fi fost zburdalnică! Era blajină ca oaia, tăcută ca un pian fără măruntaie. Fără s-o mărturisească, Lia ar fi preferat în sinea ei ca fata să-i fi semănat oltencii, mai pregătită pentru viață. Din păcate, se izbise lui Ştefan. În orice căsnicie, spun moldovenii, există un bou şi o belea. Doina părea predestinată să fie boul...

Era o fată cu trăsături incerte, blondalie, cu ochi fără gene şi fără nimic caracteristic. Nici o însuşire de soi în afara unui izbitor aer de candoare, dar nici un defect mare, remarcabil. Genul de fată despre care femeile lucide şi cu experiență din familie afirmă că trebuie să se mărite repede, înainte de a li se fi evaporat aerul de prospețime specific primei tinereți. Fusese un copil bun, docil, elevă mijlocie, apoi studentă de acelaşi nivel, care nu crease probleme părinților. Se achita din toate punctele de vedere, dar nu strălucea prin nimic, mulțumindu-se să se strecoare prin viață neobservată şi parcă tot pe lângă ziduri, în aşteptarea „destinului", care nu se ivea.

Lia constata cu îngrijorare că fata împlinise treizeci de ani şi nu avusese nici o legătură. De nici un fel, serioasă sau aventură. Când o

căutai o găseai acasă, ditamai inginera petrecea revelioanele cu părinții la televizor şi tot cu ei pleca vara prin diferite stațiuni. Jeni îşi compătimea sincer prietena:

— Nu-i cazul să disperi. Chiar dacă nu-i o cadră, urâtă nu e, are o diplomă şi serviciu bunicel, nici zestrea nu-i de colo. Aia e, i-a venit timpul, dar nu şi ceasul. O să vină şi ăla, trebuie doar să ai răbdare, când te gândeşti, nu-i lipseşte nimic.

Lia dădea din cap, sceptică. Ea ştia ce-i lipsea Doinei. Acel inefabil ceva, care, dincolo şi indiferent de geometria feței şi a trupului, atrage ca mierea şi reține cu lanțuri. Un ceva magic care transformă subiectul în vedetă, viața împărțind femeile în două categorii: norocoasele cu câte zece trubaduri la picioare, neştiind între care să aleagă, şi nefericitele fără nici un suspinător, seara având de optat între televizor şi integrame.

Apoi, dintr-o dată, în ceața care se îndesa pe zi ce trece, începu să licărească o steluță. Firma unde lucra Doina deschise o sucursală la Bucureşti. I se oferi un post şi un salariu interesante, o locuință corespunzătoare. În mai puțin de o săptămână, Doina deveni cetățean al Capitalei.

Ei, îşi spunea Lia cu satisfacție şi plină de speranță, când omul schimbă locul, schimbă şi norocul. Pe urmă, alte posibilități oferă Capitala, ai de unde alege, mai multe ocazii să faci cunoştințe, mondenitățile se țin lanț, înveți să te îmbraci şi tot felul de fițe. Însuflețită şi îmbătată de nădejdi, Lia gândea de parcă Craiova ar fi fost Dolhasca, iar bucureştenii abia aşteptau să facă din Doina un star cu prezență abonată la VIP. De parcă la Bucureşti ar fi funcționat alte norme, iar acel ceva ce-i lipsea Doinei la Craiova, în Capitală nu conta sau putea fi înlocuit cu „fițele" pe care fata avea să le deprindă mintenaş.

Când dădu însă cu ochii de Doina, pe care n-o văzuse în ultimii ani, entuziasmul ei se topi instantaneu, luând liftul spre subsol. Se simțea de-a dreptul consternată. Se aştepta la un aer provincial, dar nepoată-sa bătea toate recordurile. Pieptănată aiurea (permanent tip Wella şi un cârlionț „şic" pe frunte), rochie asimetrică şi complicată semnată inconfundabil de Tanți Singer, croitoreasa de la scara cealaltă, şi gentuță portofelaş pe umăr, Doina putea trece cel mult bibliotecară într-o comună mai răsărită.

Dar Lia îşi depăşi cu curaj starea de spirit. Toate acestea sunt fleacuri care pot fi surmontate, nimic nu e de neîndreptat. Lia îşi su-

flecă mânecile şi se apucă să îndrepte. O duse la coafor, la Arta Modei, la cosmeticiană. Punct câştigat, fata avea o siluetă bună, nasul mic şi ovalul feţei fără cusur. Aici se putea lucra, se putea scoate ceva. Şi, de astă dată, spre binele ei, era docilă, dornică să se autodepăşească şi avea încredere în bunică-sa.

Strategia Liei dădu rezultate şi spre satisfacţia ei, Doina se transforma văzând cu ochii. Trecuseră doar câteva săptămâni de „travaliu" când, repezită într-un week-end la Craiova, avu surpriza să constate că oamenii n-o mai recunosc. Nu devenise o frumuseţe, dar, cel puţin, pierduse aerul provincial şi stângaci, se identifica perfect cu tinerele din generaţia ei, nu mai semăna a ţurcană plebee rătăcită printre gazele. Chiar şi olteanca de mă-sa se văzu silită să recunoască: „pe bătrână o taie capul la prostii din ăştia frivole şi se vede că şi-a dat silinţa..." Se abţinu însă s-o felicite, ba se grăbi să-i îndese un ghimpe, cum că fie-sa ar fi luat un aer de curvă. Lia însă îşi cunoştea nora şi citi limpede reuşita care se ascundea în spatele cuvintelor de reproş.

Succesul dă curaj, generează idei, înaripează imaginaţia. Continuând să migălească la desăvârşirea noii înfăţişări a Doinei (aerobică, lecţii de dans modern, abonament la piscină etc.), se simţi într-o bună dimineaţă trăsnită de un gând despre care se mira că n-o pălise mai demult. Ani de-a rândul, ea şi Jeni se necăjiseră că soarta le hiritisise pe amândouă cu băieţi, ratând finalul apoteotic al prieteniei lor — încuscrirea. Dar ce nu izbutiseră ele prin propriii lor copii puteau izbândi prin nepoţi. Doru şi cu lungana lui de viţă universitară îl aveau pe Bogdan. Doina şi Bogdan! La o adică, de ce nu? Era atât de încântată de idee, încât scoase tocana de pe foc şi se repezi într-un suflet la Jeni.

Ideea o cuceri pe Jeni din prima clipă, dar era prea lucidă ca să se îmbete cu nădejdi deşarte. Deşarte, pentru că îşi cunoştea binişorel podoaba de nepot.

Lia o privi îngrijorată. Păi, decât s-o chivernisească pe Doina cu cine ştie ce pramatie, mai bine rămâne în bătătura ei şi aşteaptă întâmplare mai norocoasă.

— Ho, o domoli Jeni, ce te sperii aşa? N-am spus că-i Omul Negru. Doar că are ţăcănelile lui.

Lia îşi aprinse o ţigară, avându-l înaintea ochilor pe Bogdan. Era frumuşel, dar nu să pice, cu ceva de dansator în silueta fină. Silueta maică-sii, însă cu o graţie pe care aceasta, mai ales şleampătă, n-o

avea. Cam de aceeaşi vârstă cu Doina, făcuse Politehnica. Nu profesa, descoperin-du-şi talente de om de afaceri.

— Nu-i băiat rău, insistă Jeni, nu-i golan, e muncitor, chiar prea muncitor, dar şi scoate un ban frumos, are mână largă, totdeauna foarte atent...

— Mi-ai pictat o poză de băiat, o întrerupse Lia. Care-i baiul atunci?

— Ți-am zis, are fluturi în cap. Nu-i place nici o fată.

Lia se înecă:

— Homosexual?

— Ducă-se pe pustii! Eşti nebună de-a binelea! I-a intrat în cap că nu poate iubi şi în consecință, nu se poate însura decât cu un star de cinema.

— Cum ar fi Thalia de la telenovelă? Sau Andrea del Boca? Atunci chiar că e nebun! Cum ajunge la ele? Apucă măcar să le zică bună-ziua?

Jeni dădu sâcâită din mână şi se repezi în bucătărie, de unde începuse să miroasă a ars.

— Stai un moment să sting focul. M-am trezit de dimineață cu un gust de papricaş, ceva nespus! Rămâi cu noi la dejun, acuşi pică şi Gogu. Lia se luă după ea şi rămase rezemată de pragul uşii:

— Spun drept că n-aveam de gând, am lăsat acasă totul vraişte, dar mi-ai făcut şi mie poftă de papricaş...

Aşa fuseseră ele dintotdeauna şi, într-o vreme, pe când mai locuiau în acelaşi imobil, veneau una la alta cu cratițe şi oale acoperite, familiile ospătându-se din aceleaşi merinde. Din păcate, locuințele nu erau prea co-mode, fuseseră silite să se mute, iar ceea ce le convenea fiecăreia marcase o distanță care curmase obiceiul aproape zilnic.

— Şi zi, nepotu-tău vrea musai vedetă de Hollywood!

— Nici chiar aşa, respinse Jeni turnând cu dichis cafeaua. Atâta îl duce capul ca să-şi dea seama că nu se uită una din alea la el, dar vrea o fată care să semene perfect cu o stea sau alta. Cum a fost pe vremea noastră ziarista aia, am uitat cum o cheamă, ziceai că-i geamănă cu Brigitte Bardot, sau Cici, colegă de grupă cu noi, jurai că-i Maria Falix! Ei, aşa ceva vrea şi Bogdan.

— El la ce s-a oprit?

— Nu contează, sosie de star să fie!

Lia se cruci:

— Uite, de o trăsnaie ca asta chiar că n-am mai auzit!

— De la Gogu i se trage, vreau să zic, familia lui. Nu ştii că în fiecare neam se cuibăreşte câte o sminteală? Ia-o pe soacră-mea! De la doişpe ani îi intrase în cap că nu se mărită decât cu un bărbat brunet, cu ochi albaştri. Şi a tot cercetat, până — la dibuit. A aşteptat până la treizeci şi cinci de ani, dar s-a măritat cu poza care i-a plăcut ei.

Lia începu să râdă:

— Şi Gogu, după ce „poză" a umblat?

Jeni răspunse cu naturalețe:

— După o rățuşcă, adică după mine. Jucăria lui preferată în copilărie a fost o rățişoară de cauciuc.

— Vasăzică de aia îți spune el Țuşca...

— Vezi bine, şi nu mă supăr. Rața e o vietate simpatică şi drăgălaşă. M-ar fi deranjat o „cămilă", „babiță", „cioară" sau „pupăză". Dar astea sunt fleacuri, chestiunea e că nu văd cum o putem scoate la capăt cu Bogdan. Cum arată Doina, n-am văzut-o de când era şcolăriță?

Lia avansă prudent.

— Se prezintă absolut onorabil.

— Adică nu-i fascinantă, înțelese Jeni.

— Nici vedetele de cinema nu sunt toate absolut răpitoare. Mi-ai spus că vrea doar asemănare.

— Exact.

— Nu văd rațiunea pentru care n-am putea face o tentativă. Să precizăm, înainte de toate, un amănunt! Bogdan are în momentul de față vreo legătură serioasă? Că nici aşa nu-mi convine, să intre Doinița peste altcineva, s-o scoată, la o adică, pe nefericită din cărți. Decât noroc din ăsta, să te duci la altar păşind pe perne ude de lacrimi, mai bine lipsă!

Jeni turnă peste papricaş o căniță de apă cu un praf de Vegeta şi în-cepu să râdă:

— Aşa ai fost tu totdeauna, romanțioasă şi poetică.

— Ba mi-e frică de Dumnezeu şi de blesteme! Şi am băgat de seamă că dacă ți-e frică, te şi ajung! Cui nu-i pasă, indiferent de ticăloşie, trece peste toate, ca gâscă prin apă, fără să se ude, nu pățeşte nimic.

— Fii pe pace, Bogdan n-are pe nimeni, în orice caz, nimic serios.

— Atunci... rosti Lia cu ochi strălucitori, merită o tentativă! N-avem ce pierde, ci doar de câştigat!

Jeni o privi curioasă şi amuzată în acelaşi timp:

— La ce te gândeşti, „nebunatico”?

— Să facem din Doina o sosie de star şi să i-o prezentăm lui Bogdan!

Dintâi Jeni se cruci, după care se grăbi să umple două păhăruțe cu vişinată:

— Cin-cin! Pentru succesul celei mai trăsnite combinații de care am auzit în viața mea!

Chestiunea nu era tocmai simplă, şi Jeni, dotată cu o fantezie moderată (deci nulă, pentru că ori ai, ori nu ai), urmărea plină de interes acrobațiile care se consumau în capul Liei. Descoperi abia acum, după decenii de prietenie, că ideile, în clipa în care le-a dat start, o bântuie non-stop, că ştie să le organizeze şi să le dea concretețe. Încă un prilej de a reflecta cu amărăciune, câte talente nu s-au irosit în regimul comunist, topite în lipsa de diversitate ocupațională!

Lia stabili de la bun început că primul lor obiectiv îl constituia alegerea stelei după care urma să fie modelată Doina.

— Trebuie să găsim, explica Lia, o vedetă cu trăsături mai şterse, nu foarte caracterizate, pe care să o poți copia!

— Cum vine chestia asta?!

— Hai s-o luăm intuitiv. Pe Sophia Loren, de exemplu, n-o poți „clona” lesne, pentru că totul e foarte special: trăsăturile foarte mari, un obraz privit cu lupa, nasul de aqvilă, gura imensă cu două mii de dinți sunt elemente imposibil de reprodus sau sugerat. Avem nevoie de ceva mai banal, nu foarte caracteristic sau inconfundabil.

Jeni ridică din umeri:

— Eu ce să-ți spun, nu mă pricep deloc. Stau toată ziua la televizor, dar după nume nu ştiu nici un artist, decât tot pe ăia de pe vremea noastră.

Era sceptică, însă o amuza întreprinderea în sine, un fel de joacă, modul în care se implicase Lia şi la o adică, aveau altceva mai bun de făcut?

Tot Lia găsi soluția. Intenționa să zugrăvească şi de vreo două luni, strângea toate publicațiile care intrau în casă. În consecință, nu aruncase nici TELEcablurile unde se găseau poze de artişti şi fel de fel de prostii despre viața lor.

Ardea de nerăbdare să ajungă acasă, aşa că nu-l mai aşteptă pe Gogu, înghițind la repezeală, în picioare, o lingură de papricaş „doar aşa, ca să nu rămân cu pofta...”

— Mă, râse Jeni, tu ai rămas tânără de tot! N-am să uit în viața mea chestia cu perdelele! Tot aşa, îți ardea jarul în ciubote!

Lia râse şi ea. Cumpărase o frumusețe de perdele cehoslovace (chilipir mare pe vremea aceea să prinzi un produs din import) şi venise într-un suflet acasă. Îi bătea inima de nerăbdare să vadă cum se aranjează în casă, şi, spre stupefacția soacră-sii şi în ciuda celor mai elementare norme de gospodărie, le agață imediat, peste geamurile nespălate.

— Ehei! oftă cu nostalgie, unde nu mai am eu acum două'ş cinci de ani!... Gata, am fugit!

Jeni strigă după ea:

— Fii atentă, zăpăcito, să nu dea vreo maşină peste tine!

— Tu crezi că eu mai am răbdare să merg cu tramvaiul?! Iau un taxi!

Peste douăzeci de minute, stătea turceşte pe covorul din sufragerie, cu un maldăr de reviste în jurul ei. N-apucase să-şi scoată pălăria.

Dacă se apuca de ceva, Lia o făcea conştiincios şi punea suflet. „Lucrul de mântuială” nu figura printre viciile ei, pentru că ştia să ocolească tot ce-i era dezagreabil (aspiratorul, călcatul cămăşilor bărbăteşti, coptul gogoşarilor). Decât lucru prost, spunea ea, mai bine deloc!

Aşadar, se puse voinicește pe treabă, nu se mulțumi cu pozele din TELEcablu, cumpărând tot ce se găsea în materie de cinema la tarabele din cartier şi îngurgitând masiv, în căutarea vedetei ideale, o serie de filme care n-o interesau. Îi intrase în cap că ea va fi făuritoare de noroc pentru nepoată-sa şi ideea o anima nespus. În cele din urmă, după o săptămână de cercetări aprofundate, se opri la două staruri de primă mărime: Melanie Griffith şi Nicole Kidman. Nu era cine ştie ce de capul lor (noroc să dea Dumnezeu, că dup' aia poți să umbli şi cu chiloții în cap), important rămânea faptul că — i se părea Liei — puteau fi relativ uşor „reproduse”. Nimic prea personal, nimic extraordinar, doar — concedă generoasă — ceva drăgălăşenie, ifose şi fotograf de primă mână.

Îndosarie materialul şi o convocă pe Jeni la un conciliabul. Împreună cu Doina, desigur, care începuse să creadă că bunică-sa e providențială. Şi dincolo de orice socoteli, e rău să semeni cu un megastar, să te „recunoască” oamenii pe stradă?! Când era în facultate, avea o colegă care copiase până şi zâmbetul Angelei Similea iar alta,

nebuna de Şerbănească, din grupa a patra, moartă după gura senzuală a Loredanei Groza, ajunsese să se rujeze până la nas.

În cele din urmă, după şovăieli şi dezbateri, consultând şi cosmeticiana — altă aiurită care se lăsă antrenată în pariu cu entuziasm — se opriră la Melanie Griffith: nimic precis, formidabil, de un banal la care poate fi adusă o figură banală, necaracteristică. Şi pe urmă, de unde să iei pletele cârlionțate de permanent spiralat ale australiencei?

Cu vânt bun suflându-le în pânze, „fetele" se puseră pe treabă. Construiau un portret, o personalitate, iar scopul şi ineditul acțiunii le entuziasma. Aveau şi materia primă corespunzătoare, Doina lăsându-se prelucrată ca o plastelină. Doar Gogu, bărbatul lui Jeni, obiectă timid, „nestându-i în caracter să se încontreze":

— Mă tot gândesc dacă ce faceți voi e lucru înțelept.

— Şi de ce, mă rog? se îmbățoşă Jeni.

— Vezi tu...

— Nu văd nimic decât fericirea copiilor.

— Lasă-mă să-ți spun ce văd eu. Doina e acum speriată că rămâne fată bătrână, gata să accepte orice compromis. Dar crezi tu că îi va conveni toată viața ca bărbatu-său s-o iubească de fapt, pe alta, şi nu pe ea? Să adore fotografia unei celebrități, insist, şi nu pe ea, Doina din Craiova, fata lui cutare şi a cutărei, născută la... domiciliată la...

— Destul, parc'ai fi de la starea civilă! Nu te ştiam aşa filozof! Bogdan are o țăcăneală care de la mă-sa i se trage, dar o să-i treacă, ți-o garantez. Se însoară azi cu Melanie Griffith şi o să trăiască bine mersi cu Doina din Craiova. Fata e cuminte, respectuoasă, câştigă o pâine, ştim cine îi sunt părinții. Preferi o bagaboandă culeasă de la discotecă? Măcar de-ar da Dumnezeu, bunuțul şi drăguțul, să iasă cum vrem noi!

Cel puțin sub un aspect, ieşi. La repetiția generală, Doina trecu examenul cu brio! Silueta oricum o avea — dacă eşti slabă şi nu exagerat de crăcănată, intri în competiție, iar chipul reprezenta o capodoperă a industriei de frumusețe. Coafeza şi, în primul rând, cosmeticiana, primiră aplauze binemeritate. Dintâi, părul foarte des (nici pe departe punctul forte al modelului) fusese vopsit într-un blond incert şi necruțător filat. Urmară sprâncenele pensate după poză, gura sculptată cu rujul creion, dermatograful care dădea rotunjime ochiului, pudra savant aplicată pentru relieful fălcilor şi, în fine, o serie de alte trucuri. Desăvârşeau asemănarea pieptănătura şi îmbrăcămintea de adoles-

centă întârziată îndeobşte arborată de starul cu pricina. Ce mai, în fața lor se afla Melanie Griffith, sau măcar sora ei bună!

O secundă desprinsă din peisajul de entuziasm general, Jeni observă:

— Toate bune şi frumoase, dar ce te faci după ce fata îşi spală obrazul? Nu poți s-o laşi la infinit vopsită de parcă s-ar duce la teatru!

— În privința asta, dormiți liniştită! o asigură cosmeticiana. Nici Eva Herțigova nu-i aceeaşi cu aia de pe coperta revistei, când se scoală dimineața. Păi, aveți idee, v-o spun ca profesionistă, cât durează machiajul unei actrițe, sau top model, acelaşi lucru, înainte de filmare, zi prezentare de cârpe? Pe puțin patruş' cinci de minute! Şi asta când umbli doar la estetică, nu şi la vârstă.

— Absolut! sări Lia. Şi înainte de orice, prima impresie contează. După aia vedem noi cum o sucim.

„Mde", gândi Gogu, care le auzea din odaia vecină, „sunt şi eu al naibii de curios să văd cum?!"

Chestiunea strategiei care se impunea în continuare fu îndelung gândită şi dezbătută. „Vederea" trebuia să aibă loc obligatoriu sub semnul întâmplătorului, iar victima, recte Bogdan, să nu adulmece cu nici un preț scenariul montat, jocul de culise. În varianta finală, maică-sa, adică Jeni, va pretinde că avea nevoie urgentă de un medicament, în general greu de găsit. I-l procurase Lia, doar că aceasta, din pricina unei pedichiuri nereuşite, nu putea încălța nici un pantof; nedeplasabilă deci, ca şi Jeni, țintuită la pat de o criză renală. Bref, Bogdan trebuia să facă oficiul de cărăuş. Acasă la Lia, Doina avea să pice din senin şi imediat după Bogdan, sub un pretext oarecare. Pe urmă, văzând şi făcând, cum o vrea Domnul!

Bogdan, dresat de maică-sa, se prezentă la Lia cu un buchet de flori şi, ca să nu afişeze o grabă nepoliticoasă, acceptă o cafea. Doina sună la uşă după exact cinci minute. Arăta bine, într-o fustă extrem de mini şi o geacă disco, iar emoția îi dădea lumină.

— E ciudat, exclamă Lia, dar voi doi încă nu v-ați cunoscut. Nepoțica mea, Doina...

Bogdan se ridică şi sărută mâna fetei. Pe chip i se citea o mare surpriză.

— Semănați în mod remarcabil cu Melanie Griffith. Ştiți, actrița...

— Ştiu, surâse Doina. Ex-soția lui Don Johnson. Mi s-a mai spus...

Lia jubila. Se repezi în bucătărie să pună de o cafea şi, în lipsa icoanei, se închină la calendarul bisericesc, ţintuit în pioneze lângă blidar:

— Mulţumescu-ţi ţie, Doamne, minunea s-a fost săvârşit!

Bogdan mai zăbovi cam vreun sfert de ceas, după care, în urma unui apel pe celular, îşi luă rămas-bun. După plecarea lui, bunica şi nepoata se îmbrăţişară îndelung, plângând de bucurie. Ziua se topi, nici nu ştiau când, într-o înserare liliachie. Bine dispuse, ba chiar fericite, se porniră să facă sarmale şi cozonac moldovenesc, ca la sărbătorile cele mari. Împreună cu aluatul, frământară vise, planuri îndrăzneţe, sfaturi, puseră la cale o nuntă de poveste.

Dar ce naiba nu suna zăpăcita de Jeni, după cum se înţeleseseră? Stabiliseră să le telefoneze mintenaş, imediat ce va fi aflat impresiile lui Bogdan. Uite că se făcuse de nouă, casa se umpluse cu arome de Crăciun, semn sigur că şi coptura-i gata, telefonul însă, rămânea mut ca plătica.

— Poate că nu s-a întors încă de la afacere, sugeră Doina. Când eşti patron, nu te mai uiţi la ceas.

Lia luă aparatul în poale şi ridică receptorul:

— O fi, dar eu nu mai am răbdare!

Îi răspunse chiar Jeni, cu o voce care Liei i se păru cam stinsă. „Te pomeneşti că s-a îmbolnăvit de-adevăratelea!”

— Ce se întâmplă, nu te simţi bine?

— N-am nici pe dracu'! răspunse Jeni morocănoasă.

— Atunci, ce-ai? De ce n-ai sunat până la ora asta?

Jeni oftă:

— N-am putut... Nu m-a lăsat inima.

— Dar ce s-a întâmplat? A zis ceva Bogdan? Nouă ni s-a părut că totul merge ca pe roate. A recunoscut-o imediat pe izmenita aia din filme. Spune, a zis ceva?

— De zis, a zis...

— Ce?!

— Că are ghinion. O dată i se întâmplă şi lui să întâlnească o sosie de star şi atunci dă tocmai peste Melanie Griffith, singura vedetă pe care n-o suportă organic. Îi dă alergie, vomită! Mai zi ceva!

„Ce păcat de cozonaci”, gândi Lia stoarsă, abia acum răpusă de emoţii şi oboseală. „Ieşiseră o minunăţie! Rumeni, bine crescuţi, pufoşi...”

Peste câteva luni, Bogdan veni triumfător acasă, ținând de mână o fată. Se cunoştea pe el că pocneşte de fericire:

— Uite, am găsit în sfârşit zâna mea mult visată!

Ochii şi gura lui Jeni se căscară concomitent. Asta era vasăzică fecioara lui de vis? Crăiasa mult aşteptată? O cioară botoasă, cu nări suflecate, dințoasă din cale afară, urâtă ca foamea! Barem năzbâtiile din cap, gâțele alea împletite — pe puțin o sută îi parcelau țeasta — , erau ceva de vise rele!

Bogdan, care exulta, traduse altfel uimirea ei:

— Aşa-i că e dulce? O bomboană! Pur şi simplu îți vine s-o mănânci! Spune şi tu dacă nu-i leită Woopy Goldberg!

Jeni închise gura. Auzi, o bomboană! Ce-i drept, îi venea s-o înghită.

MISTER

Făcea parte dintr-o generație pentru care a da un anunț la Matrimoniale în scopul găsirii unui partener reprezenta, din toate punctele de vedere, un act umilitor. Întâi, că recunoşteai din start că nu eşti în stare „să arcăneşti în bătătură un singur crac de izmană”, adică n-ai nici un spor, pe urmă, ipso facto, că eşti o persoană ciufută, izolată şi fără anturaj. Ca să nu mai vorbim despre vulnerabilul care te va urmări toată viața. Nu-i nici o scofală ca la cea mai mică discuție, generatoare din principiu de mari scandaluri, să ți se amintească în mod sadic că ai fost o femeie fără succes şi că, dacă n-ar fi existat „un bou ca subsemnatul, să i se facă milă de tine, azi împleteai cosiță albă într-o garsonieră confort trei”.

În ciuda repulsiei, organică şi rațională, față de un astfel de demers, Lili parcurgea totuşi anunțurile pe temă atunci când le întâlnea în diverse publicații. Multe o amuzau, şi pe urmă era interesant să observi către ce anume se îndreptau preferințele oamenilor. „Suplă şi blondă” devenise un soi de condiție sine qua non, în vreme ce femeile se mulțumeau leit motiv cu „seriozitate şi carnet auto”. Asta ca notă generală, căci altfel, aveai ocazia să întâlneşti pretenții dintre cele mai fistichii. Trăgând linia, după o vreme, Lili constată că ideile încep să i se schimbe şi că preceptul din bătrâni conform căruia „vaca bună se

vinde din grajd" şi-a cam pierdut valabilitatea. Lucrurile se schimbaseră, vaca se duce azi singură la târg şi îşi alege ea cumpărătorul. Un anunț dintre cele mai semnificative, şi departe de a fi singular, îi smulsese cu câțiva ani în urmă broboada de pe ochi. Era vorba despre o tânără cu aspect de top model, bașca două limbi străine şi două diplome universitare de maxim interes (Dreptul şi Ştiințe economice) în dotare...

— Şi să nu-mi spui, comentase Lili, că una ca asta n-are amatori. Uite însă ce condiții pune: subiect până în treizeci şi cinci de ani, chipeş cât cuprinde, om de afaceri prosper şi obligatoriu cetățean străin made numai şi numai în SUA, Canada sau Suedia.

Era limpede ca un clar de lună! Fătuca ştia ce oferă şi pretindea pe măsură. Nu accepta să stea de vorbă decât cu eventuali Jack, Olaf sau Jimmy Arțar, frumoşi şi pricopsiți, iar de alde ăştia nu întâlneai la orice colț de uliță, trebuiau căutați. În consecință, nimic umilitor, ci doar exigență şi troc corect.

Totuşi, Lili se decidea greu, ne debarasăm anevoie de prejudecăți vechi, de mentalități moştenite care ne-au însoțit de când ne ținem minte, familiare şi apropiate ca un coleg de şcoală. Rezerve de tot soiul o țineau de poale, „cine ştie peste ce golan dai, el poa' să spună că-i ministru, nu orice pană vopsită e coadă de păun..."

Chestiunea-i că Lili suporta tot mai greu singurătatea şi nu ăsta era baiul cel mai mare, dar anii treceau şi, o dată cu ei, simțea că se trece şi ea. Mai fusese căsătorită, nebunie de tinerețe, mai erau încă studenți, dar după câțiva ani se despărțiseră. Despărțire fără dâre, fără copii de disputat şi fără amintiri. Pe urmă, nici nu ştia cum se rostogolise vremea, după treizeci de ani zilele alunecă, parcă le dă brânci cineva din vârf de deal, nici nu ştii când te-ai sucit şi, dintr-o dată, mâine s-a făcut alaltăieri.

Şi uite-aşa, ajunsese la vârsta mijlocie, peri indiscreți şi tari începuseră să-şi facă loc de mustață, iar colegele de birou foarte tinere îi spuneau tanti. Îşi mai dădea cu pumnii în cap că pierduse şapte ani numărați aşteptând telefoane şi mărțişor de la un bărbat însurat. Era şeful ei direct, un bărbat încântător de altfel, dar, vorba maică-sii, a lui Lili, „bine om, dar nu-i al tău..." Ce sperase, nici ea nu ştia, tipul o avertizase de la bun început că nu-i dispus să divorțeze. Prea slabă ca să-l părăsească, alesese varianta cețoasă şi călduță a lui „văzând şi făcând", care o scutea de acte categorice. O părăsise în schimb el, şi cu

aceeaşi dezinvoltură şi pe nevastă-sa, ca să se însoare cu o puştoaică de douăzeci de ani.

Asta se întâmplase, însă, după '90, când ochiul vigilent al Partidului încetase să scotocească sub plapumele oamenilor, iar încălcarea moralei proletare nu mai echivala cu adio funcţie şi post, adio paşaport!

Două întâmplări şi un citat căzut întâmplător sub ochi pe o filă de calendar determinară decizia lui Lili. Întâi, căsătoria unei colege de serviciu cu un francez. Chestiunea se rezolvase în câteva luni şi acum era bine mersi, mare şi fericită cucoană la Grenoble, iar dacă te luai după fotografiile trimise în ţară, începeai să crezi în poveştile cu feţi frumoşi călărind cai năzdrăvani. Şi asta — în urma publicării unui singur anunţ la o agenţie olandeză, „Ecce homo", care facilita contacte cu cetăţeni din întreaga lume. Luând pildă, o altă colegă, cam de o vârstă cu Lili, se adresă aceleiaşi agenţii, care cu aceeaşi promptitudine şi seriozitate oferi, de astă dată, un belgian. Din nou, punct ţintit, punct lovit, scenariul de fericire se repetă aidoma.

Lili căzu serios pe gânduri, dar elementul propulsor care-i dădu brânci pe pârtie îl constitui citatul lui Saint-Beuve: „Destinul îşi bate joc de micile noastre calcule, spulberând adesea şansele pe care noi le credeam cele mai serioase, pentru ca altădată să ne asigure succese din direcţii la care nici nu ne gândeam..."

Lili zări aici limpede intervenţia destinului. Aforismul i se potrivea mănuşă şi nu întâmplător îl descoperise chiar acum, în momente de mare cumpănă. Se fotografie portret color aşa cum cerea agenţia, îşi alcătui un curriculum vitae şi o listă, modestă de altfel, cu condiţiile ce trebuiau îndeplinite de viitorul candidat. Trimise scrisoarea recomandat şi aprinse o lumânare la biserică pentru dezlegare de cununii.

Serioşi şi eficace olandezii, nimic de spus! După două săptămâni, Lili primi un plic voluminos conţinând câteva rânduri din partea agenţiei şi patru răspunsuri la oferta ei. Pe amatorul din Australia îl exclu-se din capul locului — „prea departe!" (departe de ce?!), londonezul era prea bătrân (o diferenţă de douăzeci de ani n-o înghiţi ca pe un antinevralgic), al treilea, un italian din Neapole, prea avea figură de tenor şi ea în general n-avea încredere în trubaduri... Al patrulea candidat i se păru însă realmente interesant. Era elveţian, ceea ce îi făcu de la început bună impresie. Ăştia-s cam nemţi, oameni serioşi şi exacţi ca şi ceasurile lor. Îl chema Klaus, locuia la Zürich şi avea o mică fabrică de anvelope. Fotografia îţi aducea dinaintea ochilor o figură de intelec-

tual uscățiv, cu privirea cam obosită şi o calvitie bine instalată, dar, incontestabil, distins. Genul de bărbat delicat care nu se încheie la pantaloni niciodată în prezența nevestii şi se ridică să-i aprindă țigara chiar şi după douăzeci de ani de căsătorie. Mai contau şi vârstele, foarte apropiate, căci Lili, la patruzeci şi cinci de ani, considera că mai are dreptul la o viață normală din toate punctele de vedere.

Aşa începu corespondența cu Klaus, care dură cam trei luni de zile. În răstimp o şi sună de câteva ori din Zürich, dar amândoi se simțeau atât de emoționați şi stângaci, încât Lili, deşi gâdilată de atenție, prefera scrisorile. Klaus nu era un poet, dar avea un stil limpede şi concis, vizualizai imediat ce încerca să exprime şi, la fel de imediat, îți dădeai seama că ai de-a face cu un intelectual. La începutul iernii, simțeau amândoi că deveniseră prieteni, îşi cunoşteau grijile şi preocupările, îşi cereau şi ofereau sfaturi, scrisorile începuseră să semene a jurnale de zi cu dări de seamă amănunțite ale celor mai neînsemnate întâmplări. La începutul lui decembrie, Klaus îşi anunță intenția de a petrece vacanța de Crăciun, inclusiv Revelionul, în România. În sfârşit, aveau să se cunoască. Lili primi vestea cu emoții de logodnică fecioară.

Zilele trecură în zbor, febril, aproape în panică, Lili având impresia că nu va reuşi cu nici un chip să fie gata la timp cu pregătirile. Se apucase să şi zugrăvească, o aberație, considerau pe bună dreptate prietenii, căci n-o să lase Klaus „Zimmenthalul şi Schafhausenele de dragul unui apartamențel tupilat în Dristorul valah...”

Lili considera însă că prima impresie contează, vroia să-l sperie cu performanțe de maestră într-ale gospodăriei. N-avea ce să-i ofere, românii obişnuiți, ca ea, sunt săraci, vroia în schimb să-l asigure că, la o adică, se pricopseşte cu o house-keeper de mâna întâi. Se şi brodeau lucrurile! Dacă te pricepi, Crăciunul te face vedetă, dându-ți posibilitatea să te desfăşori din plin, să oferi un adevărat recital de însuşiri menajere: curățenie sclipitoare, bun-gust — chiar simț artistic, mostre de artă culinară şi de cofetărie. Toate într-un cadru sărbătoresc. Şi-apoi, las' pe Lili! Dacă nu ți-o plăcea, să nu-mi dai bună ziua!

Plină de încredere, se apucă de treabă. Evolua pe teren propriu, îi plăcuse dintotdeauna să facă menaj şi, cert, avea vocație. Acum şi stimulent. Ce mai vreți? Îşi planificase să termine totul, cu punct şi cu virgulă, pe 22 seara cel mai târziu, urmând ca pe 23 să se ocupe în exclusivitate doar de ea: coafor, manichiură, pedichiură, masaj (nu obişnuia, dar văzuse prin filme că face parte din toaleta completă a

unei doamne), cosmeticiană. Şi să nu uite — vorba vine! — mai trebuiau scoase rochia şi deux-pièces-ul de la Tanti Fifi, croitoreasa eminentă a întregului cartier.

Pe 23 seara, răsuflă uşurată. Klaus urma să sosească în cursul dimineții de mâine. După cum se înțeleseseră, avea să tragă la Hotel Capitol, unde îşi rezervase un single, apoi va lua un taxi şi... ține-te bine Lili! Doar la gândul emoțiilor care o aşteptau, simțea în loc de inimă un ciocan pneu-matic.

Avea emoții, fireşte, dar şi o doză de siguranță. Se simțea bine înarmată, îți făcea plăcere să te uiți la tot ce te înconjura, ea însăşi nu se mai sătura cântărind efectul câte unui amănunt. Totul era gândit şi exploatat la maximum, dar cel mai mult impresiona senzația de cleştar şi „spumă de ou” — perdea, față de masă, broderii — pe care o emana întregul interior. Iar pomul... o minunăție, acadea! Nu prea înalt, dolofan, brumat (o relație de la Spații Verzi) şi încărcat ca... un pom de Crăciun. Pe urmă, detalii care de care mai drăgălaşe! Cununițe de brad şi vâsc prin toată casa, lu-mânări în sfeşnice de diferite mărimi care, aprinse concomitent şi fără nici un fond de lumină electrică, vor crea o atmosferă fascinant romantică, casete cu colinde din toată lumea, un pachețel elegant (modest, dar rafinat) pregătit sub crengi, pentru Klaus. Mai pune câteva sticle de vin vechi, un frigider burduşit cu bunătăți şi — Doamne, ține-mă! — o cămaşă de noapte de un milion la care n-ar fi strâmbat din nas nici un vizir!

De atâtea emoții şi bucurii, intuite şi imaginate în avanpremieră, Lili nu închise un ochi toată noaptea.

După toate calculele ei (aterizare, vamă, sosire la hotel, un duş etc.), Klaus nu putea ajunge la ea înainte de ora unsprezece şi, în orice caz, nu mai târziu de douăsprezece. Că era gata să deschidă uşa încă de la zece, asta-i altă poveste. De fapt, pentru dimineață nu-şi lăsase mare lucru de făcut. Atâta doar, să înfețe aşternutul cel mai bun din dulap, să întindă cuvertura — un vis de panglici şi dantele, păstrată pentru ocazii mari — şi să scoată florile din frigider. Le ținuse acolo peste noapte ca să nu-şi piardă prospețimea şi într-adevăr, aranjate acum cu dichis în glastre, păreau „nou-nouțe”! Nu zău, îşi zise contemplând ansamblul în final, era o poză de casă, o drăgălăşenie să-ți vină s-o mănânci!

Nici ea n-arăta rău, constată privindu-se mulțumită în oglindă. Şi asta în ciuda nopții nedormite, a acelor, baticului şi sulului ținut sub

ceafă în loc de pernă, pentru a-şi menaja coafura. Ezitase îndelung asupra ţinutei. Ca mai toate femeile care se simt bine în ambientul pe care şi l-au construit şi stau mult acasă, avea un set întreg de rochii de interior cochete şi chiar sexy. I se părea totuşi nepotrivit să afişeze de la prima întâlnire o i-postază prea intimă, prea ar fi avut aerul că se grăbeşte să-l deschidă la pantaloni. Pentru că avea picioare frumoase şi era totuşi dimineaţă, se decise pentru un pantalon colant, ca un al doilea rând de piele, şi un soi de bluză opulentă, croşetată cu ochiuri largi din fir de mătase. Machiajul era discret, părul impecabil, Guerlainul păstrat tot pentru zile mari aroma discret.

„Pe cai, Lilişor!" şi îşi ridică mânecile deasupra coatelor de parcă s-ar fi pregătit pentru o partidă de kickboxing.

Klaus sosi emoţionat ca un adolescent, stângaci din cauza timidităţii şi încărcat ca un catâr. Două genţi uriaşe de voiaj pline de coloniale şi delicatese abia îi mai lăsau loc lui Lili să se mişte prin bucătărie. Fâstâcită, repeta mereu, „dar zău că nu trebuia, de ce v-aţi deranjat... te-ai deranjat... e prea mult..."

Klaus vorbea mult, ca să-şi ascundă tulburarea. Despre călătorie, despre vama indiscretă, primele impresii despre Bucureşti... În vremea aceasta, ochii îi alergau în toate părţile, scotocind fiecare ungher, şi Lili se felicită că zugrăvise, că nu cruţase nici un efort pentru ca totul să se prezinte fără cusur, Zeiss! Îi era clar că pentru Klaus contează felul în care o femeie înţelege să ţină o casă.

În realitate, Klaus nu vedea nimic, iar ochii îi zburdau din pricina emoţiei şi a timidităţii care-l împiedicau pe moment s-o privească direct pe Lili. Dacă l-ai fi întrebat în clipele acelea ce culoare de păr are femeia din faţa lui, ar fi fost incapabil s-o spună.

O cafea, totuşi, şi o vişinată tărişoară — specialitate românească, explică Lili, neuitând să precizeze în treacăt că-i producţie casnică — avură darul să destindă atmosfera. Lili ştia să stimuleze conversaţia, făcându-l să vorbească mult despre el însuşi, iar Klaus, un gureş de fel, mai ales când începea să se simtă în apele lui, discuta cu plăcere. Faptul că ei doi se cunoşteau într-un fel contribui esenţial la crearea unei ambianţe plăcute. Din scrisori, îşi ştiau preferinţele, preocupările, hobby-urile, ba chiar şi opţiunile politice, amănunt care împiedică instalarea tăcerilor penibile de la un moment dat.

— Dar căţelul? se interesă Klaus. Unde-i Max? Mi-ai scris atâtea despre el, că eram curios să-l cunosc.

Lili începu să râdă:

— L-am dus la o vecină, ca să nu ne deranjeze. E cam... nervos când vede pe cineva pentru prima oară.

În realitate, Max era o potaie imposibilă, rezultatul isteric al aventurii dintre un fox terrier şi o canichă, amândoi belalii. Zbârnâia ca uitat în priză chiar şi în somn, lătra non stop şi ascuțit, nu agrea pe nimeni şi avea o privire criminală. În totul, un câine antipatic. Lili îl luase de pui, ca să nu se simtă singură şi, în ciuda păcatelor, îl îndrăgise. Aceasta însă n-o îm-piedica să constate că Max agasa, crea o stare de disconfort vizitatorilor, transmițându-le nervozitatea lui. În consecință, considerase că e mai pru-dent să scoată animalul din peisaj, cel puțin la prima întâlnire. Klaus insistă însă să-l aducă, era un mare iubitor de animale, şi Lili, deşi cu inima strânsă, în cele din urmă consimți, spre uşurarea vecinei, care se simțea ajunsă la capătul puterilor.

Lili se aştepta la tot ce-i mai rău, dar, după câteva mârâieli şi târcoale de prospecție, Max se lăsă mângâiat, dădu din coadă şi, deşi tot zburdalnic şi gălăgios, nu manifestă agresivitate.

„Extraordinar!" se mira Lili în sinea ei. „Nu l-am văzut niciodată atât de prietenos, şi simțea cum inima îi clipeşte de bucurie. Se bucura de două ori. Întâi, că animalele se pricep la oameni, îi intuiesc, şi Max, un ultrasensibil, nu s-ar fi ataşat din prima clipă de un om rău. Al doilea, oferea în premieră o mostră de sociabilitate în care lui Lili i se părea că desluşeşte alt semn al destinului. Avea aproape certitudinea că agenția olandeză „Ecce homo" i l-a adus în mod providențial pe... ecce homo!

Apoi, faptele se derulară cu viteza unui ghem de lână scăpat din poală. Klaus îşi schițase în prealabil un plan al vacanței — nu era pentru prima oară în România — față de care Lili nu avu nici o obiecție. Bref, urmau să consume întreg Crăciunul la Bucureşti, pe care îl cunoştea prea puțin, apoi vor pleca spre munte. La Câmpina, Klaus are prieteni, un cuplu cam de vârsta lor, foarte „sympa" care, de altfel, au şi făcut o vacanță la el, la Zürich. Klaus propunea şi aici câteva zile, după care Lili şi Klaus vor petrece un Revelion romantic în doi, la Sinaia, unde prietenii lui au o vilă. Dacă Lili preferă cumva hotelul...

Nu, nu, Lili nu prefera hotelul, se şi vedea într-un living lambrisat, cu un cămin în care butucii, inimi de jăratic, torc ca nişte motani uriaşi, şampania îngropată în frapieră umplută cu zăpadă va fi băută în cupe înguste — aşa se poartă — în care-ți rupi nasul, la ferestre ur-

lă viscolul şi lupii. Max, pe post de eternul prepelicar din romanele englezeşti, va completa tabloul...

Crăciunul trecu repede ca un vis. Lili avu suficient tact ca să evolueze cu răbdare şi să descopere că, o dată depăşită timiditatea, Klaus putea deveni un admirabil camarad. Îi arătă Bucureştii contemporani şi de odinioară, îl conduse în muzeele cele mai reprezentative şi, exceptând ajunul, mâncară prin diverse restaurante. Asta spre disperarea lui Lili, rămasă cu urgie de bucate în frigider, dar necazul înregistra şi o notă pozitivă: Klaus nu era zgârcit, cheltuia cu dezinvoltură. Chiar şi atenţia pe care i-o pusese în pom (sacii cu produse alimentare, başca!) dovedea largheţe. Broşa — o panglică mică de aur bătută în scântei de diamante — nu constituia, desigur, o avere, dar nici gablonţ ordinar sau vreun turcism penibil, chiar dacă e marcat 14 carate.

Încă un amănunt interesant, Klaus nu se comportă „agresiv". Ca să vorbim între noi, femeile, Lili decisese de la bun început o conduită sobră. Îşi amintea de biata maică-sa, care-i tot tolocănea pe când mai era fată în casa părinţilor, „dormitorul are o singură cheie, nu te grăbi s-o dai de la prima întâlnire..." Klaus, pe de altă parte, nu i-o ceru. După serile petrecute la restaurant ori vreun cabaret, o petrecea până în dreptul casei, mulţumindu-se să-i sărute mâna.

„Câtă delicateţe, câtă distincţie!" aprecie Lili, totuşi vag îngrijorată.

Pe 28 dimineaţa, se îmbarcară în Fordul închiriat de Klaus. Se îndreptau spre Câmpina, prima haltă din itinerarul fericirii lor viitoare. Max, uşor anesteziat cu bromoval ca să nu devină incomod până la destinaţie, dormea pe canapeaua din spate.

Călătoriră comod, traficul specific Revelionului încă nu începuse, iar conversaţia agreabilă, nepoticnită în pauze apăsătoare, o umplu pe Lili de curaj. Fapt de netăgăduit, se simţeau bine împreună, aveau ce discuta, or amănuntul constituia un avantaj considerabil. Ajunseră pe nesimţite la Câmpina, unde-i aştepta masă întinsă şi, ceea ce Lili aprecie drept mostră de tact desăvârşit, paturi proaspăt înfăţate în două camere distincte. Peste asta, soţii P. erau simpatici şi tonici în felul caracteristic al cuplurilor care se înţeleg, la fel de evident fiind că tânjeau după încă un sejur la Zürich; făceau şi spuneau tot ce i-ar fi făcut plăcere lui Klaus să înregistreze.

Lili se simţi bine la ei, cât îl priveşte pe câinele Max, acesta avu parte de două zile de fericire zburdând liber şi fără lesă prin curtea familiei P. Când se despărţiră, în după amiaza zilei de 30, toată lumea

se simțea cât se poate de mulțumită. Mulțumiți de ei înşişi, mulțumiți unii de alții. Vizita constituise un succes şi un bun preambul la ceea ce începuse să se țească între Lili şi Klaus.

Ajunseră la Sinaia spre seară, adică, dat fiind anotimpul, pe întuneric. O bună bucată de vreme scotociră oraşul în căutarea adresei, dar erau bine dispuşi, nu-i zorea nimic, aşa că bâjbâielile „drept înainte, apoi a doua la stânga... trebuie să faceți un ocol... vă întoarceți în centru şi de acolo...” constituiră un prilej de amuzament. În cele din urmă, detectară vila care...

Dumnezeule, ce decepție! Lili se rezemă de zidul netencuit, pradă unui sentiment necunoscut până atunci. Îi venea să plângă şi să râdă în acelaşi timp! Ce imaginase ea? Pereți lambrisați, o blană de urs aşternută în fața căminului unde duduie harnic buştenii şi, Doamne, ce de drăcii nu se puteau consuma aici (Lili roşea în sinea ei), mult mai romantic, nu-i aşa, decât în prozaicul dormitor... Cupe de şampanie, aromă de cetină, cămaşă de noapte de un milion... Un hohot de râs isteric îi zgudui întreaga făptură. Klaus o privi derutat, ai fi zis că s-a rătăcit în pădure.

— Hm, n-arată prea bine, îngână.

— E fioros! Prietenii tăi sunt nebuni!

În realitate, era o construcție neterminată, singura încăpere improvizat locuibilă fiind dormitorul. Cât priveşte baia, o catastrofă! Apă rece, un WC care nu funcționa decât cu găleata pusă la îndemână şi frig, frig, ghețărie ca de altfel în întreaga hudubaie.

— Nu putem rămâne aici, declară Lili pe un ton hotărât.

— De acord, hai să căutăm un hotel.

— Max! Unde-i Max?

Max îi răspunse din baie, unde-şi rezolvase problemele de ordin intim. Lili ridică din umeri, „la mizeria de aici, nu mai contează!” O cuprinse un sentiment de frică, o teamă care parcă prefigura dezastrul. Totul începuse atât de bine, un itinerar limpede care ducea logic spre o stație terminus luminoasă şi fericită.

Şi acum, dintr-o dată, totul devenea nesigur, tulbure, înfricoşător. „Ce caut eu aici cu ăsta?” şi probabil la fel se întreba şi Klaus. Era tăcut, conducea nervos, vizibil obosit. Punând moț, Max se lansă într-unul din recitalurile lui isterice, iar ea, Lili, se îndoia că în seara de 30 s-ar putea găsi o singură cameră liberă pe întreaga Vale a Prahovei.

Un suspin uşor îi scăpă de pe buze. Klaus întoarse capul şi o bătu uşor pe mână.

— Hai să nu disperăm. Se întâmplă lucruri şi mai rele.

Lili îi zâmbi recunoscătoare.

Previzibil de altfel, şi în ciuda bancnotelor verzi fluturate pe sub nasul recepționerilor, nu găsiră nimic. Peste tot full şi atmosferă de sărbătoare, avanpremieră de Revelion. La zece seara, renunțară. Vor dormi cum vor putea pe „şantierul" familiei P, dimineață vor face un tur al stațiunilor, un soi de plimbare dacă tot sunt aici, apoi vor lua drumul Bucureştilor, unde vor petrece Revelionul la Lili.

O noapte de coşmar, cu blănurile pe ei şi un Max în sfârşit amorțit de frig şi, în consecință, mut. Mâncară ceva din traistă, încercară să facă haz de necaz şi, după câteva păhărele de coniac, Klaus întinse mâna spre Lili. Se dădu înapoi, îngrozită:

— Nu, Klaus, aş avea impresia că o fac într-un gang. Nu prima oară, nu aşa... Începu să plângă: înțelege-mă, te rog, ar fi un dezastru, un eşec oribil...

Klaus renunță, înclinându-se politicos. Mai rase un pahar de coniac şi se scufundă într-un somn agitat. Lili veghe de parcă ar fi ținut morțiş să se pricopsească cu o frumusețe de cearcăne, care-i mâncau jumătate de obraz. Dar Dumnezeu e mare, veni şi dimineața

„Nimic nu-i încă pierdut", se încuraja Lili în drum spre Bucureşti. Am tot ce-mi trebuie acasă pentru o noapte reuşită de Anul Nou, dar, în primul rând, confortul care, după catastrofa Sinaia, va părea o binecuvântare. Călătoriră la fel de comod ca şi la venire, majoritatea turismelor urcând şi nu venind la vale, către Bucureşti, ca ei. Lili trăgea mereu cu ochiul la profilul osos, pe care nu putea citi nimic în afară de „concentrarea la volan". Schimbul de impresii nu fu prea viu, Klaus declarând la un moment dat că nu nutreşte decât o singură dorință: o baie fierbinte şi câteva ore de somn. Adăugă liniştitor:

— Ceea ce începe uneori prost se poate termina foarte bine.

— Dar noi n-am început prost, suspină Lili. Dacă nu ne-am fi încurcat cu vila prietenilor tăi, totul ar fi mers perfect. Mă întreb ce a fost în mintea lor, cum de ne-au putut trimite în asemenea mizerie!

Klaus ridică din umeri:

— Să nu ne mai gândim la ce a fost, să ne ocupăm de ce va fi în continuare... Dragă prietenă, dacă bornele voastre nu mint, mai avem doar treizeci de kilometri până la Bucureşti.

Era exact cinci şi jumătate seara, când parcară în faţa blocului. Lili îşi făcu socoteala că e numai bine. Va pregăti imediat baia pentru Klaus, îl va culca — are peste cinci ore de somn până la miezul nopţii — după care se va ocupa de organizarea festivă a serii şi de ea însăşi. Ba avea chiar timp să se şi odihnească.

Max le-o luă înainte, urcând scările de nebun şi îi aşteptă în faţa uşii zbârnâind şi lătrând de mama focului. Blocul fiind de patru etaje şi deci fără lift, Lili şi Klaus, încărcaţi de bagaje, ajunseră mai greu. Când se găsi din nou între parametrii familiari, Lili respiră fericită. Cum o fi sau s-o brodi până la urmă nu ştiu clar, cel puţin sunt la mine acasă. Îşi aruncă blana pe un fotoliu şi, înainte de toate, se repezi în baie, să pregătească o cadă împărătească (săruri, loţiuni, body cream şi diverse soiuri de săpunuri) pentru Klaus. Se auzi strigată şi intră în sufragerie, ştergându-şi mâinile de un prosop.

— Am dat drumul la apă, Klaus, dacă vrei, poţi să intri în baie.

Bărbatul îşi frecă palmele înfrigurat:

— Abia aştept! Mai cobor doar un minut, am uitat în maşină trusa de toaletă. Peria de dinţi, maşina de ras, pijamaua...

— În regulă, nu întârzia că se răceşte apa...

— Îl iau şi pe Max să mai facă puţină gimnastică.

— Lasă-l pe Max, că s-a fâţâit destul!

Câinele era nebun, nu ştiai niciodată la ce te poţi aştepta din partea lui, mai ales scos fără lesă şi pe întuneric. Cu Klaus, care nici nu cunoştea împrejurimile, riscul de a-l pierde era mai mult decât aproximativ. Aproape cert.

Klaus coborî şi Lili aprinse cuptorul. Până la masa de Revelion mai erau nişte ore, n-ar strica să-i ofere după baie o gustare caldă. Dădu la o parte bagajul, să nu-i stea în drum, scoase whisky-ul din bar şi cubuleţe de gheaţă din congelator. Observase că lui Klaus îi place să dea start la indiferent ce ar întreprinde, cu un pahar de alcool bun. Rămase dintr-o dată ţeapănă, străfulgerată de o bănuială, parcă presimţire care-i strânse inima. Klaus coborâse de zece minute. De mult trebuia să fi fost înapoi. S-a întâmplat ceva...

Închise apa la baie şi înşfăcându-şi din mers blana, o luă la goană pe scări. În câteva secunde (record olimpic, îşi zise în gând şi Lili) se afla în faţa blocului, acolo unde parcase Klaus. Maşina dispăruse.

Zăbovi o vreme pe afară, scotoci parkingul, îl strigă, cercetă disperată în toate părţile, în nădejdea că Klaus s-ar putea ivi după vreun

colț. Poate s-a repezit până în oraş să mai cumpere ceva, poate vrea să-i facă o surpriză, poate... Nădejde zadarnică, o ştia, o simțea cu întreaga ei făptură. Klaus plecase şi n-avea să se mai întoarcă.

Închise aragazul şi se lungi pe canapea, îndesând câteva perne sub picioarele obosite. Se simțea incapabilă să-şi adune gândurile, să înțeleagă ceva. De ce fugise, căci practic fugise, spălase putina ca ultimul golan! În fond, erau doi oameni maturi, de o anumită calitate, nimeni nu-i silea să procedeze altfel decât conform bunului plac, există despărțiri decente, un adio... Şi de ce voise să-l ia pe Max cu el? Intenționa să-l fure? Aberații! Nimeni nu-ți fură un câine ca Max, ba mai trebuie să dai tu bani grei ca să scapi de el!

Nu, conchise Lili, când Klaus îşi manifestase dorința ca Max să-l însoțească, nu se gândea încă la fugă. Ideea i-a venit în secundele următoare. În timp ce cobora scările. Dar ce naiba putuse interveni pe scări, ce anume îl speriase, căci procedase ca un om care părăseşte înspăimântat o casă în flăcări. Pe urmă, întrebările se țineau lanț, încotro o luase? Era istovit, nu cunoştea pe nimeni în Bucureşti, cel mai probabil s-o fi ascuns în vreun hotel. Deschise cartea de telefon şi, începând cu Capitol, luă hotelurile la rând. „Nu, regrete, nici urmă de cetățean elvețian în registrele noastre...” În cele din urmă, cedând presupunerilor celor mai sinistre, telefonă la toate spitalele de urgență, nu omise nici Morga.

Spre dimineață, istovită, dar şi cu toate eventualele piste epuizate, Lili se duse la culcare. Dintre toate întrebările, una singură revenea cu obstinație, urmărind-o şi în somn: „De ce a vrut să-l ia pe Max cu el?”

Lili petrecu următoarele două zile într-o aşteptare despre care ea însăşi ştia că-i absurdă. La urma urmelor însă, gândea cu ochii ațintiți pe fereastră şi urechea atentă la telefon, mai există întâmplări bizare, un ceva care să-l fi împiedicat să se întoarcă, un ceva lesne de explicat, dar la care nu s-a gândit tocmai pentru că se află sub ochii ei, la îndemână. Pe 2 seara, trecând peste scrupulele demnității jignite, îşi luă inima în dinți şi telefonă familiei P. Îi răspunse doamna. Chiar şi spre surpriza lor, Klaus sosise la Câmpina în seara de Anul Nou, pe la unsprezece. Nu, n-a dat nici o explicație. Au petrecut Revelionul împreună, au avut o grămadă de invitați şi a fost foarte plăcut, s-a stat până dimineața. Ieri, pe 1, Klaus a dormit toată ziua, iar azi de dimineață a plecat la Bucureşti, ca să prindă avionul de douăsprezece sau

de treisprezece, n-a reținut exact. În mod normal, a ajuns de mult acasă, adică la Zürich...

Lili închise stupefiată. Acum, chiar că nu mai pricepea nimic. Adică, în starea de oboseală în care se afla, istovit de drumuri şi noaptea petrecută în gheţărie, Klaus evadează de la ea, unde-l îmbiau o cadă fierbinte pregătită cu dichis, masă îmbelşugată şi un pat cald, ca să ia din nou în piept şoseaua până la Câmpina! Îl dezamăgise? Cu ce? Se simțiseră foarte bine împreună, la aerobică de aşternut nu ajunseseră, ca să zici că aşa şi pe dincolo. Şi atunci? Ce intervenise pe scară? De ce a încercat să-l scoată pe Max din casă?

Îl sună la Zürich. Lili nu era o femeie scai, nici prin minte nu-i trecea că l-ar putea întoarce pe Klaus, dar era o ființă căreia îi plăceau situațiile clare, fără echivoc, căreia îi plăcea să înțeleagă ce se petrece în jurul ei. În consecință, puse mâna pe telefon (avea să plătească o căruță de bani) şi încercă mai multe seri la rând să dea de Klaus. Răspundea constant robotul, care îi înregistra mesajul fără alt rezultat.

În fine, ultima tentativă. Îi trimise o scrisoare, o jumătate de pagină, desluşindu-i în termenii cei mai categorici că nu vrea şi nu aşteaptă nimic de la el, nici măcar scuze. Doreşte doar răspunsul la două întrebări, două enigme care o vor urmări şi apăsa toată viața: de ce s-a hotărât în ultima clipă să fugă, de ce vroia să-l ia pe Max? E gata să îndure orice explicație, oricât de dureroasă, numai să existe...

Klaus nu răspunse niciodată.

N.A. Dat fiind că întâmplarea este strict autentică, aş plăti scump ca să aflu ce s-a petrecut de fapt în mintea lui Klaus.

* * *

CUPRINS

RECUNOŞTINȚĂ 1
DISCUL 12
UN OM SIMPLU 23
AL DOILEA TESTAMENT 34
GRASĂ ŞI PROASTĂ 47
SĂ-ȚI FIE DRAG CU CINE ÎNSEREZI 61
PARTY LA CASTEL 74
ROMANTISM 85
BALCONUL 97
O BABĂ ORIGINALĂ 108
CADOU DE CRĂCIUN 120
POVESTE DE DRAGOSTE 132
„UNDEVA, ÎNTR-O GARĂ..." 146
FATALITATE 158
SOSIA 171
MISTER 184
BIBLIOGRAFIE AUTOARE 198

BIBLIOGRAFIE AUTOARE

Rodica Ojog-Braşoveanu s-a născut în Bucuresti; tatăl ei a fost avocat. A urmat primele clase la şcoala „Maison de Français" şi a continuat studiile la liceul „Domnița Ileana" („Eminescu"). În 1955 a început cursurile Facultății de Drept din Bucureşti, dar a fost exmatriculată în 1956 din motive politice. După un an de muncă necalificată la fabrica de medicamente „Galenica" a reluat studiile de drept la Iaşi. După terminarea studiilor de drept a început să profeseze avocatura.

În 1969 a debutat cu un scenariu la televiziune, iar primul roman polițist «Moartea semnează indescifrabil» l-a scris la insistența soțului ei, actorul Cosma Braşoveanu şi l-a publicat în 1971 la editura „Albatros" - colecția „Aventura". În urma succesului publicistic a renunțat la avocatura, după şapte ani de practică şi s-a dedicat scrisului. Până în 1999 a publicat 35 de romane, în majoritate polițiste, dar şi câteva istorice şi unul ştiințifico-fantastic.

A fost, incontestabil, marea doamnă a policer-ului românesc, dar, la o atentă şi savuroasă recitire a operei sale constatăm reale calități de scriitoare psihologică. Primul televizor l-a cumpărat în 1990, pentru a putea urmări evenimentele din Piața Universității. Până atunci nici nu a vrut să audă de un asemenea aparat considerând că „ Televizorul omoară conversația".

Din punct de vedere stilistic, romanele din seria istorică sunt absolut unice, limbajul folosit coborând direct din autentice cronici. De remarcat dozarea de mare finețe a arhaismelor, astfel încât lectura oferă delicii intelectuale autentice.

Rodica Ojog-Braşoveanu a publicat romane polițiste, istorice şi alte povestiri, care sunt prezentate în ordinea publicării:

Romane politiste

- *Moartea semnează indescifrabil, 1971*
- *Cocoşatul are alibi, 1973*
- *Ştafeta, 1981*
- *Crimă prin mica publicitate, 1991*
- *O bombă pentru revelion, 1999*
- *Coşmar, 2004*
- *Enigmă la mansardă, 2004*
- *Poveste imorală, 2004*
- *Telefonul din bikini, 2004*
- *Necunoscuta din congelator, 2006*
- *Răzbunarea slugilor, 2006*
- *Apel din necunoscut, 2007*
- *Cutia cu nasturi, 2007*
- *Anchetă în infern, 2009*
- *Un blestem cu domiciliul stabil, 2013*

Rodica Ojog-Braşoveanu

- *Ciclul Melaniei - prin unicitatea ei Melania este un hoţ fără să fure, o escroacă fără să înşele, este acel personaj care, deşi încalcă repetat legea, o face cu atâta candoare şi inteligenţă încât farmecă cititorul. Maiorul Cristescu are „norocul" de a ancheta cazurile în care Melania este implicată*
- *Bună seara, Melania!, 1976*
- *Anonima de miercuri, 2000*
- *Cianură pentru un surâs, 2004*
- *Melania şi misterul din parc, 2004*
- *320 de pisici negre, 2004*
- *Dispariţia statuii din parc, 2004*
- *O toaletă a la Liz Taylor, 2007*

Romane de spionaj *cu Minerva - Minerva Tutovan este o femeie atipică, extrem de inteligentă, foarte puţin atractivă şi cu un incredibil spirit de observaţie, care se simte foarte bine în propria piele. Umorul specific romanelor Rodicai Ojog Brasoveanu este obţinut în romanele din această serie nu numai din situaţiile în care este pusă Minerva - şi originalele ei reacţii- dar şi din cuplul pe care îl face cu locotenentul Dobrescu.*

- *Panică la casuţa cu zorele, 1977*
- *Nopţi albe pentru Minerva, 1982*
- *Minerva se dezlănţuie, 2001*
- *Violeta din safe, 2004*
- *Spionaj la mânăstire, 2007*
- *Omul de la capătul firului, 2007*
- *Plan diabolic, 2007*
- *Stilet cu şampanie, 2007*

Romane istorice *- Ciclul logofătului Andronic*

- *Logofătul de taină, 2002*
- *Ochii jupâniţei, 2003*
- *Letopiseţul de argint, 2004*
- *Vulturul dincolo de Cornul Lunii, 2004*
- *Agentul secret al lui Altin-Bey, 2008*

Romane istorice (altele)

- *Al cincilea as, 2004*
- *A înflorit liliacul, 2004*
- *Întâlnire la Elysée, 2004*
- *Să nu ne uităm la ceas, 2006*

Povestiri

- *Bărbaţii sunt nişte porci, 2000*
- *Grasă şi proastă, 2006*
- *Povestiri de noapte bună*